

THESAVRVS
Carmelitarum

sive
Confraternitas sacri
scapularis excellentia

S. Audire Kymis
R.P.F. CYPRLANO A.S.
Maria Carmelitana Discal-

teato
Prouinciae S.S. Sacramenti
in Germania.

COLONIAE
Stampibus

Bernardi Gualthri
Anno 1627

SERENISSIMO
AC
POTENTISSIMO,
FERDINANDO
III.

REGI HVNGARIAE
&c.

ARCHIDUCI AVSTRIAEC, &c.
D.Nostro Clementissimo.

 VANTA esse soleat filiorum terræ cura & industria, in conquarendis, & cruentis perituriis huius vitæ THESAURIS, nemo est qui non videat. Maria sulcant, pericula adeunt, terræ viscera rimantur, & ipsam vitam longè dulcis-

E P I S T O L A

cissimam , & animam, Christi
sanguine partam, spe lucelli a-
licuius s̄aþe prodigunt, vt non
immorto Poeta exclamat:

*Quid non mortalia pet
etoratogis
Auri sacra fames, & dira
cupido.*

Serenissime Rex Domine Cle-
mentissime, ecce alium THE-
SAVRVM proferimus, à quo
nemo, si modo possidendi il-
lius desiderio feruatur, aretur,
THESAVRVM, inquam, Ma-
riani habitus, qui possessorem
suum beat, & ad Cælestis vitæ
thesaurum acquirendum, con-
fert plurimum. Sed nihil tam
sacrum, nihil tam sanctum,
quod ab æmulis non impu-
gnetur, ab vnis ex malitia, ab
alteris ex ignorantia: illud ab
Hæreticis, hoc à Catholicis, &
sæpe

DEDICATORIA.

sæpe sine culpa, ex zelo, sed sine
scientia factitari solet. His si
veritas ostendatur; acquies-
cunt. Alij ergo sapientiores, sa-
cri huius Thesauri, Mariani
inquam habitus, splendorem,
dignitatem, & excellentiam a-
gnoscentes, cum sui iuris esse
volunt. Inter quos primo loco
recensendus Augustissimus, &
Inuictissimus Imperator FER-
DINANDVS II. Pijssimus Pa-
zens TvvS, cu[m] Augustissima
Imperatrice E L E O N O R A,
quos pone Regiam Maiestatē
TVAM è Paterni sanguinis, &
pietatis ex aſſe hæredem col-
locamus, qui[us]cadem Mariana
yeste, plusquam quibuscum-
que cimelijs sancte superbis.
Et quo affectu Maiestates Suæ
Confraternitatem sacri Sca-
pularis prosequantur, testatum

EPISTOLA

facit, quod cum sape alias, nū-
perrimē etiam, in festo Com-
memorationis solemnis Dei-
patræ Virginis de monte Car-
melo, 16. Iulij celebrari solito,
processioni, & sacro missæ
officio intercessse, & mensis
pauperum Religiosorum ac-
cumbere non dignatae fue-
rint. Recensendi essent alij
Reges, Duces, Principes, Co-
mites, Barones, Nobiles, Patri-
cij, cum Ecclesiastici tum sœcu-
lares, necnon utriusque sexus
promiscuum sine numero vul-
gus, qui maximo cum anima-
sum suarum solatio & emolu-
mento, habitu hunc sacrū de-
ferunt, & albo Cōfraternitatis,
per Italiā, Germaniā, Hispaniā,
Galliam, Flandriā, Poloniā,
& ubicumque Carmeli
nomen innotuit, nomina de-
de-

DEDICATORIA.

derunt. Quorum vt deuotio
crescat, & confirmetur: æmu-
lorum verò, vel proteruia, vel
ignorantia retundatur, & e-
uellatur: exiguo hoc libello
Confraternitatis B. Mariæ de
Monte Carmelo originem,
confirmationem, priuilegia,
indulgentias, miracula refere-
mus & stabiliemus: adiectis pijs
exercitijs, quibus B. Virginis
Carmelitanæ sodales ad nor-
mam Matris, & Patronæ suæ
vitam moresque componant
& referant. Hunc autem libel-
lum Regiæ Maiestati Tuæ ins-
scribere voluimus, non vt o-
pusculo tam exili, innumera
M.^{tis} Tuæ in Ord. nostrū be-
neficia remetiamur, sed vt splē-
didissima nominis Tui Regij
vmbra protectus, ab æmulo-
rum morsibus sit tutior & Reis-

E P I S T O L A
publicæ Christianæ vtilior.
Cui, vt Regiam Maiestatem
Tuam cum tota Domo Au-
striaca in annos quām pluri-
mos seruet in columem, Deum
Opt. Max. Diuamque Virgi-
nem Carmeli Patronam spe-
cialem enixè rogare ac inter-
ponere pergemus. Vale Scru-
nillime Rex, nosque interfide-
les seruos ac clientes Tuæ
Maiestatis repone. Coloniæ
Augusti 16. Anno 1627.

Sereniss.^{ma} M.^{ta} Tuæ.

*Hamilimi in Christo seruū
FF. Carmelitæ Discalceati
Comunitat Comitientis.*

FACVL-

FACULTAS
R. P. Prouincialis Carmelitarum
Discalceatorum per Ger-
maniani.

Ego Fr. Ioannes Maria à sancto
Iosepho, Prouincialis Carme-
litarum Discalceatorum, potestate
ab admodum R. P. Matthia à S.
Francisco eorumdem Carmelita-
rum Discalceatorum Præposito
Generali ad id mihi concessa,
T H E S A V R V M Carmelitarum,
à R. P Cypriano à sancta Maria,
Ordinis nostri Religioso compo-
rum, typis in lucem vulgari per-
mitto. In cuius rei fidem hoc testi-
monium Chirographo sigilloque
nostro munitum dedi. Coloniæ
die 29. Iulij Anno Domini 1627.

Fr. IOANNES MARIA à
S. Ioseph, Prouincialis.

APPROBATIO.

Spiritualis hic Fratrum Carmelitarum THESAVRVS à R.P.
CYPREANO à S. Maria Carmelita
Discalceato compositus, ut glorio-
fissimæ Virginis B. Mariæ nomen,
honorisque maiori deuotione à plu-
ribus celebretur, utiliter in lucem
proferetur. Scriptum Coloniæ die
4. Augusti. M.DC.XXVII.

*Henr. Francken Sierstorpffius
SS.Theol. D.Gynn. Lauren-
tiani Regens, Librorum
Censor.*

PO-

POTE STAS

Bibliopolæ facta à R. P. Prouinciali Carmelitarum Discalceatorum Geronimie.

CVM diplomate sacræ Cæsareæ Maiestatis FERDINANDI II. semper Augusti, omnibūs & singulis Typographis, bibliopolis, &c. serio inhibetur, ne quis libros à nostris Patribus Carmelitis Discalceatis editos, vel in posterum edendos, vel eosdem ab alijs hominibus in diuersas lingua translatos aut in compendium redactos, intra sacri Romani Imperij Regnorumque & Dominiorum suæ sacræ Cæsareæ Maiestatis heredita-

reditariorum Fines, simili vel
alio characteris genere, vel
forma, siue in toto siue in par-
te, excudere vel recudere, aut as-
lio excudendos vel recudens-
dos mittere, aut alibi etiam
impressos, seu recusos adduce-
re, vendere vel distrahere,
clam seu palam, sine facultate
Prouincialis nostri Ordinis
pro tempore existentis in scri-
ptis habenda, sub poena con-
fiscationis omniū librorum, &
alijs grauioribus, audeat vel
præsumat : Tenore præsen-
tium facultatem concedimus
D. BERNARDO GVAL-
THERO Bibliopolæ, & Ciui
Coloniensi, ut typis mandare
valeat **THESAURVM** Car-
mellarum, à R. P. Fr. Cys-
priano à Sancta Maria, Or-
dinis nostri Religioso compos-
itus,

fitum. In quorū fidem præ-
sentibus manu propria sub-
scriptis officij nostri sigillum
subimprimi curauimus. Da-
tum Coloniæ die 14. Augusti
1627.

*Fr. Ioannes Maria à S.
Ioseph. Provincialis.*

IN-

INDEX THESAVRI CARMELITARVM.

- Cap. I.** De origine sacri Ordinis Carmelitici. pag. 1
- II.** De progressu sacri Ordinis Carmelitarum. pag. 21
- III.** De amore speciali B. Virginis Maria erga sacrum Carmelitarum Ordinem, pag. 28
- IV.** De Origine & principio sacri Scapularis. 34
- V.** Ostenditur banc B. Simonis reuelationem fuisse diuinam. p. 40
- VI.** Sacrum Scapulare non tantum Religiosis Carmelitis est proprium, sed alijs etiam Confratribus quibus legitimè distribuitur. p. 57
- VII.** Idem ulterius comprobatur. p. 65
- VIII.** Explicantur verba B. Virginis

INDEX.

- ginitis Mariae ex reuelatione S.
Simonis.p. 71
- IX.** Explicantur alia verba : in
quo quis moriens æternū
non patietur incendium.p.
82.
- X.** Explicantur amplius ea-
dem verba. pag. 96
- XI.** Proponuntur aliquot dubia
circa predicta verba & refol-
luntur p. 106
- XII.** Hac veritas nonnullis mi-
raculis ostenditur.p. 121
- XIII.** Explicantur alio sensu
predicta verba : In quo quis
moriens &c.p. 126
- XIV.** Explicantur alia verba, ni-
mirum: Ecce signum salutis.y.
133
- XV.** Explicantur sequētia ver-
bare reuelationis nimirum salutis
in periculis.p. 147
- XVI.** Explicantur ultima verba
reuelationis : fœdus pacis, &
pacti sempiterni.p. 163
De

INDEX.

- XVII.** De priuilegijs & beneficjys
sacri Scapularis in particula-
ri, ac primo de primo priuile-
gio bullæ sabbatinae ut vocant.
pag. 168
- XVIII.** Proponitur dubium & re-
soluitur de bullæ sabbatina. 183
- XIX.** Annotantur nonnulla ex
dictis præcedenti capite. 199
- XX.** De alio beneficio sacri Sca-
pularis, videlicet, de commu-
nicatione meritorum & bono-
ram operum. p. 206
- XXI.** Resoluuntur quadam dubia
pag. 213
- XXII.** De Indulgencjys Confra-
ternitatis. p. 225
- XXIII.** De conditionibus & obli-
gationibus requisitis ab ijs que
sacrū Scapulare habent. p. 253
- XXIV.** Resoluuntur nonnulla du-
bia circa factum Scapulare.
pag. 279
Recapitulatio brevis eorum
omnium que supra dicta sunt.
p. 290 IN-

INDEX.

INDEX 2. P. DE EXERCITIJA.

- Cap. I. *Exercitia propria Confratrum B. Virginis de monte Carmelo.* pag. 313
- II. *In quo consistant exercititia Confratrum p.* 315
- III. *De exercitio virtutis fidei ad exemplum B. Virginis.* pag. 318
- IV. *De virtutis spei exercitio ad normam B. Virginis.* pag. 324.
- V. *De exercitio charitatis ad normam B. Virginis.* p. 330
- VI. *De obedientia virtute ad exemplum B. Virginis.* pag. 341
- VII. *De exercitio puritatis seu castitatis ad normam B. Virg.* pag. 463
- VIII. *Depaupertatis virtute ad exer-*

INDEX.

- exemplum beata Virginis. p.*
352
- IX.** *De virtute humilitatis ad normani beata Virginis. pag.*
357
- X,** *De exercitio patientie ad normanubeata Virginis. pag.*
364.
- XI.** *De exercitio deuotionis in rebus diuinis ad normiam B. Virginis. pag.* *370*

Finis Indicis primi Exercitij.

INDEX

INDEX.

INDEX SECUNDI EX- ercitij.

- Cap.I. *Quale sit exercitij genus,
& qualiter à predicto distin-
guatur?* pag. 389
- II. *Quid summio mane à Confrat-
ribus agendum?* p. 390
- III. *Quid agendum inter ve-
stimentum se?* p. 293
- IV. *Quid agendum Confra-
tribus postquam indui fue-
rint?* p. 397
- V. *Quamodo se gerendum
tempore sacri?* p. 399
- VI. *Modus recitandi Rosarium.
pag.* 404
- VII. *De modo deuotè communi-
candi.* 406
- VIII. *De refectione corporali.* p.
422.
- IX. *Quid post refectiōnem a-
gendūm?* p. 423.
Quid

INDEX.

- Quid ad vesperum usq; p
stantum? p. 425
- Quid sub vesperum resu
mendum? p. 424
- Quid ante somnū peragen
dūm? 425
- Quid in capiendo somno
obseruandum. p. 428
- Oratio ad Angelum custo
dem. p. 429
- Litania de nomine Iesu p.
430
- Litanie B. Maria Virginis.
- Pag. 435
- Litania S. Joseph. &c. 438

* * *

- * *

*

AD

*Auctoris ad Beneuolum Les
torem præmonitio.*

PLacuits éper, beneuole Lector,
summoq; in pretio habita fuit
germana , & sincera antiquitas:
è cōtra verò nouitas vt plurimū le-
uis & inanis damnata non immeri-
tò fuit. Hinc illud Iustini Martyris
aduersus philosophū; *Si quis nostrorū
Patrum rationes ignorans eos repre-
hendit, peior est idiotis qui quæ nesciunt
nunquā arguūt; si scit veritatem & eā
damnat, pessimus.* Nō importuniè hoc
S. Martyris Criticū aduersus quoſ-
dam nostri téporis neotericos, vel
dicā neophitos usurpare mihi lice-
ret, sunt enim nonnulla , qui vltra
crepidā, vt dicitur, audēntes, sancta
Maiorum instituta ore ſatis inſol-
lenti carpere, & apud vulgus incu-
ſare non erubescunt: prō Deus ! ad
quæ tépora delabimur! nimirū, vt
vitrū rubro tintum colore; ſi ocu-
lis obuerſetur, eum ipsum colorē in
obiectis quæ deinceps luſtramūſ
ſicta ſpecie ementitur ; non aliter

prout.

prout plerique animo male affecti
sunt, his temporibus iudicant po-
tissimum, & petulanter garriunt,
~~& nihil rectum,~~ nisi quod placuit, sibi
ducunt. Quapropter, benebole Le-
ctor, cum in hoc libello sacræ no-
stræ antiquitatis monumentū ali-
quod nimirū confraternitatē B.V.
Mariæ de monte Carmelo tibi pro-
ponere statuerim, velim planè non
innouatoris personam, induas, sed
fani, & æqui Iudicis. Adeoque te
consulem, & illud D.Gregor.inter
Græcos Theologitibi suggesterā, vſi-
tata ne ſpernas, nouitatem ne captes:
Enimuero ſi singula ratione meti-
ris factū antiquitatis probabis. Pa-
rū moror, vel moueor, nescio, quo-
rundā dictis & delyrijs, qui dictæ
Confraternitatis inſcij, vel etiā in-
ſipidi, multa dixerint, quæ nullo
capite vel etiā cōprobare poſſint;
Ex quo leuesſe potius, & imperitos
oſtendunt, cū tamen ſapientum ſibi
nomen, ſed immerito, quantum ad
hoc, vſurpent. Verū tamē quia neq;
à na-

à naturæ genio, neque à Religionis
ingenio, & spiritu, quæ regis pacifi-
ci filia pacem omnimodā inquirit,
doctus sim verbis digladiari; sim-
pliciter & sine verborum fuso di-
ctæ Confraternitatis veritatem tibi
ostendam. Adeo ut mi Lector æ-
quitatis oculum ad ea quæ profero
si velis, afferre: sperem nec de nibū
lo, te in hac causa æquū meo labo-
ri, ac fauentē fore. Fateor equidē in
rem multis difficultatum scopulis,
iam pridem prætextā incidi: sed hūc
animi conatū feruoremque calami,
præter obedientiæ iura, honor Ma-
ris mæ S. Religioni Carmelita-
næ, & invicta veritas imperarunt.
Ideoq;. dignus ego tandem omniū
minimus, & qui nō sum dignus vo-
cari Carmelita, dignus, inquā, cu-
ius primigenius labor æqui boniq;
fiat, & feruor vel Religionis zelus,
si quis in decursu fuerit, omnis be-
nignè concedatur. Vale, & Deum
Opt. Max pro me exora.

Cor-

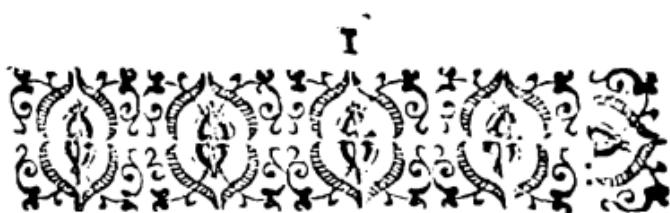
Contenta totius o- peris.

1. *Thesaurus Carmelitarum, quo
statuitur & stabilitur Confraternitas
sacri Scapularis B. Virginis Mariae de
Monte Carmelo, varijs testimonijs,
Pontificij diplomaticis, argumentis, &
rationibus altius repetitis.*
2. *Exercitia propria Confratrum
prefati Scapularis in duas partes di-
uisa.*

*In prima parte, proponitur imita-
tio B. Virginis Mariae, eiusq; virtutum
praxis Confratribus aperitur.*

*In secunda parte describitur quoti-
diana quadam omnium operum & ae-
ctionum ad eiusdem Virginis normam
& exemplum directio Confratribu-
propria, adiectis nonnullis precatiun-
em, Litanijs, hisq; similibus.*

THE-

THESAVRVS
CARMELITA-
RVM,
sive
DE CONFRATERNI-
tate sacri Scapularis B.^{mæ} Vir-
ginis Mariæ de Monte
Carmelo.

CAPVT PRIMVM.

De Origine sacri Ordinis Carmelitici.

CVRI breui sty-
lo, & rudi, vt aiunt,
minerua , de sacrâ
B: Virginis Mariæ
de Monte Carmelo

Confraternitate, non abs re visum
est, si aliquid de ipso sacro Ordine
raptim præmitteremus. Cùm enim
hæc sacra Confraternitas sit velut

A riuu-

riuulus quidam Carmeli; quidni de
fonte ipso limpidissimo tantillum
aque primoribus saltem labijs præ-
libandæ offeremus? sic enim fiet, ut
fontis bonitate & excellentia præ-
cognita, nullo modo displiceat ri-
uulus.

Atqui ut exordiamur, anno ante
Saluatoris nostri Iesu Christi nati-
uitatē nongentesimo, circiterq; tri-
gesimo, Elias propheta clarissimus
in Carmelo Syriæ monte, quē cultu
suo, & animi zelo, tanto parente di-
gno illustravit; prima Monastici In-
stituti fundamenta iecit, sc̄tis apertè
hoc colligitur ex scripturis sacris,
pluribus in locis, ac præsertim 4.
Reg c 1. & 2. Vbi postquā peculiari
Dei mandato, dictus propheta pri-
mogenitum suū & ex asse, paternæ
laudis hæredem Eliseū, ex agricultu-
ra assūptum sibi sociavit pluri-
mos alios præsertim in Bethel & e-
richo, ex eis & singulare ritæ ge-
nus affectantes, qui prophetarum
filij

C A R M E L I T A R V M . 3

filij dicebantur, in primæuo illo agmine fuiste annumeratos, sacra demonstrant elogia; qui tandem simul iuncti in monte Carmelo, cū iā curru igneo Elias propheta raptus esset domum eius velut in Oratoriū modum ruditer efformates, pijs & sanctis exercitijs vacantes, Carmeliti ci Ordinis primordia, disciplinā quidem rudiore, iam ab Elia propheta inchoata altius foderunt.

Totum hoc satis indicant verba illa Ecclesiastici, dicta de Sancto propheta Elia, nimirum, *Prophetas facis successores post te:* per prophetas, licet à quibusdam S. propheta Eliseus intelligatur, qui ab Elia velut hæreditarius successor fuit constitutus, intelliguntur tamen à nonnullis, viri Deum in hymnis, & cantibus spiritualibus laudantes, operaque & studiū omne vitæ solitariæ nauates, Eliæ prophetæ successores. Insuper monasticæ vitæ instituta dedisse, & inchoasse S. Prophetam

Eliam, docent sancti Patres, alijque
grauissimi authores immò in suis
bullis afferunt & determinat varij
Pontifices Ecclesiae catholicæ. Ex
sanctis patribus hoc planè attestatur
S. Hieronymus varijs in locis,
ac præsertim in epistola ad Pauli-
num, vbi ait, de monachis mentio-
nem faciens. *Noster Princeps est E-
lias, noster Eliseus, nostri duces filij Pro-
phetarum, qui habitabant in agris, &
solitudinibus, & faciebant sibi taberna-
cula propè fluenta Iordanis.* haetenus
ille. Immò in vita S. Onuphrij affe-
rit eum fuisse monachum in reli-
gione S. Prophetæ Eliæ.

Idem cum sancto Hieronymo
ait sanctus Ambrosius in epistola
ad Vercellenses. Sanctus Gregorius
Nazianzenus in oratione de paupe-
rum amore S. Athanas. in vita sancti
Antonij. S. Isydorus libro quinto
cap. decimo quinto. Sanctus Cyril-
lus ad Eusebium : Sanctus Bernar-
dus in epistola ad fratres de monte

Dei,

CARMELITARVM 5
DEI, & alij quamplurimi Sancti
Iatres.

Ex alijs Auctoribus nimis prolixum foret omnes recensere, quos optimè annotauit Reuerendus pater noster Thomas à Iesu in quodam libro quem de antiquitate Ordinis Carmelitici edidit. Sufficiat in præsenti quinque vel sex assignare, ac imprimis Cassianus libro primo cap. secundo. Sophronius sancti Hieronymi discipulus in prato spirituali capite secundo. Genebrardus in Chronol. lib. primo: Thitemius capite tertio de laudibus Carmelitarum: Molanus in suo Martyrologio die decima septima Iulij: Thomas VValdensis de sacramentalibus titulo nono cap. 89. quod opus postea à Martino quinto summo Pontifice, & simul à congregazione Cardinalium fuit approbatum. Nuper verò Bellarminus de Monachis libro secundo cap. quinto, & Canisius libro primo de

corruptelis cap. 2. idem planè asse-
runt, Carmelitici ordinis originem
ab Elia duci. horum omnium verba
non refero, ne prolixior in hoc li-
bello fiam.

Iam verò ex summis Pontifici-
bus plurimi fuere, qui varijs bullis
sanctum Prophetam Eliam Ordini-
nis Carmelitici fundatōrē declara-
runt ad hoc, vt populo Christiano
magis hoc innotesceret: quippe cū
ad eō tempora & ætates hominum
antecedant hæc sancta Religio, fit
vt illius primum fundatorem plu-
rimi ignorent.

In primis Sixti IV. in bulla, quæ
incipit: dum attentā meditat: one pen-
samus: data Rōiae, anno 1477. Verba
referam. dum attentā, inquit, medi-
tatione pensamus, quod glorioſissima
DEI genitrix Virgo Maria, produxit
sacrum Ordinem Beatae Mariæ de
monte Carmelo, quem eiusdem Virgi-
nis Mariæ speci. il titulo voluit insigni-
ri, vt ob eiusdem Virginis Mariæ rene-
ren-

C A R M E L I T A R V M . 7

rentiam Ordo ipse à Christi fidelibus per amplius veneraretur, ac ordinem ipsum, & eius singulares personas. inter ceteros regularium Ordinum Professores in firmamento Catholice fidei militantes; tanquam in religionis speculum, & exemplar, speciali charitate fulgentes, sanctorumque Prophetarum, Eliae, & Elisei & aliorum sanctorum Patrum qui montem sanctum Carmeli, iuxta fontem Eliæ habitant, successionem hereditariani tenentes &c. Vbi diligenter annotanda sunt hæc verba: (successionem hereditarianam tenentes:) posset enim nobis quispiam obijcere praedicta alia testimonia insinuare quidē sātissimum prophetā Eliā adumbrasse & inchoasse institutū religionis monasticæ, sed hoc in communi, ideoq; nec lequitur quod nos ipsi simus qui à Propheta Eliae specialiter originē trahamus: sed æquè oēs Religiosi & monachi trahant: Huic obiectioni præterquā quod Deo fauēte in alio

quodam opere satisfacturi simus; in præsenti tamen solis præcitati Pontificis verbis innixi satisfacie-
mus, ne vltra id, quod nobis propo-
suimus in hoc libello, diuagemur.
Dicit supradictus pontifex, quòd
successionem hæreditariam Sancto-
rum Prophetarum Eliæ & Eliseite-
neant Carmelitæ dicant nobis,
quicunque aliter sentiunt, cur
primò summus Pontifex spe-
cialiter nobis Elianam attribuit
successionem? Vel specialiter ab
Elia descendimus, vel nobis-
cum æquè omnes aliæ Religiones;
si primùm dicatur, intentum habe-
mus; si secundūm cur hic nulla
mentione nisi Carmelitarum?

Respondebit fortassis quispiam,
quia hæc bulla datur in Carmelita-
rum favorem, ideoque nec mirum
est, quod hic potius de Carmelitis,
quam de alijs Ordinibus agatur.

Ad hoc respondemus, si hæc ra-
tio & responsio vera est: cur in alijs
bul-

CARMEI ITARVM.

bullis Pontificijs , cùm de alijs Ordinibus agitur . & eorum fundatori- bus , nulla sit mentio , quod sancti Prophetæ Eliæ successionem teneant ? Non igitur repetenda ratio huius dicti pontificij aliunde , nisi ab eo , quod verum sit , idemque statuat & sequatur Veritatis Pon- tifex & Christi Vicarius , nimirūm quod Carmelitæ successionem propriam & paternam à sancto pro- pheta Elia teneant .

Secundò dicit præfatus Ponti- fex non solum quo d Carmeliæ suc- ceßionem teneant ab Elia : sed aliud addit nempe , hereditariam succeſſio- nem . Si hereditarij sunt Carmelitæ sancti Prophetæ Eliæ , igitur specia- lis imè & proprijsimè ab eo origi- nem trahunt , suntque ij , qui ab Elia instituti perseverant . patet hoc ex l . quoties 9 . § . heredes . Cum enim he- res siue hereditarius filius succedat in ius parentis , profectò si iuxta mente in Pontificis Carmelitæ sint

10 **T H E S' A V R V S**
Eliæ Hæreditarij successores con-
sequenter in ius illius successerunt;
quod aliud esse non potest ni-
si monasticæ vitæ rudior quædam
disciplina & zelus, quo zelatus est
pro Domino Dœo exercituum; Ex
quo colligimus, specialissimè Carme-
litas ab Elia descendere. Enim
uerò cum ius hæreditarium com-
mune non sit omnibus, sed qui-
busdam speciale & proprium: con-
sequenter fit, vt Carmelitæ specia-
liter & propriè ab Elia descendant,
qui in illius ius hæreditarium suc-
cesserint; quod necesse est asserere,
cum iuxta Pontificis mentem hære-
ditarij successores declarentur. Nec
nobis satisfacient, quicumque dixe-
rint, latō modo hæc præcitati Pon-
tificis verba esse accipienda, ita vt in
cominuni tantūmodo Carme-
litas ab Elia descendere possi-
mus elicere.

Non, inquam, nobis satisfacient,
eius inodi hominam glossæ arbitra-
musr

C A R M E L I T A R V M .

mur enim & pro certo habemus,
Pontifices summos dum in suis bul-
lis pontificijs aliquid declarant, cū
omni verborum proprietate loqui,
proindeque accipienda esse verba
prout sonant, iuxta id quod Docto-
res aiunt; nec quidquam interserūt
prædicti Pontifices, quod sine suf-
ficieni discussione non sit ponde-
ratum: proinde facessant tales glo-
ſſæ & similes, quæ Pontificum gra-
uissimis auctoritatibus & solidissi-
mis definitionibus aliquid deroga-
re videntur, maneatque Carmelitas
iuxta præcitatum diploma Pontifi-
cium ab Elia specialiter & propriè
descendere.

Idem & fermè ijsdem verbis de-
clararūt Ioānes vigesimus secūdus,
Iulius Tertius, Alexander Quin-
tus, Gregorius Decimus tertius, &
Sixtus Quintus, ex quibus duo po-
stremi, videlicet Gregorius deci-
mus tertius in quodam breui nōbis
cōcesso anno 1584. cuius initiū est,

Vt Breuiarij; & Sixtus quintus, anno 1587 in alio breui , quod incipit;
Eximiuū. Facultatem proprio motu
facit, officium peragendi, de sancto
Propheta Elia, sub titulo Fundato-
ris & Institutoris Ordinis Carme-
litici. quod totum nuper sacra ri-
tuum Congregatio sua approbatio-
ne renouauit anno 1609. prout ex
officio nostrorum sanctorum li-
quet. Ex quibus validissimum eli-
cimus argumentum in hunc modū:
per Apostolicæ sedis decretum cū
Cardinalium consilio cautum est,
vt ordo Carmeliticus officiū reci-
tet de sancto Propheta Elia sub no-
mine Patroni lui, igitur firmis in-
tenendum est certitudine plus quam
moralis, quod Carmelitæ originem
ducant à sancto Propheta Elia. E-
nimuero cū hic de patrono vniuer-
se ac approbatæ Religionis agatur
toti Ecclesiæ Catholice proponen-
do: illud sine sufficienti discussione
& fundamento Veritatis à sede A-
postolorum

postolicâ non fuit decretum: licet enim tale decretum videatur religioni speciali fuisse propositum; cū tamen illa religio sit approbata, & toti Ecclesiæ, vt via ad perfectionem proposita; ex consequenti videtur decretum illud vniuersam Ecclesiam concernere. Quare sicut in ijs, quæ totam Ecclesiam concernunt, vt in approbatione Sanctorumque Canonizatione Apostolica sedes errare nequit: ita, tametsi paulò minori certitudine & firmitate afferendum videtur, in declaratione Patroni alicuius Religionis errare nō posse; Cūm enim hoc maximè ad mores conducat, & ad Religiosorum eundem Ordinem proficentium perfectionem; quippe qui normam & exemplar sui fundatoris sequidebeant, si instituto suo ad vitam æternam conducenti correspondere velint: reliquum est, sine fundamentoloqui, qui contrarium sentire præsumplerit.

Polyd. Fuit igitur sacer Ordo Carmeli-
lib. i. tarum sub Principe Elia institutus:
 primique eius athletæ fuere filii
 Prophetarū, qui in monte Carmelo
 singularem viuendi modum & so-
 litarium, continuo sibi succedentes,
 produxerunt, vtque ad salutiferum
 Christi Domini aduentum; varijs
 exercitijs spiritualibus, & bonis o-
 peribus incumbentibus.

Thom. Postquam vero sacra Pentecö-
Vvald. stes die, Apostoli spiritu sancto af-
Iosepb. flati fuissent, ad montem Carmeli
^{c. 12.} pertingentes Euangelicæ veritatis
 doctrinâ eos imbuerunt, & ad per-
 fectiorem fidem, & præstantiorem
 vitæ rationem traduxerunt quo
 tempore ipsi Carmelitæ è monte
 Carmelo, varias colonias deduxe-
 runt, per vniuersam fere Galilæam,
 Samariam, Palæstinam, eorumque
 alij incoluere Alexandriæ nemora,
 alij vero Palestinae: & haec fuere a-
 liorum, quotquot nascuntur, insti-
 tutorum, limina & seminaria.

Fide

Fide igitur Euangelicâ exorna-
to Carmelo, filij tanti patris, quo
tandem loci dicatum antea, meri-
tissimo Duci peruetustum facellū
prominuit, recens Deiparæ conse-
crarunt, quæ illos viuens non se-
mel, præsentia gratiâ quam sanctis
simè affecerat: primique fuere, qui
facellum B. Virgini dedicarunt.

Series igitur longa sub ijs Insti-
tutis, post fidem Euangelicâ, & pijs
exercitijs excurrit. Verumtamen
calidissimus serpens, qui pridem
Adæ paradisum inuiderat, operosa
illa sanctissimaq; otia nostri Car-
meli exosus, Cosdroa Syriam occu-
pate, desæuientes eo Persas adegit,
ac lachrymabili móte Vastitate de-
truit, Sacra latè oratoria & cel-
lula populata, soloque fuere adæ-
quata, Eremicolæ verò ferro
traditi sunt, mixtusque est suorū
sanguinefons Eliæ. Sed quid pro-
fuit suis actibus & venenis infer-
nalis anguis? nihil profecto, eius
iacta

*Ar-
mech.
apud
Vvald.*

*Trith.
6.7.*

iacta truculentiae semina progenuere, nisi multorum millium Martyrum gloriofa roseta? Ut enim scribit noster S. Cyrillus, ab anno 650. usque ad annum 1250. gladijs impiorum occubuerunt in illis partibus, ex monachis Carmeli, centum quadraginta milia Martyrum.

Non tamen occubuit ordo Carmeli: sicut enim mons Carmeli est feracissimus inter omnes montes Syriæ ita hic ordo mirum in modum secundum spiritualem problemam ferrax fuit: quidni enim foret, cum secundum spiritum, mortuum mundo & eius voluptatibus semen terræ intulerit? si enim semen cadens in terram mortuum fuerit, multum fructum affert, ut ait ipsa veritas. Ego igitur de causa, per idem tempus sepe pullulabat hic ordo, & noua prole producebat Immò æmulatae viros mulieres, & seueriorem Carmeli

meli disciplinam edoctæ, incredibilem illi addidere ornatum , ac in primis in Oriente sancta Eugenia quæ piè sexum mentita inter Eliæ consecraneos mirè peruixit, ijsq; tandem erumpens plurimarum Monialium effecta est generosa parentis, Alexandriæ primo , deinde Romæ, vbi martyrio est coronata: in Occidente verò nulla prior, quā cadē sancta Eugenia , ex Alexádria enim Romam veniens, virgines docuit sacris concludere peristylijs. Verum & ipsæ etiam illo tempore summopere hostiles insectationes, & barbariem sunt perpeſſæ.

Anno millesimo centesimo vi- gesimo (Deo annuente) Hierosoly- mis, Antiochenus Patriarcha , & Apo- stolicæ sedis à latere legatus, Americus, inclinatum Carmelū per amicè suffulcit ; & nostri Ordinis Viros tot Barbarorum truculentis incursionibus & persecutionibus territos.

territos & lögè latequé dissipatos reuocauit; & quamquam vna psallere nondum tamen vna conuiuere asuetos communi clausit domicilio & ad vitam transtulit suauorem: & hæc fuit plurimis errandi causa, præsertim Baronio, qui Aimericū, velut Carmelítici Ordinis fundatorem, suis libris, licet inquam minus probabilitè, & sine sufficienti inquisitione descripterunt.

Tunc temporis obseruabant Carmelitæ pro regulâ, Institutionem, quam à Ioanne Hierosoly morum Patriarcha, qui anteà Carmeli gregarius fuerat, efflagitante Caprasio acceperant: anno verò M. C. LXX. vel circiter, petiére ab Alberto Patriarcha nouam, ac magis compendiosam vitæ formulam sibi tradi; illa enim Ioānis supra nominati institutione nimis fusim & implexè multa continebat. Acceperūt igitur à præstantissimo viro perbreuem illam, quæ nunc viget, & numeris omni-

omnibus absolutam regulam anno millesimo centesimo septuagesimo primo, Lateranensi nedum acto cōcisio, à quo postea, & ab Honorio tertio suam obtinuit firmatē, anno ^{Anto-}_{nin. 3 p} tit. 20, nimirum millesimo ducentesimo ^{c. 54}, decimo sexto, tertio calendas febr. ^{Vincē.} nec absque miraculo: dubitati enim ^{lib. 31.} Pontifici, an datis de confirmatio- ^{c. 123.} ne libellis annueret, Virgo Deipara ^{Bergō.} in super per visum adstitit, his verbis eum ^{plem.} allocuta: *Nec est, ait, aduersandum lib. 13.* *in his dum iubeo, nec dissimulandum Cassa-* ^{Cass.} *dum promoueo.* Deinde paulò post, ^{p cons.} nonnullos, qui petentibus aduersa- ^{70.} bantur, emortuos in pœnam testa- ^{Paulus} ^{Moris.} ^{gio de} ta est.

Vnde Præfatus Pontifex Patri- ^{orig.} archa Alberti regulam cōfirmauit, Reliq. quod patet expressè ex eius bulla, ^{c. 30.} quæ incipit. *Nos normā vestrā vi-* ^{Paleon.} *uendi regulariter ab Alberto Pa-* ^{l. 3, c. 5.} *triarcha traditam &c.* Datum Ro-
mæ anno Domini 1616. 3. Calend.
Ian. Pontificatus nostri Anno. I.
Postea

Postea Gregorius IX. referens
hanc confirmationem Honorij III.
denuo ipse Alberti Regulam ap-
probauit, vt constat ex bulla quæ
incipit ex officij nostri debito.

Hæc eadem Alberti Regula ante Honorium III. fuit confirmata ab Innocentio III. sic expresse asserit Nauclerus tom. 2 chronicæ gene- ratione 14. vbi sic habet tempore Innocentij III. Albertus Patriarcha labentem in Syria religionem restituere conatus Carmeli montis incolas fratres disciplinæ regula exer- cuit. quæ regula tunc Romæ pro- bata est. Sentit idem Trithem. cap. 4. de laud. Carmel. Ille scas: in vita Innocentij III Carolus cap. in com- mentarijs ad authenticam. Eadem postmodum fuit confirmata & declarata ab Innocentio IV. anno 1248. Pontificatus suo anno 5. Qui plura super hoc desiderat videat P. Noltrum Thomam à Iesu in regu- lam par 2. dub. 3.

CAPVT II.

De progressu sacri Ordinis Carmelitarum.

CV M igitur Carmelitæ sub hac regulâ Deo Opt. Max. strenuè & viriliter militarent, ex alia vero parte Barbarorum rabies non desineret, immo indies millenis iniurijs, & excursionibus Saracenorū agitarētur, ita vt pijs exercitijs suis, & aflueticis contemplationibus diuinis vacare nequirent coactum est concilium generale ad montem Carmelum, ac ibi de imminentibus Ordini vniuerso extremis calibus actum est. Tandem communibus suffragijs statutum, vt relictis illis locis, nonnulli in Europam commigrarent, quod nostro sancto Cy-
rillo diuinitus prænunciatum fuit, ^{Anno} ^{nal.} qui ab augustissimâ Virgine Maria ^{Carm.} transituram resciuit ad Europæ ^{l. 3. c. 5.} partes,

partes, monasticam Palæstinæ coronam, Carmelitasque augendos ibi numero productiore. Eo igitur tempore in Cyprum aliquot, atque Angliam traiecere, in ijsque prima extructa sunt cœnobia Carmelitarum, mox peruersit ad Gallias disciplina eadem, per Ludouicum Regein, qui Carmelum inuiserat, paucis è monte in eum finem aduictis.

Verùm continuò per Palæstinā Saracenorum & Maurorum rabie debacchante, excusæ tandem sunt penitus monasticæ sedes, ab illis impijs desertusque est ex toto, illis cogentibus, Carmelus anno millesimo ducentesimo ponagelimo, tum si quos gladius Impiorum preteriit, ad Europæ Cœnobia commigravere.

Postquam igitur in Europam venerunt Carmelitæ: dictu mirum quanto feroce & zelo spiritus, monasteria varia, & cœnobia in diuersis

sis prouincijs & regionibus erexere,
quodque magis laudi est vertendū,
auitam obſeruantiam, & paternum
vnuendi modum , quem prius in
Carmelo hauerant, mirum in mo-
dum excoluere. Vnde plurimi Ath-
letæ ex hoc ordine laboribus varijs
exantlatis, emanarunt in Europæ
partibus , quemadmodum ante
in tota Palæſtina & locis vicinis
extiterent. ex hoc numero fuere san-
ctus Albertus, S. Angelus, S. An-
dreas Fesulanus S. Petrus Tho-
mas, S. Simon, S. Gerardus, S. Auer-
tanus: & alij multi.

Anno demum millesimo qua-
dringentesimo trigesimo primo
collectis in comitia fratribus, pro-
pter nonnullas tum temporis ra-
tiones (subinde enim rerum status
& temporum varietas., prudenter
aliquid suadent , quod alias pro-
hibent) supplicari summo Ponti-
fici, pro nouæ regulæ moderatione
decre-

decretum est; quamobrem leniuit
instituti rigorem Eugenius IV. &
in eâ mitigatione Carmelitæ deinceps
constitêre.

Anno 1561. Deus Opt. Max. qui
suorum iuuentutem instar Aquilæ
renouat, ad instaurandum Carmeli
robur, eximiâ sanctitate Virginem
TERESIAM A IESV, cælesti spiri-
tu afflatam excitauit, quæ pristinâ
Alberti regulam, primum sibi, mox
Virginum cætibus, postremò duo-
bus ex Carmelitis, quos mitigatos
vocant, proposuit strenuè recolen-
dum: horum Patrum alter Anto-
nius à Iesu, alter Ioannes à Cruce,
vterque sanctitate illustris, vlti-
mus miraculis etiam clarus, in nata-
li Hispaniæ solo prope Abulam,
antiquiori Carmelo nouissima de-
dere fundamenta.

Nec mirandum est, si hæc refor-
matio Carmeli à muliere initia-
duxerit, per hoc enim opus DEI
fuisse ac colligitur, quemadmodum
benè

Ibenemonet S. Paulus : *Videte, ait, Vocationen vestram, fratres quia non multi sapientes secundum carnem, non multi potentes non multi nobiles, sed quæstulta sunt mundi elegit DEVS, ut confundat sapientes, & infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia, & ignobilia mundi, & contemptibilia elegit Deus, & ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrueret.* Hactenus ille.

Rebus igitur in eum modum à Deo Optimo Maximo destinatis, incepit Carmeli pristinus rigor: & vt à Carmelitis mitigatis discriminarentur ij, qui pristinam Alberti regulam amplectuntur, vocati sunt Carmelitæ Discalceati.

Cum ergo recens hæc reformatio per totam Hispaniam mirificè sese diffunderet, & multi in odorem vnguentorum eius currerent, disciplinæ seueritate suavitati spirituali mixtâ, dulcissimos animabus afferendo fructus, Princeps

Roma, illa diu carere non potuit: si enim olim omnium gentium seruiebat erroribus, quidni modo omnium gentium Verioribus prædominetur bonis? Igitur mutuata ex hispano solo Religionis nostræ semina, Clemens Octauus Pontifex maximus in Italiam, & maximè Romam inuexit, datis vltro ad Cœnobiorum erectionem, Romanique præsertim in ædibus S. Mariæ de Scala, Pontificijs litteris.

Mirabile sanè est, quomodo hæc noua germina cælesti zephyro aspirante succreuerint: opportunum quippe, & suæ & proximorum saluti profitentur institutum, ex contemplatione & actione ita permixtum, ut primam & potiorem partem contemplatio; secundam & posteriorem actio sibi vendicet: his enim paucissimis annis, in Gallos, Belgas, Polonos, Persas,

fas , Arabos , Orientales & Oc-
cidentales Indos intulere pedem,
hisque vltimis annis , auspi-
cijs inuictissimi Imperatoris Fer-
dinandi Secundi, qui velut apis ar-
gumentosa, mel optimum ex sacris
Ordinibus in Ecclesia D^ei virenti-
bus sibi colligit in Germanos &
Bohemos prodiere : primo enim
Viennæ in Austria sacra Maiestas
monasterium nobis miro sane D^ei
zelo fundauit: deinde Pragæ in Bo-
hemiarum alterum , faxit Deus, vt illi
omnia humana & diuina subsidia
à Patre lumen descendant, quæ
ad felicem Imperij totius guber-
nationem requiruntur , & ad am-
pliorem diuini cultus pro-
pagationem condu-
cunt.

* * *

* *

*

CAPUT III.

*De amore speciali Beatissima Virginis
Maria erga sacrum Carme-
litarum Ordinem.*

Ostendimus originem & progressum Ordinis Carmelitici, nunc aliquid de amore & affectu Beatissimæ Virginis in hunc sacrum Ordinem dicendum nobis supereft. & certè tantus, & talis amor & benevolentia Deiparæ Virginis fuit, ut quemadmodum affectu tenero & singulari, mater in prolem suā ferri confueuit, vel ut scripturæ 1. Reg. 1. verbis utar; sicut mater unicum amat Eccl. filium pari, immo nobiliori longè 24. modo, Beatissima Virgo Maria, quæ est Mater pulchra & dilectionis, iam pridem sacrum Carmeli Ordinem fuerit cōplexa. Ut istud omnibus constet; proferenda nobis sunt aliquot amoris veri signa, ex quibus facil-

C A R M E L I T A R V M 29
facillimè deuenitur in cognitionem
amoris.

S. Thomas inter alia amoris si- 2. 2. 9.
gna, quæ ipse recenset, hæc velut 15. 4. 7
potissima præmittit. nimur i.
velle amicum esse & viuere: secun-
do velle ei bona; tertio operari bo-
na ad ipsum.

Quoad primum amoris signum:
perfectissimè illud ostendit Deipa-
ta in Ordinem Carmeli: voluit e-
nim ipsa hunc sacrum Ordinem es-
se & viuere, quod sanè tempore E- 3. Reg.
liæ adumbravit in figura: cum enim c 81.
quadam die sanctus Propheta pro- S. Aug.
funda oratione ad cælestia mentem 20.
intenderet, ecce repente in latere Hugo
montis Carmeli nubecula quædam Card.
apparet, quæ ut ait textus ficer, in : R.
quasi vestigium hominis ascendebat de 19.
mari: per hanc nubeculam, iuxta Hier.
mentem sanctorum Patrum præfi- ibid.
gurabatur sanctissima Virgo Ma- Chrys.
ria, unde ex templò intellexit san- soft. 16.
ctus Propheta per diuinam reuelationem, l. 3.

tionem, illam hunc montem, videlicet, Carinelum, peculiariter sibi destinare; velut, futuri sui Ordinis sedem atque Metropolim. Hoc latè prosequitur Ioannes Patriarcha, alijque quam plurimi, quod certè edocuit euentus. Cùm enim Beatisima Virgo in viuis esset, & in Ciuitate Nazareth moraretur, quæ tandem duobus millibus à monte Carmel distat, aiunt grauissimi auctores annal res saepissimè ad montem perterritisse, ibique suos Carmelitas recognouisse, miraque amoris & benevolentiæ signa exhibuisse, imò cum saepè saepius illuc pergeret, iussit sibi oratorium in Montis latere construi, vbi altissimis contemplationibus incumbebat: aitque sanctus Cyril'us scribens ad Cælestinum primum, in tantum succreuiisse amoris magnitudinem, que Carmelitas completebatur, ut non in aliо nomine eos nuncuparet quam suos.

Mant. tum duobus millibus à monte Carmel melo distat, aiunt grauissimi auctores annal res saepissimè ad montem perterritisse, ibique suos Carmelitas recognouisse, miraque amoris & benevolentiæ signa exhibuisse, imò cum saepè saepius illuc pergeret, iussit sibi oratorium in Montis latere construi, vbi altissimis contemplationibus incumbebat: aitque sanctus Cyril'us scribens ad Cælestinum primum, in tantum succreuiisse amoris magnitudinem, que Carmelitas completebatur, ut non in aliо nomine eos nuncuparet quam suos.

Iose.

par.

Mant.

in Apolog.

CARMELITARVM. 31

suos fratres, ipsique Carmelitæ, nō
alio titulo eam honorarent, quam
sororis nomine, quod sanè quām
honofificum sit, quis nesciat?

Verūm ut ipsa clarissime toti
mundo pakam faceret, suum esse
hunc sacrum Ordinem, suamque
potissimum esse voluntatem, vt
esset & stabiliretur hic Ordo: pro-
prio nomine eum condecorauit.
Vocat r enim *Ordo Beatisime Vir-
ginis de monte Carmelo*, quem po-
stea titulum confirmauit Cœlesti-
nus primus. deinde Vrbanus Sex-
tus, contra impiissimum VVicle-
phum qui illum impugnabat, quin ^{Nicol.}
immò Pontifices summi speciales ^{s v-}
ijs indulgentias concessere, qui ta-
lem huic Ordini sacro nomencla-
turam dederint, vt videre est in
nostri sacri Ordinis speculo.

Proinde non imineritò sum-
mi Pontifices in suis bullis beatissimam Virginem, sacrum Carmeli

Ordinem produxisse afferunt. Veluti præsertim Sixtus IV in bullæ quadam, quæ incipit: *Dum attentā: his verbis: Dum attentā: meditatione pensamus, quod glorioſissima Dei genitrix Maria produxit sacram Ordinem B. Mariae de monte Carmelo, quem eiusdem Virginis Mariae ſpeciali titulo voluit insigniri &c.* Et licet dixerimus in primo capite huius libri ſanctum Prophetam Eliam velut fundatorem huic ſacro Ordini initia dediffe, hoc tamen fecit nomi-

Hom. ne Beatissimæ Virginis, & ad eiusdem honorem, ut benè nuperrimè *B. V.* annotauit Carthagena eo ſenſu *demon* quo ſupra explicuimus ex 3. Regum cap. 18.

Iam verò ſi de ſecundo amoris ſigno loquamur, quod videlicet diximus eſſe, *Velle amico bona: rapertiſsimè ex tertio ſigno colligemus: quod eſſe diximus, operari bona ad Amicum.* ex effectu enim affectus colligitur: proinde dicebat veritas, à fru-

à fructibus eorum cognoscetis eos : &
 profecto tanta & tot sunt bona, &
 fauores specialissimi, quos sacro
 Carmelitarum Ordini exhibuit
 Deipara, ut in admirationem ra-
 perentur homines , si penitus
 ea perspecta haberent. Qua de
 causa in hoc libello vnicum & spe-
 ciale priuilegium afferemus , quo
 homines magis ac magis ad tantæ
 matris honorem , & cultum , viso
 hoc amoris specialis signo accen-
 dantur ; Illud autem erit sacer ha-
 bitus, seu sacram scapulare, quo tam
 Religiosi Carmelitæ quæma iij con-
 fratres inuestiuntur. Quis enim om-
 nia velit beneficia, gratias, fauores,
 auxilia, priuilegia, promissiones &
 similia recensere, quæ dilecta ma-
 ter suo Ordini contulit? Si quis ta-
 men plura scire voluerit : perlegat
 nostrum Arnoldum Bostium de
 patronatu Beatissimæ Dñi geni-
 tricis semperque Virgi-
 nis Mariæ.

C A P V T . I V .

*De Origine & principio sacri
Scapularis.*

Probatio dilectionis est exhibi-
tio operis, quod tametsi Deipa-
ra Virgo Maria , plurimis modis
suo sacro Ordini exhibuit , in præ-
senti nihilominus vnum duntaxat
dilectionis opus Carmelitis exhi-
bitum in medium proferemus.

*Annal
Cär.
mel.* Cum ex Asia in Europam sacer-
Carmelitarum Ordo commigras-
set, plurimos ibi reperit hereticos
& maledicos, qui dilectissimæ ma-
tris Virginis Mariæ nomen & ho-
norē obnubilare satagebant. Cuius-
rei quam primūm consciij facti Car-
melitæ, tātē matris amorem & ho-
norē, cum in Asia altius imbibis-
sent; se omni conatu accinxere ; vt
eā ab impio fremitu, & satanico
furore vindicarent. Et quemadmo-
dum noster S. Cyrillus suo tépore
Nestor-

Nestorium Deiparæ maternitati, nec non illius puritati conuitiantē impugnauerat immò expugnauerat: ita extemplo in Europa, partim scriptis nonnulli, alij prædicationibus, cæteri monitionibus publicis & priuatis, omnes verò orationibus & precibus insurrexerè, & exosum hæreticorum venemū, contra Virginem vibratum, funditus extinxere. Quo facto Carmelite enixè cælestem matrem rogauere, ut veluti primū in Asia, tot tantisq; immo quasi innumeris suū Ordinē beneficijs & prærogatiuis, condecorasset, & ibi palam fecisset: pari modo in Europa eundem ordinem instar plātulæ exurgentis, fructu quodam raro & prænobili illustraret.

Quo etiam tempore, circa annū millesimum dūcentesimū decimū quintum, fratribus in comitia coactis, in generalem totius nostri Ordinis Præpositum fuit selectus sanctus Simon Sthoc, vir & na-

turali, & supernaturalis scientia eximius; singularique pietate & zelo præditus. hic antequam Vitæ monasticæ institutum profiteretur, vitam planè Angelicam in regno Angliæ agebat. pro domicilio quendam sibi arboris truncum in vasto nemore elegerat, à quo nomen fuit fortitus, in hoc igitur truncu aliquot annis commoratus: mirum dictu quomodo in altissimis cælestium rerum contemplationibus, versabatur, ab hominum tumultu semotus saepissimè angelico fruebatur consortio, immò ut in eius vita legitur, manna cælesti indies pascebatur, futuræ iam gloriæ suavitatem, prægustans. Tandem ubi Beatisimæ Virginis Mariæ Ordinem in Angliam aduentasse subintellexit, cuius athletæ Carmelitæ dicebantur; lætitia incredibili gestiens, quippe nouerat, quam bonum & quam iucundum sit

sit habitare fratres in vnum, repente reliquo suo truncu eidem Ordini nomen dedit:

Interea vir sanctus nouis armis, militiae licet pristinæ intendens, mirum in modum decertabat, & qui ante raros in truncu hostes reperebat, quos deuinceret; modo continuos in clauistro sibi obuios habebat, quos tamen funditus generoso certè animo delebat nec minus. Prælati enim subiectio multos subinde animi hostes reuelat, quos solitudo obedire sæpe nescia, plerumque celat.

Hic itaque cum iam virtutibus maturus esset, & ex alia parte mira prudentia, & regimine polleret, in Præpositum generalem eligitur circa annum milesimum ducentesimum decimum quintum, quo munere sanctissime functus est ad annum millesimum ducentesimum sexagesimum secundum, quo ex hoc mundo ad felicitatis æternæ brauium

sublatus fuit, laborum suorum, & meritorum laurea fruiturus. Burdigalæ in Gallijs iacet, miraculis in vita, & postmortem clarus.

Bostius *Vt igitur ad rem nobis hoc capi-*
Paleo - te prop̄ositam deueniamus. qua-
nyd. *dam die pr̄fatus Beatus Simon in*
Oratorio profusus, & humi iacens
dilectissimam Matrem Virginem
Mariam deprecabatur ; vt suam
Ordinem in Europa tenui & nouo
germine succrescentē cælesti quo-
dam imbre & fœcundo rore irri-
garet, vt ita fructus suos, adhuc
Europæ populis inexpertos longè
lateque diffunderet. aliquabatur
dulcissimis lachrymis, & in hæc
verba prorumperebat: *O fl̄s Carmeli,*
Vitis, florigera, splendor celi, Virgo pu-
erpera, singulari Mater, mitis, sed
Virinessia, Carmelitis da priuilegia
stella maris. Hæc sunt propria B. Si-
monis Verba, quibus beatissimam
Virginem interpellare solitus fue-
rat, vt peculiari aliquo stem-
mate,

mate, suum sacrum Ordinem confirmaret, quod velut sigillum pendens esset patentes litteras, quas suis fratribus dederat, nomenclaturam iij, imponendo, constabiliens.

Inter hæc verba sæpe sæpius ingeminata, & ex intimo cordis de-
prompta, affuit Deipara Virgo Ma-
ria, & multis Paronymphorum cæ-
lestium choris comitata, splendo-
re quodam indicibili circumami-
ta, iacentem erexit: mox illi par-
uum quendam habitum suis
sanctissimis manibus porrigens, Mo-
qui vulgato nomine, *Scapulare num.*
Carm. dicitur, sic eum est allocuta:
l. 12.
Dilectissime fili, recipe tui Ordi-
nis scapulare, mea confraternita-
tis signum, tibi & cunctis Carme-
litis priuilegium: in quo quis moriens,
eternum non patietur incendium: *Pall. l.*
Thom. ecce signum salutis; salus in pericu-
lis, fœdus pacis & pacti semipi-
terni. hic dictis disparsuit illas
Verba

40 THE S A V R V S

Fauēt. Verba hæc momento vno B. Si-
ib. Bo- monem incredibili lætitia, & iubilo
flius interno affecere, & serenitatem
Brad. interno affecere, & serenitatem
lei in cælestem inuexere. Inde vir sanctus
opus/c. confessim exsurgens fratribus suis.
Off beneficium cælestis enarravit, om-
Carm. nibusque ad prædicti habitus à
 Beatissima Virgine accepti formam
 similem gestare sanciuit, prout ab
 illa fuerat iniunctum: hic habitus
 ad hæc usque tempora proprius
 Carmelitarum est, qui & alijs iuxta
 bullas summorum Pontificum, vt
 infra deinceps ostendemus commu-
 nicatur.

C A P V T V.

*Ostenditur hanc Beati Simonis
 reuelationem fuisse di-
 uinam.*

O Peræ pretium erit, antequam
 ad alia progrediamur, vt osté-
 damus,

C A R M E L I T A R V M . 41
dāmus , præallatam B. Simonis re-
uelationem fuisse diuinam : licet e-
nīm hæc ab eo tempore quo con-
tigit à viris prudentibus & spi-
ritualibus , qui ea, quæ sunt spiri-
tus , sanis oculis percipiunt , nun-
quam in dubium fuerit vocata:
immo quanquam impius ille Ha-
resiarcha VViclephus , tot & tanta
deliria , contra hunc sacrum Carme-
li ordinem euomuerit ; nunquam
tamen hanc reuelationem B. Simo-
nis ausus est negare , & quasi huma-
nam contemnere. sciebat quippe
nimis , iam apud populum Christia-
num inualuisse , & ab omnibus re-
uereri , propterea delirium suum
palam facere metuebat.

Verū tamen , vt populus Chri-
stianus magis ac magis in sacri
scapularis deuotione confirme-
tur , breuiter ostendemus , præ-
allatam reuelationem fuisse di-
uinam , immò vt initio capit is dixi-
mus , operæ pretium erit hoc facere.
Cur

Gum enim hæc reuelatio sit funda-
mentum eorum, quæ in hoc libello
sumus dicturi, æquum est ut pa-
lam aperiamus, quan*i* firmum &
stabile sit fundamentum, vt inde
Serm. structura stabilis & firma exsurgat:
10. de
verb. quantam etenim quisque vult iux-
Domi. ta sanctum Augustinum & dispo-
nit imponere molem ædificij, tanto
altius fudit fundamentum.

S. Au. *Est* igitur aduertendum tria po-
gust *I.* tissimum describi visionum, & to-
11 su per Ge- tidem pariter reuelationum gene-
res. ra, nimirū corporale, spirituale, &
Hier intellectuale.

in prol. Visio corporalis, quando corpo-
Apost. ralibus oculis aliquid videtur aut
ostenditur, veluti quando Abrahā
in conualle Mambrē sedens, Ange-
Genes. les vidit, & Iacob luctatus cum v-
18. ibid no luit.

32. Visio spiritualis siue imaginaria,
est, cùm videlicet à dormientibus
siue vigilantibus, in imaginatiu-
terum species, siue imagines cernū-
tur,

tur, vel aliquid aliud significatur; sicut fuerunt visiones Ezechielis prophetæ & aliorum.

Visio intellectualis est; quando spiritu sancto reuelante, intellectu mentis, mysteriorum veritas & sublimitas percipitur, quomodo vidi dilectus ille Apostolus Ioannes ea quæ in libro Apocal. referuntur: non enim figuræ tantum in imaginatiuâ habuit, sed & earum significata mente intellexit: & hæc est perfectissima visio, ut potemagis ad visionem beatificam accedens.

Inde est aduertendum Visiōnem B. Simonis fuisse corporalem: vidi enim corporis oculis, ut in eius vita describitur beatissimam Virginem multis Angelorum choris comitatā. hæc tamen visio reuelationi fuit coniunctā, quandoquidem simul fuerit illi à beatissima Matre tantū sacri scapularis priuilegium patefactū, tūc enim aliquid super-

supernaturaliter reuelatur, quando
aliquod mysterium occultum ex-
panditur: Verumtamen in hoc li-
bello simpliciter reuelationem nū-
cupabimus, licet etiam fuerit visio
supernaturalis, quia de mysterio
sacri scapularis agendi prouinciam
iniuimus, quod per reuelationem
fuit patefactum.

His ita se habentibus reuelatio-
nem hanc fuisse diuinam ostenda-
mus: ad cuius rei veritatem com-
munis, & continuus populi Chri-
stiani consensus satis superque esset:
cum enim à tot sæculis hæc reuela-
tio in dubium, tanquam si humana,
& non diuina extitisset, nunquam
fuerit reuocata, & ex alia parte tot
& tanta bona ex mysterio, quod
nobis per hanc reuelationem inno-
tuit, in Ecclesia Dei emanarint;
nullum crediderim, nisi forte insol-
lentem & maleuolum, qui de illius
veritate ambigat. tacitus enim Po-
puli intuentis & non contradictentis
consen-

consensus, præsertim in ijs quæ ad
DEI Opt. Max. siveque sanctissimæ
Matris cultum referuntur, plenissi-
mam rei inducit auctoritatem.
quid namque interest, suffragijs po-
pulus suam voluntatem declaret,
an rebus ipsis, & factis? 1, 2. ff.
de legi-

Immo temporibus elapsis, tot bus.
sancti viri, & à Spiritu sancto inti-
mè illuminati, qui sacro scapulari
inuestiti fuere, institutionem eius
& originem velut quid diuinum, &
diuinitus communicatum semper
amplexi & reueriti fuere; sacri au-
tem Scapularis institutio & origo
non alia fuit quam ista B. Simonis
reuelatio: quis igitur nisi forte, qui
à spiritu & conditione istorum san-
ctorum, & à D^EO illuminatorum
deuiare velit, hanc reuelationem nō
fuisse diuinam contendat? neque ve-
ro retro-a^{ctis} seculis, in Ecclesia
DEI Doctissimi Viri, & sapientissi-
mi defuere, qui sine dubio errori,
populo Christiano vertissent, quod
hanc

hanc reuelationem velut diuinam amplecteretur, si seculi iudicarent; propterea absit quod his temporibus aliqui alio modo iudicent: nimis enim præsumptuosum immo temerarium foret, quidquam tale attentare: quasi vero tota antiquitas sanctorum Virorum, & Doctorum eximiorum in hoc errasset, & ad unius vel alterius cerebrū foret corrigenda.

Sed si altius mentem intendamus, luculentum eorum quæ dicimus, argumentum reperiemus, töt enim miracula ad sacri scapularis præsentiam, & superioribus & præsentibus sæculis edita, quid aliud comprobant, quam illius originem esse diuinam & cælitus obortam? ac propterea illam ipsam reuelationem nostri B. Simonis, cum ut supra diximus, hæc sit origo & principium à quo sacram scapulare emanat.

• Cum sanè vox illa clamantis in deser-

deserto, sanctus Ioannes Baptista ad Christum Dominum discipulos suos misisset, ut ab eo inquirerent, an esset ille Messias diuinus sanctis Patribus à tot sacerulis promissus? non alio argumento ambigentibus Ioannis discipulis fecit satis magister ille veritatis, quam plurimis miraculis coram illis edieis. Euntes ait, renunciate Ioanni quae audistis & vidistis: claudi ambu-Luc. 7. lant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes euangeli- zantur.

Hunc modum velut efficacissimum veritatis argumentū simulata Deipara Virgo, prouida sanè mater, voluit ut toti mundo tot & tanta continuo cursu miracula paterent, ex quibus diuinū, & cælestē esse sa- cri huius habitus principiū edoce- ret: eo enim ipso quo ad illius præ- sentiam tot stupēda opera & supær- naturalia contingunt, planè ceisen- dum est, in eō principium diuinum & su-

S.Tbo.
3.p.9.
105.a.

& supernaturale esse , à quo talia &
tanta enascuntur. Iuxta enim Do-
& orum sententiam , cum miracula
7. Sint supra naturæ creatæ agentis,
virtutem , & eius vires transcen-
dant: quomodo à principio huma-
no fluenter? & tamen si hæc reuelatione
B.nostri Simonis , diuina & su-
pernaturalis non foret, hæc ita con-
tingerent. Etenim eo ipso tempore,
quo dictam reuelationem habuit
prædictus sanctus; ex templo sacrū
scapulare operari conformiter ad
illam reuelationem incēpit, ut patet
ex ijs miraculis , quæ tum tempo-
ris contigerunt, sicut in nostris An-
nalibus scribitur libro præsertim
vndecimo: quomodo igitur si tan-
tummodo humanum fuisset in-
uentum, ea miracula fuissent patra-
ta ? profecto si psum scapulare
spectemus est pannus Vilior &
rudior , qui nullam cum miracu-
lis habet proportionem: si verò eū
qui ciusmodi scapulare distribuit,
attenda-

attendamus; homo est, & nullatenus proinde sua virtute miracula edere potest. quid igitur fuit, & modo est in illo, ita, ut per totum terrarum orbem opera stupenda, & miracula omnium gentium oculis pateant? sane nihil aliud, nisi quod diuinitus hoc scapulare B. Simoni fuerit concessum, ad cuius præsentiam meritis Beatissimæ Virginis Mariæ Deus Opt. Max. talia operetur, ac proinde sit diuina ea reuelatio, de qua loquimur. Nec dicendum est, potuisse quidem esse inuentum humanum, postmodum tamen ob eius bonitatem, & utilitatē à Deo approbatum, ideoque Deum esse, qui miracula postea operetur: non, inquam, hoc dicendum est, cū enim illa ipsa, quæ in hac reuelatione promittuntur, sint diuina & supernatura, & ex alia parte exemplò adimpta fuerint, ut patet ex tot miraculis, & indies adimplcantur, sicut toti orbi innotuit,

An-
nat.
Carm.
I.ii. quæ ratio nobis suaderet dicen-
 dum, sacrum Scapulare diuinitus
 potius, post suum institutum fuisse
 approbatum, quam primitus de
 cælo institutum, præsertim cum ea
 sit, tot Sanctorum traditio, qua no-
 bis afferunt, per reuelationem bea-
 tissimæ Virginis Mariæ fuisse con-
 cessum primitus Scapulare: sed lu-
 bet ex doctrina Sanctorum Patrum
 velut Hieronymi, Augustini, Gre-
 gorij, Bernardi, Cassiani, & aliorum
 euidenter ostendere, hanc B. nostri
 Simonis reuelationem fuisse diui-
 nam, & supernaturalem.

in 3. p. Ex illis sanctis Patribus, multi
q. 25. viri sapientissimi, varia signa colle-
a. 3. gere, & descripsiere, quibus facile
In
Theol.
myst. c
8. diuina reuelatio, a qualibet alia na-
 turali operatione dignoscitur. Ali-
 qui, velut Medina quatuordecim
 signa affert, ad huiusmodi reuelationem dignoscendam: Noster Pa-
 ter à Iesu Maria, plurima etiam de-
 scribit, ex quibus facili negotio su-
 perna-

C A R M E L I T A R V M . 51
pernatutalem reuelationem à na-
turali colligere & discriminare li-
cet Immo nostra sancta Mater
T E R E S I A , Ordinis nostri Carme-
litici restauratrix , pulcherrima
quædam in suis libris, quos dictan-
te Spiritu sancto composuit, signa
describit, vnde idem aduertere pos-
simus. Verum quia nimis proli-
xum foret, si illa omnia recensere
vellemus, his in præsenti supersede-
mus, tantummodo tria afferemus ^{Em-}
signa ex alijs Doctoribus, ut breui-
tati consulamus. ^{sa. ver}
^{bo reue}

P r i m u m e s t , si sapientu m & Sanctoru m
iudicio cōprobentur reuelationes. ^{latie.}

S e c u n d u m , si sanctitati eorum,
quibus factæ fuerint, innitantur.

T e r t u m si conformitate cum
doctrinâ Catholicâ polleant.

Quoad primum signu m , debent re-
uelationes iudicio, & approbatione
viroru m à Deo illuminatoru m , tum in
sciētiâ mysticâ, tum Theologica ab
alijs naturalib. operationib. discerni:

I. Cor. *Animalis enim homo, iuxta Apostolū,*
2. *non percipit ea, quæ sunt Spiritus DEI,*
stultitia enim est illi, & non potest in-
telligere, quia spiritualiter examina-
tur: Spiritus autem iudicat omnia: hoc
Invita est iuxta glossam; intelligit & disser-
Moys. mit. Et inde est quod in vita Sancto-
Abb. *rum Patrum, spiritualium virorum*
in ijs quæ dubia videntur, iudicium
inquirere edocemur: Cum itaque
hoc signum velut probalissimum
medium, & nullatenus erroneum
habeamus, videamus an dictæ san-
cti Simonis reuelationi conueniat?
profecto tot fuere tum sapientissi-
mi, tum sanctissimi viri, qui hanc
reuelationem partim velut diuinā
supposuere, partim approbauere, ut
si tantū illos qui nostri sacri Ordinis
Religiosi fuere, recensere aggrede-
remur, copiosus fatus nobis instruē-
dus est catalogus. hoc fatis lucu-
lētē docet Annales nostri hispanici,
plurimis capitibus, ita ut illa hiç
repetere non opus duxerim.

Seçun-

Secundum signum, quo reuelatio comprobetur, fuit, si sanctitate eius, cui facta fuit, comprobetur; iam verò scimus beatum Simonem, primum in vita, virum fuisse omni sanctitatis & perfectionis genere ornatum, ita ut etiam viuens, plurima ediderit miracula, vt ex eius vita constat. Secundo, nemo nescit post mortem ab Ecclesia Catholica sanctitate fuisse approbatum, quandoquidem eius festum, & officium solemni & publico ritu in nostro Ordine celebretur: quis igitur illam ipsam reuelationem in dubium reuocaret?

Tertium signum erat, si reuelatio sacræ scripturæ & SS. Patrū doctrinæ sit conformis, si enim ab ea dissonat, suspecta merito est habēda, quod signum plenissimè in nostra reuelatione elucet, non enim tantum hæc reuelatio doctrinæ catholicæ consona est, si quis sanis oculis, à passione depuratis eam in-

piciat, verum mirabilis quoque in
hac reuelatione sapientia, & mysti-
ca doctrina continetur, per quam &
Ecclesiæ catholicæ doctrina magis
promouetur, & Deiparæ Virginis
Mariæ pietas & zelus commenda-
tur: quod totum sequentibus capi-
tibus patebit.

Pro præsentis capituli coronide,
grauissimum & irreuocabile, in eo-
rum confirmationē, quæ hactenus
cōprobauimus, libet afferre testi-
monium. Illud igitur est sacræ ri-
tuū Congregationis auctoritas, que
ut nemo nescit, ex III. morum Cardi-
naliū assensu, auctoritate pontificiā
interueniente, Romæ coalescit.

Huic enim sacræ Congregationi,
ex summi Pontificis commissione,
anno millesimo sexcentesimo nono,
nostrum diuinum Officium, vide-
licet proprium Sanctorum Ordinis
Carmelitici fuit oblatum, quatenus
interpositâ sua auctoritate, quilibet
Cardinaliū approbaret, vt ve-
lue

CARMELITARVM. 55

Iut authenticum , suo suffragio fir-
maret: quod vtique factum est, cæ-
terorum nomine , subscriptibentibus
duobus ex facto illo numero , gra-
uissimis & eximijs Viris, Bellarmi-
no nimirum & Pinello.

In hoc verò Officij nostri libel-
lo, in solemnni Beatissimæ Virginis
Mariæ de monte Carmelo festiui-
tate, quæ habetur decima sexta die
mensis Iulij , hæc verba habentur.
*Nec vero nomenclaturam (videlicet
Ordinis Carmelitici) tantum muni-
ficientissima Virgo tribuit , & tutelam,
verum & insigne sacri Scapularis, quod
B. Simoni Anglico præbuit , ut cœlesti
hæc ueste Ordo dignosceretur , &
a malis ingruentibus protegeretur.*

Ex hoc testimonio satis abunde
patet veritas eorum , de quibus a-
gimus. Hic enim primo dicitur B.
Virginem sacrum Scapulare contu-
lisce: non igitur humanum inuen-
tum , aut institutum fuit. Se-

cundo vocatur cælestis vestis: non igitur humanum aliquid vel terrenum est, id est, in terra inuentum & compositum, sed de cælo donatum. tertio dicitur, quod per hanc cælestem vestem ordo dignoscitur, & à malis ingruētibus protegitur: quod totum desumptum est ex ipsissimis verbis, quibus in dicta reuelatione vfa est beatissima Virgo, ac proinde hic tacitè eorum veritas astricta.

Primum nempè quod Ordo dignoscatur, per sacrum scapulare, desumitur ex illis verbis Marianis, quando dicitur *recipe tui Ordinis scapulare, meæ confraternitatis signum.* Secundum, nimirum quod per hoc à malis ingruentibus protegatur, desumitur, ex reliquis verbis in illa reuelatione allegatis.

Plurima alia nobis suppetunt, quibus dictam nostri B. Simonis reuelationem, fuisse diuinam euincamus: sed ijs sponte in præsenti superedemus, ne prolixius nos protenda-

tendamus: hæc verò hactenus dicta attulimus, nullatenus, ut supradiximus, quia sacri Scapularis institutum reuocatur in dubium, satis enim per se hoc nostris, & retroactis fæculis innotuit: sed ut maiorem firmitatem Confratrum animis ingereremus, ne fortasse futuris tēporibus leui imprudentium vento terrerentur, & à tam sancta Societate disturbarentur.

C A P V T VI.

Sacrum Scapulare non tantum Religiosis Carmelitis est proprium, sed a Ihs etiam Confratribus, quibus legitimè distribuitur.

EX dictis hactenus constat, hūc sacram habitum Beatissimæ Virginis de Monte Carmelo Carmelitis religiosis proprium esse. Verumtamen posset aliquis inqui-

C , rere,

cundo vocatur cælestis vestis: non igitur humanum aliquid vel terrenum est, id est, in terra inuentum & compositum, sed de cælo donatum. tertio dicitur, quod per hanc cælestem vestem ordo dignoscitur, & à malis ingruētibus protegitur: quod totum desumptum est ex ipsissimis verbis, quibus in dicta reuelatione vfa est beatissima Virgo, ac proinde hic tacitè eorum veritas astricta.

Primum nempè quod Ordo dignoscatur, per sacrum scapulare, desumitur ex illis verbis Marianis, quando dicitur: *recipe tui Ordinis scapulare, meæ confraternitatis signum.* Secundum, nimirum quod per hoc à malis ingruentibus protegatur, desumitur, ex reliquis verbis in illa reuelatione allegatis.

Plurima alia nobis suppetunt, quibus dictam nostri B. Simonis reuelationem, fuisse diuinam euincamus.: sed ijs sponte in præsenti supercedemus, ne prolixius nos protenda-

tendamus: hæc verò hactenus dicta attulimus, nullatenus, vt supradiximus, quia sacri Scapularis institutum reuocatur in dubium, satis enim per se hoc nostris, & retroactis fæculis innotuit: sed vt maiorem firmitatem Confratrum animis ingereremus, ne fortasse futuris tēporibus leui imprudentium vento ternerentur, & à tam sancta Societate disturbarentur.

C A P V T VI.

Sacrum Scapulare non tantum Religiosis Carmelitis est proprium, sed alijs etiam Confratribus, quibus legitimè distribuitur.

EX dictis hactenus constat, hūc sacram habitum Beatissimæ Virginis de Monte Carmelo Carmelitis religiosis proprium esse. Verumtamen posset aliquis inquirere,

zere, vnde habemus quod etiam a-
lijs præterquam Religiosis Carme-
litis distribuatur? His itaque in hoc
capite satisfaciendū existimauimus.
Sit igitur pro certo non tantummo-
do Religiosis dictum habitum cō-
petere, sed prætereà illis omnibus,
quibus de prædictorum licentia ri-
tè & legitimè distribuitur, ita vt per
hoc plurimorum priuilegiorum,
gratiarum, meritorum, indulgen-
tiarum & aliorum eiusmodi parti-
cipes reddantur; vt infra ostenden-
dum est.

Vt assertum illud comprobe-
mus, sciendum est hoc proprium
sibi vindicare omne bonum, quod
sit sui diffusiuim: quantoque magis
ad boni rationem accedit, tanto ma-
gis diffundatur, proinde cum sa-
crum Scapulare sit bonum satis
amplum & perfectum, conuenit
illi iure merito, vt seclongè late-
que diffunderet, & multis commu-
nicaret,

CARMELITARVM.⁵⁸
nicaret, ne in hoc à boni ratione de-
generaret.

Quapropter sicut primo, & prin-
cipaliter conueniat Carmelitis
prædictus habitus; quanto enim a-
liquod receptuum est propin-
quius principio suo influenti, tan-
to magis de ipsius influentia pa-
ticipat, vnde cum propinquius ra-
tione Ordinis sui Sacri ad beatissi-
mam Virginem accedant Carmeli-
tæ, fit ut magis de boni communi-
catione & influentiâ, quæ median-
te sacro Scapulari contingit, fiant
confortes, ac proinde ipsis primo
& principaliter conueniat sacrum
Scapulare, secundario tamen fit
propter naturam boni, quod, vt di-
ximus, est sui diffusuum, alijs etiâ
competat, nimirum quibus legiti-
mè distribuitur.

Ad hoc comprobandum suffice-
ret consuetudo antiquissima, quæ
iam pridem, à tot retroactis sœcu-
lis in Ecclesiâ Orthodoxâ viget.

Etenim ab eo tempore , quo B. Simon Stock sacram habitum à Dei-
para Virgine recepit , fuit in praxi
& more positum , vt populo illum
requirenti ; & humiliter exigenti ,
impertiretur : statim enim ac præ-
dicto sancto eiusmodi thesaurus de-
cælo fuit collatus , plurimis alijs
præterquam Religiosis Carmelitis .
fuit distributus . Ex primis namque
qui illum receperent , fuere sanctus
Ludouicus , Galliarum Rex sanctissi-
mus : Eduardus Rex Angliæ . Hen-
ricus Dux Lancastriæ . Hen-
ricus Comes Nortumbicus : & in
partibus Bohemicis , in primis fuit
S. Angela Raymundi Regis Bohe-
miæ filia ; de qua infra fiet mentio .

Ab eo vero tempore continuo
protracta est , illa sancta & lauda-
bilis , à Religiosis Ordinis nostri
distribuendi : sacram scapulare con-
suetudo .

*in opere ad eam num: Mos populi DEI , & instituta
maio-*

maiorum pro lege tenuenda sunt, profecto satis superque esset consuetudo prædicta antiquissima, sacrum scapulare recipiendi, ad hoc ut pro lege esset, id est, ut instar legis & accepta esset & pergrata. Verutamē ad maiorem huius Confraternitatis ornatum, eius dignitatem altius erigere, operæ pretium erit, ut Confratribus pateat, quām firma sit, & in Ecclesia Dei stabilita eiusmodi Confraternitas.

Primò exstant plurima brevia Apostolica, & bullæ Pontificiæ, quibus sacri Scapularis Confraternitas statuitur & stabilitur. Exstat priuilegium Sixti IV. satis amplum & euidens, quod habetur in libro dicto (*monumenta Ordinis*) & referatur in Compendio Ordinis, Verbo, tertiarij fratres & sorores. de quo meminit miranda in manuali Prælatorum: ibi expressè conceditur Carmelitis, & datur facultas, ut quoscumque voluerint, ad sacram

cram B. Virginis Mariæ de monte
Carmelo Confraternitatē recipiāt.

Exstat insuper bulla Pontificis
Ioannis XXII. vbi idem statuitur.
Item Alexandri quinti , Adriani
II. Clementis Septimi , Gregorij
Decimiertij, Stephani Quinti, Ser-
gij Quinti, Ioannis decimi, qui idē
stabiliunt.

Non verò ita iam pridem, binæ
illa nuperrima sœculi nostri lumi-
na, Pontifices nimirum duo, quos &
vitæ sanctitas commendat, & in Ec-
clesiæ regimine prudentia extollit,
videlicet Clemens Octauus , &
Paulus Quintus , plenissimam po-
testatem sacrum Scapulare sœcu-
laribus conferendi, non tantummo-
do per bullas Apostolicas motu
proprio ad hoc datas faciunt, sed
insuper per easdem confirmant, An-
tecessorum suorum statuta, quibus
eandem potestatem & licentiam
nobis fecere. Referam verba Pauli
Quinti, quæ habentur in bulla, quæ
inci-

incipit; cum certus &c. data nobis millesimo sexcentesimo sexto, ait. De Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum, eius auctoritate confisi, omnibus utriusque sexus Christi fidelibus, qui dictam Confraternitatem (videlicet beatissimæ Virginis de monte Carmelo:) Vbi uis locorum, tam hactenus canonice, ut præfetur (scilicet ut in alijs præcedentibus Pontificum bullis ostenditur) institutam, quam deinceps, ut infra instituendam de cetero ingredientur, & habitum receperint, &c.

Deinde infra dat Præposito nostro Generali plenissimam hanc sacram Confraternitatem erigendi facultatem his verbis:

Ac Dilecto Filio nunc, & pro tempore existenti Priori Generali dicti Ordinis Carmelitarum, vel illo absente, eius Vicario Generali, et huiusmodi Confraternitatem B.

*Maria de monte Carmeli. Vbi uis loco-
rum extra urbem erigere, & institue-
re, illisq; omnes supradictas indulgen-
tias, & gratias spirituales communi-
care, similiter libere & licite posse, &
valeat auctoritate Apostolicâ, tenore
præsentium facultatem concedimus &
impartimur. non obstantibus constitu-
tionibus & ordinationibus Apostolicis,
ceterisq; contrarijs quibuscumq; pre-
sentibus perpetuis temporibus duratu-
ris, &c. Datum Romæ apud S. Pe-
trum sub annulo Piscatoris die 30.
Octob: 1606. Pontificatus Nostri
anno 2.*

*Ex his, credo, satis appareat, quā-
tam habeat firmitatem, & auctori-
tatem hæc sacra Confraternitas,
quandoquidem pro fundamento
Apostolicam, & Pontificiam ha-
beat auctoritatem Vnde quisquis
contradicit, non solum imperitum,
verū etiam temerarium se se-
ostendit.*

C A P V T VII.

Idem vltterius comprobatur.

QVanquam maius & efficacius testimonium afferre non possumus, ad comprobandum quanto cum fundamento & ratione Carmelitæ, sacrum Scapulare distribuant, tamen in gratiam Confratrum, alia hic doctissimorum Virorum testimonia subiungam, sit itaque primum. Amo salutis millesimo quingentesimo-sexagesimo sexto. Reuerendissimus Pater frater Ioānes Bápтиsta Rubeus Carmelita-
Ann.
rū Præpositus Generalis, vir vtique
grauissimus, & in scientijs tum hu-
manis, tum diuinis peritissimus, in
regna Hispaniæ ex Italiaprofectus,
visitatoris munia obibat, ac pro
more plurimis, sacrum scapulare in
prædicto Hispaniæ regno distri-
buebat, & in Confratrum album
Carm.
reci-

recipiebat. Nonnulli de eorum numero, quibus diuina non adeo sapiunt, rem non ita magni pende- bant, immo quasi pro nihilo ducen- tes, populo suafere, ut prædi- ctum sacrum Scapulare relinque- rent.

Populus pietatis ac deuotionis pristinæ in B. virginem Mariam, studio actus, nequaquam à proposito dimouebatur, nec censorum istorum opinionia aures præbebat. Instat illi apud populum, & quod verbis cōsequi nequeunt, factis violenter ex- torquere parant: illi etenim inter se super hac re consulentes statuunt per viam iuridicam, agendum esse, quod vtique aggrediuntur, multaque suo marte effingentes, ad Sal- manticense, & Hispalense tribunal proficiscuntur. Quasi vero tota Pa- trum antiquitas, in hoc ignorantia laborasset, & aberrasset, & ad solos illos censores vis discriminandi di- lata fuisset.

Interea populus contra eiusmodi censores indignatur, ita ut confusio magna suboriretur. Magistratus rem totam per aliquot dies suspendit, æmulis omnem lapidem mouentibus, ut iste B. Virginis Mariæ thesaurus supprimeretur. O quid agitis miseri? durum est vobis contra stimulum calcitrare, si Saulo Christianos persequenti durū fuit quanto magis vobis Reginam cœli, & eius filios adorantibus? nec immerito hoc dixerim: cum enim res ita ageretur confessim totum negotium Doctoribus Salmanticensibus Cathedraticis remittitur, daturque definiendum; & ex ijs quatuor primarij feliguntur, videlicet Doctor Mantius primarius Theologiae cathedraticus: Doctor Sanctius: Doctor Rodriquez, & Doctor Bartholomæus de Medina, qui postea eiusdem Vniuersitatis primus Cathedraticus fuit.

Illi hanc rem grauissimam atten-
tius perpendunt, seueriore iudicio
partes examinant, æmolorum ra-
tiones audiunt, Confraternitatis
sacræ fundamenta répetunt; quibus
accuratè factis, omnes quatuor
prædicti Doctores suis suffragijs &
decretis appositis resoluunt, legiti-
mam esse Beatissimæ Virginis Ma-
riæ Confraternitatem, talemque
esse, quæ debeat in Ecclesia DEI
obseruari propter speciales fructus,
qui inde emanant. Testatur Pater
Carthigena in homilia de festo
beatissimæ Virginis Mariæ de mó-
te Carmelo, se propria prædictoru-
m Doctorum subscripta vidisse & le-
gisse. His ita habitis miro rubore
perfusi æmuli discessere, paulatim
liuorem suunt secum digesturi.

Secundum testimonium sit a-
liorum Doctissimorū virorū, qui
nostrâ tempestate florueré: impri-
mis Doctor noster Didacus deco-
cta, qui in suo elucidario, Beatissi-
mæ

mæ Virginis Mariæ de monte Carmelo societatem adeò stabiliuit, ut legenti nullus dubitandi locus relinquatur. P. Carthagena, quosdam æmulos insurgentes suis scriptis ita compressit, ut huic sacræ Confraternitati nouum afferat ornatum. P. Miranda in suo Manuali, qui hanc rem satis egregiè probat, & altius repetit.

Pater noster Ioannes à Iesu Maria vir vtique illuminatissimus, & diuinorum patiens, cuius corpus iā à pluribus annis incorruptum manet, & mira pulchritudine & nitore perseverat, non tantum hanc sacram Confraternitatem suis libellis commendat, sed insuper ipsem, cum adhuc inviuis esset, Romæ in nostro Conuentu S. Mariæ de Scala eandē solemniter instituit. sed de his satis.

Sit igitur pro huius capitinis corollario; licet nulla ex prædictis existarent testimonia, vnde huius sa-

cræ Confraternitatis auctoritatem
astrueremus, adhuc tamen authen-
tica satis & probata remaneret ex
hoc, quod eam à tot sæculis tolera-
rit Ecclesia Catholica, nec vñquam
vel erroris tantillum ei adscripse-
rit: Insuper voluntas vnius dupli-
citer nobis innotescit, verbo & fa-
cto, & quamquam , vt diximus,
verbo non fuissent summi Ponti-
fices attestati huiusmodi Confra-
ternitatis erectionem legitimam,
sufficeret tamen eos facto erexitse,
tot enim priuilegia, & gratias, tot
indulgentias, & Ecclesiasticos the-
sauros ei contulere , vt satis super-
que facto ostenderint se illam &
approbare & commendare , im-
mo & promouere. De his
agemus in-
fra.

CAPUT VIII.

Explicantur hæc verba B. Virginis Mariæ ex reuelatione
B. Simonis.

Dilectissimè Fili , recipetui Ordinis
Scapulare, meæ Confraternitatis signum
tibi & cunctis Carmelitus
privilegium.

Ostendimus superius quomo-
do legitima sit, & approbata
sacri Scapularis Confraternitas:
nunc nobis sunt explicanda illa que
in reuelatione beati Simonis conti-
nentur , ne forte quibusdam dubi-
tandi ansam præbeant, vel fortassis
de ijs nimium præsumendi, non in-
tellecto sensu & veritate verborum,
detur occasio.

Itaque hæc sunt prima Beatissi-
mæ Virginis verba, nimirum, Dile-
ctissimie Fili , recipetui Ordinis Sca-
pulare , meæ Confraternitatis si-
gnum, tibi & cunctis Carmelitus priui-
legium:

legium. Est igitur notandum primo,
 quanta & qualis sit dignitas tituli,
 quem B. Simoni cælestis Mater im-
 pertitur. *Filiū* nomine eum nuncu-
 pat, quid nobilior? quid optabilius?
 quid amabilius? quid honorabilius?
 quid utilius, quam *Filiū* nomen?
 Nobilior propter tantæ matris di-
 gnitatem. *Ego*, inquit illa, *ex ore al-*
 c. 24. *tissimi prodii, primogenita ante om-*
S. An-
selm. *nem creaturam, quæ sit nimirum*
 pura creatura; nam id quod supra
 ipsam est, solus Deus est, quod infra
 ipsam, omne est, quod Deus non
 est. quid optabilius, propter eiusdē
 Matris hæreditatem cælestem, &
 beatitudinem æternam? *Ego*, inquit
 illa, *in hereditate Domini morabor. a-*
 mabilius, propter pulchritudinis
 venustatem. *Ego*, ait, *Mater pulchra*
dilectionis. honorabilius, propter
gloriarum sublimitatem. Ego, inquit, *in*
altissimis habitavi, & tibi mens in
colamina rubis. Utileius, propter beni-
tiaz Matris liberalitatem: Transite,
inquit,

inquit, ad me omnes, qui concupisces
me, & à generationibus meis implemi-
ni, spiritus enim mens super mel dulcis,
& hereditas mea super mel & fauum.
Magna igitur & specialis præroga-
tiua est, B. Virginis filium nuncu-
pari.

Sed non tantum filij nomencla-
tura huic sancto tribuitur, sed *dilectissimi*, sunt enim nonnulli filij
prodigi, filij insensati, filij nequam,
de quibus Ecclesiasticus ait; *melior*
est unius mens Deum, quam mille filij
impij. Sunt igitur nonnulli filij im-
pij, quos parentum affectus, non
prosequitur ob degeneram paternæ
laudis imitationem, & hinc est,
quod noster beatus Simon, *Dilectissimi Filij* nomine, nuncupatur. Erat
enim Beatissimæ Virgini charis-
simus, quippe maternas laudes, &
virtutes mirum in modum æmula-
batur, quidni dilectissimi Filij no-
men sortiretur? satis hoc omnibus
ijs patebit, qui illius vitam, & acta

sunt lecturi: erat namque Beatissimæ Virginis imitator, primo in puritate, quam perpetuo colit: Secundo in contemplatione cœlestiū misteriorum, ita ut vix sui corporis curam gereret. Humilitatis erat adeò cordatus amator, ut cum Præpositi generalis officio fungeretur, frequentiores humilitatis actus, quam antea, in eo annotasses. Obedientiæ adeò fidelis cultor, ut non nisi cum lachrymis & planctu ad alijs imperandum perduceretur. Denique cæterarum virtutum quibus pia mater refulsit, tantus fuit emulator, ut propereā iure merito illi: *dilectissimu Filij* titulus deberetur & deferretur. O quis nobis det Ô Deipara Mater: ut nos quoque dilectissimi, cui filij nominemur & simus! confessim filiorum Adam titulos, & honores verè despiceremus: hominum laudes negligemus, nominis nostri immortalitatem in hoc mundo non queremus:

mus: sufficeret nobis, quod dilectissimi tui essemus. Postquam ergo beatissima Virgo B. Simonis titulum præmisit, subiunxit, *recipe* tui Ordinis Scapulare: mea confraternitatis signum: tibi & cunctis Carmelitis priuilegium.

Est in his verbis primo annotandum, Deiparam dixisse, *recipe* tui Ordinis Scapulare, quod optimè in nostro officio, ut supra, explicatur; habetur enim ibi, sacrum Scapulare diuinitus nobis concessum fuisse, ut celesti hac ueste ordo dignosceretur: quod in prædictis verbis fundamentum habet; tui, inquit, beatissima Virgo, Ordinis Scapulare, id est, tui Ordinis proprium, quo à cæteris distinguitur. Sicut enim nobilem familiæ varijs stemmatibus inter se discriminantur, & à cæteris secernuntur, pari modo sacri Ordines in Ecclesia Dei instituti, varia & peculiaria sibi stemmata

vendicat, quibus inter se, quoad exteriorem formam distinguuntur :

Bellar. *de Mon.* *c. 3.* quamquam enim primo & principaliter per diuersa media, quibus ad idem ultimum brauium, videlicet Deum Opt. Max. tendunt, uti per varias regulas & constitutiones, à se inuicem fecerint, tamen hoc utique populo subinde non innotesceret, nisi exterius, & ad oculum, ut aiunt, per diuersos habitus & vestes discriminarentur.

Apposita similitudine ostendamus: singuli homines habent & continent in se diuersa principia intrinseca, quæ à Philosophis individualia nominantur, quibus à se inuicem distinguuntur: tamen si exterius omnino similes essent: & eundem vultum, eundem colorem, eosdem gestus, cæteraque omnia similis unus cum altero haberet, ruerat non alter, sed idem dicetur, & ita confusio magna in rerum natura suboriretur. Non absimili modo

modo in proposito nostro. Licet Religiosorum status diuersis viuendi ritibus & obseruationibus discernatur, quia tamen haec omnia intra claustrum parietes obteguntur, nec hominibus ita comparent, facilis daretur confusione subingrediebatur locus, nisi exterius per diuersas vestes distingueretur. Fatendum equidem est etiam ob alias rationes Religiosorum habitus esse diuersos, ut benè S. Basilius atque alij no- q. 11.
 tauere: verum tamen haec una est inter alias habituum, & vestium sacrarum diuersitatis ratio, nimirum ut ita ab inuicem discriminentur, quod propterea nostro proposito quadrat directe. Fuit enim ut ex eius verbis colligitur, Deipara Virginis intentio, cum sacrum hunc Carmeli habitum concessit, ut per illum a quibuscumque alijs distinguantur. Quod per sequentia verba magis est patefactum: subiunxit enim Beatisima Virgo, postquam

D 3 dixit,

78 **T H E S A U R U S**
dixit, recipe tui Ordinis Scapula-
re, mea Confraternitatis signum. Si-
S. Tho. gnum quantum in se est , aliquid
4. d. 1. manifestum quoad nos importat,
g. 1. a. 1. quo in alicuius oceulti notitiam
manuducimur. Ex hoc multa ad
propositum nostrum elicere possumus: in primis necesse esse , ut sac-
rum Scapulare aliquid aliud no-
bis innuat , præter sui significatio-
nem : & ideo licet secundum se sit
pannus, & rudior quædam mate-
ria: tamē ex eo quod sit signū, debet
nos in alicuius occulti cognitione
ducere. Proinde cum sacrorum
Ordinum diuersitas , sit occulta
hominibus plurimis, quia illis va-
riarum regularum & constitutio-
num multiplicitas , quibus primò
& principaliter distinguuntur ,
non innotescit: hinc rectè ex Dei-
paræ Virginis verbis conclu-
ditur sacrum Scapulare esse Car-
melitici Ordinis, illiusque Con-
fraternitatis distinctuum, vt ita
lo-

loquar, propterea quod sit signum,
quo manuducimur, ad discernen-
dum occultum discrimen, quod
reperitur inter sacrum Carmeli or-
dinem & alios.

Aliud verò his verbis myste-
rium nobis insinuatur. Per hoc
namque signum ducimur in specia-
lis filiationis cognitionem, quæ est
inter Beatissimam virginem, & sa-
cri Scapularis Confratres. Si enim
Confratres inter se constituuntur
illi, qui dicto habitu inuestiuntur:
debet hoc sub vna matre fieri: a-
lioquin quomodo fratres inter se
inuicem poterunt esse, qui Matrem
sibi ipsis propriam & singularem
non habent? Vnde rectè collige-
mus speciales esse beatissimæ Vir-
ginis filios, qui sacrum Carmeli
habitum recipiunt, quandoquidem
ex ore eiusdem Virginis hic ha-
beamus, speciales eos esse, inter se
inuicem fratres. Proinde dixit illa,
mea Confraternitatis signum; quasi

80 T H E S A V R V S
diceret, per hoc eritis inter vos sub-
vna matre, nimirum meipsa Con-
fratres, & ideo sicuti specialiter in-
ter vos eritis fratres ratione huius
signi, quod est sacrum scapulare, ita
vobis specialis ero mater. ô sortem
fælicem huiusmodi Confratrum!
quis talem matrem renuat? imo
quis toto corde non amplectatur?
non deest, inquit diuus Bernardus:
*Maria potestas, quia mater est omni-
potentia, nec impetrandi industria,
quia mater est sapientia, nec voluntas,
quia mater est misericordia.* Agnoscite
Confratres, agnoscite excellen-
tiam & eminentiam vestram, feli-
cissimi estis, quandoquidem ciu-
modi Matris Filij singulares estis,
modo tamen filij prodigi non sitis,
sed sapientes, & diuæ Matris æmu-
latores.

Præterea hic est aduertendum,
licet in præcedenti capite hanc cō-
fraternitatem ostenderimus esse le-
gitimam, varia afferendo testimo-
nia

nia & argumenta: tamen ex his verbis Deiparæ luce clarus appareat omnibus, illius veritas & authentica institutio; nisi forte quispiam instar vespertilionis, in luce meridiana, cæcutire velit: dicit namque Beatissima Virgo sacrum Scapulare esse signum suæ Confraternitatis: igitur vera est, & una sacri Scapularis confraternitas; hoc sanè explicatio-ne non indiget.

Hinc est Confratribus eruendū velut quiddam certum, & infallibile, nimirum primitus hanc confraternitatem, non humano marte, vel industriâ fuisse constitutam, sed diuinitus planè, à Beatissima Virgine fuisse fundatam, postmodum vero à summis Pontificibus confirmatā, ut patet ex bulla Ioannis XXII. data nobis Auinione tertia Martij, primo sui Pontificatus: quod certè specialissimum suor est, & singularif-simus amos.

Mirabilis inde resultat Confra-

trum præstantia; sicut enim palatium aliquod tanto maioris ducitur, quanto à præstantiori Architecto resultat; & pictura à subtiliori pictore: pari modo, immo longè nobiliori, Confratrum Beatissimæ Virginis Mariæ de monre Carmelo excellentia resultat, ex eo quod eorum societas originem ducat à tali principio, quod adeo nobile est & eminens, ut inter res creatas nullum aliud sit nobilior & eminentius: speciali, inquit, sanctus Damascenus ratione, rerum omnium conditaram domina effecta est, cum Creatoris Mater existit, & super omnes creature primatum tenuerit.

C A P V T IX.

Explicantur alia verba: *In quo quis moriens aeternum non patietur incendium.*

Videntur primo intuitu hæc verba aliquid obscuritatis pra-

præ se ferre, attamen adeo sunt ve-
 ritati consona, si recte & sana men-
 te percipientur, vt ex illis non tan-
 tum occulta quædam & diuina
 mysteria hic latititia elicere pos-
 suimus: verum etiam inde mirum in
 modum Beatissimæ Virginis Ma-
 riæ pietas commendetur, miseri-
 cordia exaltetur, benignitas elu-
 ceat, materna prouidentia compa-
 reat, eiusque cultus & deuotio pro-
 moueatur: immo & veritas Catho-
 lica Sanctorum Patrum tradita
 nobis & relicta doctrina adstruatur.
 Hæc omnia clarissimè constabunt
 ijs quæ modo sumus dicturi.
 Ac imprimis notandum quod di-
 uersum, & planè alienum scriptu-
 ræ sacræ & nobis reuelatae sibi ven-
 dicant loquendi modum, ac pro-
 phanorum hominum scripta, &
 Philosophorum commenta. Quod
 sanè fatetur sanctus Augustinus:
 cum enim ante, & circa suæ con-

uerfionis ad fidem orthodoxam ini-
tium , paginas scripturæ sacræ
secum ipse reuolueret & sœpè
perlegeret , totus attonitus hære-
bat , quomodo tam simplicem &
nudum verborum contextum tru-
uarent, immo despiciebat, tanquam
quid humile & abiectum. Nimirum
nondum illa mentis cæcitas , qua
detinebatur, ab eadimota erat, nō-
dum radius diuinus cordi illuxer-
at, qui abscondita tenebrarum il-
luminaret. At vbi conuersus fuit,
cæpitque sacrarum Scripturarum
succum & medullam prælibare, mi-
rum est quanta mysteria , & rerum
cælestium arcana comperebat.

Non absimili modo , cum hæc
verba Beatissimæ Virginis eundem
planè modum, & loquendi phrasim
retineant, ac cæteræ nobis scripturæ
reuelatae: non mirum est plurimos,
horum verborum succum non per-
cipere, eiusque arcana mysteria ne-
quaquam detegere. Proinde nau-
scat

seat eorum animus super cibo isto,
iuxta ipsos, leuissimo, cùm tamen sit
manna cælestis, & non Angelorum,
sed Reginæ Angelorum manibus
formatum. Ut igitur in præsenti e-
iusmodi hominibus satisfaciamus,
sciendum est scripturas sacras simi-
lem loquendi modum obseruare ac
præsentia verba.

Imprimis Christus Dominus
mentionem faciens de sanctissimo
Eucharistiæ Sacramento, in Euan-
gelio S. Ioannis sic ait: *Ego sum panis* Ioan. 6:
*vivus qui de cælo descendit, si quis man-
ducauerit ex hoc pane viuet in æter-
num. Rursus. Qui manducauerit ex
hoc pane viuet in æternum. Rursus i-
bidem. Qui manducat meam car-
nem, & bibit meum sanguinem habet
vitam aeternam. Quæ verba non nihil
obscuritatis in se continere viden-
tur, si enim quispiam, cum peccato
mortali, ad hunc spiritualem ci-
bum accedat, an fortassis viuet in
æternum? nequaquam id afferere*

1. Cor. 1 fas est, dicente Apostolo. Probet autem se ipsum homo, & sic de pane illo ediat, & de calice bibat, qui enim manducat & bibit indignè, iudicium sibi manducat & bibit, non dñudicans corpus Domini. Vnde Sancti Patres
 2. S. Bas. affirmarunt graue sacrilegij peccata de bap. tum committere, pœnarumque in-
 ser. 2. fernalium reum esse qui indignè,
 Chry. id est, cum conscientia peccati
 hom. mortalis, cælestem hunc panem
 63. manducat. Et tamen absolutè di-
 ser. 2. fum est in sacro elogio, qui mandu-
 cat hunc panem, viuet in eternum. Af-
 4. d. 46 feram ad hoc appositam sancti
 9. 2. 4. 3 Thomæ explicationem: ait enim
 pertractans summâ sapientia hanc
 difficultatem Quod quando quis-
piam ait arcanum Eucharistia sacra-
mentum appropinquat, peccato le-
thalii infectus: quantum est ex par-
te eiusmodi Sacramenti talis ho-
minem ad vitam eternam perducit,
quamquam per peccatum tali pra-
mio & mercede priuetur, & inhabitis
efficiat

officiatur. Itaque si contingere aliquem in agone mortis, sicut putandum est contingere, cum peccato mortali sacram illud manna Eucharisticum assumere, vera nihilo minus sunt Christi Domini verba supra allata, nimirum, *qui manducat hunc panem, vivet in eternum.* Vera, inquam, sunt etiam in huiusmodi moribundo, nimirum quantum est ex parte Sacramenti perducetur ad vitam æternam, propter gratias speciales quas per tale Sacramentum confert diuina Majestas: verumtamen absolute non perduci, sed præpediri à talis beneficij consecutione, propter obicem, quem per peccatum apponit.

Secundò, alia Scripturæ loca adducamus. *Qui crediderit & baptizatus fuerit, saluus erit.* Rursus ^{Rom.} *Omnis qui credit in eum non confundetur.* Item, *qui credit in Filium, habet vitam æternam.* Item ^{10.} *Iohann. 3.* *Elec-*

Marcii
ult.

*Eleemosyna à morte liberat, & ipsa est
qua purgat peccata. Item: Qui credi-
derit saluus erit. Et similia paſſim lo-
ca, quæ in sacris elogijs sunt obvia.
Vnde si aliquis fidem cum Baptiſ-
mo habens ad vltiinos vitæ agones
perduceretur, & tandem peccato-
mortali infectus emoreretur, an ei-
iusmodi saluus esset? Rursus, si quis
similiter peccato infectus eleemo-
synam pauperibus erogaret, & sic
ex hac vitâ euolaret, an ideo à mor-
te æterna liberaretur? profecto se-
cundum principia fidei, ne quaquā
hoc dici potest: quādoquidem nihil
coinquiatum intrabit in regnum
cœlorum. Et tamen absolute supe-
rius hæc loca in sacris ſcripturis po-
ſita comperiūtur. Nimirum in hoc
ſenuſt accipienda: quod ex
parte ſua conducunt & conferunt
ad ſalutem æternam, ſi tamen a-
liunde impedimentum homini non
ſuboriatur. Hoc totum optimè ad-
uer-*

tertit Cardinalis Bellarminus , di-^{cens, s}_{e c.} ^{cons. l.}
 cens, s^{e p}è numero scripturam diui-^{2. de}_n
 nam vim saluandi tribuere diuersis ^{pan.}
 rebus , non quod solæ illæ saluare ^{c. 7.}
 possint , sed quod solæ vim suam
 habeant ad salutem , & ad eum fi-
 nem perducant, si tamen cætera nō
 defint, & ita explicat , supra allata
 diuinæ scripturæ loca:

Tertio & postremo, ne prolixius
 excurramus: proferamus eas sacræ
 Scripturæ loca, & testimonia , quæ
 præ se ferant Deum Opt. Max. om-
 nes homines absolutè saluare, cum
 tamen iuxta Ecclesiæ Catholicæ
 doctrinam nequeat intelligi , nisi
 quantum sit ex parte Dei , propter
 varia auxilia & fauores, quos ille
 omnibus hominibus offert.

Dicitur primo in lib. Sapientiæ: ^{c. II.}
*Parcis autem omnibus, quoniam tua
 sunt Domine, qui animas animas.* Item
 sanctus Paulus ad Timotheum scri-
 bens ait de D E O , *vult omnes saluos* ^{1. Tim.}
fieri. Rursus sanctus Petrus in sua ^{2.}
 epi-

c. Pw. epistola ait similiter , non vult al-
quos perire , sed omnes ad pœnitentia-
riam conuersti . Quomodo hæc om-
nia absolute , & indiscriminatim ita
dicuntur , cum tot homines suppli-
cijs infernalibus deputentur ? longè
enim à peccatoribus salus .

Respondent sancti Patres sen-
sum esse , Deum , quantum in ipso
D Da- situm est , omnibus parcere , &
mæst. l. velle omnes salutem consequi ,
2. fid. culpas verè eorum attribui , quod
or. d. secus contingat . Audite sanctum
Tb. 3. Paulinum in epistola prima ad
con. Aprum : *Hinc , inquit , in omni lo-*
a. 16. *co plura quotidie miraculosa solito*
signa crebescunt , ut omnem quantum
in ipso est , hominem saluum fa-
ciat .

Rursus similiter dicitur de
Christo Domino ; *Venit enim Fi-*
lius hominis querere & saluum facere
Dom. 1. *quod perierat . Item illuminat omnem*
hominem venientem in hunc mun-
dum . Quomodo hæc ? totus mun-
dus

dius perierat, nec tamen totus fuit salutem consecutus. Rursus: quomodo omnem hominem illuminat, cum tot in tenebris permaneant? Audite sanctum Chrysostomum: *Si illuminat, inquit, omnem hominem venientem in hunc mundum, quoniam pacto tot homines sine lumine permanent?* neque enim omnes Christum cognoscunt, quomodo ergo illuminat omnem hominem? illuminat profecto, quantum in ipso est, si qui autem sponte sua, metu oculis convenientibus, ad huic lucis radios aciem dirigere noluerint, non ex lumine natura in tenebris persistenterunt, sed ex malitia sua sponte, tanto se dono indignos reddiderunt. Hactenus ille:

Ex his ergo omnibus patet in sacris Scripturis Deum dici omnes homines salvare, cum tamen sit intelligendum sano & restricto sensu, videlicet, ut iam diximus salvare quantum in ipso est, ex eo quod dat auxilia sufficientia ad sa-

ad salutem: hominum vero esse cul-
pam qui peccatis lese coinquinan-
tes nolunt diuinis illis fauoribus
cooperari: vnde cōminatur talibus
Dominus, qui vocavi, inquit, & re-
misi, extendi manum meam, & non
erat, qui afficeret, despexit omnia
consilium meum, & increpationes meas
neglexit, ego quoque in interitu ve-
stroridebo, cum vobis id, quod timeba-
ris, aduenerit. Quod totum apposita
similitudine explicat. Beatus Au-
gustinus loquens de illo maledicto:
Esau qui contemptis DEI auxilijs,
Prov. 1 & beneficijs seipsum perdidit; no-
luit, ait, Esau & non cucurrit: sed si vo-
luisset ac cucurisset Dei adiutorio per-
uenisset, qui etiam velle & currere va-
cando prestaret, nisi vocazione con-
tempta ipse reprobus fieret.

Iam itaque ex his præmissis, nul-
lo negotio patet intelligentia ver-
borum, quæ beatissima Virgo Ma-
ria in B. Simonis reuelatione pro-
culit, nimirum, cum dicit: *recipe tui*
Ordi-

Ordinis Scapulare , in quo quis moriens eternum non patietur incendium, sensus est; sacrum Scapulare tale esse, quod, quantum est ex parte ipsius, & Beatissimæ Virginis Mariæ , æternum non sit passurus incendium, qui eo legitimè fuerit inuestitus. Sicut enim supra diximus, victum illum in æternum, qui cœlestem illum panem Eucharisticum manduauerit, quantum est ex parte huius Sacramenti, quia nimis ratione illius , homini Deus confert auxilia , & gratias, quibus mediantibus, si Deo cooperetur ille, salutem æternam comparare valeat: simili quodam modo qui moritur cum sacro scapulari, æternum non patitur incendium, quantum est pars Scapularis, quia Beatissima Virgo Maria ratione illius, suis precibus efficacissimis, suisque meritis intensissimis varios favores diuinos, & auxilia cœlestia, ab vnigenito Filio suo impetrat, & conse-

consequitur, quibus, si ille qui habet sacrum Scapulare, cooperetur, nec in peccatis obstinate permane-
re eligat, facilè saluetur: quæ auxi-
lia alias exhibitus non esset Deus
ad eò efficacia, nisi dilectissima ma-
ter intercessisset. Quod vero e-
iusmodi homo, cum sacro Scapu-
lari, æterno supplicio deputetur,
culpæ ipsius nimis & eius ob-
stinationi, & in peccatis obdura-
tioni vertendum est: quippe qui
de Matri auxilio desperet, &
sponte in improbum sensum sese
tradat. Eo ferme mode, quod di-
ximus, Deum omnibus hominibus
parcere, eorumque salutem inten-
dere, quantum est ex parte suâ per
varia auxilia; eorum vero perdi-
tionem ijs ipsis attribui iuxta il-
lud sancti Prophetæ: *perditio tua*
Israel: tantummodo in me auxilium
tuum.

Hinc sicuti absolute dicitur,
qui manducat hunc panem, viuet in
eter-

eternum. Rursus. Qui crediderit in
Filiū habet vitam eternam. Cum
tamen alia requirantur ad vitam
eternam, præterquam illa & ta-
men verissima sint verba iuxta
consuetudinem, & phrasim Scriptu-
ræ sacræ, quæ vim & efficaciam v-
nius rei ad aliquem effectum nobis
exprimit, subintelligendo, sic cetera
etiam requisita & necessaria aliun-
denon desint. Similiter de sacro
Scapulari dicendum est nobis: li-
cet namque hic dictum fuerit ab-
solutè de illo, quod in eo quis mo-
riens eternum nō patietur incendiuni:
exprimitur per hoc beneficium, &
privilegium ex parte Scapularis:
immo & virtus saluandi, quæ in
auxilio Deiparæ Virginis consi-
stit: non tamen excluduntur cetera
requisita ad salutē, vt , v.g. contri-
tio, & poenitentia alicuius existen-
tis in peccato mortali, ex eorū nu-
mero qui sacrū Scapulare deferunt,
sicuti

sicuti infra dicemus ; eo quod qui credit in Filium Dei, habet vitam æternam; propterea nequaquam dici potest , charitatem & reliqua bona opera, ad salutem consequendam non videri necessaria, cum scriptum sit de charitate, *qui non diligit, manet in morte;* & ita prædictæ revelationis verba , explicata remanent. At vero ut magis percipiatur, quod attulimus modo, pleniorem in sequenti capite dabimus elucidationem , & prædictorum confirmationem.

C A P V T X.

Explicantur amplius eadem Verba:

INTER omnes prærogatiwas, quæ Deiparæ Virgini debentur, vnâ esse potissimam, pietatem utpote, & misericordiam dico, qua omnibus compassionis mirificæ affectu, subuenit, & opitulatur. Hinc Diuus Ber-

Bernardus : *Quis misericordia tua, ô* ^{for. 4.} *Virgo benedicta, longitudinem, latitu-* ^{de Ass.} *dinem, & sublimitatem, & profundum*
queat inuestigare? nam longitudine eius,
vsg, in diem nouissimum inuocantibus
eam subueniet vniuersis. Latitudo eius
replet orbē terrarū, vt tua misericordia
plena sit omnis terra : sic & sublimitas
eius ciuitati supernae inuenit restau-
rationem, & profundum eius, sedenti-
bus in tenebris & in umbram mortis, ob-
tinuit Redemptionem. Hæc ille san-
ctus : ex quibus constat quomodo
benedicta Virgo misericordiæ suæ
sinum aperit , vt idem fatetur in
quodam sermone : nihil austерum,
inquit, in virgine, nihil terribile, tota ^{de ver.} *suauis est & omnibus misericordiæ si-*
num aperit. Inde fit vt Deipara pre-
cibus suis & intercessionibus con-
tinuo, apud vnigenitum suum in-
stet, modo sua interponendo meri-
ta, modo sua exhibendo viscera, in
quibus incarnatus fuit, vnigenitus
cius filius, ad hoc vt miseris homi-

nibus varia ad salutem auxilia & media valeat impetrare. Quod ap-
Dicitur primè describit sanctus Germanus,
na Dicitur dum illam alloquitur. *Quis*, ait, *post
mini.* tuum filium curam gerit generis huma-
ni, sicut tu? *Quis* ita nos defendit, in
nostris afflictionibus, sicut tu? *Quis* in
supplicationibus adeò pugnat pro pec-
catoribus, sicut tu? Hæc ille.

Tametsi vero res sic se habeat,
nec ullo modo sit ambigendum,
potissima tamen, & vis, & virtus
misericordiae, ac pietatis Deiparæ
Virginis, in hoc sita est ut miseros
homines, ad infernum propter pec-
cata iustissime deputatos, reuocare
possit, & liberare. Cum enim mis-
ericordia sit alienæ miseriæ releua-
tio, ut aiunt, inter omnes vero miseri-
rias vel calamitates, nulla sit ma-
ior, quam illa ultima & infernalis:
quidni præfertim beatissimæ Vir-
gini competit, ut miseros illos sup-
plicijs æternis destinandos, possit
adiuuare, cum potissimum illi con-
ueniat,

ueniat, supremum misericordiae aeternum exercere , quæ in supremo gradu post Deum , misericordiae virtutem fuit adepta.

Hoc certè multi sancti annotarunt , immo & nobis suis scriptis commendarunt , imprimis sanctus Germanus sic ait; beatissimam Virginem alloquendo : *Cum habeas maiorem fiduciam apud Deum, & potest na-
tum, ut tuis interpellationibus, & intermissionibus ei nos efficit familiares, &
das salutem, & ab eterno liberas suppli-
cio.* B. Petrus Damian. idem afferit.

*Quid tibi negabitur Maria, cui negatur de Nostre Serm. 1.
non est Theophilum ex ipsis per-
ditionis fauibus reuocare, infelicem
animulam, totum illud, quod in te fa-
ctum est, proprio charactere denegan-
tem, de luto facis, & miseria suble-
uasti, nihil tibi impossibile, cui possi-
ble est desperatos in ipsam beatitu-
dinem eleuare.* Sanctus Thomas his verbis beatissimam Virginem compellat in quodam sermone: ^{Serm. 2.} de Ann.

*Benedicta Maria à peccatoribus, quia
eos de angustia liberas, in periculis ad-
iuas, & de peccatis veniam impetas.*

Certissimum est igitur ab incen-
dio æterno liberari homines, per
merita & intercessiones beatissimæ
Virginis: hoc autem tot miracula
confirmant, quibus palam in mun-
do ostensum fuit hanc illud idem
præstare, vt ijs pleni sint libri &
volumina.

in exp. p. 86. c. 32. Inter alia narrat Benzonius, de
quadam Matrona in territorio
Lingonensi quæ cū in peccato mor-
tua raperetur ad infernum, illicè
misericordiæ affectu commota Vir-
go Maria, Filium suum Vnigeni-
tum aggressa est, & efficacissimis
precibus eum exorauit, vt ab eius-
modi poenitentiâ prædictam Matro-
nam liberam esse vellet, & hanc
afferebat causam, siue rationem,
quia, inquit, cum hæc Matrona vi-
ueret, aliquot preces mihi indies
persoluebat, vti & facri Scapularis.

Cor-

C A R M E L T A R V M . 107

Cōfratribus moris est. Extēplō annuit piissimæ Matris precibus piissimus Filius, vitæ rursum restituitur mulier, peccatum enorme confitetur, & confessum obdormiuit in Domino.

His ita se habentibus quis hominum non intelligat, & istorum verborum, de quibus agimus, sensum non percipiat? cum enim viderimus beatissimam virginem, piissimam & clementissimam, non tantum in necessitatibus quibuscumque miseri mortalibus operi ferre, verum etiam summopere apud Deum fatigere, ut peccatores, & incendium æternum promeriti, liberentur, quid difficultatis modo inesse, aut obscuritatis irreperere posset, in his verbis reuelationis B. Simonis, dum dicitur, Recipe tui Ordinis scapulare, in quo quis mortiens æternum non patietur incendium? Quid enim id est aliud dice-
re, quam cum sancto Damiano,

quod ipsa suis interpellationibus, & intercessionibus dat salutem, & ab æterno liberat incendio, quantum in ipsa est, licet tali effectu se se indignum postmodum reddat peccator, propter obstinatam peccandi voluntatem.

Quod si adeo benigna est, & pia Virgo Maria, ut indiscriminatim, miseros homines ab incendio sempiterno eripere emitatur; quanto magis hoc de ijs, qui sa-
oro Scapulari donantur, afferendi subest ratio? Enim uero per hunc sacrum habitum Confratres hu-
ius sacræ societatis peculiari modo illius filij constituuntur: At-

Ifo. 49 numquid oblitisci poterit mulier in-
fantem suum, ut non misereatur fi-
lij uteri sui? Videamus namque li-
cet mater aliqua naturaliter erga prolem quamlibet afficiatur, a-
moris signa exhibeat, & varijs
cum alliciat crepundijs, tamen
pro-

propriam vteri sui prolem , quis non pluris diligere , ideoque beneficijs & maternis fauoribus amplius complecti , inficias eat ? simili ratione , ostendimus supra , eos , qui sacram nostri habitus fraternitatem subingrediuntur , singulariter beatissimæ Virginis filios constitui , & nominari , quandoquidem *Beatissima Mater Mariae visceribus suis Carmelum ordinem spiritualiter genuit & ad sua ubera lateauit* , ut loquitur Grego . 13 . in bulla , ut laudes in calis . Quis ergo ambigat asserere , maiori cum fundamento & ratione eiusmodi à pœnitis gehennalibus , quantum est ex parte piissimæ Matris erui , cum hoc de alijs hominibus asserant sancti , quibus nulla cum benedicta Matre correspondet filiatio ?

Insuper de hoc extat promissum in hac reuelatione ; nefas igitur est ambigere , imo Virgini Matri Mariæ iniuriam .

infert, quisquis reluctari non eru-
besceret, quandoquidem de pro-
misso non reddendo eam incusare
videretur quod super hoc existet
promissum, nobis aperte constat, ex
verbis in reuelatione contentis,
quibus ipsa varijs auxilijs & patro-
cinijs effecturam se ait, vt non in-
fernū subeat, qui in hoc sacro ha-
bitu emoritur. Imo tale est promis-
sum, quod sit signo externo firma-
tum, nimirum sacro Scapulari, ve-
lut signo, quo sigillatur, & authen-

S. Tho. tizatur eiusmodi promissum; quod
22. q. certè vim plenam obligandi, iuxta
88. a. 3 Doctorum opinionem habet.

Subest igitur nobis omnimoda
ratio cur afferamus eum, qui sanctæ
nostræ Confraternitatis gestat in-
signia, adiuuari, & protegi, vt
æternum non patiatur incendium.
Non est enim talis beatissima Vir-
go quæ promissa violet, aut negli-
gat; est enim ipsa testis in cœlo fi-
delis, nisi forte Confratris alicuius
ingra-

CARMELITARVM. 105
ingratitudo & impietas accedat,
quæ tale promissum soluat.

Non desunt aliae præterea rationes, cur hoc idem asseramus. Sed ne longius aberremus, vnica tantummodo tangenda erit: hæc verò à similitudine ducitur: Filio etenim debetur hæreditas paterna, statimque ac dominium aliquod consequitur Parens, ius acquirit filius suo tempore illud repetendi. Beatissimæ Virginis hæreditas est cælestis Ierusalem: Ego, inquit, ipsa in hæreditate Domini morabor in Hierusalem potestas mea. Dominium eius est cœlum ipsum, quandoquidem cæli Regina fuerit constituta; quidni igitur ei, qui Sacrum Scapulare gestat, tanquam speciali Filio eiusmodi hæreditatem conferre non sat agat dilecta Mater, ac ideo ab incendio æterno liberare, quod omnino tali hæreditati opponitur? Si enim filij, & hæredes iuxta sanctum Paulum.

Salve igitur Regina, Mater misericordiae, vita, dulcedo & spes nostra salve. Verè spes nostra, qui signo tuo nimirum sacro Scapulari, yelut domestici tui vestiti duplicibus, donati sumus: speramus ab incendio æterno per te eripi: quippe hoc nobis promisisti, modo ex parte nostrâ haud obstiterit. Absit igitur, ô Domina, absit quod tuis auxilijs & patrocinijs, per obstinatam nostram in peccatis voluntatem nos opponamus. Absit, inquam, immoad te conuertimur, ut ita verum sit, te adiuuante, & nobis cooperantibus, quod in Sacro Scapulari morientes, æternum non patiemur incendium.

C A P V T . X I .

Proponuntur aliquot dubia circa praedicta Verba & resoluuntur.

VT plenissimè omnibus satisfaciamus, quæ circa hæc verba:

ba occurrere possent, proponenda nobis sunt in hoc capite aliquot dubia, & ea resoluenda, sit igitur primum.

Videntur hæc verba, posset quispiam dicere, subobscura, ac proinde à nonnullis non ita subintelligi possunt. Ad hoc ita est respondendum. Si propter Verborum obscuritatem, ea quæ nobis diuinitus reuelantur, non essent admittenda, plurima sacræ Scripturæ loca, immo maiori ex parte essent de medio tollenda: quod certè quis Catholicorum approbare ausit? imo sublimiora mysteria, & arcana, quæ in sacris elogijs reperiuntur, subobscura sunt, quo ad rectam intelligentiam & legitimum sensum adeoque hoc fidei Catholicæ consonum est, ut hæreticam prauitatem sape re existimemus eum qui sacram Scripturam in ijs mysterijs faci-

lem, & perspicacem esse conten-
dat, ac à cunctis intelligi & pene-
trari.

*Beata-
nus in
cont.
Bel-
larm.*

Quantumuis ergo multa paſſim
sub oſcura in ijs, quæ nobis diuini-
tus reuelantur occurrant, non tamē
ſine ratione id à Deo fieri putan-
dum eſt. Vult enim per hoc (vt à
poſteriori aliquid colligamus) vt
ſimpliciores & indocti ad Ecclesiæ
Doctores recurrent, quatenus verū
ac legitimum ſenſum ab illis hau-
riri valeant. Sicut enim, in Hierar-
chia cæleſti Angeli inferiores à ſu-
periores illuminantur, & myſte-
riorum plurimorum notitiam ac-
cipiunt; ita in Ecclesiâ militante vo-
luit Deus Opt. Max. vt ordo ſerua-
retur, & inferiores homines ac ſim-
pliciores, à ſuperioribus inſcientiâ,
& doctrinâ edocerentur.

Quod ſi à quibusdam non ita
hæc myſteria rectè intelligi con-
tingat, quid inde? iſſis vertendum
eſt, non verò ſcripturis ſacris, &
reue-

reuelationibus diuinis; cur proprio
marte eas interpretari contendunt?
cur ad sapientiores non recurrunt?
sunt profectò de illorum numero,
de quibus sanctus Petrus ait, *in quibus*
(videlicet epistolis sancti Pauli)
^{2.c.3.} sunt quædam difficultas intellectu, quo
indocti & instabiles depravant, sicut
& cæteras scripturas, ad suam ipsorum
perditionem. Ideoque licet in huius
reuelationis verbis, obscuritatis
quipiam contineatur, non pro-
pterea de medio tollenda sunt, sed
velut reuelata suscipienda sunt, &
magni ducenda.

Secundum dubium posset esse tale.
Ex his verbis videtur quædam præ-
beriansa, & occasio asserendi eos,
qui in peccato mortali decedunt
cum sacro Scapulari, contra fidei
veritatem salvare, quandoquidem
ab incendio æterno eximantur.

Huic ita occurrentum erit.
Narratur in Scripturis sacris, quod
quadam die, sui sacri corporis &

sanguinis mysterium, Christus Dominus , quod sub sanctissimo Eucharistiæ Sacramento erat exhibitus , Discipulis intimare voluit. Incepit dicere. Qui manducat

Ibb. 6. me, & ipse viuet propter me : hic est panis , qui de celo descendit, non sicut manducauerunt Patres vestri manna , & mortui sunt, qui manducat hunc panem , viuet in eternum. Hanc igitur doctrinam , ubi audierunt quidam eius discipuli, dixerunt , *dixiis est hic sermo & quis poterit eum audire?* deinde ait sacer textus: *Ex hoc multi Discipulorum eius abierunt retro . & iam non cum illo ambulabant.*

Dicite modo, an fortassis Christus Dominus dedit eis , & obtulit occasionem abeundi retrorsum? Sanè hoc quis asserat, cum ad mala inducere nequaquam possit bonitas diuina. Sed an forte verba illa Christi Domini fuere Discipulorum:

CARMELITARVM. II.

Iorum subuersionis ratio? nec
hoc dici potest. Cum ibidem di-
cat Christus Dominus de illis ver-
bis quæ protulerat, *Verba que e-
go locutus sum vobis, spiritus & vi-
ta sunt.* Quid igitur fuit in cau-
sa? nimicum peruersa voluntas;
& male affectus discipulorum
animus, erroneaque verborum
Christi Domini intelligentia & in-
terpretandi modus. Ibi enim di-
citur, *Spiritus est qui vivificat,*
caro non prodest quidquam. Quasi
diceret. Vos secundum carnem
ambulatis, & verba mea secun-
dum carnem dijudicatis; sed ar-
berratis, *Spiritus est, qui vivificat,*
spiritualiter interpretanda sunt hęc
verba, & sic in illis mirabilem, &
vivificantem succum comperietis.

Eodem modo de plurimis alijs
sacræ Scripturæ locis discurrere
possemus; cum dixit Christus Do-
minus, *Qui credit in filium, habet vi-* ^{Ioan. 3:1}
tam eternam. Rursus. *Fides tua* ^{Luc. 7:1}

se saluum fecit. Quis ex his locis tot
hæreticis aberrandi dedit ansam?
nisi partim per ruersa eorum volun-
tas, partim propria & ex cerebro
suo defumpta Scriptura um inter-
pretatio:

Sic igitur in præsenti: si quipiam
occasione accipiunt malè inter-
pretandi hæc verba , nimirum, *in*
quo moriens aeternum non patietur in-
cendium. Vnde hoc prouenit? pro-
fectò non ex parte beatissimæ Vir-
ginis, quæ nullius mali causa esse
potest: non ex parte verborum, *spi-*
ritus enim sunt & Vita. Vnde igitur?
in quibusdam ex parte voluntatis
peruersæ, & animi male affecti; in alijs,
ex parte propriæ interpretationis,
sapientum & antiquorum
Patrum sensum de medio tollentis:
In alijs ex parte sensualitatis, &
amoris proprij, opera sancta exerce-
rerecusingis, & in sacro Scapula-
ri præsumptuosè nimis confiden-
tis. Denique in alijs ex parte cuius-
dam

dam liuoris, & arrogantiæ insolenter, & sine fundamento multa corrodentis, &c.

Tertiam dubium esse potest.

Si quispiam dicat, non est neceſſe eos, qui sacram Scapulare gestat, suæ salutis anxious, & sollicitos esse, immo nec alia bona opera, ijs esse exercenda: quippe sufficiens est Scapulare, in quo moriens æternum non patietur incendium.

Non absimili modo solent nostri temporis hæretici loqui, dicunt ſic, dixit Christus Dominus, *vt omnis Ioan. 3.2* qui credit in eum, nempe Christum, *Ab. 10.* non pereat, ſed habeat vitam æternam. Rursus: *Hic* (nempe Christo) omnes Propheta testimonium peribent, remiſſionem peccatorum accipere omnes, qui credunt in eum. Rursus. Qui crediderit *sauvus* erit. Igitur, aiunt illi, sufficiens est sola fides ad salutem æternam, ad quid igitur tot opera bona, tot ieunia Catholicorum, tot abstinentiæ, tot vigiliæ, tot orationes,

*Mare-
vls.*

nes, tot supplicationes, & alia hu-
iustmodi?

¶. 2. 2. O maledicta lingua, quæ hæc
verba ore satanico euomit! Audi
Apostolum; Quid proderit, inquit,
Fratres mei, si fidem quis dicat se
habere, opera autem non habeat,
numquid poterit fides saluare eum?

Hom. 3. Vnde sanctus Chrysostomus.
¶ 10. Nunquid, ait, satis est ad vitam eternam
in Filium credere? minime. Non e-
nim omnis qui dicit mihi, Domine,
Domine, intrabit in regnum cœlo-
rum nam si in Patrem, & Filium, &
spiritum sanctum rectè credideris, non
autem rectè vixeris, nulla tibi ad salu-
tem utilitas.

Eodem planè modo sciant, qui-
cumque sacrum Scapulare gestant;
non satis esse illud gestare, ut ab in-
cendio liberentur æterno, aliud
præterea requiritur ex parte ipso-
rum, nimirum bona, & sancta vita;
non enim dixit B. Virgo Maria, in-
hoc

hoc solummodo moriens aeternum
non patietur incendium: ad hoc ut
ostenderet, ex parte sacri Scapularis
tibi quidem fore auxilium ne aeternum
patiaris incendium: verum-
tamen requiri ex parte tua, ea
quaे sunt necessaria ad felicitatem
aeternam consequendam; sicuti su-
pra-diximus, quantumuis sit di-
ctum, *Qui crediderit saluus erit, ta-*
mén requiri opera bona, præter fi-
dem ad salutem. Ita scito de Sca-
pulari: non enim auxilium tan-
tummodo beatissimæ Virginis
te saluabit, sed qui creauit te sine te, *s. Aug.*
non saluabit te sine te.

Sunt igitur sacræ Scripturæ ver-
ba vero & legitimo sensu inter-
pretanda, multi enim perierunt,
immo utinam tot indies ex Lu-
theranis, & Calvinistis, alijsque e-
iusdem farinæ hominibus non
perirent, quia non recte, sed tan-
tum secundum corticem apparen-
tem, & externam litteram, sacra
elogia.

116 THESAURVS
elogia & interpretati, & amplexi-
sunt, littera etenim occidit, iuxta A-
postolum, *Spiritus autem vivifi-
cat.*

Non ergo tibi tantum externa illa verba prout sonant, sunt intuen-
da, quibus dicitur, quod in hoc moriens, aeternum non patietur incendium:
sed medulla attendenda, id est
secundum spiritum, interpretanda,
& prout a sanctis Patribus & tota
antiquitate similia sacrae Scripturae
loca, nobis fuere exposita.

*Quartum & postremum dubium effet
huiusmodi.*

Hinc nimis commendatur auxilium & patrocinium Beatissime Virginis, adeo ut in eonimis confisi, qui sacro Scapulari donantur, ceteris omnibus supercedeant, & solum illius auxilium praestolentur.

Simile est hoc dubium precedentio.

Et sane nullus B. V. Mariæ patro-
cinii commendare potest sufficien-
ter.

C A R M E L I T A R V M 117
ter, licet omnia eius membra in lin-
guas verterentur: *Quis enim miseri-
dia eius longitudinem, latitudinem,
sublimitatem & profundum queat in-
vestigare, quâ nobis auxiliatur & suc-
currat?*

Sed hinc aberrant, qui nimis sibi
confidunt: sicut enim, si quis dicat
ait Augustinus, *quia misericordia In Psa.
Dei omnibus peccatoribus in quibusli- 31.
bet peccatis perseverantibus, tantum
credentibus, quia Deus liberat, Deus i-
gnoscit, ita parata est in fine m, vt nemo
pereat fidelium iniquorum, id est, nemo
pereat eorum, qui sibi dicunt, quidquid
vis faciam, quibuslibet facinoribus &
flagitijs inquier, quantumlibet pec-
cem, liberat me Deus, misericordia
sua, credidi in eum: qui ergo ait san-
ctus Augustinus, neminem perire
talium, cogitatione mala inclinatur,
in impunitatem peccatorum: pari ra-
tione decipiuntur, quicumque ex
confratribus sacri Scapularis, aiunt,
etiam*

etiam si mille flagitijs & peccatis
me coinquinem, etiam si pessimè
vitam instituam, tamen ab æterno
incendio liberabor: sufficit enim
Beatissimæ Virginis patrocinium,
quod ratione Scapularis promitti-
tur.

Errant inquam, huiusmodi ho-
mines, qui ita cum hereticis reue-
lationum diuinarum verba acci-
piunt: errant & toto cœlo aberrant,
& in nouissimo die Dominus eos
subfannabit. Fides enim Catholica
ex parte hominis requirit, ut bonum
operetur, *Sicut ait Christus*
Dominus, ad vitam ingredi, serua
mandata. Licet igitur cuilibet Sca-
pulare gestanti patrocinium piissimæ
Virginis adsit, eundem tamen ne-
cessere est ex sua parte suæ saluti coo-
perari, vel benè viuendo, vel certè
cum actu pœnitentiae finalis vitam
terminando.

Immò tantum abest, ut ex his B.
Simonis reuelationis verbis colli-
gatur,

gatur, id, quod impij & peruersi homines se se colligere affirmant; nimurum liberè esse peccandum, neque pœnitendum ijs , qui ferunt Scapulare: tantum, inquam, abest, vt illud colligatur , quin potius ex illa reuelatione opera bona , pœnitentia , iejunium, oratio, deuotio, cæteraque eiusmodi colligantur.

Quod ita sit: videte; diximus hæc verba , in quo quis moriens æternum non patietur incendium, ita esse intelligenda; vt quantum sit ex patrocinio & auxilio B. Virginis, quod hic promittitur, æternum non sit passurus incendiū, qui sacro Scapulari donatur: vnde si auxiliū ex parte B. Virginis offertur : signum est homini ex parte sua aliquid esse operandum; non enim adiuuari dicitur, nisi qui ex parte suā aliquid efficere nititur. Vnde S. Augustin. ^{Ser. 13. de ver.} nomen ad tuorū prescribit tibi, quia & tu ipse aliquid agis. ^{Apost.}

Eo

Eo igitur ipso quo dicitur Beatissimam Virginem, Confratrem nostrum adiuuare, eo ipso supponitur ab illa, eiusmodi homini aliquid efficiendum esse ad vitam æternam consequendam, eique esse commitendum, ut per actus contritionis & ~~æ~~nitentiae cæterorumque bonorum operum, salutem suam opere-

~~I~~icut enim licet Deus operetur ~~ia~~ in omnibus in negotio salutinis, præparando eius volūtatis preparatam adiuuando, vt ~~s~~ Augustinus: tamen cum ~~t~~, hominem debere suæ salvare, pari ratione: licet habeatissimam Virginem ex morientem cum sacro adiuuare: remanet tamen ~~P~~er opera pia & bona depondere. Ex his itaque quomodo ex hac reuelantur pietas, & misericordia commendetur, sed iuxta

inxta sacræ Scripturæ & sanctorum
Patrum doctrinam opera bona ad
salutem requirantur.

CAPUT XII.

*Hac veritas miraculis nonnullis
ostenditur.*

Non esset necesse vberius ea,
quæ haec tenus diximus, scri-
ptis confirmare , sat enim totus
orbis clamat, qualia auxilia, & pa-
trocinia , Confratres Beatissimæ
Virginis de monte Carmelo, varijs
temporibus fuerint experti , ac
proinde verissimum esse, quod di-
ximus, morientem in sacro Scapu-
lari ab incendio infernali eximi-
quantum est ex parte eiusmodi pa-
trocinijs.

Verumtamen non abs re erit si
nonnullis exemplis, & miris i-
dém statuamus , quæ hi su-
perioribus , & vltimis, igêre:
antiquiora etenim ref., & ni-
mis

mis prolixum foret, & superfluum,
cum alij tot libri ijs superabun-
dent.

Ante paucos annos Paduæ in I-
talia contigit iuuenem quendam li-
berioris vitæ licentiam ingredi, se-
qué varijs flagitijs & criminibus in-
ficere; hic à nostris Patribus paulo
ante sacro Scapulari fuerat dona-
tus, & beatissimæ Virginis Confra-
ternitati adscriptus. Quadam die
sui pestæsus, sibique, vt ait Regius
Propheta, factus grauis, in despe-
rationem adducitur (quippe ver-
nis ille malæ conscientiæ, mirum
in modum peccatores corredit, &
dilacerat) ingreditur cubiculum,
vestibus se exuit, & pugionem præ-
manibus arripit, remanerat tantū-
modo sacrum Scapulare supra in-
dusium, & ecce perditus iuuenis, i-
ctu validissimo pectus propriū per-
cutit, vbi adhærebatur sacrum Scapu-
lare. Mirum dictu, nihil efficitur,
sed pugio ad sacri Scapularis præ-
sen-

fentiam hebetatur; apprehendit se-
cundo desperatus Iuuenis pugione,
& repercutit, nec quidquam efficit;
tertio aggreditur, sed pugio, natu-
ralis nocumenti oblitus, non ingre-
ditur. His ita peractis extemplo o-
perante auxilio & patrocinio Virgi-
nis Mariae cōpungitur, & culpā Cō-
fessario confessus, meliorē vitā ag-
gressus est, non alteri nisi sacro Sca-
pulari illud miraculum attribuens.
Hunc Iuuenem & vidisse, & cogno-
uisse quidā ex nostris cōtestatus est,
sibiq; ab illo hoc fuisse enarratum.

In Flandria superioribus annis
in obsidione Bredanā, quidam mi-
les vexilliferi partes agens, à nostris
sacro Scapulari donatus fuit. Hic
sicut & generosus miles erat,
ita liberius periculis Iese expone-
bat. Quadam vice cum frequen-
tius, hostes globos ignitos eiacu-
larentur, forte fortuito, ecce vnuſ
directus recto tramite ad hunc mi-
litem adiulat; mirabile! Vbi hic

globus ante eum constitit suarum
virium oblitus, ante pedes dicti mi-
litis absuntur, & in terram proci-
dit, cum tamen sicut idem deposuit
eiusmodi globus tantæ adhuc ve-
hementiæ fuisset, ut in longum pro-
trahi, & plurimos interimere va-
luisset.

Hic postmodum terram deoscu-
latus, & brachia in altum extendēs,
infinitas illico grates Beatissimæ
Virgini de monte Carmelo repen-
dit. Fassus etenim fuit se in peccato
lethalium temporis extitisse, ac
ubi præsens globi illius aduen-
tum, & confessum in corde no-
men Beatissimæ Virginis Mariæ de
monte Carmelo inuocasse ne sic in
peccato moriretur. Ita hic depo-
suit, & nostri Patres in Flandria di-
ligenter inquirentes, & ab alijs mi-
litibus, qui præsentes fuerant te-
stimonia accipientes, pro compre-
to rem ita successisse habuere.

Nuper eodem modo quidam
miles

miles propter nonnulla flagitia morti adiudicatus fuit: nempe, ut sicuti in bello moris est, non torturis manu vitā finiret, sed vt sclopētorū globulis à cōmilitonibus traijceretur; aggrediuntur ex mandato Chiliargæ deputati milites, & globos emittunt; at globi vbi ad militē morti adiudicatū pertingebant oēs sine vlla lœfione in terrā defluebāt; nec posibile fuit vllum reo afferre nocumentum; mirantur adstantes, stupet Chiliarga, quæ subsit ratio, inquiritur; nec aliud quidpiam potuit adducere reus, nisi quod sacrū Scapulare beatissimæ Virginis de monte Carmelo gestaret. Quo viso libertati dōnatur, suique facti pœnitens, meliorem vitæ rationem instituit. Hoc miraculum vidit quidam ex nostris. Alia plurima afferrem, sed vltra propositum nos ipsos extenderemus. Profecto his annis vltimis tot in Belgio, præsertim Antuerpiæ, & alijs in ciuitatibus

tibus, immo & in Italiâ, & in Germaniâ contigere, ut etiam volentibus nolentibus fatendum sit mortuentem in sacro Scapulari, non passurum incendium, quoniâ B. V. M. adiuuat, intercedit, instat apud unigenitum suū, ne quispiam ex Confratribus in peccato mortali emoriatur.

C A P V T X I I .

Explicantur i alio sensu prædicta verba, *in quo quis moriens aternum non patietur incendium.*

TAmetsi his capitibus satis abundè explicauerimus, quomodo hæc verba, & in quo sensu sint accipienda, attamen ob maiorem Confratrum consolationem, & doctiorum hominum satisfactionem, alteram in hoc capite breuissimè quidem, attingemus explicacionem: & ex illa elucebit, quanta mysteria

steria in his verbis Deiparæ Virgi-
nis , & arcana emolumenta lati-
tent.

Vt autem omnia benè percipiā-
tur, sciendum est eos, qui hunc ha-
bitum Carmeli gestant, fieri om-
nium bonorum spiritualium eiusdē
Ordinis participes, sicut infra pa-
tebit; proinde pro quolibet Con-
fratre specialiter valēt, in conspectu
Domini, omniū Religiosorum me-
rita, austерitates, iejunia, abstinen-
tia, lachrymæ, flagella, protractæ
vigiliæ, orationes, sacramenta, mis-
sarum sacrificia, suspiria interna,
virtutum tum moralium, tum spiri-
tualium actus, ceteraque huius-
modi.

Quodque magis notandum, adeo
nobis sacri Scapularis Confratres
sunt commendati, vt in tota nostra
sacra Congregatione, ea omnia di-
uinæ Maiestati offeruntur, ea in-
tentione, vt si talis Confrater pro
quo hæc offeruntur, sit iustus.

& Deo acceptus, magis ac magis in iustitiâ & sanctitate perficiatur, vt sic perseuerans gaudijs cælestibus remuneretur; sin minus, nimirum si talis in lethali peccato extiterit, ac proinde in damnationis statu, à Domino gratia cælesti præueniatur, & pristino statui restituatur.

Inde fit, iuxta sanctorum Patrū & sapientum doctrinam, vt nostri facri Ordinis Religiosi in Dei gratia existentes Confratribus in peccato existentibus promereri valeat gratiam salutarem, merito, vt aiunt Theologi, de congruo, id est, congruum est, & diuinæ bonitati consentaneum, vt quia Religiosi bene vivendo, Dei voluntatem impletant, pari modo eorum voluntatem, Deus Opt. Max. compleat, quatenus pro Confratrum saluatione deprecantur, & intercedunt.

Huius rei egregium sanè in scripturis sacris exemplum reperimus. Cum ex finibus Garafenorum ascen-

ascendisset Dominus in nauiculam
& transfretasset, ac in suam ciuitatem remigasset, quidam ex populo Paralyticum obtulerunt ei iacentem in lecto, & videns, ait sacer textus, *Iesus fidem illorum dixit paralytico, confide fili*, remittuntur tibi peccata tua. Ecce quomodo fidei intuitu, quæ nimis per dilectionem operatur, hic paralyticus, non tantummodo ab infirmitate corporali, sed ab animi veterno & maculæ eximitur. Ita congruum est visum Christo Domino, ut petenti vere, ob paralytici salutem populo annueret, propter amicitia legem, non tamen iustitiam:

Simile quid de Confratribus B. Virginis de monte Carmelo dicendum venit. Subinde namque paralyticus quidam reperitur ex Confratribus, id est, vitæ sceleratæ, & ad perdictionem æternam trahentis. Quid fit? Offeruntur Deo orationes, & bona opera, pro eius-

F s modi

modi Cōfratris salute à nostri Ordinis Religiosis, quorum ut diximus merita à superioribus eā intentione fuēre applicata ; & inde sit quod neque necesse sit scire in particulari, quisnam vel quando huiusmodi Confrater, sit in peccato mortifero : cum assidue prædicta merita acquirantur & applicentur.

Contingit ergo vt sāpenumero paralytici huiusmodi peccatum remittatur, & is ad meliorem frugem reperetur. Quod adeo verum est, vt propter alicuius hominis iusti merita, & opera sancta, interdum Deus Opt. Max. homini in peccatis existenti gratiam impertiatur, quā aliās ipsem peccator non fuisset consecuturus ; quia nimirum, non ita vehementibus & efficacibus auxilijs, à Deo fuisset præuentus, & excitatus ; sicut præuenitur & excitatur propter hominis iusti merita, sed potius alijs minoribus.

C A R M E L I T A R V M . 137
ribus, quibus non fuisset fortè re-
sponsurus.

Quod si interdum non conuer-
tantur nonnulli Confratres, qui in-
peccata fuere prolapsi: eorum pe-
nitus est culpa; propter eorum ni-
miam, in peccatis obstinatam, vo-
luntatem, nolunt etenim iustis pro-
illis intercedētibus, & orantibus ex-
parte sua cooperari, immo Deo sic
ad salutem vocanti resistunt, obsti-
natè in peccatorum suorum volu-
tabro permanere & putrefcere sibi
elgentes.

Totum hoc nobis satis insinua-
uit Spiritus sanctus per prophe-
tam Hieremiam. Si steterint, inquit,
Moyses & Samuel coram me, non est
anima mea ad populum istum. Quasi
diceret, scio Moysen & Samuelem
iustos esse, ac proinde apud me
magni meriti: ideoq; quotiescumq;
pro populo quidpiam deprecantur,
congruum esse iuxta amicitiae

Leges, vt illis concedam; Verumta-
men ex alia parte video obstinatam
huius populi voluntatem, & pecu-
liarem resistentiam, qua mihi se op-
ponunt, proinde fieri non decet, vt
ijs nolentibus salus animæ restitua-
tur, neque vt erga eos afficiar. Eodē
modo dum Confrater sacri Scapu-
laris, de sua salute parum, vel nihil
solicitus, peruersam & contumacē
peccandi consuetudinem & volun-
tatem retinet, vix illi nostri Ordini-
nis preces & orationes ad salutem
efficaciter profund, ipso resistente &
nolente.

Ex his intellectu erit facile, quo-
nam modo quis moriens in sacro
Scapulari æternum non patietur in-
cendium. Cum enim sacrum Sca-
pulare sit id, ratione cuius Confra-
tres, eiusmodi meritorum, & bone-
rum operum vniuersi Ordinis no-
stri fiant participes, quorum intuitu
Deus Opt. Max. morientem aliquē
in peccato ex Confratrum numero,
mai-

maioribus gratijs afficit , 'quam alias afficeret, si moriens vtatur , & se se coadiuuet , saluti restituatur , quidni iure merito dicatur , quod in hoc moriens æternum non patietur incendium? quippe ex parte Scapularis nihil deest , quominus huiusmodi fælicitatem æternam assequatur , cum præter intentionem sit , & vt aiunt , per accidens , quod hic obicem , & impedimentum , tot tantorumque meritorum effectus opposuerit.

C A P V T XIV.

Explicantur alia verba nimirum
Ecce signum Salutis.

VT horum verborum clarior detur intelligentia , est præsupponendum , Dominum Deum in sacris elogijs , passim hominibus speciales gratias & beneficia concessisse mediantibus qui- busdam

buldam signis visibilibus & exter-
 nis. Quod utique recte annotauit
 3.p.q. 6. s. Diuus Thomas, dicens, conueni-
 ter diuinam sapientiam homini salu-
 tis auxilia conferre, sub quibusdam
 corporalibus, & sensibilibus signis.
 Sic in veteri testamento, per signū
 Circumcisionis, Hebræos speciali-
 ter sibi in gentem adoptauit, eisq;
 varias gratias, & dona contulit. Sic
 etiam in Lege Euangelica, per sa-
 cramenta hominibus influit spe-
 cialiter, & sua dona, & fauores cæ-
 lestes communicat. Et quamquam
 sit diuersa ratio inter hæc signa;
 quædam etenim efficiunt, quod si-
 gnant; alia verò tantum figurant &
 significant, veluti secundum proba-
 biliorem sententiam de circumci-
 sione, est asserendū: hoc tamen cer-
 tum est, nulla signa huiusmodi ex
 naturâ suâ, speciales illas, & su-
 pernaturales gratias impertiri, sed
 ex virtute Dei. Quod optimè do-
 cuit citatus doctor: asserit enim res-
 sensi-

sensibiles, ex naturâ suâ habere sibi
inditas virtutes, ad corporalem sa-
lutem: at vero ad effectus superna-
turales non ordinari ex aliqua vir-
tute sibi naturaliter indita, sed solù
ex institutione & determinatione
diuina, ideoque debere diuinitus
determinari.

His ita se habentibus, pro comperto habetur sacrû Scapulare, esse
signū, vt supra retulimus: ideoque
tametsi varia gratiæ, & ad salutem
auxilia ijs, qui illo induuntur, com-
municentur; non tamen hæc omnia
quæ sunt diuina, & supernaturalia,
continet in seipso: sed à Deo Opt.
Max, conferuntur, meritis & preci-
bus V. Mariæ, mediante tamen il-
lo signo velut conditione appositâ:
ex parte hominis, & sigillo dato ex
parte piæ Matris; quo nimirum sy-
gillatur & (vt sic loquar) authenti-
catur auxiliu ab ea promissum, in
reuelatione B. Simonis.

Sed posset quispiā animalis nimi-
rum

rum, homo, & parum spiritualia sapiens, interrogare? ad quid Scapulare? cur pannum necesse est deferre, ut per merita Beatissimae Virginis, homini varia gratiarum & cælestium charismatum dona infundantur? possunt sine tali signo hæc à Deo transfundi; meminerit qui sic loquitur, Scripturarum sacrarum. Cur quæso Abraham & Posterioris eius usque ad salutiferum Christi Domini aduentum, necesse fuit Circumcisionis signum? poterat quippe Deus Optimus Maximus illa conferre, sine circumcisione, quæ mediante illa contulit? cur serpentem æneum in deserto necesse fuit à Moyse erigi, ut quiscumque ex Hebræis illum intueretur à serpentum ignitorum mortui sanaretur? poterat quippe sine huiusmodi signo eos liberare, cur denique in noua lege, tot sacramentis opus est, velut signis visibilibus, quibus mediatis, immo & effi-

entibus sua dona, & diuitias cælestes elargitur Deus? poterat quippe sine talibus signis, hæc omnia præstare. Vult igitur, & quædam signa instituit visibilia, diuina Maiestas: ut per illa hominem ad rerum occultarum notitiam manuduceret, & excitaret; suaque promissa per illa, velut per sigilla firmaret: immo cur in mundo tot stemmatibus utuntur viri nobiles? cur Hispaniarum Magnates vellere aureo? cur alij alijs signis? Simili ratione licet sacrum Scapulare suâ virtute, celeste auxilium & gratiam non conferat, attamen est id, quo manuducimur ad cognitionem eorum, quæ promisit Deipara in reuelatione B. Simonis, & ideo nequaquam inutile signum dici potest. Quis enim circumcisionem signum inutile s. Aug.
fuisse dicet, cum tamen tantum si- 116. de
gnaret & figuraret peccati origina- Cuius.
lis remissionem, quam ad præsen- Dei. S.
tiam talis signi Deus operabatur. Bern.
¶. 77.

Quem-

Quemadmodum enim, si Rex Chirographum sigillo munitum, alicui impartiretur, ad cuius exhibitionem Rex potentissimus ac fidelissimus statim exhibere obligatur, & certò etiā exhibitus esset pecuniæ solutionem: quis hoc Chirographum esse inane, esse inutile, nulliusque firmitatis affereret, eo quod pecuniæ solutionem non operaretur, ex sua virtute: sed tantummodo velut signum se haberet? Hac similitudine sacri Scapularis dignitatem pulcherrimè possumus explicare. Est enim velut Chirographum sigillo munitum, quo B. Virgo sese, auxilia & fauores diuinos præstare ijs, qui tale chirographū libi fuerint consecuti, obligauit: & sponte adstrinxit. Qua de re, cum Scapulare sit id, quo ciusmodi beatissimæ Virginis subsidia & patrocinia signentur, quibus si attendat, & ex parte sua cooperetur quispiā Confratrum, beatitudinem cælestē adi-

adipiscatur; quidni eiusmodi signū, rectissimè signum salutis nuncuparetur?

A simili res patefiet; contingit sēpe numero in aula regiā, inter cæteros quempiam ex nobilibus aulicis longè chariorem esse Reginę. Si verò eiusmodi Regina dicto nobili stemma aliquod, vel signum impertiretur, quo patrocinij sui, & fauoris specialis apud Regem exhibendi certior redderetur, quatenus ad honores & dignitates facile esset promouendus; an non illud stemma rectissimè signum honoris & dignitatis diceretur: cum tamen primo & principaliter Reginę patrocinium & auxilium connotet, quo mediante ad tales honores ille prouehatur. Non absimiliratione de sacro Scapulari dicendum est. Scimus quēlibet è Confratribus eo ipso quo hoc habitu donatur, amicum, immo filium longe chariorem Beatissimæ Virginis constitui.

ac proinde patrocinium speciale
deberi, quo facilius eo volente, &
non negligente, sed allaborante sa-
lutem æternam consequatur. Iam
vero Regina cœli signum dedit,
sacrum nimis Scapulare, quo ta-
lis patrocinij redderet certiorem:
rectissimè igitur eiusmodi signum,
salutis signum nominatur, quan-
tumuis primo beatissimæ Virginis
subsidiū insinuet, quo mediante
(si quispiam suis partibus non desit)
cælestem dignitatem, & brauium
obtineat.

Ex hoc intelligent Confratres
nostris stemmatis fui sublimitatem
& excellentiam; est namque stem-
ma Marianum quo quid nobilius?
si ab huius mundi hominibus, vel-
tere aureo, à Rege terreno donari
magnipenditur; quanto magis sa-
cro Scapulari à Regina Cœlorum?
velleris aurei stemmate redimiri,
laudabile & nobile esse potest du-
plici ex capite: primò quia à poten-
tiissimo

tissimo Rege, vt est Hispaniarum Rex, tale stemma confertur: secundo, quia hi qui tali stemmate dominantur; Hispaniæ Magnates constituuntur, summisque honoribus extolluntur. At quid habet vellus aureum cum sacro Scapulari? Si queramus à quo donetur? à parentissimâ Reginâ; à sanctissimâ Virgine Mariâ: quâ quid potentius in hoc sæculo? Audite sanctum Bonaventuram hanc Virginem quomodo alloquitur. *Quia Dominus, ait, potestissime tecum est, ideo & tu es potentissima secum: & per ipsum potentissima, apud ipsum potentissima: ita ut verè dicere possis illud, in Ierusalem potestas mea.* Immò S. Bernardus plus ait: *data est tibi ô Domina, inquit, potestas in celo & in terra, ut quidquid volueris, valeas efficere.*

Si verò perscrutemur quo honore & dignitate polleant iij, qui hoc sacro Scapulari induuntur; non quidem Hispaniæ Magnates, sed Virginis

ginis Mariæ filij constituuntur: quo
quid sublimius, quid optabilius?
istud, satis ostendimus supra.

Exemplum primum.

Hanc rem exemplis illustremus
vt ita fidelium cordibus magis ac
magis intimetur. De sancta Angela
Raymundi Regis Bohemiæ filia
narratur; cum eslet in aulâ regiâ, &
tot regalibus indumentis adorna-
retur, tot pretiosis margaritis & v-
nionibus calamistrata incederet: ta-
men hæc omnia forti animo despe-
xit, vt solo sacri Scapularis stem-
mate donari mereretur. Quippe
in Chronicis nostris habetur: cum
hæc sancta Pragæ, cum Parente Re-
ge moraretur & à Patribus nostris
qui tum temporis quoque in eadē
ciuitate residuebāt, audiisset B. Vir-
ginem sacrum quendam habitū cæ-
litus (qui Scapulare nuncupabatur)
vni ex Patribus Carmelitis conces-
sisse, iāque Galliæ Regem S. Ludo-
uicum, & Angliæ nimirum Edu-
ardum

ardū eo donatos fuisse : illa sicut B.
V. deuotissima erat, non est quoque
passa vt sacro suo habitu careret.

Quapropter exemplò Nostros
euocat, supplex hoc sacro habitu
donari instat; quod utique factū est,
magno totius Ciuitatis pragēsis fru-
ctu, namque plurimi inde alij con-
festim, idem exemplum secuti, Cō-
fratrum albo sese adscripsere. Mirū
dictu, quanto exinde hæc Virgin-
cula Angela mutata fuit: hinc non
amplius vēstes aureæ & argenteæ,
non amplius ferta pretiosa, non am-
plius torques nobilissimæ collo ap-
pensæ placebant: in solo Scapulari
gloriabatur, velut in stēmate cœlesti:
& ita res se habuit, vt nō contenta
sacro Scapulari, sed insuper ab Or-
dinis nostri superiorib. enixè postu-
lauerit vt relicto mundo nostrarū
Monialium, quarum amplissimum
erat tūc Pragæ monasteriū, numero
adscriberetur: quod ij, dato Regis
assensu, annuēre. Ingressa illa,
alia-

aliarum exemplar fuit, nec Angelam amplius Regis filiam spectas, sed Angelum de cœlo missum credidisses: tanta erat virtutum eius, Castitatis, humilitatis, obedientiæ, patientiæ, cæterorumque bonorum spiritualium eminentia.

O quam sapiebat hæc Angela! si ita hoc tempore mortales saperet, non tot malis & peccatis aditus fieret; non tot vanitatibus, quæ passim in orbe oernuntur, recrearetur, imo satiaretur Infernus: non tot puellarum voluptatibus exultarent Dæmones: sacra Monasteria, & sacram Virginum claustra replerentur: deuotio zelaretur, templa non curiositatis, sed solo pietatis fine frequentarentur, & ita Deo gratum redderetur, & Beatissimæ Virginis.

Sed pro dolor! hæc non capiunt multi, sed in interitu suo volentes, nolentes capient: vexatio dabit illis intellectum in poenis illis inferna-

C A R M E L I T A R V M . 145
fernalibus; sed nimis sero, tunc nā-
que nulla amplius redemptio.

Exemplum secundum.

Narratur similiter in Chronicis nostris: quod magnum illud Hispaniarum Decus Alfonsum de la Cerdia Alphonsi Castiliæ Regis filius, cum in Gallia degeret, & apud sanctum Ludouicum, Galliarum Regem tutorem suum moraretur: intellexit Regem , sacram habitum de monte Carmelo assumpsisse: nec mora, è vestigio ille ad nostros Patres aduolat, sacram habitum , seu Scapulare petit, & detractis aureis catenis , collo appendit. Immo ita hunc sacram habitum magnificiebat, vt coram Principibus & Aulicis Nobilibus, in hoc solo stemmate licet & sancte superbiret, non superbia mundi, sed sacræ rei dignitate & excellentia.

Adeo verò hic habitus meritis & auxilijs beatissimæ Virginis, in hoc

hoc Iuuene fuit efficax , vt ex tempore vitam in melius emendarit, & in Hispaniam regressus, religiosissime vixerit.

Tertium exemplum.

Quadam die, cum Nostra sancta Mater T E R E S I A , Ordinis Carmelitici opportuna Restauratrix, altissimæ contemplationi , prout asseuerat, dedita, simplici quidem, sed miro intuitu veritates æternas, secum ipsa perpenderet, adfuit ei Beatisima Virgo Maria, Paranyphorum plurimorum cœlestium choris comitata , & eius collo, nobilissimam torquem auream, super sacrum Scapulare circumdedit: quo ostenderet excellentiam, & huius sacri habitus pretium: vt qui pannus hominum oculis appareat, cœlestibus incolis, aueum mundum, & purum aestimetur.

Ex his & alijs eiusmodi agnoscunt Confratres, sui habitus præstantiam. Vident quomodo Regū filij

filij, & filiæ, detractis pretiosis in-
dumentis, & purpuratis auroque
vermiculatis paramentis, hoc stem-
ma sacri Scapularis assumpsere; im-
mo quomodo Cæli Regina, per
torqué sanctæ TERESIAE imposi-
tam, eius eminentiam edocuerit.
Quid igitur hoc signo nobilius?

Procul igitur hinc terrena stem-
mata, ô Beatissima Virgo, mundo
& eius sequacibus relinquatur: suf-
ficiat nobis tuum cælestis stemma,
quo filij tui constituimur. Venite i-
gitur, quicumque Virginem Mariam
diligitis, venite, emite absque auro
& argento pretium incommutabile,
stemma cælestis, signum Mariæ.

C A P V T XV.

Explicantur sequentia verba, Re-
uelationis nimirum, *Salus in
periculis.*

NOtum est, quot & quantis
periculis, sit exposita vita
G 2 ho-

S.Tho. hominis: est enim homo in huius vi-
1.2. q. tæ statu constitutus, quasi in quadā
13. viâ, quâ ad patriam ei est tendendū,
 in quâ equidem viâ, pleraque ho-
 mini pericula imminent, tum ab in-
Pf. 14. teriori, tum ab exteriori, * iuxta il-
 lud: *in viâ bac, quâ ambulabam, absco-*
derunt laqueum mihi: De his aliquid
 innuebat Apostulus cum diceret,
se in plurimis versatum fuisse, nimirū
in periculis fluminis, periculis latro-
nūm, periculis ex genere, periculis ex
gentibus, periculis in Ciuitate, periculis
in solitudine, periculis in mari, periculis
infalsis fratribus.

Et sanè, ita est: etenim vita no-
 stra ita fragilis est, vt singulis mo-
 mentis periclitemur, & in discrimi-
 na adducamur, & sanè, quæ fortitu-
 do in carne? quæ securitas potest es-
 se diuturna? hodie vides adolescen-
 tem validum, pubescentis ætatis
 vigore floridum, grata specie, sua-
 ni colore, crastina die ecce mor-
 tuus ad tumulum portatur. Cur?
 Repen-

Repentino casu occisus; gladio peremptus: ægritudinis acrimonia coruptus: ædificij ruina suppressus: veneno consumptus, vel simili vita nostræ periclitantis miseria affetus.

Inde vero fit, ut homines vita diuturnitate audi, tot remediorum genera requirat, quibus ab eiusmodi periculis & malis ingruentibus protegantur: immo videre est plurimos omnia sua consumere, atque ad extremam inopiam metam redigi, ut varia sibi comparent media, quatenus in longius vitam producant: tanta molis est vitam postmodum perituram conseruare! Quod cum ita sit: est diuinum oraculum: sacrum Scapulare esse praesentissimum remedium, & salutem in periculis: prout B. Virgo Maria B. Simonis promisit.

Immo res ipsa per se loquitur: totus enim mundus, & superioribus saeculis vidit, & obstupuit, quo-

150 TH E S A V R V S
modo nostri Confratres, ex tot vi-
tæ periculis, & casibus ingruentibus
euasere. Ab eo namque tempore,
quo hic sacer habitus, cum tali pro-
missione à Beatissima Virgine Ma-
ria fuit de cælo collatus, mirum di-
ctu est, quot, eo mediante, ab infir-
mitatibus corporis conualuere; ab
ædificiorum in præceps abeuntium
ruinâ euasere; sclopotorum iætibus
immunes fuere: ab animalium ra-
bie & feritate: à naufragijs: ab
hostium insidijs à fluminum &
puteorum submerzione? à latro-
num insultibus: à nefandis dæmonū
infestationibus, & impijs super-
stitionibus, &, (vt verbo absolu-
uam) ab innumeris malis, & huius
vitæ periculis, liberati fuere? de si-
gulis innumera propemodum ex-
empla adduci possent: sed breui-
tati studeamus nonnulla propter
rei nouitatem repetemus, quæ his
vltimis annis contigere.

Mira-

Miraculum primum.

Anno millesimo sexcentesimo
vigesimo primo, in Coloniæ A-
grippinæ ciuitate, quidam iu-
uenis mirum in modum toto cor-
pore exagitabatur; nonnulli phre-
netico morbo, alij magicis, & dia-
bolicis artibus adscribabant; pa-
rentes, filij alias charissimi easum
affectu tenero condolentes, de op-
portuno salutis remedio consule-
bant; varijs remedijs tentant, an in-
firmo salus recuperari posset. Inte-
rim istis nihil iuuantibus, innotuit
Parentibus quemdam miris & oc-
cultis artibus eiusmodi infirmitati-
bus mederi; accersitur confessim, &
vt arte suam in filium exerceat eni-
xè mercede oblata rogatur. Ille di-
ctis annuit, & ad infirmi lectulum
accedens, quoddam medicinæ, vel
vnguenti genus ementiens, in-
firma applicat. Iuuenis post
aliquid temporis interuallum

152 T H E S A V R V S
conualescit , ita , vt pristinæ saluti
restitutus videretur. Interea post a-
liquot dies , in idem morbi genus
reincidit. Quo à Parentibus viso , &
morbum & morbi remedium pro-
suspectis artibus habentes ad no-
strum Conuentum pergunt , & v-
num è nostris Patribus petunt.

Mittitur itaque vnus ex nostris
ad miserum Iuuenem: ille viso pa-
tre, extemplo eum intuetur toruo
vultu, subausta fronte, oculis e-
micantibus , toto corpore freme-
bundus. Ex signis his certior reddi-
tur Pater, de latitante malo , & dia-
bolica fraude. Interea præmissis ali-
quot orationibus, & exorcismis, Iu-
uenem donat sacro Scapulari Bea-
tissimæ Virginis de monte Carme-
lo: nec frustra , nam miser sanitati
pristinæ restitutus fuit nec am-
plius ad hos vsque annos tali infir-
mitate fuit correptus.

Anno millesimo sexcentesimo
vigesimo quidam non insimæ notæ
vir magna & diurna corporis in-
firmitate in lectulo detinebatur.
Variorum medicamentorum usu,
pluribus alijs ægritudinibus aditū
fecerat. Tandem à medicis velut
humani remedij incapax, deseritur.
Ille Dei Opt. Max. non immemor
ad cælestes medicinas confugere
statuit: vbi enim humanum deficit
auxilium, ibi incipit diuinum. Iu-
bet itaque ille quempiam ex nostris
accersiri: accurrit illico Pater, chari-
tatis officia exhibitus: cumque
Infirmi cubiculum subintrasset,
fermè extremos iam agere agones
dепrehēdit. Quo viso ad lectulū ac-
cedit, & his verbis iacētem alloqui-
tur: clarissime Domine, Deus misé-
ricors sit tibi & corporis & animæ
salutem donet: ecce mecum excel-
lentissimum salutis remediū por-
to. Moribundus ad hæc verba, au-

res erigit, & voce concisâ interrogat, quale foret istud remedij genus? subiunxit Pater, mecum ait, ferro sacrum B. Mariæ Virginis de monte Carmelo Scapulare, si hoc cordatè susceperis, spes salutis temporalis tibi est, modo spirituali animæ tuæ saluti congruum fuerit. Est namque hic habitus, salus in periculis. Vix hæc verba absoluera^t pater, & ille lætitia gestiens, sacrum hoc Scapulare sibi imponi enixè deprecatur. Illico visa eius dispositioⁿe, & interior i^zelo, donatur sacro habitu. Mirabile profectò, exemplo pristinæ sanitati restituitur; ita ut ex tunc è lectulo assurgens sanu^m & incolumem se omnis adstantibus exhibuerit, meritis videlicet B. Virginis Mariæ de monte Carmelo.

Miraculum tertium

Eodem tempore in eadem ciuitate Coloniensi fuit quædam puerilla, maleficio diabolico fascinata, mira-

mirabile & incredibile erat malefi-
ciū: adeò quippe angi solita erat, vt
catenis ferreis esset cohibenda. Hu-
ius mater vidua, immenso dolore
cruciabatur; præsertim cum nul-
lum deprehendere valeret reme-
dium, quo filiæ subueniret. Tan-
dem ad Dei seruos recurrere parat,
atque è nostris Patribus quendā vo-
cat cū is de superioris venia puellæ
ædes sacrum Scapulare secum defe-
rens accessisset; illa vbi Patrem ad-
uertit, tota fremebanda, ad lectuli
angulum violenter se retrahit; ocu-
lis flammantibus, fronte contracta,
ore frementi, toto corpore anhelās,
magno adstantibus erat stupori.

Nihilominus ante lectū genu fle-
xus Pater ad Deū preces ex intimo
cordis affectu fundebat, quo finito
assurgens, puellæ sacrū Scapulare B.
Virginis de monte Carmelo im-
ponit. Nec mota, illa ad se reuer-
sa saluti restituitur, & immenso om-
nium adstantiū gaudio, præsertim
suæ

suæ dilectæ matris è lectulo sana
exsurgit. Iniungit ei Pater vt sum-
mâ diligentia ac studio sacrum ha-
bitum custodiat, nec vnquā dimit-
tat, annuit illa & vltro promittit.
Sed ecce sacri Scapularis effigaciā,
& annotatione quicumque hæc legi-
tis. Post nonnullum temporis in-
teruallum, contigit, vt sacrum ha-
bitum deperderet. Quo facto pede-
tentim pristinis maleficijs, & arti-
bus diabolicis rursum infestatur.
Quid itaque facto opus? recurritur
ad prædictum Patrem, qui cum
domum intraslet, iterum puellæ sa-
crum Scapulare imponit. Illa denuò
sanatur, minatur illi Pater, si per ne-
gligentiam sacrum habitum dimi-
serit, fore, vt eodem malo corri-
piatur: illa spondet se neutquam
dimissuram. Voti tandem compos-
facta puella, aliquamdiu operam
dedit, vt prædictum habitum apud
se retineret: tandem nescio quo casu
iterum sacrum habitum deperdit.

Et

Et ecce iterum malo illo corripitur. Vidisses hic puellæ matrem, ubi rem subintellexerat, ira dolori mixtâ commoueri, curis angi, & filiæ casum subirato animo condolare. Quid consilij? Ex more ad pristinum spiritualem Medicum, regressum est; rogat ille. Quid causæ sublit? Respondeatur, puellam maleficio iterum inuolui. Inquirit ille ubinam sit facer habitus? respondeatur puellam nescire. His auditis, Pater charitate, quæ patiens est ductus, ad puellæ ædes regreditur, afflictæ matris precibus euitus, rursum sacro Scapulari filiam donat. Omirabilem eximiæ prouidentiæ seriem, & facri Scapularis dignitatem, puella extemplo fana tur. At Pater incuriam asperioribus verbis increpat: illa Patris pedibus aduoluta spondet firmiter B. Virginis Mariæ de monte Carmelo, se omni studio facrum! Scapulare imposterum retenturam. Itaque

suo malo cautior facta puella, prudentiam ætatis prætinæ maiorem induens, omni sedulitate, ad hæc usque tempora sacrum habitum gestat ac conseruat, nec illa quidem maleficij diabolici suspicio haec-nus oborta est, tanta est vis & efficacia sacri Scapularis.

Miraculum quartum.

Notum est satis, & per totam Italiam nuper diuulgatum, quod anno praecedenti in ciuitate Cremonensi cōtigit. Quippe typis mā-data est historia, & ad has usque regiones pertigit. Quidam nonnullorum criminum reus à publicis Iustitiæ ministris apprehensus in carcere cōiicitur: ibi cū aliquo tempore delituisse, tādem morti adiudicatur, nimirum ut laqueo præfocaretur, hic vbi rem subintellexit, vnum è nostris accersit, deque vniuersis vitæ anteactæ peccatis cōfessione fru-stuosè instituit. Post modum sacro Scapulari donari enixè ab eodē Pa-tre. impetrat. In-

Interea cum eluxisset dics, ut ad patibulum duceretur, minister ut sui facti certior foret, binos funes, alterum minorem, alterum vero maiorem miseri hominis collo supponit: positisque super humerum pedibus, primo minorem funem in circulum volubilem compositum stringit, & miseri coarctat guttur. E vestigio funis disrumpitur. Apponit secundum maiorem; similiter exemplò diffringitur, & ex alto reus concidens, supra scutum, præceps ruit, sine ulla nec corporis læsione, nec damno, immo quod mirandum est sine ullo sub faucibus signo relicto. Acclamatur subito, properant omnes, quænam sublit ratio, inquirunt; ille, nihil aliud se nisi sacrum Scapulare gestare fatetur, aeo tempore, quo ad patibulum duceretur, enixè B. Virginè de monte Carmelo exorasse, ut ei esset salus in eiusmodi periculo.

Ex his & similibus, quæ indies contingunt, immo his annis in Germania, Belgio, Bohemia, & alibi cōtigere, sicut nobis plurimi retulere, quibus beatissima Virgo Maria hūc salutis fauorem exhibuit, ex his inquam, satis liquet, quod sacrū Scapulare sit salus in periculis. Possemus alijs medijs non minus comprobare hunc sacrum habitum esse signum salutis, sed duo vel tria producere in præsenti contenti simus.

Primum sit grauissimum Francisci Yepes, viri alijs eximia pietate, & cælestium arcanorum cognitione apprimè imbuti testimonium, qui his nouissimis Annis in Hispaniæ oris effloruit nec à fratre suo B. nimirum Patre nostro Ioanne à Cruce degener, mortuus cum sanctitatis opinione anno millesimo sexcentesimo decimo septimo:

In huius vita, quam typis māda-

dauit R.P. Ioseph de Velasco. Inter alias reuelationes diuinæ, quas habuit vir Dei, hæc continetur. De duabus rebus dæmones præsertim conqueruntur, quæ non exiguum. ipsis damnum inferunt.

Primo conqueruntur de ijs qui in causa sunt, quod alij Beatissimæ Virginis Sint. deuoti.

Secundò, de ijs qui Carmelitarum sacram gestant Scapulare cuius intuitu dum moriuntur plurimæ ipsis subtrahantur animæ; paucissime verò in eorum potestatem deueniant. Hæc est viri Dei reuelatio, ex qua collige, quæ sit conformis ijs quæ supra diximus.

Rursum tria esse quæ dæmones torqueant, & quæ maximè exosa habeant diuinitus subintellexit.

Primò quando nominatur dulcissimum Iesu.

Secundo quando profertur su-
uiissimum Mariæ nomen.

Tertio, quando gestatur habitus
Beatissimæ Virginis de monte Car-
melo.

Sit secundum Testimonium.

Refert Pater Alphonsus de ma-
tre Dei, auditos esse Querenz sub-
inde Dæmones planetum facere, su-
per iactura quæ ijs obtingit ex sa-
cro Scapulari , quo quid euiden-
tius, quam hunc sacrum habitum
esse verissimum signum salutis?

Sit tertium: Idem præfatus pa-
ter, in suo libello refert, quibusdam
palam factum esse per diuinum
hoc Scapulare adapertam Cœli
arcem; quid igitur clarius? ex quo
maxime elucet, quod ex parte Vir-
ginis in hoc moriens æternum
non patiatur incen-
dium.

CAPVT XVI.

Explicantur vltima verba reue-
lationis: *fædus pacis & pacti
sempiterni.*

HÆc sunt vltima D. Virginis verba, in hac B. Simonis reue-
latione apposita, quibus non infimū Confratribus pollicetur benefi-
cium.

Et sane tale est beneficium, quo *De di-*
non tantummodo homines potiri *nom. c.*
anhelant, verum etiam animantia ^{7.39.} *de ci-*
omnia, pacem exquirunt, ut benè S. Dei.
Dionyſius, cum S. Augustino dixे-
re. Ut breuiter res tota elucidetur,
notandum bifariam pacem distin-
gui: alia dicitur pax ad seipsum, que
est vnio appetituum inferiorum in
homine ad superiorem partem. Al-
tera vero est pax ad aliud, & hæc
est vnio appetitus siue voluntatis u-
nius ad alterum.

Dum ergo B. Virgo ait, sacram
Sca-

Scapulare esse foedus pacis & pacti
sempiterni , intelligendum est de
pace secundum acceptionem secu-
dam, id est, de pace quæ est ad aliū,
ita. vt sit sensus: Scapulare sacram
esse illud; per quod beatissima Vir-
go confederatur & per amica pacis
vnione. cum: quolibet Confratre
coniungitur.

O fælix Vnio ! O votis omnibus
exoptanda confederatio! O pax no-
bilissima ! quis talēm non inquirat
pacem & persequatur eām ? Si enim
(vt ait sanctus Augustinus) tantum
est pacis bonum, vt etiam in rebus
Lxx. do terrenis atque mortalibus, nihil de-
ciu. fideiabilitas concupiscit, nihil postremo
Dei. possit melius inueniri, quis quæso nō
intelligat, quantum sit pacis bonū,
quæ cum Regina cæli statuitur? hic
nulla fraus, nullæ onerosæ condi-
tiones, nulla grauamina petuntur,
imo nulla mutatio, aut pacis reuoc-
atio erit ex parte Virginis, nisi
prius reuocaris, & per rebellem vo-
luntatem.

C A R M E L I T A R V M . 145
luntatem à Virgine Maria te ipsum
retraxeris.

Est igitur Scapulare fœdus pa-
cis; quod valde Cōfratribus est an-
notandum. Sicut enim Dominus
Deus olim cum Abrahamo fœdus
inijt per signum circumcisionis; &
post cataclismum mundi cum Pa-
triarcha Noe per signum arcus cœ-
lestis: *Arcum meum, inquit Deus, po-* Gen. 9.
niam in nubibus, & erit signum fœderis 9.
inter me & inter terram: cumq, obdu-
xero nubibus calum, apparebit arcus
meus in nubibus, & recordabor fœderis
mei vobiscum, & cum omni anima vi-
nente, qua carnem vegetat, & non e-
runt ultra aqua diluvij ad delendum
uniuersam carnem. Eritq, arcus in
nubibus & video illum, & recorda-
bor fœderis semipiterni, quod pactum
est inter Deum & omnem animam vi-
uentem uniuersa carnis, qua est super
terrani. Dixitq, Deus ad Noe hoc erit
signum fœderis, quod constitui inter me
& omnem carnem viuentem super
terrani

terram. Non absimili modo dicendum nobis venit de Beatissima Virgine, & Confratribus sacri Scapularis. Quemadmodum enim predictis Patriarchis in testimonium fæderis, & pacis initæ data fuere signa, quibus certiores de voluntate Dei redderentur, ita etiam hoc sacrum Scapulare à sanctissima Virgine Confratribus nostris conferatur in signum specialissimi fœderis, & pacis initæ.

Ponam inquit Dominus Deus, arcum meum in nubibus, & recordabor fæderis mei vobiscum. Quod sanè etiā verificatur in proposito nostro. Subinde enim hoc signum, nempe sacrum Scapulare ponitur in nubibus, id est confertur hominibus nubiloſa peccatorum & vitiorum caligine obtectis, alijs verò malorum habituum, & prauorum morum sarcina prægrauatis: & ecce recordatur, ex templo B. Virgo fœderis sui, & suis efficacissimis apud Deū pre-

precibus & patrocinij obtinet & impetrat; vt ille qui hoc signo investitur, depulsis nubibus illuminetur, illustretur, & lucem illam absconditam; gratiam nimirum diuinam recipiat, pacem illam suauissimam, quam mundus dare non potest, & quæ exsuperat omnem sensum, assequatur.

Quod quantopere sit expetendum, quis non aduertat? Si enim verum sit, quod virtus unita fortior sit seipsa dispersa, quantoque magis potentioris roboris est, cui una res coniungitur, eo-etiam fortior euadat; quantis animivotis exoptandum erit foedus illud & pactum sempiternum cum Beataissima Virgine. Est enim mulier illa fortis, quam procul & de ultimis finibus inquirebat Salomon quam igitur fortis contraptestates tenebrarum harum euadet, quicumque huic mulieri coniungetur, & foedus inhibet sempiternū, quod

quod profecto Confratres nostri obtinent per hoc sacrum Scapulare, prout ex verbis Deiparæ Virginis, cum ait B. nostro Simoni. Recipe iei Ordinis Scapulare, ecce signum fœderis & pacti sempiterni, colligitur.

C A P V T X I V .

*De Priuilegijs & beneficij sacri Scapularis in particulari, ac primo de pri-
mo priuilegio bullæ Sabba-
thina ut vocant.*

HAECENUS egimus de beneficij sacri Scapularis, quæ nobis per B. Simonis Reuelationem innotuere: nunc nobis agendum est, de cæteris gratijs & priuilegijs, nec non indulgentijs huius sacri habitus confratribus collatis.

Primum igitur in ordine beneficium, est priuilegium bullæ sabathinæ, ut vocant, quod ut melius intel-

intelliguntur, paucissimis est explicandum.

In nostris Chronicis refertur, cū summus Pontifex Ioannes XXII. Inter purpuratorum numerum adhuc foret, occasione obitus Clemētis V. Vniuersi Purpurati sive Cardinales, in vnum conuenēre Lugduni in Gallia, ut in eo confessu sumum Ecclesiæ Catholice, Pastore, sancti Petri successorem hæreditarium negligenter.

Verū cum plurimis de causis, in hac electione, difficultates gravissimæ suborirentur, satis in longum electionis finis protrahebatur, nouis indies erumpentibus difficultatibus.

Interea Cardinalis Didacus Cartucensis, Episcopus Portuensis, qui postmodum Pontifex creatus, Ioannes XXII. est dictus, sicuti Beatissimæ Virgini addictissimus erat, ad eius asylum recurrit. Itaque profulis lachrymis & suspirati-

corde eam quadam vice exorabat
vt talem Gregi Pastorem à Dec
Opt. Max. suis meritis & precibus
obtineret, qui tranquillitatem &
quietem Apostolicæ nauis , varijs
impiorum & hæreticorum turbu-
lentis ventis exagitatae induceret.

Oranti affuit Beatissima Virgo,
his verbis illum affata : agnosco tuū
in me affectum , & animi próptitu-
diæm; ad supremam Ecclesiæ se-
dem te proueham : vide cum ad
illum dignitatis Apostolicæ apicē
pertigeris, meis filijs Carmelitis, E-
liæ successoribus , fauores raros &
eximios præstiteris. Ijs priuilegium
aliquod speciale concedes (sic enim
filij mei vnigeniti voluntas est) quo
notū facies, eos oēs qui sacri Ordinis
mei de monte Carmelo fuerint, vel
pietatis ergo, eius societati & cōfra-
ternittai adscribentur, fore vt post
eorum transitum meis intercessio-
nibus continuis & pijs suffragijs ac
meri-

meritis adiuuem , quatenus primo post suum obitū sabbatho, à pœnis purgatoriij liberētur: & sic ad beatitudinē ac gloriam cælestem transferantur. His dictis disparuit illa.

Interim coacto Cardinalium consistorio prædictus Cardinalis Didacus in summum Pontificem eligitur , nomine Ioannis XXII. ei imposito.

Rebus ita compositis , voti ille non immemor , sexto sui Pontificatus anno, diploma Pontificium, siuebullam Patribus nostris concessit , quam nuncupauit sabbathinam , quia per illam confirmatur hoc Beatissimæ Virginis priuilegium, quo nimirum, primo die sabbathi post Confratrum transitum fore pollicetur, ut beatissima Virgo eos ad cœlum transferre satagit. Est igitur primum priuilegium, omnibus sacrum Scapulare gestantibus concessum , quod nimirum meritis & B. Virginis precibus

172 T H E S A V R V S
adiuuari dicuntur , vt præsertim
primo post obitum sabbatho libe-
rentur à pænis & cruciatibus pur-
gatorij. Nec ea insueta concessio in-
dulgentiarum , minorem fidem re-
quirit , quam quod referunt fide-
lissimi auctores de indulgentijs
Patrum Franciscanorum supernè
concessis & à Pontificebus approba-
tis ; de Ecclesia S. Ioannis Latera-
nensis Romæ non hominum , sed
Angelorum ministerio dicata . De
sancto Alberto Drepensi nostri Or-
dinis , quem cælites videntibus u-
niuersis qui sancti exequijs inter-
erant , in sanctorum Album re-
nunciatum pronunciarunt cantando
illū Psalmi versiculum . *Os iustum
editabitur sapientiam.* de alijs deni-
que sexcentis . Commune siquidem
Philosophorum simul & Theolo-
gorum axioma est Deum posse per
se ipsum quidquid agit cum causis
secundis . Superfluum videtur hoc
multis probare , cum passim à tot

seculis in Ecclesia Dei circumferatur; attamen ut omnibus etiam facile garrientibus fiat satis, paucis eius priuilegijs firmitatem ob ocu-los proponemus, abundans enim cautela non nocet. Constat hoc primo ex authoritate summorum Pó-tificum: hæc namque indulgentia cælitus à Beatissima Virgine sic cōcessa, confirmata fuit à Pontifice Ioanne Vigesimo secundo, in bullâ, quæ incipit *Sacratissimò*. Hanc Ioannis 22. bullam de verbo ad verbum Alexander V. transcripsit in suâ quæ incipit, vniuersis & singulis &c. datum Roma apud S. Mariam Maiorem Pontificatus Nostri anno pri-mo. Illius verò exemplar Genuæ usque in diem hodiernum publicè conseruatur.

Hanc eandem alij quam plurimi Pontifices confirmauere; veluti Clemens VII. Gregorius XII. I. Pius V. Sed his omisis sufficiet nuper-rimum Pauli V. decretum, cuius

litteræ Originales & authenticæ
exstant in Conuentu Beatissimæ
Mariæ Virginis de Transpontinâ
Carmelitarum Romæ, in quo hæc
verba habentur: Patribus Carmelita-
nis permittatur prædicare, quod populus
Christianus posse pîè credere, de adiu-
torio animarum fratrum & Confra-
trum Sodalitatis Beatissime Virginis
Mariae de monte Carmelo, videlicet
Beatissimam Virginem animas Fra-
trum & Confratrum in charitate dece-
dentiū, qui in vita habitum gestauer-
int, & castitatem pro suo statu co-
luerint, officiumq; paruum recitau-
rint, vel si recitare nescierint, Ecclesia
ieiunia obseruauerint, & feriâ quartâ
& sabbatho à carnis abstinuerint,
nisi ubi in q̄s diebus Nativitatis Do-
mini festum inciderit, suis intercessio-
nibus continuis, p̄ysque suffragijs
& meritis, ac speciali protectione,
post earum transitum, preci-
pue in die sabbathi, qui dies ab Ec-
clesia:

C A R M E L I T A R V M . 175
clesia eidem Beatissima Virgini dicata est, adiuturam. Hæc sunt verba Pauli Quinti , quæ satis per se clara sunt.

Hæc veritas secundo constat ex auctoritate sacræ rituum congregationis , in officio etenim nostro hæc verba habentur ; non in hoc tantum seculo Ordinem Carmeli sibi tam acceptū multis prærogatiis Beatissima Virgo insigniuit, verum & in alio cum ubique & potentia & misericordia plurimum valeat , filios in Scapularis societatem relatos , qui abstinentiam modicam præcesque paucas eis prescripsit frequentarunt, ac profus status ratione castitatem coluerunt , materno planè affectu , dum igne purgatorio expiantur, solari , ac in cœlestem patriam obtentu suo quantocvus , piè creditur, efferre. Ita habet nostrum officium , cui nomine Congregationis illustrissimæ , subscripsere Bellarminus & Pinelius.

Patet tertio illud ex virorum sapientissimorum censura & suffragijs. Cum enim, ut supra retulimus, in Hispania, quidam sacri Scapularis inimici sese opposuerint, fuit totum negotium in vniuersitate Salmanticensi à primarijs Cathedraticis Doctoribus decisum ; ex quibus Primarius Doctor, nomine Mantius sic attestatur.

Ego Doctor Mantius Primarius Theologiae Cathedraticus in vniuersitate Salmanticensi, iudico Confratres Ordinis beatae Mariae Virginis de monte Carmelo posse frui indulgentijs concessis à Ioanne XXII. Alexandro V. & Clemente VII. quia nec Concilium Tridentinum, nec proprius motus Pij V. obstat, quo minus non possint dicti Confratres ijs frui.

Frater Mantius.

Doctor Rodriquez Secundus in Ordine, quasi iisdem utitur verbis. Attentâ mente, ponderatis ijs, qua ad priuilegia Confratrum B. Virginis de monte

monte Carmelo spectant, quoniam in Ecclesia Catholica semper solitus fuit, immò prædicatum, posse eisdem Confratres eiusmodi uti, nec Pontifex quispiam aut Concilium derogat; propterea censco iisdem libere posse frui: sicut de bulla sabbatina idem plene attestor.

Ego Doctor Rodriguez.

Cateri eodem ferme modo loquuntur.

Ex horum Doctissimorum hominum testimonio satis apparet, quid sentiendum sit de bulla sabbathina; immò nuper post quasdam difficultates Romæ super hoc propositas, constar determinatio Pauli V. summi Pontificis ijs verbis ut supra: quo tempore Pater Cartagena satis superque suis scriptis cōprobatum similiter reliquit, quomodo bulla sabbathina in suo vigo- re permaneat, ita ut omnino putandum sit Beatissimam Virginē Pontifici Ioanni XXII. apparuisse & illi istud privilegium mundo propa-

landum iniunxisse, nimirum quod
Confratres nostri adiuuentur à
Deipara Virgine, quatenus à pœ-
nis purgatorijs primo post obi-
tum sabbatho eximantur. Quod, ut
diximus per Alexandri Quinti
aliorumque Pontificum bullas te-
statum satis relinquitur: Quan-
quam vero pleræque reuelationes
fide vacillent, sic ut merito possint
in suspicionem vocari, si priuato &
& ignoto homini fiant absque eo
quod à suprema Pontificis auctori-
tate iuxta Ecclesiæ consuetudinem
approbentur: Verum vbi accedit
non solum vitæ sanctitas & personæ
cui eiusmodi contingunt reuelatio-
nes, auctoritas, sed etiam Pontificis
Maiestatis sententia & confirmatio,
nō benè omnino sentire vel de pie-
tate vel de doctrina eos qui nō desi-
nunt cauillari, ac dubitare, audacter
eum sapientibus pronúciaamus. Pro-
inde singulari diuinæ prouidentiaz
beneficio factum existimamus, vt
huius-

huiusmodi Carmelitici priuilegijs concession non tantum alicui è nostris, sed etiam ipsi summo Pontifici fuerit à virgine reuelata : quod obseruat Reuerendus Pater Ioan. de Carthagena his verbis, *Christo vicario in terris Ioanni Vigesimo secundo Pontifici Beata Virgo apparsit, ei praciopiens ut euulgaret Carmelitis fratribus & omnibus cum illo Scapulari sepultura traditis, & purgatorijs erga stulos detentis meritis & a fiduis intercessionibus, p̄iisque suffragijs ac singulari eiusdem Virginis protectione, primo sabbathi die ab ipsorum obitu adueniente, penarum integrum relaxationem dandam.*

Quid vero in hoc Virginis erga Carmelitas priuilegio, licet maximo, vel noui reperias vel insolentis ? Nam si contra haereticorum vefaniam Catholice, & nunquam aberrantis Ecclesiaz dogma est receptissimum, animas mortali vita defun-

etas, & in plenam piaculorum solutionem igne purgatorio detentas non modo Beatorum qui iam in Cœlo regnant, precibus ac suffragijs mirum quantum adiuuati: verum etiam hominum adhuc in illo fragili orbe militantium sacrificijs, orationibus, atque eleemosinis sæpiissimè liberari. An non fidei maximè consentaneum est ac pietati, posse si velit, Beatissimam Virginem maternis ideoque posterioribus suffragijs, & apud unigenitum intercessionibus, eorum animas qui virgineo Scapulari, tanquam certissimâ præcipue seruitutis notâ, illius se protectioni ac venerationi in vita consecravunt, post mortem in illo purgationis incendio adiuuare specialius, & iuxta diuinum benefacitum quo præsertim die voluerit liberare, id maximè declarantibus summis Pontificibus.

Reficitur apud Surium in
vita

vita sanctæ Lutgardæ , quandam *Apud*
 Brabantiae Ducissam, quæ fuit Phi- *Sur.*
 lippi Regis Francorum filia , post *men.*
 suum obitum prædictæ sanctæ ap-
 paruisse, & ei testatam fuisse, se ex
 purgatorio iam egressam esse preci-
 bus & intercessione Beatissimæ
 Virginis Mariæ, cui dum viueret,
 piè inferuiuit. In eadem historia i-
 bidem aliud enarratur exemplum,
 & in varijs libris plurima alia. Si i-
 gitur extraneis & ijs, quibus se non
 ita deuouit Beatissima Virgo, tan-
 tum exhibeat fauorem, quanto ma-
 gis cōgruit, ut illud idem suis filijs,
 Sacri Scapularis Confratribus præ-
 stet, quibus per istud bullæ Sabba-
 thinæ priuilegium sese deuinxit?

Immò si de solo nomine auditο *l. 1. de*
 Beatissimæ Virginis , vt testatur *laud.*
 Dionysius Carthusianus consola- *Virg.*
 tionem immensam & incredibilem *c. vlt.*
 experiantur animæ purgatoriij;
 quid quæso dicendum est de Con-
 fratribus Beatissimæ Virginis, vbi

nomen suæ dilectissimæ matris audiunt, ita ut illis paucissimis diebus, quibus in purgatorio expiari penitus contingit, (nihil enim co-inquinatum intrat in regnum cœlorum,) etiam lætentur & in nomine matris exultent.

Narrat sancta Brigitta, quod dixerit sibi Beatissima Virgo Maria quadam vice, quod animæ in purgatorio gauderent nomine illius audito, sicut æger in lectulo suo iacens, exultat, cum audit verbū solatij. O quid de Confratribus nostris dicendum est, cum sint filij, & filiorum ad matrem singularis sit amor; quomodo exultant auditio diuinæ suæ matris nomine?

Concludam igitur ex sancto Bernardino, si conueniens sit, vt Beatissima Virgo circa animas purgatorij, plura charitatis officia exerceat, conuenientissimum esse hoc priuilegium bullæ sabbathinæ pro Confratribus Beatae Virginis de monte

CARMELITARVM. 183
monte Carmelo; ut ita à purgatorijs
pænis liberari dicerentur.

Posset quispiam hic interrogare,
quomodo dicendum sit vel intel-
ligendum quod per Beatissimam
Virginem liberentur animæ Con-
fratrum à purgatorijs flammis &
cruciatibus.

Dicendum est dupli viâ fieri
posse. Vt preces pro ijs apud vni-
genitum suum fundendo, quæ ef-
ficacissimæ sunt; vel satisfactiones
ei offerendo ad diuinam iustitiam
compensandam, quas benignè à
Deo recipi postulet.

C A P V T XVIII.

*Proponitur dubiam, & resolutur
de bullæ Sabbathina.*

His ita circa bullam Sabbathi-
nam sele habentibus, pos-
set quispiam inquirere, vbinam
habea-

Habeatur authentica & asseruetur
huiusmodi bullæ? Huic dubio in
nonnullorum gratiam, qui curiosi-
tatis spiritu ducuntur breuiter sa-
tisfaciemus.

Supposito igitur imprimis, vt in
supradictis satis liquet, reuera elab-
oris temporibus nobis fuisse con-
cessam eiusmodi bullam, à Ioanne
XXII. quæ incipit: *Sacratissimo utri*
culmine Paradisi &c. His verbis se-
quentibus. *Istam ergo indulgentiam*
accepto robore in terris confirmio, sicut
propter merita Virginis Christus con-
cessit in cœlis.

Prædictam Ioannis Vigesimi se-
cundibullam sufficienter postmo-
dum Alexander V. Pontifex, suam
interponendo autoritatem, Pon-
tificio diplomate confirmauit, cu-
ius principium est, *tenore cuiusdam*
priuilegij felicis recordationis, Ioannis
Vigesimi secundi &c. Datum Roma se-
ptimo Decembris apud sanctam Mariæ
Maio-

Maiorem Pontificatus Nostri anno pri-
mo: Vide supra hoc, patrem Cartha-
genam hom. i. de sacris arcanis Dei-
paræ V. Mariæ de mōte Carmelo: &
Emmanuel Rodericum quæst. re-
gul. tom. 2. q. 97. a. 7. Hoc itaque
supposito dubium est, quo in loco
afferuetur hæc bulla.

Ad hoc sciendum est, ut optimè
nobis testatum reliquit Paleoñido-
rus lib. 3. c. 14. huius Originale iam
pridem longâ annorum serie in re-
gno Angliæ afferuatum fuisse: ibi
namque sacri Ordinis Præposito
generali de more residente, erat
commune vniuersitatem nostræ Congre-
gationis Archiuum, in quo spiri-
tuales quæque diuitiæ Carmeli re-
condebantur. Nemo etenim nescit,
præteritis sæculis, Ordinem nostrū
specialiter in Regno Angliæ efflo-
ruisse, vt ex eius fructibus agnosci
potest: hoc namque regnum illu-
stria admodum nobis & pronobi-
lia,

lia, produxit germina, vt B. nostrū Simonem Stoch, Thomam V Val-densem, Baconem & alios quam plurimos, qui tum sanctitate, tum doctrinā, nullis facile suo tempore secundi fuēre; ita vt in solo Anglia segno ad quadraginta monasteria numeraremus. Æquum igitur videbatur, vt ubi tantopere religio floreret, ibi quoque residente Praeposito generali, Archiuim Ordinis statueretur, in quo omnes gratiæ, priuilegia, diplomata Pontificum cæteraque monumenta posteris tradenda afferuarentur.

Verum inimicus homo cum zizania in præfato regno seminare inchoaret, id est, cum nefando ausu ab inferis emissâ pullularet hæresis, & florentissimum alias regnum & in Dei Opt. Max. cultu zelotissimum inuaderet: nefandi homines, & hæreticæ prauitatis sectatores in Nostros & monasteria nostra insurrexeré, iam pridem enutrita in Car-

Carmelum odia clādestina, palam
ostensuri extemplo ad nostra mo-
nasteria conuolarunt, sacra & di-
uina prophanantes, templa partim
diruentes, partim expoliantes: bi-
bliothecas nobilissimas & antiquo-
rum Patrum libris & voluminibus
refertissimas ad suos usus nefandos
arripientes: cæteraque similia tyrā-
nico furore aggredientes.

Sed quod maximopere dolendū
est, archiuū illud totius Ordinis,
violentā manu effringentes, ea quæ
in eo recludebantur, partim igne
consumpsere, partim iocis & ludi-
brijs exposita populati fuere. Inde
factum est, quod bulla illa sabbat-
hina cum cæteris perierit; quæ
omnia his temporibus si extarent,
mirabilem splendorem & summam
dignitatem Carmelo afferrent.

Hoc itaque modo Ioannis Vige-
simi secundi diploma Pontificium
euauit: nec non Alexandri V. bul-
la, quæ præfatum dicti Pontificis.
diplo-

diploma, vt vocant, sabbatinum confirmabat. Exitere quidem nonnulla transsumpta huius bullæ sabbatinæ in diuersis Conuentibus nostris Italiae & Hispaniae, sed vt diximus, Originale & authenticum persit.

Vt verò appareat omnino, quanto cum fundamento asseramus, iam pridem hoc bullæ sabbatinæ originale nostros habuisse: producendum duximus hic bullam Pontificiam Clementis VI F. quæ prædictorum duorum Pontificum, vide licet Ioannis XXII. & Alexandri V. bullas commemorat, approbat, innouat ac perpetuæ firmitatis robur adiicit. Verba eius sunt relata fidelissimè à Roderico in collectione bullarum Apostolicarum pro Regularibus sic habet prima bulla;

Dilecti filij Nicolaus Audet Generalis, ac Prouinciales, & Priores domorum Ordinis B. Mariae de monte Carmelo, iuxta morem dicti ordinis, nec non

non Confratres vtriusq; sexus, confraternitatem in Ecclesiis domorum, seu donibus eiusdem Ordinis institutarum, nobis nuper exponi fecerunt, quod alias felicis recordationis Ioannes Papa Vigesimus secundus, & Alexander Quintus Romani Pontifices prædecessores nostri, vniuersis & singulis Christi fidelibus, qui Confraternitatem de monte Carmelo intrare, seu Confratrum confraternitatis eiusdem numero adscribi, ipsiusq; statura obseruare, ac habitum dicti Ordinis deferre, seque fratres, & forores dicti Ordinis appellare, ita quod si mulier Virgo castitatem, Vida vero continentiam, coniugata autem matrimonij Iura (prout sancta Ecclesia præcipit) à tempore eorum ingressus iniuolabiliter seruare velle promiserint & obseruauerint, tertiani partem suorum peccatorum in Domino relaxarūt, ac die quo à saculo huiusmodi purgatoriuni accesserint, ipsaque Virgo gloria Dei genitrix Maria sabbato sequenti post ipsorum Confratrum

trum, seu Religiosorum ac sororum obitus visitando, à pœnis purgatorij huiusmodi eorum animas liberabit, quodque Confratres ipsi gratiarum earundem predecessorum participes fieri volentes, horas canonicas iuxta formam ab Alberto Patriarcha dicto Ordini concessam, & ordinatam recitare, ignari vero litterarum diebus, quibus sancta Ecclesia ierunare præcipit, nec non feria quarta, & sabbatho toto tempore vita eorum, præterquam die in qua ex ferijs prædictis Natiuitatem Domini nostri Iesu Christi occurere contigerit, à carnibus abstinerre debent.

Sic verò habet secunda bulla eiusdem Pontificis.

Clemens Episcopus, Seruus Seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam ex clementi sedis Apostolica prouisione, nec non personarum Deo deuotarum sub

sub religionis & regulari castimonia
 Domino militantium pia deuotione
 prouenire dignoscitur, vt Romanus Pō-
 tifex quandoque per praedecessores suos
 Romanos Pontifices pro personarum ea-
 rundem ac illorum locorum felici suc-
 cessu & quiete, ac Christi fidelium p̄s
 operibus vacantium animarum salute,
 concessa approbet & innouet, ac innō-
 uata communiat, & alia de nouo con-
 cedat, prout in Domino conficit salu-
 briter expedire. Sane pro parte dilecto-
 rum filiorum Nicolai Audet Generalis,
 ac Prouincialium, & Priorum domo-
 rum Ordinis B Mariae Virginis de mon-
 ge Carmelo nec non Confratrum utri-
 usq; sexus Confraternitatum in Eccle-
 siis domorū eiusdem Ordinis instituta-
 rū nobis nuper exhibita petitio cōtine-
 bat, quod alias felicis recordationis Ioā-
 nes XXI. & Alexāder V. Romani Fōti-
 fices, praedecessores nostri Vniuersis &
 singulis Christi fidelib. qui Confraterni-
 tate de mōte Carmelo ingredi, seu Cō-
 fratrum huiusmodi numero adscribi,
 ipsiusq;

ipsiusq; Ordinis deferre, seq; fratres &
 sorores dicti Ordinis appellare, ita quod
 si mulier virgo castitatem, viduæ vero
 continentiam, coniugata autem matri-
 monij iura (prout sancta Ecclesia pra-
 cipit:) tempore earum ingressus inuio-
 labiliter seruare velle promitterent,
 & obseruarent, tertiam partem suorū
 peccatorum in Domino relaxarunt, ac
 ipsa gloriosissima Dei genitrix semper
 Virgo Maria, ipsorum Confratrum
 seu Religiosorum, ac sororum animas
 post eorum transitus, suis intercessioni-
 bus continuis, p̄js suffragijs, & specia-
 li protectione adiuuabit, quodq; Con-
 fratres ipsi gratiarum earundem præ-
 decessorū participes fieri volentes
 horas Canonicas iuxta formam ab Al-
 berto Patriarcha dicto Ordini conces-
 sam, & ordinatam recitare: Ignari ve-
 rò litterarum, diebus quibus sancta Ec-
 clesia iejunare præcipit, iejunare, nec
 non quarta feria & sabbatho toto tem-
 pore vita eorum, praterquam die qua
 aliquam ex ferijs predictis Natiuita-
 tem-

tem Domini nostri Iesu Christi occur-
rere contigerit, à carnis abstinere
debent.

Et post pauca.

Nos igitur dicti Ordinis (quem pra-
eateris in visceribus gerinus charitatu)
prosperum & tranquillum statum ac a-
nimarum salutem paterno zelantes
affectu, huiusmodi supplicationibus in-
clinati Ioannis & Alexandri ac alio-
rum predecessorum nostrorum literas,
& post eosdem Praecessores omnia &
singula priuilegia, immunitates &c.
Auctoritate Apostolica tenore presen-
tium approbamus & innouamus, ac
perpetua firmitatis robur obtinere, &
inuolabiliter obseruari debere decer-
nimus. Datum Roma apud S. Petrum
anno Incarnationis Dominica Millesi-
mo quingentesimo trigesimo pridie idus
Augusti Pontificatus nostri anno seipi-
mo.

Ecce quanto cum fundamento
asserant Carmelitæ veritatem bulg
Le-sabbathinæ à Iaonne XXII. con-

cessæ non friuolis aut probabilibus rationum argumentis innixi , sed Pontificis auctorati: cuius profectò testimonio,intra limites humani testimonij, nihil maius aut firmitius proferri potest.

Sed amplius modo dicturi sumus. Non ita iam pridem anno niimirum millesimo quingentesimo septuagesimo septimo , Gregorius Decimustertius Pontifex summus, diplomato Apostolico absolutè bullæ sabbathinæ veritatem attestatur, & praediti Clementis Septimi bullam commemoratam explicat, innovat , contradicentes censuris & poenit Ecclesiasticis innotat.

Verborum tenorem ex parte referemus, qui amplius desideravit , legat Rodericum ut supra tom.2.

Sic ergo habet bulla.

Gregorius XIII. Ad perpetuam rei memoriam relaudans gloriosissima Virginis

ginis Maria referre, que salutis nostra protulit authorem, lingua nunquam cessa- set humana, sed eius sanctissimum no- men pia deuotione celebretur & vene- retur: sacrum Ordinem sub invocatio- ne eiusdem B. Maria de monte Carme- lo, quem eadem Virgo venustissima & omnibus virtutum floribus insignita e- didit, proprijs nominis titulo insigni- uit, à pluribus Romanis Pontificibus predecessoribus probatum, varijsq; pri- uilegijs & facultatibus iam pridens decoratus, ex quo in agro Domini ur- beres fructus manarunt, & indies non mediocres producuntur, gratia no- stra speciali complectenduni esse cense- mus, quo & antiqua priuilegia illi Or- dini (nostra ad id accedente authorita- te) sublati quibuscumq; impedimentis praeseruentur, ac fideles singuli ad Ec- clesiæ eius Ordinis, statutis diebus con- fluentes, eo libentius ibidē conueniat, ac orationi incubant, aliaq; infra scripta pia opera exerceant, quo deinde dono celestis gracie uberiori conspexerint,

se esse refectos. Dudum siquidem plati
que Romani Pontifices predecessores
nustri, & inter alios felicis recordatio-
nis &c. Post plura: Ioannes Vigesimus
secundus pro animabus, qua in purgato-
rio existunt, & habitum huius Religio-
ni gestarunt, vel earum Confraterni-
tatem ingressi fuerunt, vel Confratrum
numero adscripti, in honorem eiusdem
B. Mariae Matris Dei die sabbathi post
eorum transitum, intercessionibus eius-
dem continuis, p̄ijs suffragijs, & meri-
tis, ac speciali protectione adiuuandis
privilegium publicauit, corroborauit
& confirmauit.

Et post pauca.

Denique Clemens Septimus post Io-
annem Vigesimum Secundum; & Alexan-
drum Quintum eorum (supple
Carmelitarum) litteras approbando,
habitum glorioſissima & Beatissima
Virginis Mariae Matris Dei gestanti-
bus, seu Confraternitatem ingredienti-
bus, & alia seruantibus, vt in iisdem lit-
teris continetur, indulgentijs, peccato-

rum remissionibus, & gratijs, singulis
 viri usq; sexus concessis, perpetua firmi-
 tatis robur addidit, & innouauit. Quas
 etiam Pius Quintus in immediate prede-
 cessor noster approbauit & confirmia-
 uit. Quocirca Venerabilibus fratribus
 Maceraten. & Amerin. Episcopis ac
 dilecto filio, causarum curia Camera
 Apostolica Generali Auditori, per Apo-
 stolica scripta mandamus, quatenus ipsi
 vel duo aut unus eorum, per se vel aliū,
 seu alios, presentes litteras, & in eis
 contenta quacumque, ubi & quando
 opus fuerit, ac quoties, pro parte dicti
 Ioannis Baptistae generalis Magistri, vel
 fratrum dicti Ordinis fuerint requisiti,
 solemniter publicantes, illisq; in pre-
 missis efficacis defensionis praesidio assi-
 stentes faciant, autoritate nostra Ig-
 annem Baptis tam Generalem Magi-
 strum, Ordinemq; pradiatum & alios
 quos dicta nostra littera respiciunt,
 confirmatione, approbatione, alijsque
 premisis iuxta presentium continen-
 tiani & tenorem pacifice frui & ga-
 dere:

dere non permittentes eundem Ioan-
nem Baptis̄tam, generalem Magistrum
aut̄ alios quoscūq; indebitē molestari,
perturbari & inquietari. Contradicto-
res quoilibet & rebelles ac premissis se
opponentes vel non parentes, per sen-
tencias, censuras, & penas Ecclesiasti-
cas, appellatione postpositā compescen-
do, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit,
auxilio brachij secularis &c. Datum
Roma apud sanctum Petrum sub anno
Io Piscatoris decima octava Septem-
bris, Anno millesimo quingentesimo se-
ptuagesimo septimo, Pontificatus nostri
anno sexto. Habetur authentica in
Conuentu Bruxellensi nostro Car-
mellarum Discalceatorum.

Ex his itaque diplomaticis P̄t-
tificijs patet bullæ sabbatinæ ve-
ritas: & quanquam eius Originale
& authenticum modo non exitet,
proculdubio satis superque est tan-
torum Pontificum auctoritas & cō-
firmatio: & vt paucis Carthagenaꝝ
verbis utar, quare cum non solum au-
thori-

theritate Doctorum, sed expressis sum-
morum Pontificum oraculis indulgen-
tia abeſſe ſabatina fit corroborata. Et ſta-
bilita, non video qua natione quiſpam
abſq; ingenti temeritate illam inficiari
queat.

CARV. XIX.

*Annotandum nonnulla ex dictis prece-
dictis capite.*

Plerima ferent nobis annotan-
da superiori capite, si matu-
riori iudicio predictorum duo-
rum Pontificum collata diplomata
ponderare vollemus: verum quo-
niam in alijs capitibus, ea non
medio criter perpendimus, in hoc
capite nonnulla raptim afferre suf-
fiat.

Est igitur primo annotandum in
hoc bulle Clementis VII. sicut &
in alia Gregorij Decimi tertij dici
beatissimam Virginem adiuturam.
Confratrum animas in purgatorio.

200 **T H E S A V R V S**
existentes suis intercessionibus &c.
hæc verba præcedentem quandam
eiusdem Clementis Septimi bullā
explicant, in qua similiter agens de
bulla sabbatina, dixerat his verbis:
*à die quo à seculo huiusmodi (videli-
cet Confratres B. Virginis de mon-
te Carmelo) purgatorium acceſſerint,
ipsa Virgo gloria Dei genitrix Ma-
ria sabbato ſequenti poſt ipſorum fra-
trum Religiosorum, ac ſororū obſtru vi-
ſitando, à paenitē pugatorij huiusmodi
corum animas liberabit. Ut enim benè
annotauit Rodericus to. 2. q. 97. B.
Virgo Maria dictas animas non li-
berabit potestate abſolutâ; ſed li-
berabit per modū ſuffragii, impetrans
a Deo Opt. Max. ſuis precibus &
meritis, ut ipſae adiuuentur, & iplis
ſuffragia ad eorum liberationem
communicentur.*

Ex qua explicatione mirificè
commendatur doctrina illa, quam
tradidimus in explicatione reuelationis
beati Simoni Stock, ubi di-
citur

citur, quod in sacro Scapulari quis moriens, æternum non patietur incendium. Quemadmodum enim quantumvis Pontifices summi ante Clementem VII. qui bullam sabbatinam cōfirmarunt, imo & ipse Clemens Septimus in suo primo diplomate ad hoc concessò, dixerint absolutè, liberari Confratrum animas ex purgatorio à Beatisima Virgine: nihilominus verus & legitimus horum verborum sensus sit, iuxta summorum Pontificum glossam, liberati non absolutè, sed per modum suffragij, id est, quantum sit ex Beatissimæ Virginis Mariæ meritis & intercessionibus: similiter verissimus, ut supra diximus, reuelationis beati Simonis sensus fuerit, Confratrum animas æternum non passuras incendium, quantum sit ex parte Virginis, impediendo meritis suis & intercessionibus, ne illud contingat; Esto, fuerit absolute dictum, in quo quis moriens

Secundo est annotandum in his diplomatibus, à summis Pontificibus sacrum Scapulare, vocatū sacrū habitum B. Virginis de monte Carmelo, eiusque cōfraternitatem patriter B. Virginis Mariæ de monte Carmelo nuncupari. Quod sane summam & extremam parere debet confusam, nonnullis puerili satis & insolenti ore garrientibus.

Sunt enim nonnulli qui sacrū Scapulare, simpliciter particulam pāni nuncupant, & eius confraternitatem aiunt esse confraternitatem particulæ panni, ita ut ea sit nomenclatura, quam huic sacrae Confraternitati assunt. Miror equidem eiusmodi hominum imprudentiam ne dixerim impudentiam.

Ley-

gens

Bru-

der-

thofst.

Dic mihi quās, quisquis ita oblatrare ausis; vel hæc dicis, per modum ironiæ & ludibrij nihil pendens

dens hunc sacerum Reginæ cœli
habitum , vel certè quod magis
crediderim , citra omnem malignū
animum ita loqueris. Si primum ,
tuo te ore iudicas , animalis es ho-
mo , qui iuxta Paulum , non percipi-
pis ea , quæ sunt Spiritus Dei : & de
numero illorum es , quorum infini-
tus est numerus , supple , stultorū. Si
verò citra vllā malitiā ita loqueris ,
leuitatis & imprudentiæ vitio ar-
gueris ; cur enim propriam nomen-
claturam sacro Scapulari non adhi-
bes , quam adhibuere summi Pon-
tifices , nuncupando sacrum habi-
tum B. Virginis Mariæ & Confra-
ternitatem B. Mariæ de monte Car-
melo ? Si quis debitum tibi titulum
mūdanum non affert , quid ais ? qua-
leīn de huiusmodi homine conce-
ptum effingis ? quanto magis tu ip-
se reprehendendus , qui debitum
cælestem & diuinum titulum re-
bus sacrīs & Marianis dare negligis ?

Tertio perpendenda est **ratiō & fundamen tum**, quo permoti summi Pontifices hæc priuilegia antiqua tam paterno zelo innouarunt; patebit hoc, verba Gregorij Decimi Tertij examinanti. **Sacrum**, ait, **Ordinem B. Mariae de monte Carmelo** gratia nostra speciali complectendum esse censemus, quo & antiqua priuilegia illi Ordini (nostra ad id accedente auctoritate) sublati quibuscumq; impedimentis præseruentur ac fideles singuli ad Ecclesiæ eius Ordinis statutis diebus confluentes eo libentius ibidem conueniant, ac orationi incubuant, etiamq; infra scripta pia opera, exerceant, quo deinde dono caelestis gratia uberioris confixerint se esse refectos. Hactenus ille: Ex quo elicimus mentem Pontificis esse, populum per hæc priuilegia & gratias nobis concessas, attrahere ad deuotionem & animi pietatem, ad templo frequentanda, ad orationi vacandum, ad opera pia exercenda, vt saluti fuz

C A R M E L I T A R V M . 205
suæ ita consulentes , cælestis gloriæ
brauium assequantur. Inde valde
notandum & cordi penitius impri-
mendum, si quis foret , qui quem-
piam ab hac sacra B. Virginis Ma-
riæ de monte Carmelo Confrater-
nitate retraheret & auocaret ; con-
sequenter retrahere & auocare à
deuotione & animi pietate, à piorū
operum exercitijs, ab orationis stu-
dio, & cæteris spiritualibus officijs,
quæ per hanc sacram Confraterni-
tatem à summis Pontificibus in-
tenduntur. Quod sane quam peri-
culosum , quam scrupulosum sit,
quis non animaduertat?

Quarto annotandum est, quo pā-
cto inuehitur præfatus Pontifex
Gregorius in contradictores quo-
libet, ac præmissis sese opponentes,
quatenus præcipit ut eiusmodi in-
solentes & inquieti pœnis Ecclesi-
sticis & censuris innodentur. Ex
quo profecto colligimus summis
Pontificibus rebellēs esse (ut vocat
idem

idem Pontifex (qui sacri Scapularis vel bullæ sabbatinæ veritatem non admittit, dicit enim in suâ bullâ, eos esse contradictores & rebelles qui præmissis se se opponunt: at sic est quod præmiserat bullæ sabbatinæ priuilegium, est itaque rebellis, qui ei contradicit: qui legit intelligat.

C A P V T XX.

*De alio beneficio sacri Scapularis vide-
licet de communicatione meri-
torum & bonorum o-
perum.*

Secundum priuilegium, quo nostri confratres gaudet, est quod omnium meritorum, & bonorum operum spiritualium participes redduntur eiusdem Ordinis beatissimæ Virginis de monte Carmelo. Præterquam quod ita sit à summis Pontificibus declaratu, etia ab Ordinis nostri Superioribus acceptatum ac volatum iam pridem fuit: sic habetur

habetur in impositione dicti habitus. Vnde sacerdos, dum aliquem ad nostri sacri Scapularis Confraternitatem admittit sic ait: *Ego, auctoritate qua fungor & mihi concessâ, recipio te ad Confraternitatem nostrâ sacræ Religionis & iustitio, ac particeps me facio, omnium bonorum spirituallum eiusdem Ordinis &c.*

Cum igitur ita res se habeat: quis tale beneficium non magnipendat? Duplex bonum spirituale ficer Carmeli Ordo prosequitur: unum exterius, aliud interius: Exterius sunt virtus austeras, corporis maledictiones, ab esu carnium perpetua abstinentia, ieiuniorum diuturnitas: flagella, cibicia, vigiliæ longæ & alia his similita.

Bonum interius, continua quasi oratio mentalis & in lege Domini meditatio, ut ait nostra regula, die ac nocte sint in lege Domini meditantes, ac in orationibus vigilantes. Sacra mis-

missarum solemnia, officiorum diuinorum protracta mora: mortificationum internarum continua obseruatio: Virtutum tum moralium, tum Theologicarum consueta exercitia & plurima alia, quæ apud nos tres in usu habentur. Horum omnium participes fiunt, quicunque sacro Scapulari donantur, positis tamen conditionibus & circumstantijs, quæ requiruntur; ut modo dicemus.

Quod si profecto iustorum hominum orationes & preces adeò apud Deum in pretio habentur, ut etiam earum intuitu Deus commoueatur interdum, ad saluandos eos, qui in peccato degunt; quantis votis exoptandum esset huius mundi hominibus, ut huic sacro sodalitio adscriberentur, cum tos piorum Religiosorum orationibus ac meritis communicent?

Annoq[ue] andatum est autem circa hanc meritorum & bonorum operum

rum communicationem , qua sacri Scapularis Confratres gaudere diximus, non ita accurate & prout oportet rem totam nonnullos præteritis annis elucidasse , qui de hac confraternitate varios edidere libellos.

Inter illos, quidam dictus Carmelitani thesauri libellus , per Ioannem Angelum de Summaran ex Italico idiomate in Germanicum translatus , Anno 1621. in Bavaria excusus , refert in ea parte vbi agit de modo Confratres recipiendi; Quod Prior Generalis , & ex eiusdem, vel Capituli generalis commissione quilibet Religiosus eiusdem Ordinis , quamlibet personam ad meritorium totius ordinis participationem admittere valeat. Prouincialis vero, & ex eiusdem, vel capituli prouincialis licet quilibet eiusdem Ordinis Religiosus ad participationem meritorum suorummodo prouincie ad-

210 THE SA VR VS
admittere possit; Prior verò localis
cum capitulo conuentuali, & ex
commissione eorumdem, quilibet
religiosus ad communicationem
meritorum eiusdem conuentus re-
cipere queat: hæc & similia in pre-
fato libello referuntur.

Quæ omnia intelligenda sunt de
potestate ordinariâ non verò de de-
legata. Sciendum etenim est nulli-
bet superiori competere de iure
communi, ut subditorum fuorum
opera alijs communicet potestate
s. Tho. propriâ, & ordinaria: ideoque Prior
4. sensu quilibet, Religiosorum sui Conu-
d. 20. q tus, Provincialis, sive Prouincie,
2. art. 1 Generalis, vniuersi fuit ordinis po-
tentia ordinaria iuremerito com-
municat. Si verò de delegata pote-
state loquamur, per illam quilibet
Religiosus etiam subditus vniuersi
ordinis bona opéra & merita pote-
rit communicare. Indefit quod
Carmelitæ Discalceati in confe-
rendo sacro Scapulari vniuersi or-
dinis

đinis bona opera & merita indiscriminatim Confratribus suis communicent, potestate videlicet delegata qua semper sunt vñi. Quod utique de Carmelitis mitigatis asserendum modo venit: tametsi enim antehac potestate ordinaria vñtendo Prior bona sui Conuentus spiritualia, Prouincialis suæ Provinciæ, Generalis vniuersi ordinis conferrent: prout apponebatur in officio B. Mariæ Virginis Carmelitarum proprio: potestate tamen delegatâ indiscriminatum his temporibus vniuersi ordinis prædicta bona & merita comunicant, prout constat nobis ex modo eorum sacrum scapulare conferendi in diurnali eorundem Patrum absolute, & sineulla limitatione non ita iam pridem apposito.

Itaque præfatus libellus dicti Angeli de Summaran similesque alij intelligendi sunt de potestate ordinaria qua ante hac passim vtebantur

212 |THESAURVS
bantur Carmelitæ mitigati non ve-
rò intelligendi sunt de potestate
delegata qua modo vtuntur.

Quod tethum Confratribus saeceli
Scapularis magnopere annotandum
est. Siue etenim apud Carmelitas
mitigatos hunc sacrū habitū recepe-
rint; quātum erit bonū eorū omniū
bonis operibus & meritis cōmuñi-
care? cum apud eos tot & adeo prae-
cellentes Carmelitici Athletæ &
viri spirituales comperiantur, pro-
rat his superiorib. annis suo satis su-
perq; testatæ est exēplo B. Maria
Magdalena de Paxis, quæ in ordine
dictorum Carmelitarum mitiga-
torum vitæ sanctitate, & miraculis
clara degit, & nuper rimè in Beatorū
album relata à Sanctis. Papa Nostro
Urbano VII. toti mundo velut
splendidum Carmeli iubar illuces-
cit. Siue aut̄ apud nostros videlicet
Carmelitas Discalceatos dictū Sca-
pulare assumpserint, qū sub hac Car-
meli reformatione, tot noua in dies

Car.

Carmeliti succrescant germina mirâ vitæ sanctitate & austerritate cōspicua , quis eorum fructibus spiritualibus participare non anhelet: ut venientes veniant cum exultatione portantes manipulos suos?

CAPUT XXI.

Resoluuntur quedam dubia?

Rogabis, quid sit illa bonorum operum communica-
tie? Respondeatur quod sit quædā
gratuita receptio & admissio , ad
bonorum omnium spiritualiū par-
ticipationem vniuersitæ nostræ Reli-
gionis, quæ tum ad vitæ tempora-
lis pericula euitanda, tum etiam ad
vitæ æternæ præmia consequenda
conducunt: ita ut omnino gratuitò
cuilibet Confratri nostro, qui sacrū
gestat Scapulare, obueniant eius-
modi bona intuitu aliorum, videli-
cet Religiosorum nostrorum , de
quorū ipse sodalitie spirituali
congaudet.

In-

Inquires secundò, qualis sit hæc communicatio, & qualia inducat bona? Respondetur opera bona & pia duplē virtutem & efficaciā in seip̄lis continere, ijsque duplia quodammodo lucra & cōmoda inesse. Primo vim habent meritoriam: id est, virtutem aliquid promerendi apud Deum, illi quidem, qui ista opera exercet, de condigno ut aiūt, siue ex Iustitia (si in gratia extiterit:) cæteris vero de congruo id est, liberalitate Dei Opt. Max. Secundò prædicta opera vim habent aliam, nempe satisfactoriam, id est, satisfaciendi proculpis commissis.

S. Tho. Clarius explicando, ita res sese
 1. 2. 9. habet. Quotiescūque quispiam Iu-
 114. stus & Deo gratus piè ac sanctè ali-
 quid facit, & operatur, vitam æter-
 nam promeretur; & hoc ita est cer-
 tum ut sit de fide, prout patet ex
 Concilio Tridentino sess. 6. c. 16. &
 Canone. 26. & 32. ubi definitur
 homi-

bominem iustum verè promereri vitam eternam, & ipsius vita aeterna, si tamen in gratia decesserit, consequitionem, sicut etiam de augmento gratiæ dicendum est, prout constat ex eodem Concilio ses. citata.

can. 32. vbi definitur hominem iustificatum bonis operibus, quæ ab eo per Dei gratiam & Iesu Christi meritum, cuius viuum membrum est, sunt, verè mereri augmentum gratia. Hoc vero augmentum gratiæ, siue gloriam ipsam & vitam æternam iustus quilibet sibi promeretur de condigno, id est, sibi debentur illa ex iustitia, & ob ipsam operis à se facti dignitatem; esto interim ipsius operis dignitas & fauor nitatur gratia Conditoris. Idem vero iustus per idemmet opus alteri promereri potest, tum auxilia actualia gratiæ ad conuersationem opportuna, tum ipsam gratiæ sanctificantem, atque etiam gloriā,

& hoc de congruo, id est; et si non
debeantur ex iustitia hæc omnia al-
teri ratione alieni boni operis: con-
gruum tamen est , ex liberalitate
Dei acceptantis, ut hoc ita fiat.

Prætereà iustus bene operando
apud Deum non solum eo sensu,
quo diximus, aliquid promeretur:
sed etiam satisfacit pro culpis com-
missis, quod quidem quantumcum-
que est, non solum sibi prodest, ve-
rum etiam alijs communicari po-
test, ita vt quotiescumque in opere
eiusdem iusti participant alijs, con-
sequenter satisfaciant pro suis pec-
catis; in tantum vt sèpissimè libe-
rentur tum in hoc mundo ab inter-
nis afflictionibus , desolationibus,
bonorum temporalium iacturis, li-
berorum & charorum parentum
affissione, & his similibus, quæ sub-
inde ob peccata à Deo infliguntur;
tum in alio, vt vel effugiant vel nō
ita acerbè, vel non ad cò diuturno
tempore poenas in purgatorio ex-
sol-

solvant. Quod optimè beatus Ma- ^{HOM.}
charius in homilia quadam ad suos^{13:}
insinuat: debent, inquit, fratres in di-
lectione & gaudio simul conuersari, &
qui operatur de eo, qui preces fundit,
ita dicere: nempe: particeps sum the-
sauri, quem comparat frater meus;
quia communis est: qui vero preces fun-
dit, id legente ita secum reputet: fru-
etus quem ille capit, ex lectione lucrum
meum est.

Hoc appositâ similitudine elu-
cidamus: sicut enim in benè mora-
ta domo vel familia quilibet frater,
quicquid acquirit & diuitiarum
cumulat, non sibi soli, sed omnibus
fratribus acquirit: aut in mercaturâ,
qui societatem quandam ineunt,
non vni sed omnibus lucrum cedit;
ita dicendum nobis venit de con-
fratribus sacri Scapularis, cum enim
ut supra diximus, sub vnica matre
Deipara Virgine filij sint, speciali
illo vinculo, quod explicuimus; & e
consequenti sint Confratres nostri;

quicquid nos diuitiarum spiritu-
lium conquerimus, non nobis solis,
sed ipsis etiam acquirimus. Quod
cum ita sit, diligenter aduertendum
est, & admirandum, quam amplas,
quam ingentes necesse sit huiusmo-
di esse diuitias, quandoquidem ex
tantâ familia & societate Ordinis
B. Virginis Mariæ de monte Car-
melo de promantur.

Petes tertio, quis prædicta opera
bona Confratribus sacri Scapularis
attribuit? Respondemus, primo
summos Pontifices, penes quos to-
tius Ecclesiæ militantis regimen est
& administratio id præstitisse patet
hoc præsertim ex Pontificio Cle-
mentis Septimi diplomate, cuius
principium est, *ex Clementi &c.*
Quod sanè à subsequentibus Pon-
tificibus reuocatum nullatenus
fuit, cum ut optimè annotauit Ro-
der super eandem bullam, talis o-
perum communicatio non sit in-
dulgentia.

Eadem applicatio meritorum satis superque confirmata non ita pridē à Clemente Octauo & Paulo Quinto in bullis nobis cōcessis, quæ habentur authēticæ in nostro Conuentu Pragensi.

Sed esto, quod nulla foret à summis Pontificibus istiusmodi operum bonorum Confratribus nostris facta applicatio, Sufficit, & per se stat sacri Ordinis nostri Præpositi genera is authoritas & potestas; etenim secundum ius commune, subditorum suorum opera potest cōmunicare Praelatus, super quæ authoritatem sibi vendicat: eo nāque ipso, quo Cōgregationis regimine & cura pollet, bonorum quoque operum eiusdem auctoritate dispensatiua pollere censemur. Quod plenissimè noster egregius Doctor Thō. VValdensis cōtra impiū VViclephum defendit: Quippe cum impius ille hæresiarcha, impiο ausu,

tremitu, & liuore teterrimo hācō-
 perū bonorum communicationē
 ē medio tollere niteretur, adeò so-
 lidis rationibus eum conuicit no-
 ster Doctor, ut tota Anglia silente,
 & viri doctrinā admirante & cō-
 plecte, confusus & cōuictus re-
 manserit V Viclephus. Præcitati
 Doctoris rationes & fundamenta
 afferre omitto: nec enim opus esse
 arbitror, cum his temporibus ne-
 minem mihi persuadere possim,
 qui impiam V Viclephi doctrinam
 fuscitare ausit.

Rogabis quarto: quomodo hæc
 bonorum operum participatio de
 qua loquimur aliquid nouum cō-
 ferat, cum in Ecclesia Dei inter si-
 deles sit mutua quorumcumque
 bonorum operum participatio? ut
 nāque ait D. Thomas, ipso iure &
 facto opera in gratia & charitate
 facta sine speciali aliqua applica-
 tione omnib⁹ Iustis in dicta gratia
 & charitate existentibus commu-

Opus.
 6. in
 exp.
 symb.

nican-

nicantur, ut ex illo Dauidis cōstat;
*Particeps ego sum omnium timentium
 te & custodientium mandata tuarē*

Respondemus, momenti pluri-
 mie esse, & specialissimi, hanc bo-
 norum operum nostrorum præ
 Cōfratribus sacri Scapularis com-
 municationem, & à fidelium com-
 municatione vniuersali longè dis-
 parem.

Pro quo notandum duplicitē
 pia & sancta opera posse à quoli-
 ber in isto alijs cōmunicari, primō
 per actum expressū voluntatis,
 quā quispiam quasi donando hu-
 iusmodi opes spirituales alteri im-
 pertitur. Secundō sine expresso actu
 voluntatis, sed quasi naturali qua-
 dam cōsequentiā, & cōiunctione,
 sicuti quādō duo homines inter se
 amici & longè chari vniōnis vincu-
 lum inter se inēunt, eo ipso omnia
 eorum sunt cōmunia prout habet
 prouerbium græcū πάντα τὰ κοινὰ
 φύλασσεν ita ut quo cōiunctio maior

Icerit & strictior, eo melior & inti-
mior sit participatio & communica-
tio bonorum.

Cum igitur sit latissima quæ-
Stam confociatio omnium eorum,
E qui gratiae & charitatis habitu præ-
Esti sunt: qui sicut latissimè coniū-
Esti sunt, sic etiā inter se latissime &
E omnisimè participant in bonis
Eccl pijs actionib⁹ suis. Est alia vero
Econiunctio magis specialis, eorum
E qui specialiter inter se cōiungun-
Entur, ut videre est in una familia, ubi
E fratres inter se specialissimè coniū-
Entur ratione filiationis in ordine
E ad patrem unū; ideoque speciali-
Ebus bonis & cōmodis inter se per-
fruuntur.

Haud secus in proposito nostro
quæcumuis fideles inter se vniātur
& cōiungantur, hoc tamē latissi-
mē est ratione habitus charitatis,
ideoque latissima est participatio
& communicatio bonorū operū.
Cūm vero per hoc sacrum Scapu-
lare

lare specialiter inter se confratres euadant sub vnica cælesti Matre nimis Deipara Virgine, necesse est ratione huius filiationis specialem intercedere cōmunicationem quandoquidem speciale sit vinculum & coniunctio. Quod optimè S. Thomas explicat dicens duplicitē contingere quempiam in alterius operibus bonis participare: primo propter, inquit, communicationem in radice operis, quæ est charitas in operibus meritorijs, vnde omnes, qui in unicem charitate connectuntur, aliquod emolumentum ex mutuis operibus reportant.

Aliomodo, ait, ex intentione facientis quod aliqua opera specialiter ad hoc facit, ut talibus profint, vnde ista opera quodammodo efficiuntur eorū pro quibus fiunt quasi eis à faciente collata, vnde possunt eis valere, vel ad impletionem satisfactionis, vel ad quidquid huiusmodi &c.

Quapropter aduertant ~~confra-~~
tres, quam bonum sit & quam iu-
cundum sub huius confraternitatis
domicilio habitare in ~~vno~~; non
enim dictu facile est, quot gratijs &
beneficijs ratione huius communi-
cationis afficiantur. Satisfaciunt e-
nim pro pœnis temporalibus & in
purgatorio luendis de condigno, ut
aiunt, sicuti ac si ipsi met illa opera
bona exercent, quod alias si Scar-
pulare non gestarent, neutiquam
foret per communem illam fidelium
inter se communionem. Rursus si
diaboli suggestiones & tentationes
prauæ ingruant, per hanc commu-
nicationem sœpè impetratur subsi-
dium, quo aduersus tela nequissimi
ignea præmuntiantur. Si infirmi, si
imbecilles, si tepidi, aliorum bene-
facta eos ita Deo commendant ra-
tione huius communicationis, vt in
viros perfectos & sanctos sœpiissime
euadant; licet verum sit, quod
hoc non sequatur infallibiliter:

vel

vel ob aliquam rationem diuinæ
prouidentiaz, vel propter obstina-
tionem alterius, cui meritum hoc
applicatur.

CAPVT XIII.

*De Indulgentiis Confraternitatis sacr.^{is}
Scapularis.*

Quantumuis infinitæ prope-
modum sint indulgentiaz, qui-
bus sacri Scapularis Confratres
gaudent, attamē in hoc libello nō
statuimus eas omnes percensere:
sed illas præsertim, quas nuperti-
ma Pontifex maximus ex thesau-
ro Ecclesiæ concessit & approba-
uit. Non estenim dubium, quin
maxime liberales fuere summi Pōti-
fices erga filios B. Virginis, ita vt
ex thesauto Ecclesiastico plenissi-
mè effuderint, sed nimis diu in
illis omnibus recensendis hæ-
reremus, propterea aliquibus
supercedendum est, præsertim

cum hic velimus eas solummodo
adferre ex Paulo Quinto, quæ ha-
cenus nunquam fuere reuocatae:
ac propterea in suo plenissimo vi-
gore permanent. Habetur autem
in quadam bulla quæ incipit, *Cum
certas vnicuique* data nobis anno
1606. summari. illas hic infra re-
censebimus, postea addemus nō-
nullas alias Christi fidelibus in
communi datas.

*SEQVNTVR INDVLGEN-
tia.*

PAVLI V. PONTIFICIS
*Confratribus sacri Scapularis
concessa.*

OMNIBUS utriusq; sexus Chri-
sti fidelib. qui dictam Confra-
ternitatem vbiinis locorum tā ha-
cenus can. institutam vt præfer-
tur. quam deinceps instituendam
de cætero ingredientur, & habi-
tum receperint, die primo eorum
ingressus, si vetè pœnitentes &cō-
fessi sanctissimum Eucharistię Sa-

cramentum sumpserint plenaria cōceditur indulgentia.

Item tam ipsis pro tempore describendis quam iam descriptis in dicta Confraternitate Confratrib. & Consorribus verè pœnitentibus & confessis & sacra communione refectis, qui in principali festo commemorationis eiusdem B. Mariæ die 16. mensis Iulij aut iuxta ritum nonnullorū locorum die Dominica immediate sequenti celebrari solito Sanctis. Eucharistiæ Sacramentū sumpserint, ac pro Christianorū Principū concordia, heresum extirp. ac S. Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint plenaria indulg.

Item in mortis articulo eisdem utriusque sexus Confratrib. qui pœnitentes & confessi ac sacra communione refecti nomen Iesu ore si posuerint: si autem corde deuotè invocauerint, plenaria, similiter omnium perccatoru suorū indul. & remissio conceditur.

Item

Item ijsdem Confratribus & cōfessoribus qui similiter pœnitentes & confessi, ac sacra communione refecti processioni in vna Dominicā cuiuslibet mensis per dictam Confraternitatem faciendæ devoutè interfuerint & ibi, ut præfertur, orauerint, 7. anni & totidem quadragenæ: in alia verò bullâ data anno 1609. plenaria conceditur.

Item ijs qui ab eſu carnium ijs diebus quibus Confratres dictæ Confraternitatis ex illius instituto vesci non solent, abſtinebunt, tercenti dies.

Item qui qualibet die septies orationem Dominicam & toties salutationem angelicam ad honorem septem gaudiorum eiusdem B. Mariæ recitauerint, quadraginta dies.

Item qui cum habitu eiusdem Confraternitatis pœnitentes & confessi ſemel in mense ſanctissimum Eucharistiae Sacramentum ſumpercire & vi præfertur orauerint quinque

C A R M E L I T A R V M . 229
quinque anni & totidem quadra-
genæ.

Item ijs Confratribus & Conso-
roribus qui pœnitentes & confessi
in qualibet ex festiuitatibus eius-
dem B. Mariæ Virginis sanctissi-
simum Eucharistiæ Sacramentum
in Ecclesia vel Cappella dictæ Cō-
fraternitatis deuotè sumpserint &
ut supra dictum est, orauerint, tres
anni & totidem quadragenæ.

Item qui cum lumine dictum
Eucharistiæ Sacramentum cum ad
infimos defertur comitati fuerint,
& pro eisdem infirmis pias ad Deū
preces effuderint, quinque anni &
totidem quadragenæ.

Item qui corpora defunctorum
tam Confratum, quam Confororū
ac aliorum ad sepulturam associa-
uerint & pro animabus Deum ora-
uerint, centum dies.

Item quoties prædicti Confra-
tres & Conforores officium eiusdem
B. Mariæ, deuotè recitauerint centū
dies

Item qui missis & alijs diuinis officijs in Ecclesia vel Cappella aut oratorio dictæ Confraternitatis pro tempore celebrandis seu Congregationibus publicis vel priuatis eiusdem Confraternitatis vbiuis faciendis interfuerint, aut pauperes hospitio susceperint aut eis in eorum necessitatibus vel periculo peccandi existentibus auxiliati fuerint, aut elemosinas temporales vel spirituales eis dederint, vel pacem cum inimicis proprijs vel alienis composuerint seu componi fecerint vel procurauerint, aut deum aliquem ad viā salutis reduxerint, & ignorantes Dei præcepta, & ea quæ ad salutē sunt necessaria docuerint, aut quodcūq; pietatis vel charitatis opus exercuerint, toties pro quolibet prædictorum operum centum dies de iniunctis eis seu alijs quomodolibet debitib[us] pœnitentijs relaxantur.

Segni-

*SEQVITVR SVMMARIVM
Indulgentiarum à variis Pontificibus
concessarum, quarum impressionem &
publuationem in Camera Apostolica post
earundem reuocationem permis-
sit idem pontifex
Paulus V.*

*L*eo Papa IV. Omnibus Christi
Fidelib. qui Ecclesias B. Mariæ
de monte Carmelo huiusmodi in
festis Natiuitatis Dom. Paschæ. A-
post. Petri & Pauli, Pétech. Assup.
Natiuitatis, Annunc. Purif. eiusdē
B. Genitricis Mariæ, S. Michaelis
Archang. omnium SS. in duobus
festis sanctæ Crucis, Natiuit. S. Io-
annis Baptistæ, Sanctorum mar-
tyrum Fabiani & Sebastiani, & in
die parasceuæ, & per octauas pre-
dictarum festiuitatum & vocabu-
lis omnium Ecclesiarū dicti Or-
dinis deuotè visitarint septem an-
nos & totidem quadragenas:

Adria-

Adrianus II. Stephanus V. & Ser-
gius III. Ioannes X. Ioannes XI.
Sergius IV. & Innocétius IV. (qui
dictum Ordinem confirmauit) o-
mnibus Christi fidelibus verè pœ-
nitentibus contritis, & confessis
qui prædictas Ecclesias piè visita-
rent in prædictis festiuitatibus vel
arum octauis Confratriam dicti
Ordinis assumerent & eā intrarēt,
certiam partem omnium peccato-
rum in Domino relaxarunt.

Clemens III. Alexáder II. Gre-
gorius V. & Gregorius VII. in præ-
dictis festis, & in qualibet eorum
dem similem gratiam largiti sunt.

Clemens IV. eiusdem Christi
fidelibus qui prædictas Ecclesias
quater in anno visitarēt, videlicet
in quatuor festiuitatibus eiusdem
Dei Genitricis Mariæ triginta
annos, & totidem quadragenas.
piè concessit.

In priuilegio Generali Lucij Pa-
pa III. remittuntur ab eodem pec-
cata.

CARMELITARVM. 235
cataleuia, offensæ parentum, & ne-
gligentia votorum fractorum, dū
tamen fractori ad vota rediret: &
maleacquisita si scitur cui restitui
debeant non predictis locis, seu
illorum domibus.

Innocentius IV. & Gregorius.
Octauus concesserunt qualibet die
cuilibet dicenti Pater & Ave Maria
in dictis Ecclesijs pro viuis & de-
functis quadraginta dies indulgen-
tiarum:

Honorius III. & Nicolaus IV.
Romani PP: omnibus verè pœni-
tentibus omnium peccatorum suo-
rum veniam polliciti sunt:

Honorius IV. omnibus verè
pœnitentibus & confessis dicti Or-
dinis Ecclesijs visitantibus, qua-
draginta annos, & totidem quadra-
genas de iniunctis eis pœnitentijs,
vid. in festo vocabulorum ipsarum
Ecclesiarum, & in die sancto Para-
sceues, necnon in die sanctæ Crucis,
ac festiuitatibus Natiuitatis, Annū-
ciatione,

234 T H E S A V R V S
ciationis, Purific. Assumpt. Dei Ge-
nitricis Mariæ misericorditer in Do-
mino relaxauit & concessit.

Benedictus XI. omnib. verè pœni-
tentib. & confessis , qui ter in heb-
domada , videlicet quadragesimali
tempore , 2. & 4 & 6. ferijs , & etiam
in festis vocabulorum omniū Eccle-
siarū dicti Ordinis nec nō in diebus
sabbathi ad B. Dei Genitricis præ-
dictæ reuerentiam , & in dieb. Dom.
eadem Ecclesias piè visitarēt, 40.
annos, & totidem quadragenas, &
omnium peccatorum septimæ par-
tis remissionē in Domino relaxauit,
omnesq; indulg. & peccatorū remis-
siones à suis Prædecessoribus Romā
PP. dicto Ordini concessas in dieb.
& festis prædictis duplicando.

Ioannes XXII. Oés indulg. & pec-
catorū remissiones à Romanis PP:
prædecessoribus suis dicto Ordini
concessas confirmauit, ac 40. annos,
& totidem quadeagenas de in-
iunctis pœnitētijs vniuersis Christi

Fi-

Fidelibus dicti Ordinis Ecclesias in qualibet solenitate a. festiuitatū B Dei Gē. Mariæ, videlicet Natiu. Annunc. Purific. & Assumpt. visitantibus contritis, & confessis in Domino piè concessit.

Urbanus VI. Perpetuò cōcessit his qui ordinē Carmelitarū & fratres eiusdē Ordinis, ordinem, seu fratres ordinis B. V. Mariæ de mōte Carmelo, vocauerint, nominauerint & appellauerint, si in gratia extiterint, tres annos, & totidē quadragenas indulgentiarum.

Nicolaus V. omnes indulgentias, & peccatorum remissiones ac omnia priuilegia dicto Ordini à supradictis Romanis PP. Prædecessoribus suis in prædictis diebus & festis cōcessa motu proprio duplikando confirmauit, atque annos septem & totidem quadragenas in Domino relaxauit.

Sixtus Papa IV. omnes Indulgentias Ordini prædicto & illius domi-

domibus, Ecclesijs, atque personis utriusq; sexus in genere vel in specie quomodolibet concessas in suo robore suaq; firmitate confirmavit, approbavit, & innouauit, ac denuo concessit : & omnium mendicantium indulgentias, ad Carmelitas & alias personas extendit, ac si nominatim illis concessæ fuissent.

Idem summus Pontifex in Coceptionis, Præsentationis, Nativitatis, Assumptionis, Visitationis, Purificationis, Annunciationis, Beatiissimæ Dei Gen. Mariæ festiuitatibus & per septem dies sequentes, & in diebus vocabulorum Ecclesiarum, visitantibus Ecclesias, triginta annos & totidem quadragenas de iniunctis pœnitentijs misericorditer in Domino relaxauit,

Demum Clemens VII. permisit, & concessit visitantibus Ecclesias, indulgentias stationum Almæ Virbis, tam intra quam extra eam, tempo-

temporibus, quibus institutæ sūt,
quas etiam Pius V. confirmauit,
& approbauit.

Gregorius XIII. voluit, vt
harum indulgentiarum exem-
plaribus, etiam impressis & manu
notarij publici, ac Magistri Gen-
eralis dicti Ordinis subscriptis, aut
Ordinis sigillo munitis, eadem fi-
des vbiique locorum adhibeatur,
ac ipsam originali.

Annotandum vero prædictas
indulgentias à varijs Pontificibus
datas esse omnibus Christi fideli-
bus, potissimum visitantibus Ec-
clesias Patrum Carmelitarum,
quas Paulus V. Pontifex max. per-
misit anno 1609 inprimi in
sua Camera Apostoli-
ca & publi-
cari.

*Indulgentia Stationum
sunt hæsequen-
tes.*

Mense Ianuarij.

Die Circumcisionis Christi Domini indulgentia plenaria.

Die Epiphaniæ indulgētia plenaria.

Die sancti Sebastiani indulgentia plen.

Die S. Agnetis & Domin. sequenti indul. plen.

Die Conuerisionis S. Pauli indul. plen.

Die S. Ioannis Chrysostomi indulg. plen.

Singulis diebus anni in vnaquaque istarum sex Ecclesiarum nempe sancti Ioannis Lateranensis, sancti Rochi, sancti Ludouici, sancte Lucie, sancti Hieronymi, sancte Mariæ de planctu est indulgentia plen.

Singulis Dominicis mensis prædicti visitando Ecclesiam, S. Pauli extra muros Roman. intuitu S. Sepulchri Christi Domini, liberatur vna anima ex purgatorio.

Singulis diebus mercurij prædicti mensis visitando Ecclesiam sancti Laurentij extra muros Romæ liberatur vna anima ex purgatorio.

MENSE FEBRVARII.

Die Purificationis B. Virginis Mariæ indul.plen.

Die S. Agathæ indul.plen.

Die Cathedræ sancti Petri indul.plen.

Die sancti Matthiae indulgentia plenaria.

Sin-

Singulis diebus Dominicis eiusdem mensis in prædicta Ecclesia.

Sancti Pauli ut in mense supra dicto.

Singulis ferijs quartis eiusdem mensis in S. Laurentio ut in prædicto mense.

MENSE MARTII.

Die S. Thomæ de Aquino indulgentia plenaria.

Die S. Gregorij Papæ indulgentia plenaria.

Die sancti Iosephi sponsi Beatisimæ Virginis indul. plen.

Die S. Benedicti, indulg. plen.

Singulis diebus Dominicis prædicti mensis in S. Paulo ut supradictum est.

Singulis diebus eiusdem mensis in unaquaque dictarum Ecclesiarum indulg. plen.

MENSE APRILIS.

Die S. Marci Euangelistæ, indulg. plen.

Die S. Petri Mart. indulg. plen.

Singu-

Singulis diebus Dominicis dicti
mensis in S. Paulo vti p̄dictum
est.

Singulis ferijs quartis eiusdem
mensis in S. Laurentio vt p̄di-
ctum est.

Singulis diebus eiusdem mensis
in unaquaque dictarum Ecclesiarū
indulg. plen.

M E N S E M A I I.

Die Sanctorum Philippi, & Ia-
cobi indul. plen.

Die S. Crucis indulg. plen.

Die S. Michaelis indulg. plen.

Die S. Bernardini, indulg. plen.

Die sancti Ioannis ad Portam La-
tinam, indulg. plen. & liberatur una
anima ex purgatorio.

Singulis diebus Dominicis in S.
Paulo vt supradictum est.

Singulis ferijs quartis eiusdem
mensis in S. Laurentio vt supradi-
ctum est.

Singulis diebus mensis p̄dicti
L in una-

- 242 T H E S A V R V S
in vnaquaque dictarum Ecclesiarū
indulgentia plenaria.

M E N S E . I V N I I .

Die secunda Iunij, & Die S. Antonij de Padua indul. plen.

Die S. Barnabæ decima anni indulgentiarum.

Die S. Ioannis Baptiste, & per totam octauam indul. plen.

Singulis diebus Dominicis dicti mensis in S. Paulo ut supradictum est.

Singulis ferijs quartis dicti mensis in S. Laurentio ut supradictum est.

Singulis dieb. supradicti mensis in vnaquaque dictarum Ecclesiarū indulg. plen.

M E N S E . I V L I I .

Die Visitacionis B. V. Marie, indulg. plen.

Die sancti Alexij Confessoris, indulg. plen.

Die sancte Mariæ Magdalene indul. plen.

Die

Die S. Iacobi Apost. indul: plen.

Die S. Anne indulg. plen.

Singulis diebus Dominicis dicti mensis in sancto Paulo ut supradictum est.

Singulis ferijs 4. dicti mensis in S. Laurentio ut dictum est.

Singulis diebus dicti mensis in unaquaque dictarum Ecclesiarum indulgentia plenaria.

M E N S E A V G V S T I .

Die S. Petri ad vincula indul: pl.

Die inventionis sancti Stephani indul: plen.

Die S. Dominici indul. plen.

Die Transfigurationis indul. pl.

Die S. Laurentij indulg. pl.

Die Assumptionis B. V. Mariz indulg. plen.

Die S. Ludouici indul. plen.

Die S. Bartholomæi indul. pl.

Die S. Augustini indul. pl.

Die decoll. S. Ioa. Bapt. indul. pl.

Singulis dieb. Domin. dicti mensis in S. Paulo ut supradictum est.

Singulis ferijs quartis dicti mensis in S. Laurentio uti prædictum est.

Singulis diebus dicti mensis in vnaquaque dictarum Ecclesiarum indul. plen.

M E N S E S E P T E M B R I.

Die Natiuitatis B. V. Mariæ indulg. plen.

Die sanctæ Crucis indul. plen.

Die S. Matthæi indul. plen.

Die S. Michaelis indul. plen.

Die S. Hieronymi indul. plen.

Singulis diebus Dominiçis in S. Paulo ut supradictum est.

Singulis ferijs quartis prædicti mensis in S. Laurentio ut prædictum est.

Singulis diebus prædicti mensis in vnaquaque dictarum Ecclesiarū indul. plen.

M E N S E O C T O B R I.

Die S. Francisci indul. plen.

Die sancti Lucæ indulgentia plenaria.

Die

CARMELITARVM. 243

Die Sanctorum Apostolorum
Simonis & Iudæ indulg. plen.

Singulis diebus Dominicis prædicti mensis in S. Paulo ut prædictum est.

Singulis ferijs quartis prædicti mensis in S. Laurentio ut prædictum est.

Singulis diebus mensis prædicti in vnaquaque Ecclesiarum prædictarum indulg. plen.

MENSE NOVEMBRI.

Die omnium Sanctorum & per totam octauam indulg. plen.

Die Commemorationis defunctorum indulg. plen.

Die Præsentationis B. V. Mariæ indulg. plen.

Die sanctæ Ceciliæ indulg. plen.

Die S. Clementis indulg. plen.

Die S. Catharinæ indulg. plen.

Die S. Andreæ indulg. plen.

Singulis diebus Dominicis prædicti mensis in sancto Laurentio ut prædictum est.

T H E S A U R U S

Singulis ferijs 4. dicti mensis
S.Laurentio ut dictum est.

Singulis diebus mensis dicti
vnaquaque dictarum Ecclesiarum
indul. plen.

M E N S E D E C E M B R I.

Die S.Nicolai indul.pl.

Vigilia Conceptionis in vesperis
indul.pl.

Die Conceptionis indul.pl.

Die S.Thomæ indul.pl.

Die Natiuitatis Domini in una
aque trium missarum indul.pl.

Die S.Stephani indul.pl.

Die S.Ioannis Euang.indul pl. &
liberatur vna anima ex purgatorio.

Dies sanctorum Innocentium in-
dul pl.

Sing. dieb. Domin. mensis dicti in
S.Paulo ut supradictum est.

Sing. ferijs quartis prædicti me-
sis in S Laurentio ut supradictū est.

Singulis dieb. mensis supradicti
in vnaquaque dictarū Eccles. in Ja-
nuario recensitarum indul.pl.

In-

I N D V L G E N T I A E F E S T O -
r u m M o b i l i u m .

Die dominica septuagesimæ in-
dul. plen. & liberatur vna anima ex
Purgatorio.

Die dominica sexagesimæ in-
dulg. plen.

Die dominica Quinquagesimæ
indul. pl.

Prima die quadragesimæ, diebus
Iouis veneris, & sabbathi indu. plen.

Prima die dominica, & feria se-
cunda quadragesimæ indul. plen.

Feria 3. indulg. plen & liberatur
vna anima ex purgatorio & alijs
diebus eiusdem septimanæ est in-
dulgentia pl.

2. die Dominica & alijs diebus
eiusdem hebdomadæ excepta fe-
ria sexta indulgentia plenaria, &
sabbathi liberatur anima ex pur-
gatorio:

3. die dominica indulgentia pl.
& liberatur anima ex purgatorio

348 I H E S A V R V S
& singulis diebus eiusdem hebdo-
madæ indulgentia plen.

4. die Dominica indulgentia ple-
naria & liberatur anima ex purga-
torio , & singulis diebus eiusdem
hebdomadæ indul. plen.

Die Dominica Paschionis , & fe-
rijs 2.3.4. & 5.indulg plenaria,& si-
milter feria sexta, & liberatur ani-
ma ex purgatorio & pariter die
sabbathi.

Die dominica Palmarum indul.
plen. & singulis diebus eiusdem
hebdomadæ.

Die Paschatis ferijs 2.& 3. Indul.
plen feria 4.indul. plen. & libera-
tur anima ex purgatorio,feria 5.die
sabbathi , & dominica in albis in-
dulg. plen.

Die Ascensionis indul. plen.

Vigilia Pentecostes indul. plen.

Die Pentecostes 2.3.& 4. ferijs
indulg plen.

Feria 5.indul. plen. & liberatur
anima ex purgatorio feria 6.indul.
plen. Die

Die sabbathi indulg. plen. & liberatur anima ex purgatorio.

Quatuor temporibus Sanctissimæ Trinitatis, scilicet quarta & sexta ferijs. & die sabbathi indulg. plen.

Die Corporis Christi indulgentia plen.

Prima & 3. & 4. Dominicis Adventus indulg. plen.

Quatuor temporibus Adventus indulg. plen.

Has indulgentias Confratribus concedunt varijs Pontifices, præser-tim Clemens VII. Pius V. Grego-rius XIII. & alij.

Sequuntur alias Indulgencie à Sixto V. Carmelitis Discalceatis & con sequenter Confratribus concessæ, qua etiam ad ceteros Christi fideles ex-tenduntur.

Quoties ferijs quintis in nostris Ecclesijs missæ interfuerint, ad ve-nerationē sacratissimi Sacramenti, 100 dies Indul. lucrantur.

Quoties prædicationi aut lectio-
ni verbi Dei quæ vesperi & mane
hora quinta in nostris Ecclesijs, præ-
fentes adstiterint, alios ceterum dies.

Qui ad orandum nostras Eccle-
sijs accesserint, toties quinquagin-
ta dies.

Qui ijsdem ferijs quintis confessi
in nostris Ecclesijs communicauen-
tint, tres annos & totidem quadra-
genas de iniunctis seu alias quo-
modolibet debitibus pœnitentijs mi-
sericordie in Domino relaxauit.

Deinde ijs, qui salutarint alios,
dicendo vulgari vel latino sermo-
ne, laudetur Iesus Christus: & eis qui
sic responderint, in secula, vel amen,
aut semper, utrisque tam salutan-
tibus, quam respondentibus quin-
quaginta dies indulgentiarum, ubi-
cumque id factum fuerit.

Idem quoties nomen dulcissimi
Iesu ore nominauerint reverenter
25. dies. Similiter quotiescunque
nomen suauissimæ matris suæ Ma-
ritæ ore pronunciauerint, 25. dics.

Si verò in articulo mortis fuerint, & nomen Iesu vel Maria ore, vel corde, si ore non potuerint, invocauerint, dummodo ante habuerint consuetudinem. sic salutandi vel nominandi idem nomen Iesu, plenarium omnium suorum peccatorum indulgentiam & remissionem consequuntur.

Aduerte hanc indulgentiam esse dissimilem ab ea, quam supra attulimus, nam ibi dicitur, qui idem nomen corde in articulo mortis invocauerit, si nimicum confessus fuerit, & sacram sumpscerit synaxim, indulgentiam plenariam consequi: hic verò talis conditio non apponitur: sed alia, nempe dummodo ante habuerit consuetudinem sic salutandi vel nominandi idem nomen Iesu.

Itē quoties litanias nominis Iesu infra apponēdas recitarint 300. dies.

Item quoties litanias B. Virginis similiter infra describendas legerint, toties ducentos dies.

Hæ indulgētiæ habētur in bullæ

252 THE SAVRVS
nobis concessa à Sixto V. anno mil-
lesimo quingentesimo octuagesimo
septimo, Pontificatus sui anno ter-
tio, incipit bulla. *Reddituri &c.*

Quæ Indulgentiæ, etiam modo
sui roboris sunt integrissimi, quip-
pe quibus nec derogarunt Clemens
VIII. nec Paulus V.

Immo prædictus Sixtus V. sic
habet in sua bulla.

Decernentes præsentes literas nullo
unquam tempore per quascumq; alias
literas Apostolicas reuocari suspendi,
aut limitari, seu illis derogari posse. Et
si de illis aliquando derogari aut suspen-
di vel reuocari, aut limitari contige-
rit in genere vel in specie, statim in
pristinum, & eum in quo ante præmis-
sa erant statuti restitutas, repositas, &
plenarie redintegratas esse & censi
debet reuocationibus, suspensionibus,
limitationibus, derogationibus, aut alijs
in contrarium facientibus quibuscumq;
non obstante.

CAP.

CAPUT XXIII.

*De conditionibus & obligationibus re-
quisitis ab ipsis qui sacrum Scapu-
lare habent.*

Icet passim & ut plurimum res-
arduae immenso labore & mo-
le conquerantur, quippe quanto fi-
nis est sublimior; tanto media sunt
altiora & difficiliora: attamen, quâ-
cumque sacri Scapularis priuilegia
& gratiae sint sublimissima, ut vidi-
mus, attamen facillima sunt media
& perexigui admodum laboris.

Vt illud constet; annotandum
est primo, in quibusdā libris de sa-
cro Scapulari hactenus conscriptis
obligationes & media confundi;
quae requiruntur ad gaudendum
sacri Scapularis priuilegijs. Ut igit-
tur nullus sit errori locus distincte
& clarissimè omnia requisita ad
istud subiungemus.

Secundo est annotandum, cum diuersæ fuerint, præter priuilegium bullæ sabbathinæ, indulgentiæ & gratiæ, confratribus nostris concessæ; hinc plurimis errandi & confratrum obligationes confundendi, præberi ansam; cui errori in præsenti occurrendum putauimus, præcise & fideliter ex diplomatibus Pontificijs eiusmodi obligationes, retexendo.

Itaque modo non compræhendimus quasdam speciales indulgentias, quæ speciales etiam requirunt obligationes: sed tantummodo loquimur de ijs priuilegijs, & gratijs quæ primo & principaliter nostris Confratribus conceduntur, vt sunt ea quæ in reuelatione B. Simonis contineri ostendimus; secundo, vt est priuilegium bullæ sabbathinæ, quo Confratrum animas à peccatis purgatorijs primo post obitum sabbato liberari piè credendum est. Tertio vt est participatio omnium bono-

bonarum spiritualium nostræ sacræ religionis, qua gaudent confratres: quicumque horū ergo particeps esse voluerit, sequentes conditiones & obligationes obseruare debet.

Primò debet sacram Scapulare assumere & secum gestare..

Secundò castitatem pro suo itatu colere, nimirum, si fuerit virgo, virginitatem; si vidua continentiā; si coniugata, matrimonij iura, prout sancta Ecclesia præcipit. Eadē proportione de viris intelligendum est.

Tertiò officium paruum B. Virginis recitare, vel si recitare nesciat, Ecclesiaz ieunia obseruare, & feria 4. sabbatho à carnibus abstinere, nisi ubi in ijs diebus Natiuitatis Domini festum inciderit.

Hinc valde notandū est tres conditiones solummodo requiri, neque verò quasdam alias deuotiones & recitationes esse necessarias, sicuti subinde quasdam Confratres competerimus,

256. THESAURVS
tūmus, qui singulis diebus recitant
septem vicibus Pater noster & Ave
Maria; alij addunt Credo in Deum,
alij alia, quæ licet piissimæ sint
deuotiones & Deo gratissimæ; at-
tamen ad facri Scapularis prædi-
~~c~~a priuilegia consequenda nulla-
tenus sunt necessaria: sed tantum ea
quæ diximus, ut præfertim patet
ex bullæ Gregorij Decimi: tertij
quæ incipit, *Vniuersis & singulis*

Ex prima igitur conditione præ-
allata patet eos Confratres, qui po-
ste aquam sacrum Scapulare à no-
bis acceperint, domi recondunt nec
fecum deferunt, non gaudere pri-
uilegijs sacri Scapularis: immò adeò
hæc conditio est necessaria, ut non
tantum de die deferre fecum de-
beant, sed etiam de nocte ut patet
ex bullæ Gregorij XII.

Ex secunda conditione patet eos
qui corporis illecebras & libidines
impiorum cursu sequuntur, non fieri co-
fortes bonorum sacri Scapularis
qua-

qua est enim conuentio Christi z. Cor.
ad Belial? aut qua pars fidei cum s.
infideli? Cum igitur infidelissimus
sit Deiparæ Virgini, quisquis illi-
cito ausu carnales concupiscentias
& libidines explet, quomodo sacro
Confratrum cœtu communicaret?
adeo pura & casta fuit dilectissima
mater, & quomodo filium suum,
qui per voluntatem rebellem dege-
nerat, & sui corporis prodigus exi-
ftit, bonorum suorum consortem
faceret?

Postrema demum conditione
constat requiri ut officium paruum
B. Virginis perfoluatur: ita ut qui
illud nouerint perfoluere omnino
ad hoc teneantur: si minus, Ecclesiæ
ieiunia obseruent, & ab esu carnium
feria 4. ac sabbatho abstineant quod
totum fusius modo explicabitur.

Inquires vnde nobis constat has
tres obligationes siue conditiones;
tantummodo esse requisitas, & non
alias, cum in varijs multorum Pó-
tificum

tificum bullis nonnullæ aliæ appositæ reperiantur, imò in varijs libellis, & summarij de sacro Scapulari conscriptis tamvariaz apponātur?

Respondemus hoc nobis constare ex nouissimo Pauli V. Pontificis summi decreto, quod supra retulimus, & de novo adferimus, ut illud maturius in præsenti discutere possumus. Sic igitur habet prædictus Pontifex. *Patribus Carmelitanis permittatur predicare, quod populus Christianus possit piè credere de adiutoriis animarum fratrum, & Confratrum Sodalitatis Beatissime Virginis Mariae de monte Carmelo;* vlt. *Beatissimam Virginem animas fratrum, & Confratrum in charitate decendentium, qua in vita habitum gestauerint, & castitatem pro suo statu coluerint, officiumq[ue] parvum recitauerint, vel si recitare ne-
sciant, Ecclesiæ ieunia obseruauerint, & feria 4. & sabbatho à carnis abstinuerint nisi ubi in ijs Natiuitatis Domini festum inciderit, suis intercessio-*

ſionibus cōtinuis, p̄q; ſuffragijs, & meritis, ac ſpeciali protectione poſt caruam transiūm p̄cipue in die ſabbati qui dies ab Eccleſia eidem B. Virginis dicatus eſt, adiuturani.

Primò notandum hoc decretum velut præcedentium bullarū & diplomatum Pontificiorum explicatiuum eſſe. Nam vbi Pontifices alij (vt Clemens VII.) dicunt B. Virginem vilitare & liberare animas Cōfratrum in purgatorio degentes; hic Paulus V. explicat & intelligit de visitatione & liberatione per modū ſuffragiorū, & meritorum eiusdem Virginis; Igitur etiā cēſendū eſt, per hoc decretum cōditiones ipſas & opera quaꝝ in varijs Pontificū præcedētium bullis diuerſimodè ſatis cōperiūt, ritē & genuinē explicari.

Aduertendū inſuper quod in hoc decreto loquitur de ſolo priuilegio bullæ ſabbatinge ſeclusis alijs. Atverò præcedētes Pōtifices ſēper cū priuilegio bullæ ſabbati ſpeciales quasdā indul-

indulgentias & gratias adiunxerūt ratione quarum alia onera à præsentibus tribus conditionibus siue obligationibus merito iniunxere; prout statim patebit.

Tertio dato & non concessō, quod ceteri Pontifices pro bullæ sabbathinæ priuilegio acquirendo, & sacri Ordinis nostri meritis participandis, in quibus principaliter totum suum Confraternitatis bonum consistit, onera alia & conditiones à prædictis imposuissent; verantamen cum hoc decretum Pauli Quinti sit per modum constitutionis Pontificiarum limitatiuum aliarum multarum rerum, quæ in beneficium bullæ sabbathinæ olim adiungebantur; consequenter dicendum est esse pariter omnium onerum & conditionum aliarum limitatiuum; ac proinde sicut alijs rebus in hoc decreto contentis standum est, ita etiam solis prædictis tribus conditionibus & oneribus.

Quar-

Quarto & ultimo , quia licet
hoc bullæ sabbathinæ priuile-
gium fuerit cælitus collatum , à
beatissima Virgine , imò à Christo
Domino , cuius amplam fidem fa-
cit Ioannes Vigesimus secundus his
verbis : *Istam ergo sanctam indulgen-
tiam accepto, robore in terris confirmo,
sicut propter merita Virginis Christus
concessit in cælis.* Tamen onera & cō-
ditiones reliquit iniungendas pro
libitu Pontificis , summi velut in
terris Vicarij : ut patet ex verbis
quæ refert idem Ioannes in appari-
tione Deiparæ sibi facta : licet etiam
in nonnullis libellis easdem condi-
tiones tres postulasse beatissima
Virgo describatur.

Itaque quantumuis alij Pontifi-
ces pro suo libitu conditiones va-
rias obseruandas abijs , qui huius-
modi frui vellent priuilegio , sta-
tuissent : Attamen potuit eas immu-
tare , imminuere , augere , imò an-
nullare Paulus V. ac proinde cum
specia-

speciale super hoc decretum edidit: in foliis conditionibus tribus supra allatis quas ipse exegit, suppressis quibuscumque alijs standum esse censemus. quod non satis aduertut quidam in nonnullis libellis & summarij editis.

Vt verò alias speciales indulgentias, quæ etiam nostris Confratrib. concessæ fuere, obtineat, particulares obseruandæ sunt obligationes.

Primò qui septem vicibus orationem Dominicam & totidem salutationem angelicam in honorem 7. gaudiorum B. Virginis Mariæ recitauerit, habet quadraginta dies indulgentiarum singulis vicibus.

Et hic fuit quorundam error, qui non distinguentes hāc specialē obligationem pro hac speciali indulgentia, dicunt indiscriminatim, Confratres B. Virginis quotidie deberere recitare 7. Pater & Ave, non intelligentes hoc non esse necessariū absolute, sed tantūmodo pro hac indulgentia speciali consequenda,

Qui

Qui recitauerit sex vicibus Pater noster & Ave Maria, videlicet 5. in honorem B. Virginis, & unum pro sua sanctitate, subiungendo in fine singuloru Pater & Ave Maria, Gloria Patri &c. Consequentur indulgentias stationum quas Romae consequuntur. Hæc fuit à Leone X. concessa.

Et hæc fuit causa quibusdam errandi, qui dicunt Confratres nostros debere sexies Pater & Ave per legere, cum tamen ut ante dixi hoc absolute non sit necessarium, sed tantummodo erat pro ista speciali Pontificis Leonis indulgentia consequenda requisitum.

Deinde quidam in suis libellis assertunt recitandus esse quotidie psalmum de profundis, quod minus probabiliter assertur; nam tametsi hoc à Pontificibus fuerit iniunctum, velut à Gregorio XIII. anno millesimo quingentesimo septuagesimo 7. tamen fuit ob alias indulgentias spe-

speciales elucrandas, quod nullatenus necessarium est ratione bullæ sabbathinæ: in qua potissimum Confratrum priuilegium reperitur, nec ratione cæterarum gratiarum & meritorum.

Denique alij afferunt nonnullo tempore coram venerabili Sacramento pro Ecclesiæ necessitate orandum esse; alij vesperas defunctorum esse perlegendas; alij his similia esse persoluenda, sed ut supra aliquoties diximus, ex vi huius sacræ Confraternitatis eiusmodi plura non requiruntur.

Itaque ut his omnibus amplius non immoremur, sciendum est Pontifices summos ritum in modum hanc sacram Confraternitatem approbasse, dilexisse, & varijs Indulgentijs & gratijs honestasse. Ideoque varia onera & conditiones imposuisse, quatenus Confratum succrescerent merita: verbi gratia, Leo Papa Undecimus, ut supra diximus

xiimis, Confratribus nostris sexies Pater noster & sexies Ave Maria recitantibus concessit plurimas indulgentias: Item Innocentius IV. recitantibus semel Pater noster & Ave Maria. Item Alexander V. Pius V. & alij, septem Pater & Ave recitantibus, & sic de alijs, velut legentibus officium paruum beatissimæ Virginis, septem psalmos pœnitentiales &c.

Quæ omnia & singula, licet profisi specialibus indulgentijs consequendis essent necessaria: non tamen simpliciter ad illa tenebantur Confratres, nisi specialibus praeditis indulgentijs frui voluissent, atque ideo principalibus & primarijs beneficijs sacri Scapularis potiebantur, licet illa specialia non obseruarent, sed tantummodo tres supradictas conditiones adimplerent. Restat igitur ut non multum anxij sint, & solliciti de istis particularibus oneribus & conditionibus Cōfratres

fratres nostri, etiam ad specialissimas illas indulgentias acquirendas; nā nuperrimè Paulus Papa V. speciales, & singulares indulgētias pro Confratrib. nostris assignauit, suasque cōditiones apposuit quas supra retulimus. Ex his verò satis superq; apparet, ratio, cur in tot libellis, & summarij ita cōfusè, & indistinctè variae, & multiplices conditiones à gestantibus sacrū Scapulare requirantur: Nam error fuit, quod multi impliciter existimarent illas speciales conditiones esse necessarias ad fruendum gratijs & priuilegijs huius sacræ Confraternitatis: cum tamen non sit nisi ad nonnullas indulgentias consequendas.

Prima itaque cōditio siue obligatio Confratrū nostræ Cōfraternitatis, vt supra retulimus, est vt sacram Scapulare recipiant, & secū gestē, circa quod primo aduertendū est, non quaslibet personas ad hunc sacram cætum admittendas esse: non
enīm

enim discoli, infames, scandalosi,
publici peccatores, & cæteri eiusdē
farinæ homines sunt recipiendi: sic
enim habetur in antiqua benedi-
ctione huius sacri habitus; quo etiā
à scriptura sacra monemur; cū ait,
Nolite dare sanctum canibus, neque
mittatis margaritas vestras ante por-
cos, ne forte concuscent eas pedibus suis,
& conuersi disrumpant vos: id est, ad
propositum nostrum subintelligen-
do nolite cœlestem hunc habitum,
& Marianum hominibus terrenis &
animalibus impertiri, qui instar
porcorum, in peccatorū volutabre
coinquinantur: & instar canū mul-
ticatis sceleribus ad vomitum
redeunt.

Mat. 7

Quod vtique nostri aduertant,
vt personæ deuotæ, boni nominis,
famæ, suæ salutis cupidæ & similes
tantummodo admittantur.

Secundò in hac prima conditio-
ne requiruntur ut non solummodo
recipiant, verum etiam præ factum

sacrum habitum, posteaquam à no-
stris receperint secum ferant.

Quod profecto ut melius expé-
deretur, vellemus; existimant quip-
pe nonnulli satis esse si hunc habitū
recipiāt: & semel, vel in septimana,
vel in mense quolibet secum fe-
rant: quod sancterroneum est: nam
in bullis Pontificijs statuitur,
deferendum esse hunc habitum; ve-
lut in bulla Clementis VII. quæ in-
cipit, *Ex clementi*. & plurimorum a-
liorum. Nec valet si quisquam di-
xerit, Pontifices summos, non vide-
ri determinasse, quod omni tem-
pore deferendus sit hic sacer habi-
tus: nam nec contrarium de-
terminarunt; igitur cum ista à tot
sæculis inualuerit consuetudo, &
traditio sancta, vt die ac nocte
prædictus deferatur habitus, ex hoc
non leue est argumentum præ-
dictorum Pontificum mentem fu-
isse vt ita fieret.

Deinde satis hæc veritas colligi-
tur

etur ex ipsamet sacri habitus institutione , nam ad quid hic habitus potissimum nisi ut *in eo quis moriens* , vt ait Deipara Virgo Maria , *eternum non patiatur incendium* : igitur omni tempore die ac nocte necesse hunc habitum deferri ; quod inde patet , nam cum nemo sciat diem neque horam quā est moriturus supponamus quempiam subinde facrum hunc habitū nō gestare , si eiusmodi Confratrem eo tempore mori contigerit , repentino quodam casu vel infirmitate nihil illi prodest lacer habitus , quippe quia in hoc necesse est mori , prout dixit sanctissima Virgo Maria , hunc videlicet in corpore gestādo.

Præterea indignum videtur sese reddere alijs etiam beneficijs & priuilegijs sacri huius habitus , quisquis quolibet tempore eum ob minimas quasdam rationes & impedimenta gestare negligit : etenim est animi pigritantis & satis tepidi in-

diciam, & quod leue & suave V.
Mariæ iugum recuset; ac proinde
faceat talis, nec Virginis Filius
nominetur, quem decet in eius de-
votione feruidum, & zelosum esse.

Annotandum est autem circa hæc
primam conditionem nonnullos
esse qui necessarium esse arbitrant-
tur ut Confratres in libro Confra-
ternitatis adscribantur, adeo ut be-
neficiarum & priuilegiorum sacri
Scapularis participes minimè red-
dantur qui præfato libro non in-
scribuntur. Sed rebus maturius cō-
sideratis, & altius repetitis, minùs
probabiliter hæc circūstantia velut
necessaria asseritur; quippe cum ex
nullis Pontificum bullis apertè hoc
constet, cur hoc tanquam necessa-
rium adstruatur? immo in decreto
Pauli V. cum conditiones necessa-
riæ ad sacri Scapularis indulg. obti-
nendas enumerentur, nulla de præ-
citata circumstantia fit mētio; vnde
liquido constat hanc non esse adeò
ne-

necessariam ut prædictæ indulgen-
tiæ cæteraque sacri Scapularis be-
neficia acquirantur: est quidem cō-
suetudo, quæ merito debet seruari,
quippe laudabilis est, & honesta,
sed non talis (ut diximus) quæ præ-
dictorum bonorum communica-
tionem tollat.

Hæc sunt quoad primam condi-
tionem annotanda. Quoad 2. quæ à
Confratrib. ut castitatē pro suo sta-
tu excolant, requiritur, est aduerté-
dū, nullo voto aut promisso nouo,
quod vim ad obligandum habeat
sub lethali peccato teneri, Confra-
tres nostros, ut castitatem seruent;
sed propositum tātummodo hic in-
tercedere & ab ijs requiri. Quid de
causa, quantumuis in bulla Clemē-
tis VII. verbum illud *Promiserunt,*
contineatur, non est intelligendum
de promisso, ut vocant, ex debito
iustitiæ, sed ex solo debito hone-
statis, quod impropriè tantum pro-
missio dicitur, & propriè propositū.

Itaque si quempiā ex Confratribus, contra virtutem castitatis quidam minus honesti (quod absit) perpetrare contingeret, ille non aliquo novo peccato inficitur ob id, quod sacrum Scapulare gestat, sed solummodo Dei præcepta transgreditur, quibus omnis illicita concupiscentia prohibetur; nisi forte alii unde noua obligatione ad castitatem teneatur.

Circa tertiam conditionem, in qua requiritur, ut Confratres Beatiss. Virginis officium perlegant vel si nescierint ab esu carnium abstineant, diebus mercurij & sabbathi; Est aduertendum non requiri ut Confratres vtrumque conditionem onerosam simul adimpleant, nimirum ut ab esu carnium abstineant diebus mercurij, & sabbathi, & præterea B. Virginis officium recitent (licet consuetudo commendabilis sit ut qui vtrumque facere possit, faciat) sed tantummodo unum ex his duobus; vel recitent eiusmo-

di officium vel si hoc nescierint,
abstineant ab esu carnium diebus
mercurij & sabbathi.

Hoc ita intelligendum esse, colligitur primo ex bulla Clementis VII. quæ incipit. *Ex Clementi sedis Apostolica prouisione &c.* Vbi Ioannis XXII. & Alexandri Quinti diplomatum super hoc concessorum mentionem faciens, has prædictas conditiones refert. Sed clarius hoc patet ex Pauli Quinti decreto supra allato de bulla sabbathina, vbi propria auctoritate à Confratribus requirit ut officium paruum recitent: si minus; à carnibus diebus mercurij, & sabbathi abstineant: vide Rodriq. tom. 2. de bullis Apostolicis Pauli. Vnde valde annotandum, quod licet Pontifices summiante Paulum. V. liberum quasi Confratribus reliquiss. videantur ut vnum ex duobus prædictis oneribus adimpleant videlicet, ut vel recitent officium paruum B.

Virginis vel ab esu carnium abstineant dietus præfatis:tamen ex hoc Pauli V. decreto habemus necesse esse, vt ij Confratres qui officium B.V. Mariæ recitare sciuerint, recitent; si autem nesciuerint, tunc ab esu carnium abstineant, per hoc supplendo defectum officij prædicti alias recitandi. Quod si nonnullos. e Confratribus neutrum è prædictis duobus oneribus adimplere posse contigerit, sciendum est consuetudinem inualuisse (prout ex omnibus libellis & summar ijs huius sacrae Confraternitatis colligitur) vt quolibet die 7. Pater noster & Ave Maria recitentur: quod licet ad bulle sabbathinæ indulgentiam lucrandam non conducat (quippe cum ex decreto Pauli V. necesse sit officium B. Virginis per legere, vel si nesciuerint, diebus Mercurij, & sabbathi a carnis abstinere) valet tamen ad quotidianam indulgentiam lucrandam, prout in bulla præfati

Pon-

Pontificis determinatum relinquuntur quæ incipit. Cum certas vnicuique &c. Præterea sicut aliorum sodalitatum Confratres pensum aliquod quotidianum habent, ut Confratres sacri Rosarij apud Dominicanos, sacri cinguli apud Augustinianos &c. Per quod sese membra viua ciusmodi Confraternitatum profitentur; aliquid de suo quotidie toti corpori & massæ addendo: non absimili modo nostri Confratres per illa septem Pater & Ave continuo aliquid totius Cofraternitatis massæ addentes, se viua membra profitentur.

2. Est annotandum illis qui dieb. Mercurij, & sabbathi ab eſu carnium abſtinuerint, non intelligi ijs dieb. iejunium eſe obſeruandum ſed veſperi ſicut ceteris diebus refectione poſſunt ſumere dummodo carnibus non veſcantur.

3. Aduertendum ſi salutiferam Domini nostri Iesu Christi

26 THE SA V R VS

Natiuitatem in diem mercurij eo anno incidere contigerit posse nostros. Confratres eodem die carnis bus vesci prout ex Pontificijs bullis apparet. Præterea aduertendum, posse Confratres diebus quibus abstinent à carnis bus, iusculis carnium vesci, cum bullâ simpliciter de esu carnium loquatur, & in praxi à non nullis fiat.

4. Insuper ex dictis potest sufficierter colligi cōfratres nostros sub peccato ad prædicta obseruāda non obligari: quapropter si diebus Mercurij sine iusta & legitima causa officiū parati, vel à carnis bus abstinentia prætermiserint: talis omissione non est in confessione exprimenda, quippe cum non sit peccatum: Tātum igitur huiusmodi per totam illam hebdomadā fructu, vel beneficio sacri Scapularis priuantur: quod profecto plurimum est, si enim in illa hebdomada ex hac vita migrarent, prædictis omnibus priuilegijs non fruerentur.

Quæres primo an singulis dieb.
officium paruum B. Virginis sit re-
citandum illi qui diebus Mercurij;
& sabbathi ab eſu carnium non ab-
ſtinet?

Respondemus singulis diebus eſ-
ſe recitandum; hoc colligitur, pri-
mo ex vetustis libellis de sacro Sca-
pulari impressis, prout ex illo in
gallico idiomate impresso Lugdu-
ni à P. Ioanne Pelisse, & approbato
à Patre Gulielmo Champcheurieux
Theologæ Doctore in vniuersitate
Parisienſi.

Secundo ex bullæ Clementis fe-
ptimi, & ex p̄æallato Pauli Quinti
decreto; primò quia abſolutè sine
vlla limitatione loquuntur, proin-
de abſolutè ac sine limitatione ac-
cipiendum cum bullarum Pontifi-
ciarum verba valeant prout ſonant.
Præterea, quia p̄æfatus Paulus V.
determinat in eodem decreto dies
in quibus à carnibus sit abſtinendū:
quod ſimilis ipſius foret, quotidie

prædictum officium non esse persoluendum, videtur quod utique dies determinasset quibus id præstandum esset: quod cum non fecerit, non obscurè colligitur singulis diebus illud officium esse recitandum.

Tertiò adeò excellentia sunt priuilegia, & gratiæ quæ ratione sacri Scapularis conferuntur, ut potè eum in ijs conferendis parciam non se exhibuerit Deipara, vel summi Pontifices, cur igitur parcos se exhibeant Confratres in officio Marianò persoluendo? præsumendum igitur est ex hoc capite quotidie esse recitandum.

Quæres 2. cur in hac Pauli V. constitutione, imò & in quibusdam aliorum Pontificum diplomatibus Apostolicis dicatur Confratribus non tantum die Mercurii, sed etiā die sabbati à carnibus abstinentium esse, cur inquam hoc dicatur, cum iuxta Ecclesiæ ortodoxæ prescriptū cunctis.

cunctis fidelibus die sabbathi ut abstinentium? Respondemus summos Pontifices ita locutos fuisse primo quia in quibusdā orbis partibus diebus sabbatinis per totum annum, extremitatibus animalium ex priuilegio vescuntur: in alijs vero regionibus à Christi Domini Natali ad Purificationem Deiparæ Virginis carnes manducant: monēt itaque prædicti Pontifices eos qui bullæ sabbatinæ priuilegio frui volunt, prædictis alijs priuilegijs renunciare debere, & non tantummodo diebus Mercurij per totum annum abstinere ab esu carnium, sed etiam diebus sabbathi, nisi tamē efficiūm B. Virginis perlegerint.

C A P V T XXIV.

*Resoluuntur nonnulla dubia circa
sacrum Scapulare.*

P Etes primo cuius coloris debet esse Scapulare?

Resp.

Resp. ut plurimū subobscuri, & fuscī coloris, quantum fieri potest; enim vero proprius & antiquus Carmelitarum color est griseus. siue subobscurus prout primo patet ex Melita quā vñi sunt Elias & Eliseus. Patres nostri quæ iuxta Diuum Thomam in epist. Pauli ad Hebr. c. 11. D. Anselmum ibidem, & alios, pellis est meli animalis: Porro mellum, siue (ut alij vocant) Taxum constat esse animal grisei nostri seu potius castanei coloris, pilis à Cameli haudquaquam dissimilibus.

Secundo constat hoc ex traditione antiqua, & varijs grauissimisque auctoribus hoc idem assertoribus præsertim S. Anton. 3. p. Hist. ca. 5. tit. 2. Ioanne Baptista Confectio in collect. priuil. mendie Iodoc. Badio in Apolo. Mantua. c. 43. Cassaneo 4. p. cōf. 70. Jacobo Saliano anno mundi 3138. n. 44. & alijs quam plurimis, unde non immerito superie-

periores Carmelitarum , cum in Capitulis generalibus, tum in definitorijs saepe saepius hoc idem iniūxerunt: ut fecere R. P. M. Petrus Raymūdus anno 1343. Similiter B. Ioannes Soreth , quem celeberrimū sui Ordinis restauratorem, & regularis vitæ reformatorem plena manu dilaudat Paleon. P. Ioannes Baptista Caffardus ; sed nuperrimè Reuerendiss. P. Sebastianus Fantonus Generalis Carmelitarū hoc idem decreuit his verbis: *Fr. Sebastianus Fant. M. ac Sum. P. Gen. Ordinis Carmelitarum.* Cum in definitorio nostri Capituli generalis celebrati anno 1620. die 3. Iunij in festo Pentecostes Roma in Conuentu Transpontina propositum fuerit decentissimum fore si Religiosi nostri in colore vestium omnes conuenirent, & quia maior pars griseo colore vtitur , qui & Patrum nostrorum antiquis putatur ideo RR.PP. Provinciales Galliarum monemus & in Domino hortamur , vt suauiter dispan-

^{3. f.c.}
^{14.}

nant.

mant Religiosos vbi commode fieri posse
verit ut griseum colorem in tunicis as-
sumat, qui etiam nobis cum Discalcea-
tis nostris est communis, q̄s autem qui
talem colorem relicto colore nigro as-
sumperint meritum sancta obedientia
impartimur: In quorum fidem pra-
fentes sigillo nostro, nec non manuali
chirographo communiuimus Datuns
Romæ die 3. Iulij 620. Itaque cum
proprius color Carmelitarum sit
griseus, consonum videtur ut Con-
fratres eiusdem coloris Scapulare
ferant licet non adeo hoc sit neces-
sarium, ut sine illo indulta & pri-
uilegia sacri Scapularis non com-
municentur, est tamen satis super-
que congruum & conueniens ut di-
ximus.

Inquires secundò ex qua materia
sit conficiendum? Resp. ex qualibet
materia, quādoquidem, nec in pra-
xi, nec in iure aut priuilegijs quic-
quam tale determinatum reperia-
mus; consultum tamen foret si ex
humi-

humili materia fieret, quippe B. Virginis filios humiles esse quam maximè decet.

3. In qua corporis parte sit ferendum? Resp. collo esse appendendum; ita inualuit consuetudo, & decentia exigit: tametsi possit etiā in alia corporis parte gestari.

4. Rogabis cuius magnitudinis esse debeat? Respondeo nullam esse determinatam magnitudinem decens tamen videtur, ut quodlibet Scapulare ad minimum latitudinis sit quatuor digitorum, & longitudinis digitorum sex, cæterum prout haberi poterit & deuotio vniuersaliumque tulerit, fiat.

5. Quid si amittatur vel frangatur, vel nimia vetustate obsolescat? Resp. posse aliud applicari toties quoties in dictis casibus.

6. An de novo sit benedicendum quod postmodum assumitur? Resp. bonum & pium esse hoc fieri attamen in rigore non esse.

esse præstandum, cum primis vici-
bus benedictio & applicatio perso-
næ fuerit concessa quæ primario &
principaliter attenditur.

7. Vtrum Parochi exterique a-
liorum ordinum Religiosi possint
eiusmodi Scapulare distribuere?
Respondeo nullo modo hoc fieri.
Legitimè nisi specialem à nostris su-
perioribus commissionem osten-
derint ideoque quam plurimos his
temporibus hunc sacrum habi-
tum conferre intelligimus ab-
que legitima potestate, qui &
seipso decipiunt, cum nullam po-
testatem, aut ordinariam aut de-
legatam ad hoc præstandum ha-
beant: & homines in errorem &
deceptionem inducant, quippe cū
illis nihil profit Scapulare, nec quip-
pam applicetur.

8. Quinam igitur possunt hoc sa-
cram Scapulare conferre? Respon-
deo primo quod Carmelitæ miti-
gari hoc possint prout hactenus
con-

contulerunt. Deinde quod nos Di- Cle-
 scalceati hoc idē præstare omni ex ^{meos}
 parte possumus, qui veri quoque ^{io} bul
 & propriè dicti Carmelitæ sumus, la, cur
 eumque titulum usurpamus. Tum ^{dudum}
 quia summi Pontifices, eum cum ^{Gre.}
 omnibus diplomaticis, priuilegijs, ^{Idem} in alia
 indultis Carmelitarū Ordini quo- ^{Roma-}
 uis tempore concessis, nouis etiam ^{num}
 superadditis nobis attribuunt, ex- ^{Ponti-}
 communicationis etiam fulmine ^{ficem} ^{Gre..}
 ferientes eos qui eum nobis dero- ^{Pau-}
 gare attentant. Tum etiam quia lus V.
 mitigatione Eugenij IV. relicta pri. in bul-
 mā uam ordinis Regulam prout ^{la, Ro-}
 ab Innocentio IV. modicè tempe- ^{manū} ^{Ponti-}
 rata, & ab eodem confirmata (sub ^{ficem}
 qua tot Sanctorum myriades, & decors.
 præ reliquis sancti Angelus, Al-
 bertus, atque ipse B. Simon Stock
 Confraternitatis de qua agimus
 primipilus, Andreas Episcopus Fe-
 sulanus, Petrus Thomas Martyr, &
 Patriarcha Constantinopolitanus,
 & quotquot usque ad annum 143^a.
 san-

sanctitate & doctrina conspicui vi-
ri, & fæminæ floruere, gloriosè mi-
litarunt) amplectimur. Demum vt
omnis turbarum & charitatis fra-
ternæ violandæ materia tolleretur:
ipsa totius Ordinis capita Reuerē-
dissimus nimirum Pater Magister
Sebastia. Fantonus Generalis ordi-
nis Carmelitarum, admodum Re-
verendus P. Fr. Ferdinandus à
S. Maria Præpositus Generalis
Carmelitarum Discalceatorum cō-
gregationis S. Eliæ, ac admodum
R. P. F. Franciscus à sanctissimo Sa-
cramento Procurator Generalis
Congregationis Hispaniarum sub
vna B. Virginis tutela militantes
publico ad hoc factō instrumento
conuenerunt: vt vbi fratres Car-
meliti eretam iam habent Con-
fraternitatem possint Discalceati
sacrum Scapulare pententibus con-
cedere, sodalesque ita admittere, vt
eo ipso Confraternitati PP. Carme-
itarum adscripti cœlicantur & sint,

& easdem indulgentias, priuilegia, facultates, aliaque spirituales gratias & indulta consequantur. Item quoad processiones tam præcipuâ mensis Iulij ad sanctiss. Virginis commemorationem solemnem fieri solitam, quam alia quæ in aliqua Dominica singulorum mensium fuit, quibus assistentibus Confratribus & Confessoribus plenaria indulgentia per sanctiss. D. N. Paulum Papam V. sub die 3. Auguſti 1609. in perpetuum concessa est & postea ab eodem sub die 19. Iulij 1614. ad omnes in posterum erigendas in quavis parte mundi Confraternitates extensa, ita pariter conuenerunt & pacti fuit, ut ubi Confraternitas in domibus Patrum Discalceatorum fuerit erecta, nolintque ipsi dictam processionem, seu processiones facere possint Patres Carmelitani eam vel eas celebrare, illique vel illis aſſi-

assistentes Confratres lucentur indulgentiam ac si in eorum domo esset confraternitas erecta, & è conuerso si in domibus Patrum Carmelitarum fuerit erecta Confraternitas, non intque ipsis processionem celebrare, possint Patres Discalceati eam facere, Confratresque assistentes consequantur indulgentiam praeditam quia sic inter eos actum. &c.

Quam conuentionem & concordiam dicti Patres nominibus, quibus supra, ac vice aliorum Patrum, tam Carmelitanorum, quam Discalceatorum respectiuè promiserunt habere ratam &c. & contra non facere &c. sub quo quis praetextu: immo statuerunt, voluerunt, & mandarunt omnibus Religiosis sibi respectiuè subditis perpetuo custodiare, & obseruare. Quodque amplius, Paulus V. hanc conuentionem, & concordiam confirmauit data ad hoc bulla Pontificia quæ incipit. *Ad ea quæ personarum quarumilibet.* &c.

&c. vbi sic concludit, concordiam
predicatam ac desuper confessam in-
strumentum & in eo contenta, quo-
cumq; Apostolica auctoritate tenore
presentium approbamus, & confirma-
mus, illisq; inuiolabilis Apostolica fir-
mitatis robur adiçimus, ac omnes, &
singulos, tam iuriu quam facti defectus,
si qui desuper quae modolibet interuenie-
rint supplemus. Decernentes presentes
literas, validas, firmas, & efficaces exi-
stere & fore, ac ordinis, & Congrega-
tionis predictarum fratres ad plenariam
illarum observationem teneri & obli-
gatos esse, nec ab illis ullo unquam temo-
pore quauis de causa resilire posse, irri-
tumq; & inane si secum super his à quo-
quam quauis auctoritate scienter vel
ignoranter contigerit attentari. Non
obstantibus predicta Clementis pra-
decessoris huiusmodi, alijsq; constitutio-
nibus & ordinationibus Apostolicis, nec
non ordinis & Congregationis predi-
carum & iam juramento confirma-
tione Apostolica, vel quauis firmitate

Lo 100 THE SAVRVS
Liaboratis statutis, & consuetudini-
bus, ceterisq; contrarijs quibuscumque
Datuni Roma apud S. Mariam Maio-
rem sub annulo Piscatoris die 24. A-
prilis 1617. Pontificatus nostri Anne
duodecimo.

Recapitulatio brevis, sive summarium
eorum omnium quo supra di-
cta sunt.

Mellifluus Ecclesiaz Doctor
S. Bernardus inter Arcana
cætera, que tanquam nutritius à
Virginis vberèdesfuxit: idcirco cā
misericordiaz Reginam nuncupari
Ser. 1. affirmat, quod diuinæ pietatis abyssum,
in Sal. cui vult, quādo vult, & quomodo vult,
Reg. creditur aperire. Et quamuis eam in
quoduis hominū genus parata sit
distribuere, illā tamen vel maximè
diffundit in fideles suos famulos,
quales sunt potissimum Religiozi,
qui in promerenda tantæ celsitu-
dinis gratiâ, non modo sibi vigilat,
sed

sed alios spirituali quadam precū,
bonorum operum ac meritorum v-
mōne sociatos, ad ipsam misericor-
dīæ matrem promouent.

Institutio.

Quocirca factum est, vt sicut alijs
ordinibus alia à Deo obtigerunt
priuilegia, ita fratres Carmelitæ,
ob eminens erga Deiparam studiū
digni reperti sint, qui tāto gaudeat
præsidio, ac nomine fratribus B. Vir-
ginis de monte Carmelo. Ut nam-
que loquitur Gregorius XIII. in
bulla, *vt laudes; sacrū Carmeli ordinē*
virgo venustissimā, & onibas virtutibz
floribus insignita edidit, proprijqz nomi-
nis titulo insigniuit. Cuius muneris
prærogatiua, vt ad cæteros quoque
homines dimanaret S. Simō Stock
Latinorum huius ordinis sextus Ge-
neralis, sacrosanctum scapulare,
non sine aperto diuini fauoris indi-
cio, recepit. Cum enim diu supplex
apud Deum contendisset, quatenus
per signum aliquod FF. Carmelita-

nos in euidentem Virginis tutelam
assereret; nocte quadam vidit Dei
Matrem fulgore miro decoratam
ac sibi mysticum hoc Scapulare
porrigentem his verbis; *Dilectissime
fili hoc recipe cui ordinis Scapulare mea
Confraternitatis signum, tibi & cun-
ctu Carmelitis prius legum in quo quis
moriens aeternum non patietur incen-
dium, ecce signum salutis, salus in per-
culis, fædus pacis, & pacti sempiterni.*
*Quapropter non immerito S. Lu-
douicus Galliarum IX. & S. Edu-
ardus I. Angliae Reges, Angela
Raymundi Regis Bohemiae filia, a-
liisque innumerabiles omni sancti-
monia, ac dignitate conspicui hoc
munus summo cum affectu suscep-
perunt.*

Confirmatio.

*Quamuis hæc sancta fraternitas
primo per Innocentium IV. confir-
mata fit, enim nihilominus Iohannes
XXII. per Deiparam commonitus
non exiguum robur addidit, anno
salutis*

salutis 1321. qui bullâ quadam quæ incipit *sacratissimo uti culmine para-*
disi &c. 3. die Martij Pontificatus
sui Anno 6. Notum facit Dei Ma-
trem sibi quondam apparuisse, ac
certum contra hostes contulisse
præsidium: prædixisse insuper illū
ad Summi Pontificatus apicem
promouendum, vt fraternitatem
istam largo auctoritatis suæ bene-
ficio communiret. Plures recense-
re Pontifices, quorum amplissima
sunt in eam rem suffragia, huius pa-
ginæ mediocritas non sustinet.

Conditiones.

Sciendum cunctis est nem-
 nem receptione huius virginæ Sca-
 pularis ad aliquid faciendum vel
 sub veniali culpâ obstringi; qui ta-
 men meritorum, indulgentiarum,
 ac priuilegiorum venerabilis huius
 fraternitatis socius esse desiderat,
 necesse est vt tres conditiones ob-
 seruet, primò vt sanctum hoc Sca-
 pulare recipiat à sacerdote cui ad

id munus in ordine fratrum Carmelitarum facta sit potestas, & illud supra se gestet. Secundo, ut castitatem pro suo statu colat. Tertio, ut officium paruum B. Virginis recitet singulis diebus: si vero quis illud nescierit, abstineat a carnibus diebus Mercurij, & sabbati. Invaluit autem confuetudo, ut a Confratribus qui praedictum B. Virginis officium recitare nesciant, & insuper a carnibus abstinere non valent, quotidie septies Pater, & Ave recitentur: quod sane præterquam laudabile, non parum etiam est utile. Laudabile est; quia per hoc Confratres viuahuius Confraternitatis membra se profiterentur, aliquid quotidie de suo toti massæ & corpori huic mystico addentes. Est etiam utile, nam ad plurimas indulgentias elucrandas conducit, ut patet ex bulla Pauli V. quæ incipit: Omnes vtriusque sexus &c.

Nec ipsi tantum Carmelitæ, sed & exteri huius munera Confratres, ac sorores, Scapulare portantes, à Deo sub Virginis Matris protectionem specialissimè collocantur: quibus ipsa in cunctis necessitatibus levamen, & vel maximè in mortis articulo contra dæmonum insultus præsens auxilium pollicetur, anima de corpore decedentem cum misericordia filio suo oblatura. Præterea, venerandum hoc Scapulare penes se habentes participant ex omnibus precibus, horis, sacrificijs, prædicationibus, sacramentorum administrationibus, vigilijs, abstinentijs, ieconijs, eleemosynis, peregrinationib. disciplinis, mortificationibus, laboribus etiam ex obedientia præstitis, ac demum ex universis bonis operibus Ordinis nostri.

Bulla Sabbathina.

Ioannes XXII. palam fecit reuelationem sibi factam à Deipara, quę suis apud filium precibus desideratum animabus Purgatorij priuilegium conquisiuit, ne scilicet cruciatis vltra sabbatum detineantur: cuius amplam fidem facit his verbis: *istam ego indulgentiam accepto robore in terris confirmo sicut propter merita Virginis Christus concessit in Cælis.* Hanc comprobarunt Alexander V. Gregorius XIII. & XIV. Sixtus V. & Clemens VIII. Eadem subscripsit Clemens VII. In bulla cuius principium est: *dilecti filij.* data in Vrbe veteri die 15. Maij anno 1528. vbi hæc verba habentur; die quo à seculo huiusmodi purgatoriū accesserint, ipsa Virgo gloria Dei genitrix Maria sabbato sequenti post illum Confratrum seu Religiosorum ascitorum obitus visitando à pœnis purgatoriū huiusmodi eorum animas liberabit, Hanc Clementis VII. bullam de-

declararunt postmodum ipse idem Clemens VII. & Greg. XIII. ita ut Confratrum animas B. Virgo Maria infallibiliter potestate absoluta visitando non sit liberatura, sed per modum suffragij impetrans à Deo. Opt. Max. suis precibus & meritis ut ipsæ adiuuentur & ipsis suffragia ad eorum liberationem communificantur. sic Rodericus qq Reg tom. 2. q. 97. 7. Nuperrimè verò hanc eandē Bullā Paulus V. Bonæ mem.

Pontifex declarauit, & declaratum ^{sicne'} publicari permisit, eius verba sunt ^{& pra-}
^{allatā,} hæc: Patrib. Carmelitanis permittam^m Ioann.
 prædicare quod populus Christianus pof- XXII.
 fit piè credere, de adiutorio animarum
 fratrum & Confratrum sodalitatis B.
 Virginis Maria de monte Carmelo,
 videlicet Beatissima Virgine animas
 fratrum, & Confratrum in charitate
 decedentium, qui in vita habitum ge-
 stauerint, & castitatem pro suo statu
 coluerint, officiumq; paraam recitau-
 rint, vel si recitare nescierint Ecclesia

sciunia obseruauerint, & feria quarta
& sabbato, à carnibus abstinuerint, nisi
ybi in ijs diebus Natiuitatis Domini fe-
stum inciderit, suis intercessionibus con-
tinuū, p̄sq; suffragijs, & meritis, ac
speciali protectione, post earum transi-
tum præcipue in die sabbathi, qui dies
ab Ecclesia eidem B. Virginis dicatus est,
adiuturam. Annotandū qui hoc pri-
uilegio bullæ sabbatinæ ducuntur:
sabbato etiam à Christi Natiuitate
vsque ad Deiparæ Purificationē car-
nium abstinentiam obseruare debe-
re: proinde incitata bullā ponitur,
Confratribus ab eſu carnium esse
abstinendum sabbatho: nam alias ex
præcepto Ecclesiæ ad abstinentiam
carnium sabbato obligatur fideles.

Miracula.

Referri miracula ac stupendos
omnes effectus huiusc sacri Scapu-
laris, quib; plurimi cōstat libelli, cō-
pendiū hoc nō patitur, qua propter
hic pauca recensebimus quæ nostra
memoria contigerunt, & inter alia

pumpe-

numerantur à R. P. Alphonso de Matre Dei , nec suprà recensita repetemus in præsenti. 1. Puella Tole-
ti eo quod gloriosum hoc Scapulare suscepisset, à Deipara visitari me-
ruit, & ab eadem sponsione adiuto-
rij præmissa, in cœlum postridie e-
uecta est. 2. Vir, cuius gualam dæmō
stringeret, tādiu visibili virginis o-
pe, cuius Scapulare gestabat, muni-
tus fuit: donec extremo securus via-
tico, de vta migraret: 3. Segouie
mulier de fenestra proiliens, à Ge-
nitrice Maria illæta sustinetur. 4. I-
bidem foemina abortum nocium,
per euidentem Virginis pietatem,
non sensit. 5. Alia per multos dies
parturiens confessim de labore su-
bleuatur, eo quod votum suscipi-
endi Scapularis concepisset. 6. Pro-
pe escuriale ex lapsu demor-
tuq. mulier, solo venerandi Sca-
pularis tactu, vitæ restituitur.
7. Alteri suspendium intentatum

per Virginem impeditur 8. Queren-
tæ auditii sunt dæmones planctum
facere super iactura quæ ijs obtin-
git ex sacro Scapulari. 9. Nobilis
per hoc aqua intercute liberatur.
10. Alium murus in caput decidens
nihil læsit. 11. Plurimi tam sacerdotes
quam Ecclesiastici benedictum ge-
stantes Scapulare ab omni dæmonis
tentatione exempti sunt. 12. Rei
fauces præcludi non potuerunt
quamdiu penes se haberet sacramentum
hoc Scapulare. 13. Alium Scapulare
ab ijcentem lepra intercepit. 14. Pa-
rentes Beatissimæ Virgini de monte
Carmelo supplices, puerum post
nouendum in aquæ puteo saluum
repererunt. 15. Ipse Angelorum Re-
gina plurimis per diuum hoc Sca-
pulare ad apertam Cœli arcem de-
signauit. Alia miracula quæ in ipso
Belgionuperrimè cuenerunt lu-
cem quamprimum con-
spicient.

CONCLVSION LIBELLI.

Icet pauca eaque impolito ru-
dioreque stylo haec tenus at-
tulerimus in hoc libello: nihil omi-
nus opulenter satis ex dictis colli-
gere poterunt Confratres nostri
quanta sit sacri habitus B. Virginis
de Monte Carmelo excellentia.
Primo etenim si originem spece-
mus in eo potissimum consilit,
quod non è terra sed à Cœlo, non i-
tem hominum Angelorumue mu-
nificentia, sed purissimis ijsdem
que sacratissimis Virginis Deiparæ
manibus nobis est liberaliter im-
pertitum : quæ quidem præroga-
tiua nihil habet prorsus ab historia-
rum fide alienum: cum simili fermè
& S. Idelphonsus Toletanus Ar-
chiep. & S. Norbertus ordinis Præ-
monstratensis Patriarcha, & S. Ro-
manus Decanus antea, mox Domi-
nicanus, & alij cōplures simili inquā

prærogatiua insigniti memorentur.
Si bona & cōmoda huius sacri habi-
tus attendamus, præcipua est sane
& palmaris hæc prærogatiua: non e-
nim solum B. Virginis dono, verū
etiam singularissimis priuilegijs
augetur & cumulatur. Imprimis est
illud priuilegiū, quod *in sacro Scap-
ulari moriens eternum non patietur
incendium*; quod à Deo impetravit
Deipara, & S. Simoni Anglico im-
mediatè per seipsam concessit: eò
certè excellentius quò immedia-
tius videtur ab ipso fonte gratiæ &
plenitudinis scaturire. Nec mirum;
¶ enim Virgo Sanctissima Christi
Salutificatoris adiutrix (vt loquun-
tur sancti Patres) & in humanæ re-
demptionis mysterio cooperatrix,
pro materno iure suo filium uni-
genitum ita possit orare, vt exoret,
ita petere, vt impetrat & quasi im-
peret; quid ni præstantissimum il-
lud ab ipso obtinuerit beneficium?
2. est bulla sabbathina, ita vt post
mor-

mortem, si forte supereft aliquis peccatorum macula, aut reatus expiatorijs flamnis eluendus (*nihil enim coquinatum intrabit in Regnum Cœlorum*) effectura fit eadem mater amantissima suis precibus & suffragijs, vt sabbato proximè diem obitus consequente, aut iuxta diuinum beneplacitum, à purgatorio liberatae animæ, in lucidissimas æternitatis sedes afferantur. 3. Sunt indulgentiæ, quæ quantæ sint, ex supradictis constat. 4. Est bonorum operum communicatio, quod quantum sit bonum, supradiximus. 5. Sunt alia plurima indulta Pontificia quæ hic describenda non duximus, sed oretenus Confratribus nostris explicanda.

Vnde, cum huius sacri Scapularis tanta sit excellentia, caueant Confratres tantam matris, non ita ut par est, fructum agnoscere, qui enim despicit partum matris sua Promisse.

354 T H E S A V R V S
*Affedit eum corui. Nec tantum Cōfratribus, sed ab omnibus hominib.
tantum munus suspici deberet.*

In quo quidem sicut & in cæteris extrema duo sibi inuicem opposita sed æquè periculosa vitari oportet: nā ex ijs qui de pietatis exercitijs sentiunt, alij humanæ rationi supra modum addicti plus sapere volētes quam sobriè requirat iusta mediocritas, ita Rosario, cingulo S. Monicæ, Scapulari, funiculo D. Francisci cæterisque in Ecclesia antiquissimis vtilissimisque rebus fidem derogant, vt in æstibulat quandam prolapsi iberas nugas & solum deuoto fœmineo sexui idoneas reputent: Cum ab omni tamē suo maximâ sanctitate & doctrina viri, ea simplicitatis & virtutis exercitia mirum in modum coluerint. In diuersum abeunt qui zelum Dei habentes sed non secundum scientiam, nimia superstitione ita eiusmodi peculiaribus exercitijs abutuntur,

tuntur, vt cæteris ad salutem necessarijs medijs quasi post habitis; satis se beatos existiment si eorum alicui exercitio tenaciter adhærent. Quos è duobus laudemus, haud scimus, neutrum sanè probauerimus, quia vtrumque videmus in Christianâ Religione periculissimum, hinc nimiâ, hinc nulla religione irrepente.

Dextram scylla latm, lauum impli- Virg.
cata charybdis obfiderat. Ennid. 3.

Ijs certè qui per contemptum vel Seapulari reliquisque non modo non vtuntur verum etiam iustorum simplicitatem rebus illis piè vt decet vtentium irrident, dixerimus Verbis paululum immutatis, quod olim Philo Iudeorum disertissimus, *Malo guttam simplicitatis verae pietatis, quam secularis & incredula sapientia vas plenissimum;* & hos quoque Deus aliquando irridebit: ijs autem qui rebus deuotissimis nimia fiduciâ , aut superstitione abu-

abutuntur, sibique certissimos cœli fauores pollicentur; ex eo quod præcisè sacrum Scapulare gestauerint, sine exactissima diuinorum præceptorum obseruantia, immo

S. Gre. etiam speciali cultu pietatis, ad quē

Ma- gnus videntur ijs exercitijs inuitari: his

lib. 2. inquam in extremo mortis agone,

Diale. non abs re dictura est B. Virgo,

¶ 14. quod B. olim Benedictus Satrapæ

cuidam, & aulico T'otilæ Gotthorum

Regis, pomposo cultu & stipatu Regiam Maiestatem fingenti,

sapientissimè obiecit; depone fili, de-

pone, quod enim geris, tuum non est.

Nam quid frustra Religionem vul-

tu personato ementimur? nostrum

nullum est Scapulare, nullus habi-

tus, nullum in mortis articulo Vir-

ginis auxilium patrociniumue, si

per voluntatem rebellem à Deo &

Deiparâ nos auertamus, & obsti-

nato animo in peccatis permanere

eligamus. Esse tamen maximum &

ingens priuilegium, & summè ab

om-

omnibus colendum nemo, eo, quo
supradictum est sensu, audebit infi-
ciari. Ex quo patet catholica cōclu-
sione, quâ ratione fiat, ut æternum
non patientur incendium, quot-
quot beatæ Virginis Carmelita-
rum Patronæ cultui sese specialiter
manciparint, & huius seruitutis in-
dicium seu tesseram, Virgineum
Scapulare gestauerint; si nimirum
hæc gestatio Scapularis cum alijs
medijs ad salutem ex se necessarijs
coniuncta sit. Quæ media pia mater
in virtutem initæ per habitum Cō-
fraternitatis abundantius submini-
strabit, cum toto vitæ curriculo,
præsertim in ultimo mortis arti-
culo; si eam Christi, & Christiparæ
munificentiam homo non
aspernetur.

*Ad sacram de monte Carmelo Ordinē
per Apostrophēn peroratio, desumpta ex
tractatu doctissimi viri Ioannis de Car-
thagena ordinis Minorum de Obseruā-
tiā, quem de eiusdem Ordinis anti-
quitate nuper conscripsit.*

AD extremum, ut iam dicendi
vela contraham, ad te mons
Carmeles, qui cognomen Dei pa-
renti dedisti, ac tot innumerabiles
Martyres, Confessores, ac Virgines,
peperisti, sermonem conuerto : ô
mons Carmele monasticæ discipli-
næ exordium, perfectionis Magi-
sterium, ac omnis virtutis fulgen-
tissimum speculum, ô mons Car-
mele, magni Patris Eliæ domiciliū,
vbi austерitatis, & pœnitentiæ, ac
cælestium arcanorum contempla-
tioni assiduè deditus, cœnobitico
statui primordia dedit; ô celebris
mons Carmele, in quo in nouissi-
mo tempore Ioannis Baptistæ vox
illa clamantis in deserto prodijt:

Pœni-

Pœnitentiā agite , appropinquauit Re-
gnū Calorum , ex tunc enim armo-
rum spiritualium fragor insonuit :
ex tunc instrumenta bellicare religio-
ſæ militiæ ad victoriam de hostibus
comparandam perstrepere cœpe-
runt , ex tunc fortis in bello facti
sunt ad expugnandum , non terram
promissionis , sed cœlestem patriā ,
Christo Domino dicente : *A diebus
Ioan. Baptista. Regnum Calorum vi-
nis paritur, & violenti rapiunt illud.* O
mons Carmele , vel eo solum nomi-
ne singulari veneratione dignum ,
quod facello Deiparæ Virgini dica-
to , sacer factus sis , & Marianis fa-
uoribus locupletatus .

O tandem sacra Carmelitana fa-
milia . Tu mihi videris alter mons
Carmelus , celsitudine sanctitatis ,
& decorè virtutum ei persimilis : si
in illo auri , & argenti spiritualia
mineralia delitescebat , hæc in te
non desiderantur , cujū cœlestibus
diuinorum charismatum diuitijs .

Apo-

Apostolicis priuilegijs, ac plenissimis indulgentijs affluas, quos Carmelitano habitu induti, vel basilicas eorum visitantes, vel certè fratres eius protegentes, aut fauore quo quis iuuantes, quotidie lucrantur: quod si mons ille Carmelus arboreū amoenitate, ac herbarum sua ueolentia, degentium in eo animos oblectabat: sane Carmelitarum ordo viridianum est amoenissimum, ager fœcundissimus, cum tot sanctitate, & doctrina conspicuos viros, velut fructiferas arbores, ac tot fœminas, mira virginitatis sua ueolētia fragrātes germinarit: quare cum hi omnes Carmelitanæ religionis alumni, Deiparæ Virginis, speciali ratione, se deuouerint, ac eius obsequio, & famulatuī perpetuo se sacrauerint, recte in hanc sacram religionem conueniunt verba illa: *Gloria Lybani data est ei, decor Carmeli, & Saron: cum reuera ipsa Virgo præcipius sit Carmelitanæ familie*

CARMELITARVM. 32

familiæ splendor, honor, & pulchritudo. Vnde merito vobis intonare licebit illud, quod olim ad Iudith, Virginem adumbrantem, dictum fuit; *Tu gloria Hierusalem, tu letitia Israel, tu honor ifcentia populi nostri.* Licebit & dicere te, Mariam Matrē, & nutricem diuinitus datam, habere gloriamur: maternam tuam pietatem in filios exerce, ad te confugimus, auxilium tuū imploramus, ut sicut regia munificentia, singulari filiationis tuæ gratia, in terra nos exornasti, ita eiusdem filiationis hæreditate in Cælo gaudere facias, quam nobis largiri dignetur, qui cum Patre, & Spiritu sancto viuit, & regnat in sæcula sæculo-rum. Amen.

(?)

Ad maiorem Dei & Deipara Virg.
gloriam.

SEQVN-

SE QVVNTVR
E X E R C I T I A
P R O P R I A C O N F R A-
 trum Beatissimæ Virginis
 de monte Car-
 melo.

C A P V T I.

 ACTENVS pri-
 uilegia & fau-
 res, quos beatif-
 sima Virgo Ma-
 ria Confratribus
 Sacri Scapularis,
 tum per se im-
 mediatè, tum per summos Ponti-
 fices contulit, recensuimus. Simili-
 ter obligationes & onera ex con-
 fratrum parte requisita explicau-
 mus:

mus: quæ obseruando & implendo
prædictorum priuilegiorum & fa-
uorum redduntur participes.

Quoniam verò præfati Confra-
tres specialem beatissimæ Virgi-
ni velut filij charissimi, & intimi, vt
supra ostendimus dedicantur: I-
deo breuissimum eumque efficac-
issimum viuendi modum ijs per-
stringere, operæ pretium duximus;
quo specialem aliquem cultum re-
ciprocō affectu tantæ Virginis repé-
dant, libique ipsis in futurum pro-
uideant.

Non equidem nos latet, pluri-
mos singulari quodam erga Decipa-
tam Virgine affectu, ferri, illiusque
cultum magni momenti esse sibi per-
suasum habere: sed paucissimi sunt,
qui hanc deuotionem, vt pareat,
efficacibus exercitijs in opus con-
ferant. Quidam enim in pia quadā
ad B. Virginem Mariam affectione,
& oratiuncularum quarundam ad
suis patrocinium impetrandum re-
citatione

C A R M E L I T A R V M . 315
citione subsistunt, idque magis ex
consuetudine, quam vera deuotio-
ne, nec ultra progrediuntur: quod
licet pium sit; utilitatis tamen parū
habet. Ut ergo Confratres nostri
probatissimi Virginis filij solidiori
eoque utiliori deuotionis pane re-
ficiantur: quod modo breuissime
sumus perscripturi, diligenter at-
tendant, & medullitus sibi impri-
mant.

C A P . II.

In quo consistant exercitia Con- fratrum.

B Ina adferemus exercitia, qui-
bus mirum in modum bea-
tissimam Virginem sibi deuincient
Confratres nostri.

Verissimus igitur, & primus Vir-
ginis cultus , in quo specialissi-
mè sunt exercendi, est eiusdem vir-
ginis imitatio : quidquid enim eius

cultor præstiterit, si moribus ab ea
dissentiet, nihil profecto præstabit.

Secundus Virginis cultus , est
quotidiana quædam omnium ope-
rum & actionum ad eandem Vir-
ginem directio, prout infra appare-
bit.

In primis itaque matrem suam
cælestem æmulari, eamque prout
in hoc vitæ decursu se gessit, imita-
ri, confratribus summopere este-
nitendum. Cum verò ratione Sca-
pularis, illius filij speciales sint ef-
fecti: quid Matri gratius accide-
re potest, quam eius vestigijs in-
hærere? Audite sanctum Bonauen-
turam, Matrem Dei , seruus Dei, tan-

*In stim-
dam.
8.7.*
quam bonus & deuotus filius in omni-
bus pro posse studeat imitari: hoc sem-
per habeat pro regula generali, ut Vir-
ginis Mariae semper vestigia simplici-
ter imitetur , cuius appetit suffragia
postulare: & certo sciat, si modo imite-
tur, & honorem tanquam matri vera-
eiter exhibeat , cum tanquam suum
filium

CARMELITARVM. 317
filium veraciter adiuturam, & qua di-
gnè ab ea petierit, illi daturum, & in
omnibus necessarijs ad salutem simplici-
ter administraturam, & tandem in
caelesti gloria illum apud se feliciter
collocaturam. Haec tenus S. Bonauen-
tura: ex quibus colligitur, nullum
pietatis officium, aut deuotionis
cultum, quo Virginis beneuolen-
tiā promereri possimus, compe-
tiri: quam si in eius imitatione vir-
tutumque illius æmulatione sista-
mus. Huc ergo internas animi vires
cogant confratres, huic namque
Virgini adhærere bonum est, quā
filij Sion incliti, & amicti auro pri-
mo æmulatione multa sine fine re-
quirunt.

Modum itaque, quo hæc sunt
præstituri, annotabimus.
capitulis sequen-
tibus..

C A P V T III.

De exercitio virtutis fidei ad exemplum B. Virginis.

Fides est donum intellectus quo illustratus homo, firmiter assitetur omnibus, quæ Deus reuelauit, siue scripta illa sint, siue non sint.

Beatissima Virgo magnopere in hac excelluit virtute, ac proinde magnum Confratribus suæ imitationis reliquit exemplum.

1. Credidit Trinitatis individuum mysterium altissimum ex Angelis Gabrielis verbis, qui & personam Patris à quo missus, & filij incarnationem, ac Spiritus sancti obumbrationem expressit; quod tamen mundo nondum passim reuelatum erat.

2. Credidit altissimum Incarnationis mysterium, ecce, ait, ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum. Vnde Augustinus sanctus

CARMELITARVM. 319

Eius; Beator fuit Maria percipiendo lib. de
fidem Christi, quam concipiendo car- vir. s. 3
nem Christi.

3. Credidit verbi incarnandi di-
uinitatem, fecit, inquit, illa, nubi
magna qui potens est, & sanctum no-
men eius. Vnde Rupertus, nec enim,
ait, quod carne concepit, mente ignora- in Isa.
re potuit. 6.340

4. Quale fidei argumentum, té-
pore vnigeniti sui passionis præsti-
tit? titubarunt tūc in fide Apostoli,
at illa stans iuxta crucem, uti per-
fectissima erat in fide, ita cōstantis-
sima perstittit in eius confessione.

Discant hinc Confratres nostrī
Catholicam fidem, Apostolieam, &
Romanam, & vt ita dicam, Maria-
nam mordicus retinere: licet fre-
mant hæretici, pullulent sectæ, &
venena ex barathro infernali euo-
mant Lutherus & Calvinus, persi-
stant Confratres iuxta crucem cum
Maria in confessione fidei.

Discant ab hac matre, altissima

320 EXERCITIA
mysteria, omnem ingenij captum excedentia credere, & non proprio iudicio ad suum sensum pertrahere, inde namque omnis pullulauit hæresis, quod & ipse met fatetur Lutherus: omnino, ait, melius esset, resignare illam hactenus receptam & usitatam versionem bibliorum, quam tot nouas versiones cumulari, quibus nihil proficitur, nisi quod dissimilitudo & discrepancia lectionum turbat, & studium remoratur, ac in multis locis incertior em, quam fuerit, dimittitur. Sic ille.

EXEMPLVM.

Sancta Mater nostra Terezia à Iesu fundatrix Ordinis nostri ab initio conuersionis suæ totam se B. Virginis Mariæ cultui dedicarat & vnicè virtutem illius exempla sibi proposuerat imitanda. Proindenon immerito factum est ut in fide altissimum certitudinis gradum à Deo in primis acciperet; quanto nam-

namque mysteria erant obscuriora & celsiora, tanto magis se in fide confirmari ac stabiliti, sibiq; acritis exhiberi deuotionis ansam affirmabat, inquiens, in profundioribus mysterijs, maiorem Dei omnipotētiam, & sapientiam demonstrari.

Desiderabat subire martyrium pro fidei defensione, inquiens, se nō solum pro sacræ Scripturæ ac fidei veritate, sed pro minima eius Ecclesiæ ceremonia libenter millies mortem subituram.

Adeo infallibiliter res fidei credebat, ut nec primos tētationis motus aduersus eam vñquam persenserit, à qua fidei firmitate magna semper & ardua aggrediebatur, sciens quod Deus nunquam seruas suas eius verbis confidentes, deserteret.

Mediante dono intellectus sublimissima fidei nostræ mysteria cœlesti luce penetrabat & cognoscerebat, prælertim verè sanctissimæ:

Trinitatis mysterium, de quo euidentiam illam habuit, quam Theologivi vocant, *in attestante.*

Ardentissimè fidei Catholice propagationem desiderabat, nec aliquid magis deplorabat, quam sui temporis graflantes hæreses. Hinc assiduè pro sanctæ Ecclesiæ exaltatione Deum precabatur, rogans pariter pro ijs qui prædicationi Euangelicæ diligentem operam nauarétnam præcipuus scopus eius. in noua Ordinis sui reformatiōne is fuit, vt ex oratione perenni & omnibus alijs exercitijs in conuertendis hæreticis, ac infidelibus opem ferret.

Morti proxima continuas & incessabiles Deo gratias agebat quod illam suæ Ecclesiæ filiam constituisset, repetēs identidem verba hæc cū ingenti spiritu, *Domū nū Domine Ecclesiæ filia sum.*

Cohortabatur suas Virgines ad perpetuam, & inuiolabilem reuetiam, summo Pontifici, & Ecclesiæ Praefata-

CARMELITAKVM. 53

Praeclaris debitam, nauans operam
diligentissimā, vt ipsos titus, & cere-
monias fidei nostræ exactè obser-
uarēt? Ponebat etiā studiū vt doctrinā
christianā addiscerent, & bene-
perciperent, cuius rationem ab illis
seriō exposcebat. Ægrè admodum
ferebat si aliqua monialium, abstrus-
a fidei mysteria curiosius explica-
retur. Quocirca cum Tolerti quædā
puella, ab ipsa Religionis habitum
efflagitaret & consensu obtento di-
ceret se habere penes se biblia, quæ
Monasterio pariter illatura esset,
respondit sancta Virgo sicut lepidè:
filia mea, caue biblia huc attuleris,
imò vñā cum illis foris remancas;
quippe mulieres sumus, quæ præter
fusum & filum aliud non noui-
mus.

O R A T I O.

O fidelissima mater virgo MA-
RIA, pulsant hæreles, inful-
tant

324 EXERCITIA
tant heretici , & insaniunt contra'
sanctissimam Ecclesiam catholicæ fi-
dēm: O ro te Mater, ne permittas, ut
vñquam aures impijs his fremiti-
bus patefaciam ; sed velut fidelis
seruus , in fide Apostolicâ & Ro-
mana perseuerem. Amen.

C A P V T IV.

De Virtutis spei exercitio ad nor- mam B. Virginis.

SPES est virtus , quā voluntas au-
xilio diuino freta , ad Deum
acquirendum assurgit. Per hanc
virtutem mirificè in altum assurre-
xit Deipara, ac in Deum suum gra-
dum fecit.

1. Beatitudinem & voluptatem
interminabilem præstatiſſimo spei
actu prætolabatur, vt ex illo pa-
tet: *Ecce enim ex hoc beatam me di-
cent omnes generationes.*

2. Ob eiusmodi spem , labores
omnes & difficultates superabat,
ardua

3. Media ad fœlicitatem beatificam adipiscendam fortianimo sperabat, vnde dicebat: *& misericordia eius à progenie in progenies timentibus eunt.*

4. In difficillimis huius vitæ miserijs anxietatibus & aduersitatibus, ob beatitudinis amorem immota perstigit, quod est effectus spei.

5. Clarissimè illuxit nobilissimè Beatissimæ Virginis fiducia cum in Cana Galileæ, Christus Dominus ei diceret, *quid tibi & mihi est mulier,* loquens nimirum de diuinitate sua, secundum quam mater non erat, altamen nequaquam animo despōnit, sed seruis innuens, ut hydriæ aquâ replerent, voti facta est compos.

1. Hæc peramanter sibi impriment Confratres; fœlicitatem æternam ingenti animo & spe præstolari, per hoc ad bona opera exequenda se se excitantes.

2. In aduersitatibus, & ærumnis,
vbi plerumque nulla videtur emer-
gendi spes, è contra sperent: spera-
uit enim Abraham in spem diuinā
contra spem humanam, & reputa-
tum est ei ad iustitiam.

3. In desolationibus internis, &
animi ariditatibus neūtiquam spem
abijciant, & si consistant aduersum
eos castra, non timeant, imo si ad-
uersum eos Demonum, mundi, &
carnis exurgat prælium, in hoc spe-
rent.

EXEMPLVM.

Tametsi in gradu eminentissimo
virtutes omnes habuerit prefata
Virgo TERESIA; attamen mirum
in modum virtute spei, quæ magna-
nimitati adiuncta erat, dotata fuit.
Quot quæsto angustiæ, quot contra-
dictiones, quot labores, quot nego-
ciorum circa reformationem, diffi-
cultates asperimæ occurserunt? &
tamen spe firmâ velut anchorâ pro-
cellas intuentes pacato animo su-
pera-

perabat: ita ut quadam die cum gra-
uiissimi viri nunciarent reformatio-
nem corruisse, ipsamque ab omni-
bus dici inquietam Religiosam, il-
la subridens, adeo pacato animo
substituit, ut ne minimus quidem
motus fuerit turbulentus in ea no-
tatus. Vnde in sua vita ait: Hactenus
videbar aliorum operâ indigere, &
plurimum in auxilio mandi spera-
bami, sed modo omnia effe instar tenuis
ramorum resmarini intelligo, quibus
si innitaris, securus non es: ideoq; si af-
flictiones, murrurationes, contradic-
tiones ingruant, è vestigio deficit niū-
dus, cui innitebaris, nec te sustentare
in hoc valeret; & sic compertum habeo
præsentib; ad minimè cadendum
remedium esse, si cruci, & ei qui in cru-
ce pependit, innitaris: quippe amicuns
bunc semper reperio, & cum hoc velut
cum dominio quodam me inuenio, ita
ut toti mundo videar posse resistere in
me insurgenti, modo ipse Deus mihi
non desit.

Nec

Nec mirū, quia hac virtute spei opus illud adeo mirabile, quale fuit tum virorum, tum virginum reformatio, exertuit; quod profecto, sub auspicijs beatissimæ Virginis Mariæ præstitit: quippe cum in principio reformationis quadam die int̄ius orationis altissimæ, quā abūde prædita fuit, sese dedislet exercitio; & inter orandum eidem Deiparæ prægrandes molestias & difficultates circa reformationem obijceret, affuit ei extemplo sanctissima Virgo, & cum torque aureo pretiosissimo circumcingens, horribatur, ne formidaret, opus arduum aggrederetur, fore ut exantlaret omnia; à quo tempore tanta spei firmitate se roboratam persensit, ut tunc vel maximè soleret sperare, cum homines desperarent: vnde iuremerito mulieris fortis, iam pridem à Salomone requisitæ dicendo, mulierem fortē quis inueniet? nomen & honorem fuit fortita.

Plures & stupendos huius nostræ sanctæ Matris Teresiae spei actus, cæterarumque virtutum colliget, qui perleget eius libros, quos spiritu S. afflata conscripsit, qui modo Latino idiomaticevenales habentur.

O R A T I O .

O spes nostra Maria, salve; scio quod ait Ecclesiasticus, fœlix qui non habuit animi sui tristitiam, & non excidit à spe suâ; Rogo te Domina mea, fac ut in his miserijs, spe supra me erectus, valeam fortiter omnia exantlare: Sustine igitur me, ne cadam animo, serua ne corruam, sustenta ne deficiam, & sic in Domino sperans non infirmabor, sed mutabo fortitudinem, assumam penas, vt Aquila volabo & non deficiam.

Amen.

CAPUT V.

*De exercitio charitatis ad normam
B. Virginis.*

Charitas est virtus, qua diligi-
tur Deus propter se, & proxi-
mus propter illū; & proximus pro-
pter Deum: vnde, S. August. inquit
charitas, est motus animi ad fruendum
Deo propter seipsum: atque proximo
propter Deum.

Hæc virtus plenissimè in B. vir-
gine extitit: quippe cum gratiæ ple-
nitudinem Angelo testante habue-
rit; consequenter charitatis donum
in eminentissimo gradu fuit asse-
quuta; iuxta etenim gratiæ mensu-
ram, charitatis donum infundi-
tur.

Quod si primum charitatis gra-
dum, videlicet Dei dilectionem at-
tendamus, ô quantis animi viribus
in Deum per hanc dilectionem ef-
fe-

ferebatur? Magnificat, ait, anima mea Dominum, & exultauit spiritus mens in Deo salutari meo: quid est illa magnificatio, quid ille iubilus, nisi Mariæ amor & in Deum affectus? Magnificauit, inquit Bonaventura, Virgo Deum decentissimè & in Deo fr. in Sp. missimè exultauit, quia Deum excel- ^{urges} amissimè amauit. ^{2.}

Secundo quo, & quanta pro Dei honore perpessa fuit hæc Virgo? quod profecto euidens amoris diuini argumentum fuit; nuaquam enim amor Dei otiosus est: operatur enim magna, si est, si autem operari re- Greg: nuerit, amor non est: & ideo bene S. So- hom. 3- phronius, mentionem de faciatif- in E- fima Virgine faciens, dixit: Vnde, mang.

ait, constat quia plus omnibus dilexit, propterea & plus doluit', intantum ut animam eius tam pertransiret, & possideret vis doloris, ad testimonium eximie dilectionis.

Tertio, quantis amoris affe-
ctibus,

Cibis, vnigenitum suū Iesum fuit prosecuta, dum eum toties in vlnis gestaret, tot amplexibus stringeret, tot osculis suauissimis, genas illius premeret? toties cor eius vulneraret in uno oculorum suorum. Vnde S. Bernard. sagitta erat amor Christi in corde beatissimæ Virginis, quæ non modo cor eius fixerat, sed vndique transuerberauerat, sic ut in toto illo virgineo pectore nihil ab amore diuino vacuum remanserit.

Iam verò si de Proximi dilectione loquamur, & quantum in hac præualuit sanctissima Virgo! cum enim veri in proximum amoris motuum & principium sit Deus, necesse est nobilissimum fuisse Virginis in eximum affectionem, cum Dei amor in illa foret nobilissimus.

Primo, Amor proximicharitatis officia non negligit, sed vnicè exercet: Maria vix ab Angelo salutata, ad cognatam Elisabeth pergit,

git, charitatis officia exhibitura.

Secundo, amor Proximi compa-
titur & indigentibus subuenit; Ma-
ria in nuptijs in Cana Galileæ cele-
bratis sponsis compatitur ob vi-
ni indigentiam , dum ait vnigenito
suo , *vinum non habent.*

3. Amor proximi sibi non parcit,
nec querit quæ sua sunt ; vt alteri
prodesse possit: Maria per Monta-
na, Iudeæ, sibi nec itineri longissi-
mo parcit , vt alteri proficit. *Quid e- In sps
nim, ait Bonaventura , eam ad officiū 6. virg
charitatis festinare cogebat, nisi chari- c. 6.
tas, qua in corde eius fernebat.*

Amor proximi etiam cum pro-
prij honoris iactura subit incom-
moda , vt proximo sit bonus odor,
Maria cum legi Mosaicæ de Purifi-
catione , obtemperare non tenere-
tur, ac parum honorificum ei esset,
cæterarum mulierum instar censi-
immundam & peccatricem , tamen
ne cuiquam foret offendiculo, imò
potius bono exemplo, pro incredi-
bili

Obibus, vnigenitum suū Iesūm fuit
prosecuta, dum eum toties in vlnis
gestaret, tot amplexibus stringeret,
tot osculis suauissimis, genas illius
premeret? toties cor eius vulnera-
ret in uno oculorum suorum. Vnde
S. Bernard. sagitta erat amor Chri-
sti in corde beatissimæ Virginis,
quæ non modo cor eius fixerat,
sed vndique transuerberauerat, sic
ut in toto illo virgineo pectore ni-
hil ab amore diuino vacuum rema-
serit.

Iam vero si de Proximi dilec-
tione loquimur. A quantum in hac

git, charitatis officia exhibitura.

Secundo, amor Proximi compa-
titur & indigentibus subuenit; Ma-
ria in nuptijs in Cana Galileæ cele-
bratis sponsis compatitur ob vi-
ni indigentiam, dum ait vnigenito
suo, *vinum non habent.*

3. Amor proximi sibi non parcit,
nec querit quæ sua sunt; vt alteri
prodeesse possit. Maria per Monta-
na, Iudeæ, sibi nec itineri longissi-
mo parcit, vt alteri profit. Quid e-
cum ait Bonaventura, cum ad officium org
festinare cegebatur, nisi charitatem.
corde eius ferrebat.

non vici nunc — — —

bili sua charitate, honori , iuri & priuilegio omni suo cessit purificationis ritum non omittendo. Amor proximi egenis & indigentibus liberalioris animi affectu succurrit ex proprijs. Sanctissima Virgo illustrare hoc reliquit exemplum ; nam ut refert Nicephorus Callistus, in mortis agone ipsa reliquit, & distribuendam mandauit vestē quandam vitem, quā vtebatur, pauperibus quibusdam feminis in viciniā degentibus: imò & Patribus nostris

Ioann. Carmelitis qui tunc in monte Carmeli morabantur , propriam suam domunculam, quam iure hæredatio à Matre sua sancta Anna habuerat, donauit, ut illa Patrum nostorum foret receptaculum, qui à Carmelo subinde Ierosolymam pergebant, charitatis officia populo exhibituri.

Amor proximi consolatur, suaviter excipit , confortat, animat, consolidat. Beatissima Virgo plurimis

timis hoc exhibuit: inter quos fuit ^{de D.}
S. Dionys Arcopag. quem è Gr-^{n.s.3.}
cia in Iudæam profectum consola-
ta est Virgo, animauit, & inteligio-
ne Christianâ confortauit.

Immo hoc absentibus per literas
omni spirituali gaudio & consola-
tione superfluentes præsttit,
prout fecit scribendo ad S. Ignat-
ium Martyrem: habet & in Sicilia
Vrbs Messanensis vnam, quam ve-
lut sacras quasdam reliquias, ve-
neratur: quin & Florentia vnam, te-
ste S. Hieronymo de Ferraria, in
qua hæc verba: Florentia dilecta à
Domino Deo nostro, & dilecta fi-
lio meo Iesu Christo, & etiam mihi
perseuera in fide, quam suscepisti,
ora constanter, virtutibus sedulo &
indefessè operam dato, atque ita
salutis, & æternæ gloriæ particeps
fies. Vale. Hæc Sanctissima Vir-
ge.

Ex his breuiter dictis (nā proli-
xum nimis foret omnia chari-
tatis

tatis officia beatissimæ Virginis re-
censere , imò quis ea recenseret?)
addiscant .Confratres nostri piam
matrem imitari.

Primò. Deum Opt. Max. totis a-
nimæ viribus diligent: creaturarum
inordinatos procul abiijcant affe-
ctus: minus enim Deum amat, qui
aliquid amat, quod propter Deum
non amat, ut ait sanctus Augsti-
nus.

2. Proximum diligent, sicut sei-
pfos, nec rancorem, vel odium, vel
inuidiæ fomenta enutriant.

3. Proximi amore salutationibus
pijs, prout Elisabethæ præsttit vir-
go, & alijs charitatiis locutionibus
foueant, *væ enim y's,* ait sanctus Bo-
^{in Sp.}
_{v. c. 4.} nauentura , qui propter odium salu-
tationem proximo negant.

4. Ad misericordiæ opera tam
corporalia, quam spiritualia prom-
pti sint, & alacres, *væ enim*, ut idem
sanctus ait, tardis ad opera charitatis.
Ideoque esurientes lubenter pascat,
uti-

sitientibus dent potum, nudos cooperiant, captiuos & incarceratos redimant, infirmos visitent, peregrinos hospitio suscipiant, mortuos sepeliant, vel sepeliri satagant: peccantes corrigant, nam quibusdam ^{Bon. in vita} sanctis fuit reuelatum hoc praeser-^{Christi}tim charitatis officium præstitisse. 4.

B. Virginem dum in templo moratur, sodales suas de defectibus & peccatis commonendo, & verbis castigando. Præterea ignorantes docent, dubitantibus rectè consulant, profidelibus defunctis in purgatorio existentibus Deum enixè roges, in hoc namque maximus est charitatis & compassionis actus: sacra pro eorum salute, vel officia defunctorum celebrari procurent. Deinde afflitos & desolatos pijs colloquijs, imò suis facultatibus consolentur: iniurias sibi illatas proximo remittant, & eis reconcilientur: non enim B. Virg. filius est, qui eam in amore erga proximū nō emulatur.

P Nar-

Narratur in vita beatæ Mariæ Magdalenæ de Paxijs ordinis nostri Carmelitici Religiose anno 1607. mortuæ exemplum , quod cum die quadam orationi altissimæ intenta esset & absorpta , more solito rapta est & à sensibus alienata: quo tempore apparuit ei dilectissima Virgo Maria manu gestans pulcherrimum & nobilissimum vas liquoris suauissimi: illa è vestigio sciscitabatur quidnā præ manibus gestaret? cui Deipara respondit esse charitatis virtutem, ex templo B. Magdalena totis animi viribus tibi huiusmodi vas impetratigratiōsē postulabat; quod utique factum satis euentus docuit. Nam præterquam quod Dei Opt. Max. ardentiſſimo amore deparet , adeo interdum æltuabat, ut ad cor refrigerandum niues & aquam frigidissimā affudere deberet, immergens in illa brachia, & aspergens illâ vultū, eamque in ſinū ſuum infundens, eo quod videretur

diuino ardore prorsus consumi: unde conuersa ad cælum, aspectu planè eleuato suspirabat languēs ac dicēs:
Non possum vñterius perferre tantam flammā? Quandoque etiā p̄æ nimio amoris excessu, arreptis pānis ac ve-
 lis capitīs sui, ventilabat vultū inflā-
 matum Nec non p̄æ diuinam amoris
 impetu, manibus crucifixo arrepto,
 cursitabat per conuentum, altè vo-
 ciferās ô amor, ô amor, ô amor: in qua
 actione nunc oculos in altum attol-
 lebat, nunc ad crucifixum declina-
 bat, nunc illū ad pectus tringebat,
 & cū excessiuo feruore amplecte-
 batur, dulciter subridēs ac mira de-
 diuino amore proferēs; oculis inte-
 rim in vulnus S. lateris collimatis.

Aliās cælesti amore extimulata
 velociter currebat in chorū & in-
 credibili agilitate quendā crucifixū
 à suo stipite resoluens humi sede-
 bat, eumque in simi suo foue-
 bat, & detractis capitīs sui ve-
 lis, ijs sudorem & sanguinem

Christi velut viuentis abstergebat:
 & in miraculum: Talia namque ve-
 la post huiusmodi obsequia deuota
 crucifixo exhibita inuenta sunt ma-
 dida & sudore plena quasi realiter
 Christi corpus absterserent.

Multoties in similibus excessi-
 bus currebat velociter per Conuē-
 tum ac hortum clamans, se inquire-
 re animas quæ cognoscerent &
 amarent amorem : aliquando etiam
 arreptis campanarum funibus eas
 pulsabat altè vociferans: *venite ani-
 ma ad amandum, properate ad anian-
 dum amorem, qui tantum nos amat. I-
 tem si scirem Domine tuam esse volun-
 tatem, vt in aeternum cogitarem de in-
 ferno, sponte me precipitarem in illas
 flaminias, tantummodo vt tuum diui-
 num beneplacitum exequerer.*

Etiam proximum adeo dilexit,
 vt se omnibus spiritualibus benefi-
 cijs, alijsque donis de sursum à Pa-
 tre luminum descendantibus pri-
 uari, exoptaret, vt ijs proximus ex-
 orna-

ornaretur. Vnde sapissimè confo-
lationibus diuinis quibus ex more
in oratione mentali fruebatur , ce-
debat , & sororibus indigentibus
charitatis officia; inquiens se rapti-
bus,& similibus donis malle priua-
ti,quam proximo non subuenire.

ORATIO.

O Charitatis abyssus Maria, sa-
nè fortis ut mors, dilectio tua, eia
Mater amantissima clientem adiu-
ua, confirma , visceribus charitatis
renoua, ut ita & Deum super om-
nia diligere, procul eliminato crea-
turarum affectu & desiderio : &
proximum sicut meipsum suauidi-
lectione prosequi valeam , nec an-
gustia nec tribulatio separet me à
charitate Christi &c.

CAPUT VI.

*De Obedientie virtute ad exemplum
B. Virginis.*

Obedientia est virtus , per quā

propria voluntas abnegatur , superiorumque iussis obtemperatur , vnde S. Augustinus : *Vix, inquit, obediens mandatum non procrastinat, sed parat aures auditui, linguam vocis, manus operi, pedes itineri,* & sic se totum in se colligit , ut mandata pareat operantis.

Huius virtutis studiosissima fuit beatissima Virgo.

Primò Deo Opt. Max. fuit obedientissima , ne latum quidem unquam à voluntate diuina deflectendo.

Secundo, Angelis, cum respondit Gabrieli: fiat mihi secundum verbū tuum:

Tertio legi; dum cæterarum mulierum more, in templum purificationis causâ proficiscitur, cum tamē à lege eximeretur.

Quartò Parentibus suis: vt eniat ait S. Mechtildis lib. 7. Parentibus semper etiam in minimis morigera fuit, ita vt ne quidem signo, vel numero eos unquam offenderit.

Quin-

Quintò sponso suo Iosepho; quid
enim aliud erat, quam obedientia
actus, dum cum in Nazareth seque-
retur, comitaretur in Bethleem, cù
eo fugeret in Ægyptum , & uno
verbo, cum eo diuinam pacem & a-
morem conseruaret.

Sexto, Impijs etiam hominibus,
velut Augusto Imperatori obsecu-
ta fuit, cum iuxta eius mandatum
in Bethleem perrexit descriptio-
nis tempore.

Hanc igitur matrem imiten-
tur Confratres.

Primò Deo , eiusque manda-
tis sedulo obtemperent, potius-
que millies mori, quam ab eius ve-
luntate deuiare satagant.

Secundò legi diuinæ, cæremo-
nijs Ecclesiasticis, institutis pijs, &
antiquis Traditionibus sanctorum
Patrum suscipiendum deferant cultum
& honorem.

Tertiò superioribus , velut filij
Parentibus, servi Dominis , mi-

lites Ducibus, studijs Magistris,
& his similes diligentissimè pareant
ad dictæ Virginis exemplum.

Quartò discant vxores maritis
suis & honorem debitum, & amo-
rem requisitum gerere, quippe hoc
præstítit B. Virgo.

Quintò etiam impijs hominibus
obtemperent Confratres, in ijs qua-
legi diuinæ non opponuntur.

EX E M P L V M.

De sancto Alberto, Ordinis no-
strri Athleta per illustri habemus, cū
supra omnia B. Virginis cultum, &
deuotionem amplexū fuisse. Quod
vtique ab ineunte ætate sibi propo-
suit, sanctissimæ Virginis virtutes,
& mores imitando. Inter alia non
parum virtutem obedientiæ exco-
luit ad quam sanctissimæ Matris
auxilio facile peruenit. Satis super-
que hoc semel patuit cum iter vna
cum socio suo ageret; cum enim eius
socius aquæ lagenam deferret, vt
tantillum inter medios foliis æstuá-
tis

tis calores refici possent, contigit ut forte fortuito lagena è socij manibus elaberetur, & ita in terram cadiens, in varias partes fracta dissolueretur: quo agnito S. Albertus ait Socio, vade, per obedientiam partes agentes simul de novo compone, & affer lagenam. Dictis obtemperat socius, partes simul componit, quo facto, obedientiæ virtute iunguntur inter se sicut prius, apparetque integra lagena. Magna profecto obedientia! an in Sancto Alberto, vel socio? Sed in S. Alberto dicamus, quem etiam præcipiendo, virtutem obedientiæ mirum in modū excoluisse pro comperto habemus.

O R A T I O .

O obedientiæ speculum Virgo Maria, impetra obsecro mihi obedientiæ virtutem, quâ Deo, & eius mandatis toto vitæ curriculo valeat obtemperare, quâ superioribus meis debitum honorem, & submissionem referam: Tu voluntatem

P s meam,

meam, iudicium meum, vires meas, membraque omnia in obsequiuū tuum, & vnigeniti filij tui subiace, ut ita sit mihi obedientia cibus, quo in hoc mundo sustenter: sit potus quo recreer: sit vestis nuptialis. & stola gloriae, quā vitam æternam promerear. Amen.

C A P V T VII.

*De exercitio puritatis, seu castitatis
ad normam B. Virginis.*

PVritas siue Castitas est virtus, quæ carnis concupiscentiā moderatur, & illicitas voluptates excludit. Triplices habet gradus.

Primus est, piorum Coniugatorum, qui in eo consistit, ut corpore & animo ab omni illicito, & in honesto vnu abstineant cum alijs, inter se verò purum & honestum matrimonium colant.

Secundus gradus est viduarum, aliorumque continentium, qui ad conciliandum sibi magis magisque Deum, à secundis nuptijs abstinent, perpetuamque custodiunt castitatem.

Tertius & ultimus gradus est eorum, qui perpetuam conseruant Virginitatem, nullaque voluntaria libidine corpus vel animam contaminant.

Iam vero huius virtutis diuinum plane exemplum præbuit Deipara Virgo. Fuit namque purissima, castissima, honestissima, in corpore, in anima, in gestibus, in oculis, in conuersatione, ita ut nulla vñquam facerit castior, vel extiterit purior. Vnde sanctus Ioannes Chrysostomus, cum, inquit, S. Virgo Maria su-servisse præ omnem humanam naturam castitatem seruaret, propterea Christum motor Dominum in ventre concepit. Audeant igitur Confratres in hoc virtutis studio Deiparam concomitari: & vs

*Eb de
Virg.* sancti Ambrosij verbis vtamur: *fit*
vobis tamquam in imagine descripta
virginitas Maria, & eius vita, in qua
velut in speculo resulget species casti-
tatis atq; forma virtutis. Nec imme-
rito hanc virtutem velut primariā
amplecti debent: etenim præterquā
quod in illa excelluerit B. Virgo,
sædem requisiuit inter illas tres
conditiones seu obligationes, quas
supra descripsimus.

Primo. Coniugati itaque Confratres pro huius virtutis exercitio,
 summâ honestate, pudicitia & fide
 mutuâ, intra sacri matrimonij limi-
 tes sese contineant.

Secundo. Alij verò, velut viduae
 & quicumque matrimonio iuncti
 non sunt, ingenti studio sensus suos
 ad virginis purissimæ normâ mo-
 derentur: singularem & vitiosam a-
 liorum familiaritatem cuitent: ab
 omni fœdo contactu abstineant, ab
 omni illicito, & curioso aspectu se-
 & retrahant: subinde Davidis verba
 repe-

repetentes , Auerte Domine oculos
meos , ne videant vanitatemi : Om-
nibus cogitationibus & in honestis
desiderijs resistant ; & repente quo-
suis metibus talia illabi aduertunt ,
principijs obstante , procul abij-
ciant.

Tertio, per alienas aedes curiosi-
tatis gratia non circumcurrunt : In
plateis, & locis publicis non demo-
rentur praedæ inescandæ causa: Dū
in Ecclesijs diuinis officijs assistunt,
per omnes angulos & partes non
circumspiciant, sed sibi attendentes
orationi vacent, & modestè se re-
colligant, Turpia verba non ament
nec loquantur. Cantilenas minus
honestas nunquam expromant : ve-
enim ait sanctus Chrysostomus.

MARIA non leuis, non iocosa, non can-
tatrix , non turpium verborum amia-
trix, sicut solent plerumq; puellæ , qua-
talia libenter aut loquuntur aut au-
diunt. Hac ille, hoc est primum vir-
utis castitatis exercitium.

EXEMPLVM.

Sancta Mater nostra Teresia ut-pote exemplo B. Virginis ex diuino-privilegio adeò casta fuit, & pura, vt nec ipsas tentationes carnis un-quam persenserit; immò puritas vir-ginalis ex vultu eius singulariter resplēdebat, ita vt etiā secum cōuer-santes ad eandem puritatem inuita-ret. Aiebat qui non abstrahit cor suum ab omni affectu extra Deum, nunquam perueniet ad contemplationem.

B. Magdalena de Pachys Ordini nostri ut supra diximus, mirum in modum B. Virginis exemplum fuit prosecuta: potissimum vero in castitatis virtute eam ita emulabatur, vt diceret s̄epe cum lacrymis: *Ad pondus puritatis sorores. Deus nos coronabit in altera vita.*

Dicebat insuper cordis purita-tem acquiri, si in omnibus abne-getur propria voluntas, eligendo-
potius

potius mortificari quam consolationem propriam querere.

In fine vitæ suæ agebat Deo gratias, quod nunquam agnouisset actiones contra castitatem, & quod in nulla vñquam re delectata esset, quam in solo Deo censebat esse defectum notabilem, Religiosum loqui de consanguineis, vel de rebus secularibus, aut si diceret aliquod verbum difforme suæ professioni, vel admitteret minimam cogitationem in cor suum extra Deum:

Quandoque amore castitatis conservandæ, osculabatur parietes monasterij sui, quod illi essent custodes suæ virginitatis, separantes eam à periculis mundi.

O R A T I O :

Castissima Virgo MARIA liliæ inter spinas, rubus incombus tus, & rosa mystica, tu es puritatis & continetiæ exemplar, tu es virginitatis primiceria, & vexillifera : Ecce sub

sub tuæ sacræ Confraternitatis de monte Carmelo vexillo milito: Obsecro ergo te mater purissima, corporis mei tutelam suscipere digneris: adstant plurimi inimici, ad eum mundus, titillat caro, tentat diabolus: tu adiuua, ne succumbam: tu contere eos in fortitudine virtutis tuæ: ut sub auspicijs tuis casto in amore puritatem tuam valeam æmulari.

CAPUT VIII.

| **D**e Paupertati virtute, ad exemplum Beatissima Virginis.

PAupertas est parentia, & abdicatione voluntaria diuitiarum & cæterarum rerum temporalium. Igitur si quispiam propter Deum voluntariè hæc terrena & transitoria relinquat, vel saltem prompto affectu relinquere sit paratus: ille reue-

revera pauper apud Deum est censendus.

Primo huius virtutis exempla nobis præbuit efficacia B. Virgo pauperem Sponsum sanctum Iosephum officio fabrum lignarium sibi deligendo, ita ut ambo cum parvulo Iesu ad vitam laborando sibi necessaria suppeditarent.

Secundò. In sacratissimo Domini ortu, quale paupertatis exemplum reliquit? In stabulo parit Angelorum Regem: in præsepio reclinat: invili & patenti tugurio animalium receptaculo conseruat ad quadraginta dies. Vnde S. Cyprianus: nulla, inquit, domus ambitione, nisi reclinatorium in stabulo, mater in fæno, filius in præsepio.

Tertio. Quadragesimo post partum die, more pauperum, parturum aut duos pullos columbarū offert in templo.

Quartò post Christi in cælum ascensionem, iuxta sanctum Augustinum,

tinum, voto paupertatis nuncupato, hanc virtutem mirum in modū excoluit, ita ut modicum illud quo conseruandi corporis causa vietitabat, totum ex eleemosynis collectum esset.

In hac virtute Matrem imitentur Confratres nostri.

Primò, diuites; in opum rerumque affluentium contemptu, ita ut plus æquo illis non inhæreant, iuxta illud: *diuitiae si affluant nolite eorū apponere.*

Secundò, si contingat diuitiarum suarum iacturam facere, matrem æmulentur, quæ in paupertate lœta, & contenta vitam trāsigebat.

Tertio, æquo libentique animo in hoc statu permaneant, memores illius, *Beati pœperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cœlorum.*

Quarto, Omnes spem in hanc cœlestem matrem reponant: quippe profilio mater sollicita non foret?

S Petrus Thom. Ordinis nostri,
eximius sanè Athleta, & postmo-^{Bonifacij}
dum Patriarcha Constantinopolit.^{11. Pa-}
^{lio c. 12}
à teneris vnguiculis superamabilis-
simam V. Mariam indicibili amore
complexus est, præfertim verò ad-
cò sanctissimæ Virginis virtutum
vestigijs inhæsit, vt ne latuus qui-
dem vnguem, quantum in ipso fieri
potuit, deflecteret, proinde summā
complexus paupertatem voluntati-
ram, latus ad exemplum B. Vir-
ginis viuebat: tandem factum est,
vt tanta succreuerit in nostro mo-
nasterio (vbi tum degebatur) penuria,
vt ad sua studia, quibus summopere
eminuit, potissimum in hæreticis
confutandis, vix oleum, candelasue
imo nec viatum, nec amictum te-
nuem habere posset. Cū quadā vice
Dormitorū post matutinas laudes
perambulans, aduerteret, ob vrgen-
tem necessitatem, studia Deo licet
è sacræ Virgini gratissima, omit-
tenda

tenda fore, genu flexus & manibus
in altum sublatis, matrem suam ag-
gressus est , & necessitatem vltro
obiecit.

Dulcissima Virgo, & supra mo-
dum amabilis lacte & melle manas,
sui Petri angustias longius protra-
here non potuit, victa non pugna,
sed filij amore ; summo fulgore &
venusta forma ei apparuit , & per
cappam eum familiariter tenens, ne
verearis, inquit, dilecte fili, constans
esto, litterarum studijs diligenter,
vti cœpisti , incubas, ego te nunquam
deseram ; est mihi cura tui, sit tibz
cura mei : peto abs te pro nostra
arctissima necessitudine, seruias de-
notè filio meo, quod dicto deinde
disparuit. Ex cuius sanctissimâ præ-
sentia, tanta suauitas & fragrantia
primum in corpus redundauit, vt
extra se raptus videretur.

Postridie verò quidam magni
nominis vir, ad predictum sanctum
directus, abeo in confessione audi-
ri po-

ri postulat. quâ absolutâ, ei decem aureos regales donauit, exinde tēporalium sufficientiam à Deo semper fuit consecutus.

O R A T I O.

O Paupertatis norma Virgo Ma-
ria, quæ generoſo adeò animo re-
rum omnium inopiam in hoc mū-
do perpeſſa fuisti, enixè rogo per
viscera misericordiæ tuæ, vt in
eiusmodi miferijs & necessitati-
bus fortis & intrepidus permaneā,
vt ita valeam tibi confirmari.

C A P V T IX.

De virtute humilitatis ad normam

B. Virginis.

Humilitas est virtus, qua ani-
mus coeretur, ne ad al-
tiora feratur, sed ad ima potius de-
primatur, ideoque dicebat sanctus
Dorothaeus, tunc, inquit, est in te hu-
militas, cum te nullius pretij & valoris
existimas, & ad ima dimittis.

Hanc

358 T H E S A V R V S
Hanc in gradu perfectissimo
possedit Dei genitrix Virgo.

Primo, hāc prodidit quādo legatione Angelicā ad sublimissimum Dei matris gradum prouecta, respondit Angelo, ecce ancilla Domini: Ecce quōmedo ad altiora non se attollit, sed ad infimum & abiectum ministerius ē dimittit, vnde S. Ambrosius, vide, inquit, humilitatem Virginis, Ancillā se dicit, quæ mater eligitur, nec magno illo aut repantino exaltata promisso est.

Secundo denique B. Virginis vita humilitatis exemplum fuit, quod consideranti patebit.

Primò, Hanc humilitatis Marianæ virtutē emulentur Cōfratres, in honoribus, & dignitatib. vele exhibitis vel receptis non se attollāt.

Secundo, Non in vestibus holofeticis & pretiosis superbiunt, non in verbis alta sapiant, nō in gestib. cæteros contemnant, non elatā fronte capillis calamistratis & fucatis incedant.

Ter-

Tertio. Non se vel sanctitate vita, vel animi deuotione, cæteris hominibus præcellere existiment: quippe Phariseorum hoc est proprium & non R. Virginis Confratrum. Attendant itaque ad matrē, de qua ait sancta Mechilidis, prima virtus, in qua B. Virgo iam nata infantula se exercuit, singularis humilitas fuit, per quam tamen modestè semper de se sentiebat, ut licet tantis dotata esset gratijs, nulli se unquam Creaturæ prætulerit.

EXEMPLVM.

S. Mater nostra Theresia non parum ad normam Deiparæ in humilitate profecit: quippe aestimabat se indignam, ut Deus eius recordaretur, dicebatque se nullius rei habere vanam gloriam, licet consultò illam appeteret; cum aperte cognosceret, se multis miserijs esse plenā, aliasque omnes in virtute proficere, se excepta.

Mira-

Mirabatur cur alicuius ingenij censeretur, quæ in nullo quicquam fide dignum præstaret: hinc exquirerebat consilium ab inferioribus: & alias quicquid actura esset, id consilio suorum confessariorum faciebat.

Facultatem dederat confessarijs suis eius peccata etiam dum viueret euulgandi, ne vt ipsa referebat, vltterius mundum deciperet, quādoquidem ei immeritum sanctitatis honorem deferret.

Ne vt sancta coleretur Deum rogabat, vt ipsam priuaret raptibus & extasibus, quas publicè non raro patiebatur, & tandem post multas lachrymas & prolixas orationes id à Deo obtinuit. Inquirebat summa cum diligentia occasiones, in quibus ~~sus~~ defectus alijs aperiret, ne forsitan magnificeret ab ipsis.

Tantam dulcedinem ac voluptatem hauriebat ex reprehensionibus,

nibus, alijsque iniurijs grauissimis
fibi illatis, vt fateretur non reperiri
vnum genus musicæ quantumuis
sonoræ, quâ adeò suauiter afficeret,
quam dum proprios despectus
perciperet ab alijs.

Fuit semper resoluta nunquam
se excusare, quantumuis grauissimè
reprehenderetur & innocens
esset.

Seruiebat alijs monialibus in co-
quina cum omni humilitate & ani-
mæ suæ ingenti satisfactione, lauans
scutellas, scopansque loca domus
immundiora, in quibus locis odores
suauissimos & fragrantissimos per-
cipiebat.

Dum aliquid humiliter agen-
dum, vel laborandum esset, illa om-
nium prima accurrebat cum cani-
stro & scopis, licet infirma & om-
nium debilissima.

Quadam vice ingressa est Refe-
torium toto inspectante Conuen-
tu, reptans manibus ac pedibus in-

Star bestia onerata supra humeros
lapidibus, & fune collo ingesto, ab
alii moniali trahebatur, dicens haec
ratione suas culpas atque defectus.
Idem & alias faciebat vestita paleis
in maiorem sui contemptum.

Alija vice rogabat sibi auferri
habitum Religiosum à Prælatis,
quasi secularis de nouo illum præ-
tenderet, quem post aliquot dies
recipiebat tanta cum deuotione ac
spiritu, ut dum reuestiretur, in men-
tis excessum facie omnino rutila ac
splendenti abiaret.

Dum in choro sub officio diui-
no aliquem errorem admitteret,
confestim se prosternebat, & si
quando inde egredi necessitas po-
stulabat, hoc non faciebat nisi prius
humiliter postulatâ licentia à
Priorissa aut supriorissa.

Cum forte in præsentia aliorum
raperetur in extasim ne huiusmodi
fauores supernaturales collige-
rent

renit & extimarent, mirè illas excusabat, nam subito petebat aliquid refectionis corporalis, quasi humatum perpesta, inquiens: quandoque similibus rebus subycimur, quia patimur infirmitatem cordis. Fauores enim cœlestes quantum poterat occultabat; hinc cum illis quibuscum agebat, prudentissimè & sagacissimè conuersabatur nauans operam, ut de ea, quam habebant sanctitatis opinionem, deparent.

Dicebat esse impossibile ut anima veraciter Deum agnosceret, quæ humilis non esset, & nihil adeo efficax ad diuinum amorem conciliandum reperiri sicut humilitatem & propriam cognitionem: in ea enim consistere mensurā perfectionis.

Non permittebat sororibus ut de suis loquerentur parentibus ne quidē per iocū ob immensa animarū detrimēta inde exurgētia, sed aie-

364 **T H E S A U R U S**
bat in Christi Collegio, alias debe-
re esse æquales, verbis, factis, & af-
fectu.

O R A T I O.

O humilima creaturarum om-
nium Virgo Maria, non me latet,
quod ait D. Bern. qui sine humili-
tate virtutes congregat, quasi in vē-
tum puluerem portat. Propterea
non veniat mihi ô Domina pes su-
perbiæ; ibi enim ceciderunt omnes,
qui operantur iniquitatem. Noue-
rim igitur me ô Domina: nouerim
Deum meum vt amem illum
& contemnam me: vt ita tibi similis
factus, virtutes cæteras valeam adi-
pisci.

C A P V T . X.

*De exercitio patientia ad normam
B. Virginis.*

Patientia est virtus, quâ corro-
boratur animus contra tristi-
tiam

tiam ad ardua & difficilia cum alacritate toleranda. Quo sit, ut sit patientis animi proprium, calamitates ingruentes, afflictiones obuias, cruces, opprobria, bonorum temporalium iacturam, penuriam & his similia a quo animo perferre:
 vnde S. Tho. illa definiens ait patientia est ^{12.9.} virtus, qua a quo animo mala ¹³⁶ a toleramus. ^{10.}

Huiuscemodi virtute mirificè prædita fuit sanctissima Virgo.

Primo, quas miseras pessima fuit in hoc mundo, cum ad eò pauperiori fortunæ, ut in præsipo hominum & Angelorum Regem parere compulsa fuerit?

Secundo quas cruces animo presentis, dum octauo die post filij sui unigeniti partum vidi Deum hominem factum circumcidì; & adhuc infantulum pati nescium, sanguinem profundere?

Tertio, quæ molestior Virginis sacratissimæ oboriri potuit affli-

Etio, quam intempesta nocte Nata-
li solo exterminari, ut etiam in Æ-
gyptum ob truculentam Herodis
rabiem proficisci cogeretur?

Quartò, quanta crux, cum Ie-
sum duodennem amisit in templo?
Pater, inquit, tuus, & ego dolentes
quarebamus te. Quidni dolentes, cū
alteram vel totalē potius cordis sui
partem nempe Iesum amiserint?

Quintò. Sed quis dolorum & af-
flictionum profluuius in sacratissi-
mā filij sui passione? tanta, inquit
in ser. Bernardus, & tam magna fuit passio
stabas: filij, tantaque abundantia ex dolorum flu-
wine bibit, ut plenus ipse existens eos
effuderit in cor matris. Verè ait An-
De ex- selmus eam alloquens, pertransiuit
cell. 6. animam tuam gladius doloris, qui tibi
a.c. 3. amarior fuit, omnibus doloribus cuius-
uis passionis corporeas, quicquid enim
crudelitatis inflictum est corporibus
Martyrum, leue fuit, aut potius nihil,
comparatione tuae passionis. Hæc ille.

Denique in quantam miseriarū
tem-

tempestatem venit post benedicti
filij sui mortem & passionem? Illa
sola sibi relicta, sine villa populi suū
Consolatione per annos quindecim
remansit. Quæso, ait sanctus Sophro-
nius, si quæ in vobis sunt viscera pietati-
sæ, cogitate attentius, quibus afficieba-
tur virgo doloribus post Christi in cœ-
lum ascensum? Considerate quo crucia-
batur amore, quoniam desiderio hac virginis
dum reuelueret animo, cuncta quæ au-
diuerat, quæ viderat, quæ cognoverat.
Ecce illæ sunt afflictiones, dolores,
miseriæ, cruceæ, quæ perpetua est.
sanctissima Virgo: & tamen quam
laetò animo quam prompto hæc
pertulit? ait sanctus Ignatius Mar-
tyr, in persecutionibus & afflictionibus, in op-
eribus in hac vita libebat, gaudebat. ad 10.

Hinc discant Confratres nostri,
afflictiones suas & miseras, quæ ijs
obueniunt, ad matris suæ Deiparæ
patientiam collimare; discat bono-
rum suorum fortunæ æquo animo
tolerare; discant pauperioris vitæ.

egitatem alacriter sustinere: discat
opprobria & populi insolentis i-
gnominias nihil facere, morbos &
agritudines sine animi demissione
perpeti, derelictiones & ariditates
animi à Deo immissas libenter ac-
ceptare, filiorum suorum mortem
ad exemplum Virginis, fortiter, i-
mo gaudenter, cæteraque huius vi-
tae mala æquanimiter perferre.

EX E M P L V M.

Notum est satis, quot & quan-
tis molestijs & afflictionibus no-
ster pietate & miraculis eximius
Pater Ioannes à Cruce, primus post
TERESTRÆ sanctam Carmeli re-
formationis patens, velut aurum
in fornace probatus fuerit, qui se-
mel apparenti, sibi Christo, & ad e-
ius consolationē dicenti, *Ioan. quid
vis pro laboribus? respōdit sicut athle-
ta bellicosus, Domine pati & contem-
ni pro te. O mira vox! O animi patiē-
tissimi indicium! non aurum, non
honores, immo non cœlū, & quod
am-*

amplius, nec Deum ipsum in retributionem exoptat. Ad tantum vero patientiae gradum B. Virginis auspicis ascendit, cui se totum deuouerat: vnde illa semel maximam Ioannis afflictionem miserata, affuit, eumque exinde eripuit: At ille patientiae studiosissimus enixè rogabat pati & contemni per totam vitam: quod utique fuit ei concessum, vt illius vitam legenti patebit.

ORATIO.

O dilectissima Virgo patientiae exemplar & decus, ora te, & enixe rogo, trahe me post te in odorem huius excellentissimæ virtutis, certus enim sum, quod nisi compatiar, corregnare nequeam. Ecce postulo humillimè per dolores, fatigations, & mœrores tuos, vt tribulations huius mundi nihil faciam, crucis ultro amplectar, aspera & dura fortiter perpetiar: Imo cum sancta

Q, s,

Virgi-

• Virgine Teresia generosè volo dicere, aut pati aut mori fac igitur, ô Deipara, vt ad tui exemplum in hoc proposito semper permaneam.

C A P V T XI.

De exercitio deuotionis in rebus diuinis ad normam B. Virginis.

Deuotio est promptissima; studiosissimaque voluntas erga ea, quæ ad cultum diuinum spectant.

In hac virtute perquam maxime sese exercuit B. Virgo, fuit namque rerum diuinarum apprimè studiosa.

I. Dum adhuc tenerrimæ ætatis foret, Deo Opt. Max. sese obtulit in templo, vbi in virginum cæterarū contubernio undecim annis, æquè plus, iuxta Bonaventuram, permanebat in omni deuotionis Spiritu ibique ut narrat Canisius, pernoctabat in precibus, & rerum diui-

diuinarum contemplatione, somno corporali vnam tantummodo partem noctis concedens; à prima luce usque ad tertiam diuinis templi officijs intererat: deinde in propriam cellam sese recipiens, opere manuū sese exercebat, vel stamina pollice ducendo, vel lanam, linum, sericum texendo in ministerium templi. Vesperi lectioni diuinæ vacabat: locus eius ordinarius erat facellū; in quod Virgines audiendi officij diuni causa ventitabant: unde alijs hæc recedentibus, ægrè recedebat.

Estenim animaduertendum suis feo olim in templo Ierosolymitanō ē ubi diximus, vndecim & amplius annis cohabitasse Virginibus alijs Deiparā locum quendam separatū, & instar monasterij conclusum, in quo degebant Virgines, quæ templo inferuiebant, partim in rebus ad mulieres attinentibus, partim in orationib. alia, uq; virtutū exercitijs: habebant propè altare quasi

scellum, in quo precibus vacabant, dum diuina peragerentur officia; quibus absolutis, singulæ sese in propria alia domicilia siue cellas recipiebant ad explenda sua officia, in hoc templi spatio detinebantur Virgines usque ad ætatem nubilem; nondum enim erat patefactum Virginitatis conseruandæ consilium in mulieribus. nam in viris iam pridem suo exemplo præiuerat noster sanctus Pater Elias, qui virgo semper permanxit, quod pro mulieribus Deiparæ Matris nostræ reseruabatur: ita ut spiritu exultante gloriari possint Carmelitæ sui Ordinis binos sibi vindicare parentes, à quib. virginitatis perpetuæ, vouendæ, mirabilis & angelica virtus duxit primordia.

Ita igitur in deuotionis virtute vitam agebat Deipara ut Deū adoraret in spiritu, laudando illum & glorificando, mirabilia enarrans testimonia eius: & maximo Deiamore

more accensa, totam se miro quodam animi sensu in eū effunderet: sed neque in ipso manuum opere anima illa ter benedicta ab oratione desistebat, vel contemplatione: nam viuacissimam sibi Dei præsentiam impresserat, quem contemplando iugiter amabat, & amando contemplabatur, immo & breuem somnum, quem sacro suo corpori indulgebat, contemplationis & amoris diuini memoria interrumpebat, quietis naturalis quasi facta immemor: ita ut corpore semisopito vigilaret anima, & res diuinas ante perlefas revolueret, dormiensque suauissime cum Deo colloquia misceret. Vnde recte illud Canticorum de illa subintellexit. Rupertus, *ego dormio & cor meum vigilat.* Totum illud elegantissime noster Mantuanus li. i. versibus suis fuit complexus: ubi sic ait:

Afiduis veterum studijs oracula Divum

Peruigiliique legens curā Mose mque
piumque

Isaiam, mæstisque virum qui versibus
virbem

Plorat, ab ingenio caru, à lumine som-
nos,

Sedula pellebat, paruo sua vota facello
Supplicibus palnis narrabat, & ore su-
pino.

Otia nulla die carpens, nulla otia nocte,
Cura tibi somniq, breuisque pascere
artus,

Pauperibus mensis genium fraudabat,
& oras

Et castigato tolerans iejunia ventre,
Carmina discebat, sanctiq, poemata
Regis,

Qui tetricis olim fidib. cætabat ad aras
Sacraq, fatidico psallebat ad organis
cantu. Et paulò post.

Nunt lanam pingebat acu, nunc pensa
trahebat

Serica, & immisi per liciapēdula filis,
Vela sacerdotū sacros texebat in usus
Terronū nibil ore sonans, inclusa latēsq,
Bla-

*Plena Deo pectus, toti gratissima calo;
Neruosaq; animo vires: sēperq; volūtes
Iustitia rectiq; memor , moderamine
certo*

*Discordes anima motu luxumque do-
mabat.*

*Qualis purpureoradias carbunculus ore
Obscuros inter lapides, gēniasq; minores
Splēdet arenoso quā tingitur India gāgo
Parthenice meatalis erat &c.*

Ita Mantuanus Carmelita..

*2. Continuū deuotionis specimen
edidit toto tempore quo vnigenitū
filiū suū enutriuit: cum enim præ o-
eulis verbū illud incarnatū assiduo
haberet , cœlesti contemplatione
quasi absorbebatur, altissima Incar-
nationis, diuinitatis, Trinitatis, &
his similia mysteria meditabunda.*

*Vnde de illa scriptū est in Euang.
Maria conseruabat omnia verba hac,
conferens in corde suo: Vnde mirum
quantum B. Virgo ad se attraxerit
& deuotionis sensum & amoris dul-
cedinem , desideriūque incredibile
diui-*

diuinis beneplacitis obtemperandi. sic ut prorsus purissimam animā eius, modo per eftasēs diuinās, modo per visiones intellectuāles & imaginariās in sublime quasi iufpēsam tenuerint.

Amica speciosa, quanib[us] Deo erat charius, iam tum cælesti amore medullitus vulnerata , & vna ex millibus ad castissimos amplexus electa, ô quantæ deuotionis ætus! ô quantos promptæ voluntatis ignes noctu diuque perfensit!

Quod si qua mens humana vñquam in terris inter sponsi cælestis hæsit brachia , & beatissimum illud tulit osculum quod nemō scit , nisi qui accipit , Mariæ profecto mens illa fuit, violentonimis deuotionis feruore acta: adeò ut sui velut immemor in excessu mentis diceret,
 Pf. 72. Cæs. 6. quid enim mihi est in cælo? & à te quid volui super terram? defecit caro mea, & cor meum, Deus cordis mei, & pars mea, Deus in eternum. Ego dilecto

*meo, & dilectus natus mihi, qui pasci- Ps. 83.
tur inter lilia: Cor meū & caro mea ex-
ultauerunt in Deum viuum.*

3. Insignem præfensit deuotionē
hæc virgo, post mortem & ascensio-
nem Christi, & aduentum Spiritus
sancti. Licet enim antea ad summū
perfectionis gradum pertigisset e-
ius deuotio, noua tamen nouorum
Spiritus S. donorum accessione
summopere cumulata fuit, quæ in
ipsam maiori abundantia, utpote
plus alijs capacem & ad ea disposi-
tam, quam in ullum Apostolorum,
redundarunt. Vidi fuisse illam sapissi-
mè Hierosolymis sacra repetentem
loca, in quibus sesuator noster Ie-
sus Christ. salutis mysteriū fuit o-
peratus: modo Oliueti mōtē, è quo
cœlū concenderat, deuota Virgo
non sine lachrymis gaudio mixtis
requirebat: Inde ad tuguriū Beth-
lehem repedabat, in quo verbum in-
carnatum pepererat, pannis inuol-
uerat, in præsepio collocarat; hinc
remi-

reuefegat Nazareth, vbi filium suum
tanto cum animi plausu educarat,
& de cubiculi conspectu, in quo eum
conceperat, ingentem referebat laetitiam. Ita Virgo sanctissima deuotionis
igne accensa vitam agebat.

s. Tho. Sed quod valde notandum, hunc
3. p. q. pietatis sensum plurimum promoto-
27. c. 3 rebat magnis ieiunijs, vigilijs alijs-
Bona. que poenalibus operibus, & licet
in 3. d. nullius indigeret satisfactionis
3. q. 2. onere, tum quia omnisi peccati
expers, tum quia in eius carne
nullimotus, nullae inclinationes, ut
in cæteris filijs Adam inerant, re-
pugnantes rationi, hoc est vel ad
malum impellentes, vel à bono re-
tardantes, ob tam ingens propter
Deum patiendi desiderium, & filij
sui imitationem, vtrò hæc omnia
complectebatur. Vnde Beatissima
Virgo cuidam Religiose Christi
ancillæ teste Bohauen. reuelauit, his
verbis sequentib: eam allocuta. Fi-
lia

ſia tu credis, quod omnem gratiam quam habui, habuerim sine labore, sed non eſt ita; imo dico tibi quod nullam gratiam, donum vel virtutem habui a Deo sine magno labore, continuâ oratione, ardenti desiderio, profunda deuotione, multis lachrymis & multa afflictione dicendo, & cogitando ſemper placita ſibi, ſicut ſciebam & poteram, excepta ſanctificationis gratia in utero Matris: & addidit Pro firmo fcias, quod nulla gratia deſcedit in animam, mihi per orationem & corporis afflictionem.

Hæc B. Virgo dixit, frequentationem Sacramentorum & Sanctorum invocationem, cæteraque id genus media, eodem reuocando: Hæc utinam omnia iusta animi trutinâ penſicularent Confratres nostri; Matrem cælestem in hac potissimum virtute ſtuderent emulari, eſt n.bæc virtus quaſi cæterarū virtu-

virtutum fomentum , & vt sic dicam, præseruatium.

Itaque sedulo ea , quæ sunt ad Deihonorem & cultum, inquirant, amplectantur, conseruent , & retineant: paratissimam in se, ad Dei seruitium suscitent voluntatem, nullatenus animo cadente, vel pigris etiæ veterno delitescentes : frequentes ad templa confluant, relictis stratis molibus & culcitrīs, & opiparis mensis : dum in templis fuerint , non aliorum colloquijs sed sanctis sacrificijs intendant: loca pia & ad pietatem instituta lubenter accedant, monasteria sancta frequentius repetant, ut ibi mentem deuotionis igne valeant incendere bonis & sanctis Religio- forum piorum monitis. Orationi & vocali & mentali diligenter incumbant, specialem ad hoc & à mundo strepitu seiunctum sibi locum eligentes: cuius equidem, Confratres nostri opportunam apud nos-

nan-

transcendentur occasionem, nam mane ab horâ 5. ad usque sextam prælectâ voce alta meditatione, Religiosi nostri mentali orationi, summo cum silentio & quiete spirituati vacant: rursus vespertino tempore ab horâ 5. similiter usque ad sextam, idem præstant: quod optimè ea datâ commoditate in templis nostris unanimiter facere poterunt Confratres, quoties mentali orationi incumbere volent: Rursus sacras confessiones & diuinias communiones ingenti animi zelo saepius repeatant: de diuinis rebus frequentiores instituant sermones & colloquia: libros spirituales perlegant, prophanos velut aspidum morsus euitent: fugiant etiam consolationes, & recreaciones non necessarias, ut ludos, & spectacula prophana, virorum & fœminarum tripudia, lasciuorum & curiosorum librorum lectiones, & his similia, quæ nihil aliud sunt, quam deuotionis

tionis impedimenta teste enim Gregorio sancto, à Dei amore plus seribus oblectat terrenis. Quapropter ad B. Virginem normam bona opera aliqua similia, quæ deuotionis sunt nutrimenta, assumantur.

Hinc annotent Confratres nostri, deuotionis virtutem nob̄ in eositam ut quis sensibili & exteriori gustu res spirituales, confessiones, sacras communiones, & his similia percipiat, ut consolationes internas & externas præsentiat, ut nullam à Dei seruitio remoram offendat; non inquam in his similibus sitam esse deuotionem aduertant: quoniā s̄epe videmus eiustodi deuotos minimā in contrarium occasione data, à via perfectionis declinare; quoties experimur eiustodi, propriae voluntatis proprijque iudicij vitio laborare, & è consequenti, nulla vera deuotione imbutos esse? Quippe quandoquidem
ca

ea virtus sit non equidem voluntatis propriæ, sed diuinæ exequendæ promptitudo; quis prædictos deuotos veræ devotionis virtutē pollere profiteatur? de his talibus peroptimè scripsit nostra sancta Mater T H E R E S I A in libro suarum fundationum capite sexto. Ibi inter alia enarrat quandam deuotam extitisse, quæ singulis diebus sacra synaxi reficienda erat. hanc contigit ob corporis indispositiōnem nonnullo temporis spatio domi detineri, ac proinde euocato sacerdote, qualibet die prout mos erat in suo Oratorio sacris missarum solemnibus peractis communicabat. Quadam vice sacerdoti insigni Dei famulo visum est minimè scrēndum esse, ut ipsa domi quotidie sacra mysteria perciperet: diabolica id in illa tentatio esse debebat, & suggestio infernalium potestatum,

384 THESAURVS
vt ait sancta Mater nostra Ther-
esia, quod ultimo die, quo ipsa ex-
pirauit, fieri contigerit.

Illa, vt se frustrata vedit, in tantū
ira commota, & aduersus sacer-
dōtem stomachata, vt sui facta
impatiens, è vestigio animam effla-
ret. Ecce igitur quomodo non in
illis sita est deuotionis virtus. Vnde
sic ait nostra S. Mater Theresia: Creā
me que el amor de Dios, (y no digo que
lo es sino à nuestro parecer) que menea
las passiones, de suerte, que para en al-
guna ofensa suya, ó en alterar la paz
del alma enamorada, de manera que
no entienda la razon, es claro que nos
busquemos à nosotros: y que no dormira
el demonio para apretarnos, quando
mas damno nos piense hazer, como bi-
zo en esta nuger, que cierto me espanto
mucho: aunque no porque dexo de creer
que no seria parte para eforuar su sal-
ua-cion, que es grande la bondad de
Dios, mas fue à recio tiempo latente-
cio. Id est: mibi, ergo credite, Dei amo-

(non cum dico qui tantum talis nobis esse videatur) qui ita passiones nostras mouet, ut per eas tandem aliquo dominum offendamus peccato, aut anima amantis pacem ita perturbat, ut quid rationi consensaneum sit, non intelliget, verum amorem non esse, sed tamum nostrae ipsarum quaestionem: nec diabolum dormitum ut nos ad angustias redigat, tum, cum plus nobis inferre se damni posse existimabit, quemadmodum mulieri illi, quam dixi, intulit: quam certe non possumus non mirari; et si verò id credam sufficiens non fuisset, ut salutem ipsum indiscrimen adduceret (magna quippe Dei bonitas est) nihilominus tentatio hac tempore quam periculosisimo contigit.

Proinde assuecant Confratres nostri solidiori deuotionis pani, promptam in se circa diuinum cultum excitantes voluntatem, non autem illis mellifuis gustibus & exterioribus consolationibus immorantes.

Si quispiam aliquando B. Virginis
 addicetus fuit, certè non medio-
 crem sibi locum vindicauit noster
 S. Petrus Thomas, adeò, vt quasi
 totus in illius cultu absorberetur,
 ac proinde frequentissimè bene-
 dictæ Virginis præsentia frueretur.
 Ut ex multis vnum non taceā, qua-
 dam vice apparuit ei sacri nostri
 Ordinis turbulentam quandam
 tempestatem ingemiscenti (infur-
 rexerant quippe nefandi quidam
 homines, hunc ordinem demoliri
 satagentes) & ait: Petre quid mæstus
 sis. affligitis de ordine sollicitus iaces? noli
 in oīus anxius abescere; usque in finem man-
 uis. di, Petre, Religio Carmelitarum per-
 manebit: nam Elias illius Institutio
 filio meo apparens, in transfiguratione
 id postulauit & impetravit. Hæc san-
 ctissima Virgo Maria. Ex quibus
 prægrandis huius sancti cum Vir-
 gine affectus, satis superque ap-
 pareret.

Inde

Inde factum est, ut noster sanctus maximum deuotionis gradum attigerit: quippe talis fuit, ut sive afflictiones & cruces, sive contradictiones, sive internæ derelictiones, sive externæ persecutio-nes, vel infirmitates obtigissent, inclamaret semper, *Paratus sum Domine, non sum turbatus, ut custodiam mandata tua, paratum cor meum Deus, paratum cor meum.*

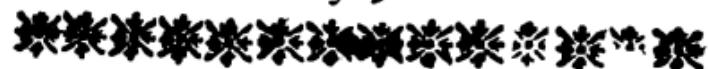
O R A T I O.

O Virgo gloriosissima, quam pulchri sunt gressus tuarum virtutum ô filia Principis! trahe me, sed præseruem in odorem tuzæ deiuetionis; transeat à me hyems, & animi mei frigus internum: abeat imber tepiditatis & pigritiaz; surge Amica mea & Mater, & veni, & cordi meo dominare, ut sic firmissimè paratus in Dei obsequium, tecum sine fine exultem. Amen.

Poterunt Confratres in cæteris
virtutibus ad normam prædicto-
rum hæc tenus, matrem suam cæle-
stem æmulari; nimium enim proli-
xum foret omnium illius virtutum
seriem retexere; talis enim Maria
fuit, si Ambrosio credimus,
*ut eius unius vita omni-
um sit discipli-
na.*

Finis primi Exercitij.

ALTERVM EXERCITIVM
Marianum pro Confratribus
B.V. Mariæ de Monte
Carmelo.

CAPUT I.

*Quale sit exercitij genus? & qualiter
à predicto distinguitur.*

RAEMISSO generali exercitio de virtutibus Deiparæ Virginis, quod omni tempore & pro varijs occasionibus est obseruandum à Confratribus nostris: restat ut alterum tradamus exercitium, magis singulare & obuium, determinando tempus, quo sit executioni mandandum; prescribendo modum, quo sit peragendum, afferendo motiuas, quibus sit amplectendum.

C A P V T II.

*Quid summo manè à Confratribus
agendum?*

TAmethi Deiparae animus Deo tam stricto & intimo amoris vinculo colligatus fuerit, ut inter somnum etiam & corporalem quietem diuina penitaret mysteria ac reuolueret attamen præfertim ubi à somno naturali euigilabat Virgo, mente illico in Deum assurgebat, se suaque omnia ad Dei gloriam dirigebat.

Studeant pariter Confratres in hoc maximam adhibere diligentiam, & euigilando, sursum è vestigio animalium attollant, factoque crucis signo, se suaque omnia, Deo & B. Virginī voluntariè sacrificent & offerant. Poterunt autem uti hac directione, vel alia simili.

i. **Clementissime Deus, tuque dile-**

tuque dilectissima Mater Virgo
Maria, quibus placere cupio, ego
. N. offero meipsum, cogitationes,
verba, opera que omnia totius vitae,
peculiariter verò huius diei, ad ve-
stiglорiam: firmiterque status, à
culpis cauere, bonisque operibus,
diuina gratia constanter insistere.
Pecor igitur vos, quam possum
impensè, ut me per omnia dirigere
& tueri dignemini.

2. Specialem sibi proponant vir-
tutem, vel opus pium in quo se
exercere satagent, toto cursu illius
diei.

3. Peculiare sibi obijciant pec-
catum, à quo præcauere enitantur:
non enim in incertum pugnare bo-
num est, sed cum hoste præcogni-
to & nominatim ad arenam pro-
moto viriliter configere perutile
erit.

4. Infinitas rependant grates
Domino Deo, quod ista nocte à

362 T H E S A U R V S
periculis imminentibus, tum exte-
rius fuere liberati.

5. Perbreue instituant conscientia examen, an aliquod per noctem commiserint peccatum, quo deprehenso veniam à Deo exigant proponendo se proximâ occasione in confessione id expiaturos.

6. Benedictionem à dilecta Ma-
tre expostulent, dicendo, *Nos cum
prole piâ, benedicat Virgo Maria.*

Hanc operum suorum directionem non tantummodo mane, sed toto diei decursu obseruent Confratres, Virgini sanctissimæ sua omnia, antequam ea aggrediantur, offerendo. Est namque hoc perutile, imò & pergratum Virgini. Perutile, quia, cum omnes fermè Confratrum actiones sint humanæ, & intra naturæ limites, ac ut tales, vi-
tæ æternæ meritoriae non sint; sit ut prædictæ directionis accessu & pra-
xi reddantur meritoriae. Et præterea Virgini pergratum, prout nostræ

S. Ma-

S Matri Teresiae fuit diuinitus ostensum. Quippe cum cuiusdam Monasterij Priorissa fuisse consti-tuta, primo omnium in ipso obeundi munieris ingressu, se & cœnobium totum B. Virginis deuouit, ac in eum finem imaginem illius in Cathedra priorali collocauit, eique monasterij claves, una cum regimine velut superiori, cuius ipsa foret vicaria, obtulit. Quod sibi pergratum fuisse ostendit Deipara; nam vigilia S. Sebastiani visibili specie in locum imaginis suæ, se Diua Virgo substituit, ac domus & illius gubernacula se suscipere declarauit.

CAPUT III.

Quid agendum inter vestiendum se?

¶ **S**olebat Virgo Maria veste Nicop. Simpliciori & rudiori uti, ac Call. vestimentis, quæ ipsa gestauit, colo. a. hyst. sis patini contenta fuit, id quod R. ; etiam-

etiamnum sanctum eius capit is ve-
lamen offendit.

2. Cum omni pudore & Dei ad-
stantis reverentia, ut pote, quæ Do-
minum prouidebat in conspectu
suo semper, sese induebat, ut nam-
que dixit Ambrosius, *Virgo fuit non*
solùm corpore, sed mente, que nullo de-
li ambitu sincerum adulteraret affe-
cuum.

3. Quam citissimè tenui vesti-
mento suo sese induens expedie-
bat: non calamistrabat capillos: fa-
ciem peregrino colore non emen-
tiebatur: non fronti gemmam, his-
que similia fastu mundano redun-
dantia nullatenus obseruabat.

Ad huius igitur Matris ex-
emplar, Confratres nostri, ubi
lectulo assurgunt, cum omnipu-
dore, & castitate sese induant:
nec in veste petulantem arrogan-
tiam & fastum, supra fau-
statum exquirant. Omnes enim
Beatiss. Virginis filij, dupliceibus
indu-

induuntur, sine fastu, & pompâ cōcinnatis.

2. Citius sese expediant, credanque Virginis Mariæ indignam esse, & degenerem prolem, quæcumque toto tempore matutino, in capillis calamistrandis, in vestibus expurgandis, in fronte & vultu artifciali colore depingendis, in manibus niveo colori assimilandis, immorantur; delicatae sunt nimis eiusmodi personæ, nec Mariano scandalio, sed mundano annumeradæ.

3. Inter induendum cor in altum erigant, & in cœlum stolæ primæ & candidæ, id est, bonæ conscientiæ desideria emittat. Poterūtque uti hac directione.

Altissime Domine & Deus meus
in seruitum Maiestatis tuæ diuinæ
me vestio, cedat hic astus, Domine
mi, ad gloriam tuam, & me pretio-
sissimâ veste nuptiali gratiæ indue.
Idem à te B. Virgo & Regina cœli
zogo.

Insuper hæc Virgo, vbi ueste super induta erat, quamprimum se orationi dabat, vel in suo oratorio, vel ad templum procedendo, vel loca sacra, ut montem Caluarie, Oliueti &c. ingenti deuotione & silentio inuisendo.

Vbi Confratres sese habitu solito induerint, si fieri potest, diebus etiā serialibus ad templum procedant, vel ad Ordinis oratorium, preces Deo & Virginipersoluturi.

Per plateas, nihil illiciti intueātur, quippe vt ait Galatinus, Maria nihil unquam illiciti aspexit, quippe cum eius membra & sensus omnes non nisi voluntati diuinæ deferuire viderentur.

Hoc adeo æmulata fuit nostra sanctimonialis Maria ab incarnatione ex Gallia oriunda, quæ ex continentis statu, Ordinis nostri assumens habitum, Carmelo dignam peregit vitam: hæc ante Religionis ingressum, cum Parisijs moraretur,

&

& indies templa repeteret, tanta modestia, tanto silentio, & spirituali grauitate incedebat, ut quasi ab Angelis portata, itineris aut viæ immemor, à templo sisteretur: adeò vanitatis erat, & mundanæ curiositatis inexperta.

CAPVT IV.

Quid agendum Confratribus post-quam indui fuerint?

Pater Suarez & alij Doctores asserunt Virginem Mariam ^{in 3. p.} post Ascensionem filij sui solitam fuisse quotidie ad templum procedere, ibique sacrum audire, quod à sancto Ioanne vel ab alio Sacerdote celebrabatur.

Nec mirum, tanto mysterio in terris interfuisse, cum etiam in cœlis degens visa sit subinde ad terram remigare, ut illi interesset.

R 5 San-

*Sanctus Andreas Ordinis nostri,
& Episcopus Felulanus, secesserat
in secretiorem, & ab oppidorum
tumultu remotum Monasterium,
ut ibi nouellus mysta, primitias
Deo, & Matricæ cœlesti offerret: inter
celebrandum affuit è vestigio Dei-
para, plurimis paranimphorum
choris comitata, Missam audit, &
postmodum suauissimè ei salutem
impertiendo, ait, seruus meus es tu,
*Andreas, vix Carmelitanae dilectionis
propago, ego elegi te, & in te gloria-
bor.**

B. B. C. Narrat Surius de Henrico Imp-
peratore puritatis Virginæ imita-
tore eximio, cùm semel urbem in-
gressus de more in S. Mariæ Maioris
prima nocte excubaret; stabat Chri-
stus faciendo sacro cōpositus, laderat
Diaconus S. Laurentii Subdiaconus,
S. Vincentius, unde quaque cœlestiū
chororum circumfusa multitudo,
inter quos Deipara media coru-
scabat, Introitum cœlare Angeli,
susce-

*Suscepimus Deus misericordiam tuā
&c dum verò subiungeretur, Iusti-
tia plena est dextera tua ; omnes
Christum & Beatissimam Virgi-
nem imitantes in Henricum digi-
tos extenderunt.*

Post Euangelium Christus &
Deipara, suoque cæteri ordine li-
brum osculati sunt ; Angelo verò
missale deferenti innuit Virgo Ma-
ter ut illum quoque Henrico por-
rigeret in osculum pacis, cuius sibi
mirum in modum placeret Virgi-
nitas.

Itaque Confratres postquam in-
duti fuerint, modestè, ut diximus,
ad templum procedentes, sstant fe-
coram altari, sacrum missæ sacrifici-
cium audituri.

C A P. V.

*Quomodo se gerendum tempore
sacri?*

Dilecta Virgo, vbiq; degret,
sem-

tempiternum illud nomen ob ocu-
los tibi contemplandum propone-
bat, & tantam Maiestatem intimè
venerabatur, quæ tam magnos sub-
inde impetus patiebatur diuinos,
ut mens mirificis splendoribus illu-
strata, & diuinis ardoribus æluans,
in suauissimâ summâ boni contem-
platione quodammodo deficere vi-
doretur. Inde satis aduertimus quâ-
ta cum reuerentiâ , quanto animi
zelo & ardore, quanta voluptate,
quanta religione Sacrosancto missæ
Sacrificio interfuerit; qualibus e-
nim vnigeniti amplexibus, dum in
terris degeret, assueta erat ; tali
postmodum animi teneritudine in-
eum ferebatur, dum sub sacrâ ho-
stia velatum conspiciebat : ex præ-
cedenti quippe habitu suauiter o-
perabatur, & vnigenitum licet oc-
cultum facillimè internoscet af-
fuetus amor.

Propterea Confratres summo
studio & reuerentia se se cōponant
ad

ad audienda Missarum solemnia: instar Bernardi sancti curas omnes & rei negotia ad introitum templi deponant. Deinde directionē præmittant in hunc modum.

Altissime Domine, & tu serenissima cœli Regina, ego vos laudare, vobisque pro viribus meis satisfacere per opto: omnes ad hanc laudē Creaturas conuoco, vniendo mihi affectum Angelorum & sanctorum omnium in cœlo & in terra, vt vos cum ijs collaudem.

Absolutā hac directione, maximā quā poterunt attentione hæc agent, vt id, quod in sacro dicitur, intelligant, & pro maxima deuotione habeant, ad ea verba attendere, eorumque affectum in se excitare, ad Maiestatem diuinam, cui Sacrificiū offertur, mentem intentam dirigentes, producendo aliquot actus amoris, fidei, spei, aliosque similes. Si vero verborum sensum non intelligant, ante omnia firmissimum fidei actum

T H E S A V R V S
actum eliciant; se omnino credere,
verum corpus & sanguinem Chri-
sti sub speciebus panis & vini Deo
in sacrificio missæ offerri.

Deinde seipsoſ offerant Mai-
ſtati diuinæ quatuor de cauſis: Pri-
mò, vt pro peccatis ſuis ſatisfaciāt:
2. Ut ratione beneficiorum acce-
ptorum grates rependant. 3. Ut be-
neſicia ad finem vitæ æternæ per-
uenientium neceſſaria impetrant.
Quartò, vt Maiestati diuinæ hono-
rem deferant, ſequē cum illa vniānt.
Postmodum poterunt ſuas horas,
vel Rosarium beatissimæ Virginis
perlegerē.

C A P V T VI.

Modus recitandi Rosarium.

PRæmittant in primis direcțio-
nem hanc: Beatissima Virgo &
domina mea, ad gloriam Domini
Dei,

Dei, tuamque rosariū legere cupio,
fac, tibi serenis. Reginæ cœli sup-
plicio, ut opus inchoandum perfe-
ctè absoluam, ac Mæstati diuinæ
tibiique placeam.

Deinde signantes se Cruce, ante
oculos suos adstantem Beatissimā
Virginem, cum quā sermonem hoc
habituri mente concipient, & insu-
per imaginabuntur singula Ave
Maria, esse velut lapides pretiosos
aut quæpiam alia ornamenta ad-
spectu pulcherrima, quæ Deiparæ
offeruntur per manus Angeli sui
custodis, ad texendam illi coro-
nam, aut togam eius exornandam:
velut Religioso cuidam contigit,
cui, cum solitum rosarij pensum in
cubiculo expleret, apparuit Virgo,
togam ostentans pulcherrimam, &
ait: *Viden' quo in pretio sint sa-
lutationes, quas hactenus obtuli-
sti?* Poterunt etiam imaginari
esse rosas fragrantes, sicut Mo-
nacho cuidam reuelatum fuit,
dum

404 **T H E S A V R V S**
dum eius Confrater Rosarium per-
legeret, qui vidit Deiparam duo-
bus comitatam angelis , qui rosas
pulcherrimas à precantis ore exci-
piebant, easque capiti Reginæ suæ
imponebant.

Poterunt etiam imaginari cum
S. Gertrude singula Ave Maria, tot
esse velut aureos ex thesauro cordis
& oris sui Deiparæ oblatos.

Modus alter Rosarium legendi
erit, mysteria viæ Christi & bea-
tissimæ Virginis , mente pertra-
ctare.

Quinque mysteria gaudiosæ.

1. Annunciatio , quando filius
Dei in utero Virginis conceptus
fuit.
2. Visitatio B. Virginis, quando
S. Elisabetham cognatam suam in-
uisit.
3. Natiuitas Domini nostri Iesu
Christi.
4. Præsentatio eiusdem in tem-
plo.

5. Inuentio eiusdem, quando amissus, post triduum in templo inter Doctores sedens repertus fuit.

Quinque mysteria dolorosa.

1. Oratio Christi in horto Oliveti.

2. Comprehensio ipsius & flagellatio.

3. Coronatio illius spinea.

4. Crucis ad montem Calvariae baiulatio.

5. Crucifixio, & mors ipsius in Cruce.

Quinque mysteria gloriae.

1. Resurrectio Domini nostri Iesu Christi.

2. Ascensio in Cœlos.

3. Aduentus Spiritus sancti.

4. Assumptio beatissimæ Virginis Mariæ.

5. Exaltatio ipsius super omnes Angelos, & sanctos cœlestis paradisi, atque gloria coronatio.

Aduersant autem hec singula mysteria pro quinque decadibus inser-

406 THESAURVS
inseruire: ad sextam verò repetant
illud mysterium, ad quod magis se
affici senserint, dum recitarent.

Modus tamen rosarium simpli-
cissimus, & aptissimus cum ma-
ximo affectu recitandi erit, sensum
proprium verborum salutationis
Angelicæ obseruare. Ille namque
modus mentem cum conceptibus
& deuotionibus artificiosis non di-
uertit, quod sanè perutile ad vo-
luntatis affectum excitandum; qui
præsertim intendi debet, & non
conceptuum subtilitas & inuen-
tio, in quo nihil aliud, quam va-
nitas vanitatum reperitur, ex-
quiri.

C A P V T VII.

De modo deuotè communicandi.

Sanctissima Virgo in terris su-
perstes, quotidie sacram Syna-
xim recipiebat. Locupletissimum
huius rei testimonium perhibent, &
fer-

C A R M E L I T A R V M . 407
feruentissima ipsius pietas, atque ad
res diuinias inexplicabilis propen-
sio, & deuota Christianorum tum
temporis consuetudo.

Studeant pariter Confratres, nō
equidem in tam frequentem (lon-
gè namque à Virginis puritate di-
stamus) sed in benè communicandi
modum incumbere ut hoc idoneè
præstent.

1. Præmittant integrum & veram
de suis peccatis confessionem, cū
maxima animi compunctione &
contritione, de ijs propter Deum,
qui summè est amandus, offendit
dolendo, cum proposito ea im-
persterum non committendi.

2. Cum maxima humilitate ac-
cedant altare, hanc directionem
præmittentes.

Domine mi amabilissime ego te
hodie in animam & corpus re-
cipere debeo, vellem me habere
munditiem infinitam, ut di-
gnum Maiestatis tuæ habitaculum
esse

esse possem, fac Domine, ut tua gratia purificer, meque tibi arctissime vniam hoc actu, quem ad gloriam tuam exercere volo, complacendo: Similiter te beatissima Virgo in Adiutricem inuoco, ut dignè Sacramentum hoc & panem vitæ, cuius receptione animæ tuæ placere desidero, sumere queam.

3. Fateantur ibi suam vilitatem, misericordiam, indignitatem: exerceant actus spei & fiduciae de misericordia Dei, & flagrans desiderium suscipiendi Christum: ac repetant saepissime, cum nostra sancta Matre TERESA, Domine, dñm ibi aquam bibere, ut non sit iam in aeternu.

Dum iam ad ipsam sumptionem peruentum fuerit, subsistant, nec amplius labia moveant, aut vocaliter orent, nam sic Sacerdotem impediunt, qui vix talibus sine periculo in terram decidendi sacram synaxim postigere valet; tunc autem tantum

C A R M E L I T A R V M . 409
tantum corde precabuntur, & ma-
ximopere se humiliabunt.

Post communionem verò, gra-
tes rependant hospiti Deo: vñione
expostulent perpetuam & indisso-
lubilem cum Deo, petant deinde
id quod sibi est necessarium: aptif-
simum namque tunc instituenda
negotiationis cum Christo est
tempus.

*De modo in opere manuali se ex-
ercendi.*

Ait sanctus Bonaventura, san-
ctam Virginem, posteaquam mane c. 37.
diuinis institisset, deinde se se opere
externo exercuisse, & teste Sophro-
nio ante Christi Incarnationem in
templi recessu, in lana, in lino, in se-
rico pro ministerio loci sacri se se
exercuisse: à Christo autem conce-
pto & nato Marthæ officioræ par-
tes exegisse illum educando, & res
domesticas peragendo, vt scopan-
do, cibum accommodando, linteas
abluedo, & his similia. Vnde Ba-
ronius

410 THE S A V R V S

ronius in Annal. anno 7. ait: inter Heliopolim, & Babyloniam me-
dio fermè loco est balsami hortus,
qui modico fonte irrigatur, in quo
subinde parvuli Iesu & eius lin-
tea lauisse dicitur, dum in Ægypto
exularet: et etiam lapis ubi eadem
linnea exsiccabat.

Procurent similiter Confratres
quam maximè otium deuitare: est
enim diaboli puluinar; domi ali-
quid operis exerceant, ut diabolus
inueniat eos semper occupatos.

Atque ut pauca pro singulorum
statu dicamus, hac præmissa dire-
ctione, (Domine Deus, ecce opus
hoc meum sum aggressurus; sit ad
nominis tu gloriam, & beatissime
Virginis laudem, vobis namque
per omnia illa placere summopere
cupio) Ad negotia procedant.

Si Imperatores, Reges, Princi-
pes, Duces vel Marchiones fue-
rint, in suorum subditorum nego-
tijs, vel alijs ad suum Dominium
vel

vel Rempublicam spectantibus
decidendis, ordinatè occupentur,
connitendo vultum lenem sere-
numque præferre exterius, patien-
ter & benignè eos, pauperes maxi-
mè & afflictos audiendo, eorum-
que causas iuxta leges iustitiae pen-
sitando.

Si Imperatrices, Reginæ, Ducif-
fæ, vel Marchionissæ fuerint, ad
normam beatissimæ Virginis, quæ
protempli & Sacerdotum vñsu, vela
& his similia elaborare consue-
rat, poterunt aliquid in diuinum
cultū perficere, modo vela, nec nō
corporalia sacra acu pingendo, mo-
do Deiparæ imagini de monte
Carmelo habitum & Coronas te-
xendo, & his similia. Quod sanè e-
gregiè æmulatur nobilissima quæ-
dam nostræ ætatis Principissa ad
huc superstes, cuius ob modestiam,
nomen subtilemus, operibus enim
eiusmodi & vitæ pietate vltro toti
mundo proditur.

Si Aulici & nobiles fuerint, ad
 Principum suorum obsequia pro-
 cedant, ita ut pietatis obliuio non
 subrepat, nec adulacionis irrepat
 admixtio, quod Aulicorum velut
 saccarum esse solet, & negotijs
 velut dapibus inspergitur. Sed pro
 dolor! vix dici potest quam sui im-
 potentes sint Aulici otiosi, quam
 inertes, garruli, detractores, incon-
 stantes, ignavi, aliorumque vitiorum
 notis conspersi! cum enim studio
 nulli honesto seipso destinent, in-
 genium perspicax, nobilitas, opesq;
 in malorum grauium instrumenta
 vertantur, & modos plurimos abu-
 tendi excogitant, aliosq; bene insti-
 tutos ad sua oblectamenta demul-
 cent. Quare ipsis multum timendū
 est: nam suppetit eis saturitas, & ac-
 cedit otium, quæ fuere Sodomorū
 peccata tremendo iudicio punita.
 Igitur Confratres nostri Aulici sic
 vitam instituant, ut minimè otio
 vacent, sed pro statu suo, vel litte-
 rarijs,

rarijs vel militaribus, vel pijs exercitijs tempus à Principum suorum obsequijs immune diligenter impendant. Si Iudices, Senatores, alijq; publici Administratores fuérint Confratres nostri, occupentur in Reip. bono procurando, promouendo, stabiliendo: ita tamen, vt in causis expediendis nullum præbeant passionibus locum, in reis torquendis vitiosam non exerceant crudelitatem, imò visitent subinde incarceratos, ijs eleemosynam crogando.

Si Aduocati & Notarij fuerint causis agendis ita occupentur, vt nullam vñquam tueantur, quām in conscientia sua non iudicent esse iustum, nec maius quām par sit, stipendum exigant: magna enim nimis est his temporibus mentis cæcitas, vel dixero, prauitas in eiusmodi plurimis hominibus; heu! quibus dolis pauperes, viduas & orphanos non circumueniunt? dilä-

tiones prætexunt : instrumenta ne-cessaria occultant , lacerant, cancel-lant, falsificant : usuraria conficiunt instrumenta, & his similia. In eius-modi exercitijs non occupentur Confratres: veniet enim tempus, quale non fuit, & subsannabit præ-fatos homines & ridebit Deus in interitu eorum.

Si Magistri , & Scholastici fue-rint, incumbant lectioni , modo quodam pio, qui non modo ad in-tellectum illuminandum spectet, (hæc enim & gentes inquirunt & faciunt) sed quietiam voluntatem ad Dei amorem excitet: quod ob-tinebunt etiam in naturalibus sci-entijs, si nimirum eas ad Dei cogni-tionem , amorem & gloriam diri-gant, si vanam eruditionis vel inge-nij ostentationem fugiant ; Scientia enim , quæ in animam sine spiritu Dei ingreditur, inflat, & non ædi-ficat: si præterea in actibus publicis, & disputationibus, à nimis con-ten-

tentionibus, & mordacibus ac pa-
rum modestis abstineant verbis : si
omnicum puritate viuant, nam è
duobus, qui æquali sunt ingenio,
is haud dubiè melius proficit, qui
purioris est vitæ, maximè in Theo-
logicis, quod etiam secundum lu-
cem naturalē, maximè credibile est.

Si Medici fuerint, in ægrotis cu-
randis & inuisendis summo cū spi-
ritu procedant, nempe Christum
Dominum in singulis ægris imagi-
nando, & considerando: quo fiet, ut
magnam in occurrentib. morbis ad-
hibeant diligentia, & in stipēdio suo
ac salario exigendo, sint diuitibus
iusti, pauperibus gratioſi.

Si Mercatores ; negotijs foren-
sibus circumspecto animo vacent;
ita nempe vt iustitiae, & quæſtus
temporalis debiti terminos non
transſiliant, vt in contractibus, ac
ſtipulationibus ſint veraces , nec
proximum circumunniant, præfer-
tim in rebus vitiatis diuidendis,

vt sunt adulterina pecunia, frumentum corruptum, &c.

Vt cambia sicca, & vñuras omni veritate palliatas fugiant: vt abstineant monopolij, nec non à quibusdam stipulandi formulis, quæ modicam iustitiam, vel nimiam redoleant ditescendi cupiditatem.

Si milites, & in castris fuerint, ad bellandum sese exerceant debito modo, vt nimirum ad iniustas expeditiones non pergāt, quare prius de ijs inquirant, oportet: propositū habeant, propter Dei gloriam & commune Reip. bonum pugnandi, vt suis contenti sint stipendijs; nullam cuiquam vim intendant, nec aliena diripient, præsertim in stationibus suis: crapulam & impudicitiam remis velisque fugiant, hoc enim nontantum dedecet Confratres nostros, sed omnes Christianos contemptibiles facit, & exoscos Deo & hominibus: Denique sæpius per annum confiteatur, maximè quâdo cum

cum hoste configendum. Si verò in ciuitatibus & præsidijs interclusi morantur, alicui manuali operi incubant, otium ludosque impios deuitent, ac in quotidianæ vitæ ratione sint circumspecti humani & comes, Duciique suo compatiantur, si subinde stipendium differat necessitate compulsus.

Si mulieres viduæ & Virgines, alicui operi honesto operam dabunt, quàm maximè vaniloquia, iurgia, & his similia euitantes: ut enim ait Anselmus: *mos erat Beatissima Virginis modica loquela inter operandum,* & mundæ conuersationis, *sine audacia,* *sine risu,* *sine turbatione,* *sine irâ,* Itaque inter operandum eleuent subinde cor ad Deum, suspirent in cælum, desideria correspondandi eliciant, opusque ei offerant.

Si verò Coniugati, in ijs, quæ ad domus gubernationem, composite & appositè occupentur, ut in

omnibus & per omnia inhabitet Christus, bonæ liberorum educationi attendant, erga inuicem magno amore ferantur, condonantes si quid subinde offensionis irrepserit, in omnibus scipios Domesticis suis præbentes exemplum.

Ad prædictos modos sese gerat, quilibet alterius status, ab otio maximè præcauendo: est enim indignum sub matre sedula otio torpeste, vt Rupertum monuit ipsa: est verò perutile sub ipsa operari, nam vt habent Chronica Cisterciensium, cum strenuè semel desudassent in metendo Religiosi, apparuit vni eorum Virgo cum vase vitreo, quod naribus suis, velut ex eo odo-

In sp̄tem captans admouebat, aiens: *hō-exemp. die inuisi Religiosos meos in agro labo- d. 9.* rantes, sudoremq; eorum collegi in vase isto, ex quo odor mibi, filioq; meo gratissimus exspirat, omnia vestra mibi vindico, ego suscipio, ego suo tempore remunerabor.

Aduertant tamen Confratres ita
operi incumbendum ijs esse, vt præ
oculis Deum sibi proponant, & a-
liquid boni pensent, vt namque ^{ser. de}
ait Petrus Damianus: *vita actiua & Nat.*
contemplativa B Virginem perfectiori Dom.
diligentia amplierunt, adeo ut nec actio
contemplationem minueret, & con-
templatio non desereret actionem.

CAPUT VIII.

Derefectione corporali.

ADueniente refectionis meri-
dianæ tempore Confratres
suam directionem præmittant hoc
modo.

Domine Deus meus corpus meū
reficere paro, te oro, da gratiam,
vt sim temperans, Maiestatique
tuæ hoc actu placeam. Similiter te
B. Virgo, in adiutricem invoco, vt
purè hunc actu, in quo tibi place-
re desidero, perficiam.

Deinde ad refectionem præmit-
tant benedictionem mensæ, quam

etiam à famulis & subditis suis obseruari curabunt: plurimi enim his temporibus in hoc abusus subingrediuntur.

Post benedictionem mensæ accumbentes, cum omni sobrietate & temperantia sese reficiant, memor res B. Virginis, de quâ sic ait S. Ambrosius: *Quid, exequar, ciborum parsimoniam, officiorum redundantiam, alterum supra naturam superfluisse, alterum penè ipsi naturæ defuisse, illic nulla intermissa tempora, hic congeminatos ieunio dies, & si quando reficiendi successisset voluntas, cibus plerumq[ue] obuius, qui mortem arceret, non delicias ministraret.*

Præterea nulla in comedendo auiditatis & voracitatis signa ostendat, nullam intemperatam in cibis delicatoribus ingluuiem, diues ille Epulo, qui vt ait Euangeliū, *quotidie splendide epulabatur, guttam aquæ petijt post mortem*, nec ei fuit concessa: *V[er]e epulonibus, mudi, deli-*

delitijs affueſcunt, ſed in punto ad
inferna deſcendentes, ô quantā fa-
me & ſiti diuexabuntur!

Non ſic B. Virginis filijs agendū,
quæ quondam vni ex ſeruis ſuis ap-
paruit dicens, viſ tibi aliquid ſin-
gulare in mandatis tradam? ſtude
vilibus eſcis affueſieri: & his dictis
diſparuit. Vnde illa dum in terris
degeret, obſonijs ordinariè & her-
bis coctis veſcebatur cum paruulo
Iefu & ſancto Iofephō.

Poterunt verò Confratres, qui-
bus pro ſuo ſtatu, delicati appo-
nuntur cibi, ſubinde delicatiorem
partem relinquere in honorem B.
Virginis & voluntariè illi ſacrifica-
re: quod egregiè preſtare conſue-
uerat Franciscus à paruulo Iefu, or-
dinis noſtri in Hispania Gregarius
pietate & miraculis clarus, qui tam-
etſi delicatioribus cibis non vteba-
tur, prout in noſtra facra Religione
ex primitiū regula obſeruatur,
tamen id, quod ſibi arridere magis

deprehendebat, illud in holocaustū
Virgini præsertim immolabat, cum
magno spiritu; & lætitia incredibili.

Quid post refectionem agendum?

Post grates Deo, debitè & deuotè peractas pro beneficijs collatis, poterunt Confratres de rebus vel spiritualibus & pijs, vel indifferen-tibus & iucundis colloqui: ut enim S. Brigittæ fuit reuelatum, B. Virgo cum S. Iosepho solebant, præsertim post refectionem (vbi ab orationis & contemplationis studio feriari peropportunum est) de rebus spiri-tualibus & cœlestibus loqui, pluri-ma eis arcana detegente Paruulo, & Sanctissimo D. nostro Iesu Chri-sto. Ideo post refectionem, à verbis inanibus, parum honestis, detracto-rijs, insolentibus hisque similibus serio præcaueant: quippe tunc solet natura vino incalefscens laxiores protendere hebenas.

Quid

Quid ad vesperum usq; praestandum?
Pomeridiano tempore suis exercitijs & operibus solitis incumbant, sicut supra monuimus, nec ullum otio permittant locum: ij verò, quibus res familiaris suppetit, nec manuali opere victum sibi suppeditare est necesse, vespertinas laudes audituri, templum repetent: Omnes tamen diebus dominicis & festiuis hoc praestabunt, præsertim verò curent eā cuiuslibet mensis per annum Dominica, Ordinis nostri templum adire, vbi pro ijs plenaria omnium suorum peccatorum indulgētia est cōcessa, ut supra.

Quid sub vesperum resumendum?

Quadam vice sub vesperum in Conuentu Abulensi piissima Virgo Maria sanctæ Matri nostræ Teresiae in profunda oratione existenti apparuit, & se illi maxima gloria & candidissimo pallio astitam, sub quo omnes Carmeli Athletas complecti & tutari videbatur,

spe-

spectandam exhibuit: vnde optimū erit sub vesperum, orationem quādam mentalem instituant Confratres nostri, ij nimirū quibus opportunum erit.

Tunc enim cessantibus curis mūdanis, & cum solis occasiōē occidentibus negotijs externis aptior erit mens & purior in ijs quæ sunt spiritus & vitæ æternæ, ita ut specialiter tunc eos complecti & fouere videatur piissima & cælestis mater: immo & desideret.

Non verò hic perscribendum duximus per breuem orationis mentalis modum, cum super hoc abunde satis ex nostris Patribus scripsissent non ita iam pridem, & ita videre poterunt libellum R. Patris nostri Ioannis à Iesu Maria, nuncupatum (schola orationis & contemplationis) qui de nouo in parua forma, nobis hæc scribentibus in lucē prodijt.

Item videlicet alium libellum
Reue-

Reuerendi Patris nostri F. Thomæ
à Iesu, nuncupatum (Orationis mē-
talis via:) Bruxellæ impressum.
Hoc tantummodo monitos veli-
mus Confratres nostros , vt in ora-
tione non tam lectioni & discursi-
bus præbeant locum, quam affecti-
bus voluntatis eliciendis: parum e-
nī viros oratione mentali prædi-
tos existimamus , qui quasi totum
tempus in discursibus & bonis con-
ceptibus indagandis impendunt,
vix autem in affectibus excitandis
(in quibus orationis tota vis consi-
stit:) immorantur.

Quid ante somnum peragendum?

Post cœnam, eodem modo vt su-
pra, instituendam & perficiendam,
antequam lecto accumbant, per-
breue instituant conscientiæ examē
de omnibus totius dici operibus &
actionibusq; præmittant: hanc dire-
ctionem.

Domine Deus meus, ego me ad
examinandum conscientiā dispono,
tu

426 THESAURVS
tu igitur, qui dixisti, accedite & il-
luminamini, & facies vestra non con-
fundentur, da mihi gratiam parte-
que pro tuo beneplacito hunc actū
exercendi requisitas: Idem à te
postulo B. Virgo. Hoc peracto i-
maginabuntur se ante pedes Chri-
sti Domini, ac proinde se quām ma-
ximè humiliabunt coram eo. Dein-
de procedent ad examen per tria
illa capita ordinaria, cogitationum,
verborum, & operum qui-
bus quarto addenda est omis-
sio bonorum operum vel obliga-
tionum. Itaque considerabunt qua-
les habuerint cogitationes, an su-
perbia, inuidia & alijs peccatis re-
fertas? qualia protulerint verba, an
scandalosa, detractoria, infamato-
ria, &c. Quibus operib. se dederint,
an honestis, an bona intētione, &
bono fine &c. Deinde an omiserint
ea, ad quæ tenebātur? sic poterūt di-
scurrere per varia peccata, hic enim
maxi-

maximè licitus est discursus, cuan i.
deo examen nuncupetur. His pera-
ctis deprehensis culpis doleat sum-
mopere de illis commissis, contri-
tionis actum producendo, qualis e-
rit; Domine peccavi, & malum co-
ram te feci, iniquè egi: miserere mei
secundum magnam misericordiam
tuam: dolco Domine, & summè do-
leo ex intimo corde, me offendisse
diuinam tuam Maiestatē, quia tu es
Deus meus & omnia, quem super
omnia diligo & colo: &c. Post hæc
firmiter proponant, ac statuant se
in peccatum non relapsuros, occa-
sionesque deuitaturos peccandi, &
proximā occasione confessuros.
Eliciant quoque actum spei se ob
infinitam Dei misericordia & be-
nignitatem veniam & salutem spe-
rare &c. Tandem poterunt suas fo-
litas orationes perlegere & his
finitis se lecto com-
ponere.

Quid

*Quid in capiendo somno obser-
uandum?*

Cum lecto sese composuerint,
hanc directionem faciant.

Domine, ecce corpusculo meo
quietem & somnum sum permissu-
rus: sit ad nominis tu gloriam, om-
nes insidias inimici à me longe re-
pelle, Angeli tui sancti habitet hic,
qui me in pace custodiant, &
benedictio tua sit super me semper.
Idem à te contendō ô B.Mater mea
Maria.

*Etiam Angelo suo Custodi orationem
dicant sequentem.*

Angele Dei, qui custos es mei,
me tibi commissum, pietate super-
nā hac nocte illumina, custodi, rege
& gubernā. Super omnia verò præ-
caueant, ne aliquid contra castitatem
committant, vel minus honeste se
tangendo, vel respiciendo, vel in-
ordinato modo decumbendo, hæc
namque Virginis prolem dedecent:
sed honeste, decenter, sancteque
quie-

quiescentib. benedicit illa, quā vidit S. Dominicus Religiosorū suorū lectos adspergentem, vni verò eorū indecenter (licet ex inaduertentia *In eius
vi. c. 2.* qualiter fuit brachium extra lodi- cēm protendere) decumbenti benedictionis gratiam denegantem.

Nouissimè verò studeant ad exemplum Matris Virginis, cuius iuxta Ambrosium *cum quiesceret corpus, som. 2.* vigilabat animus, & iuxta Bernardinum, que actu meritorio tendebat dormiens in Deum, studeant inquam cū bona & pia cogitatione somnum atripere: multum hoc interest, & utinam maxima pars hominum id ita præstaret; sic enim multis illusionibus & motibus impudicis præcluderetur aditus.

*Sequantur Litaniæ de
NOMINE IESV, QVAS RE-
citando, ut supra monuimus, tre-
centi dies Indulgentiarum acquirun-
tur prout pates ex bullâ nostris
data à Sixto V.*

Kyrie eleison
Christe eleison
Kyrie eleison
Christe audi nos
Christe exaudi nos,
Pater de Cœlis Deus, miserere no-
bis.
Fili Redemptor mundi Deus, mi-
serere nobis.
Spiritus sancte Deus, miserere no-
bis.
Sancta Trinitas unus Deus, misere-
re nobis.
Iesu Fili Dei vivi miserere no-
bis.
Iesu potentissime, miserere no-
bis.

Iesu

C A R M E L I T A R V M .

431

Iesu fortissime,	mi.
Iesu perfectissime,	mi.
Iesu gloriofissime,	mi.
Iesu mirifice,	mi.
Iesu iucundissime,	mi.
Iesu charissime,	mi.
Iesu clarior sole,	mi.
Iesu pulchrior luna,	mi.
Iesu splendidior stellis , miserere nobis.	
Iesu admirabilis,	mi.
Iesu delectabilis,	mi.
Iesu honorabilis,	mi.
Iesu humillime,	mi.
Iesu pauperrime,	mi.
Iesu mitissime,	mi.
Iesu sapientissime,	mi.
Iesu obedientissime,	mi.
Iesu castissime,	mi.
Iesu amator castitatis,	mi.
Iesu amator pacis,	mi.
Iesu amator noster,	mi.
Iesu speculum vite,	mi.
Iesu exemplar virtutum,	mi.
Iesu decus morum, miserere nobis.	
Iesu	

Iesu zelator animarum,	mis.
Iesu refugium nostrum,	mis.
Iesu Pater pauperum,	mis.
Iesu consolatio afflictorum,	mis.
Iesu thesaurus fidelium,	mis.
Iesu gemma prætiosa,	mis.
Iesu armarium perfectionis,	mis.
Iesu bone Pastor ouium,	mis.
Iesu stella maris, miserere nobis.	
Iesu lux vera.	mis.
Iesu sapientia æternâ.	mi.
Iesu bonitas infinita,	mi.
Iesu gaudium Angelorum,	mi.
Iesu Rex Patriarcharum,	mi.
Iesu inspirator Prophetarum,	mi.
Iesu Magister Apostolorum,	mi.
Iesu Doctor Euangelistarum ,	mi.
Iesu fortitudo Martyrum,	mi.
Iesu lumen Confessorum,	mi.
Iesu Sponse Virginum,	mi.
Iesu corona Sanctorum omnium, miserere nobis.	
Propitius esto, Parce nobis Iesu.	
Propitius esto, exaudi nos Iesu.	
Ab omni malo, libera nos Iesu.	
	Ab

- A**b omni peccato, libera nos Iesu.
Ab ira tua, libera.
Ab insidijs diaboli, libera.
A peste, fame, & bello, libera.
A transgressione mandatorum tuo-
rum, libera.
Ab incursu omnium malorum, li-
bera nos Iesu.
- P**er incarnationem tuam, libera.
Per nativitatem tuam, libera.
Per circuncisionem tuam, liber.
Per dolores tuos, liber.
Per flagellatum, libera.
Per mortem tuam, libera.
Per Resurrectionem tuam, lib.
Per ascensionem tuam, liber.
Per gaudia tua, libera.
Per gloriam tuam, libera.
Per dulcissimam Virginem Matrē
tuam, libera.
Per intercessionem omnium san-
ctorum tuorum, libera.
Agnus Dei qui tollis peccata mun-
di, parce nobis Iesu.
- T
- Agnus**

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis Iesu.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis Iesu.

Iesu Christe audi nos.

Iesu Christe exaudi nos.

Kyrie eleysion.

Christe eleysion.

Kyrie eleysion.

Pater noster. Ave Maria.

Vers. Et ne nos inducas in tentationem.

Reff. Sed libera nos à malo.

Vers. Domine exaudi orationem meam.

Reff. Et clamor meus ad te veniat.

Gratia.

Deus , qui vnigenitum filium tuum constituisti humani generis Saluatorem , & Iesum vocari iussisti: concede propitius, vt cuius sanctum nomen veneramur in terris, eius quoque aspectu perfruamur in Cœlis. Per eundem Dominum, &c.

*Litanie B. Mariae Virginis. Indulgen-
tiarum 200. dies conceduntur
recitantibus illas.*

K yrie eleison,	
Christe eleison	
Christe audi nos	
Christe exaudi nos.	
P ater de Dœlis Deus, miserere nos bis.	
F ili Redemptor mundi Deus, mi- serere nobis.	
S piritus sancte Deus,	mis.
S ancta Trinitas unus Deus,	mi.
S ancta Maria,	ora.
S ancta Dei Genitrix,	ora.
S ancta Virgo Virginum,	ora.
M ater Christi,	ora.
M ater diuinæ gratiarum,	ora.
M ater purissima,	ora.
M ater clemensissima,	ora.
M ater inuiolata,	ora.
M ater intemarata,	ora.
M ater amabilis,	ora.
T 2	Ma-

Mater admirabilis,	ora.
Mater Creatoris,	ora.
Mater Saluatoris,	ora.
Virgo prudentissima,	ora.
Virgo veneranda,	ora.
Virgo prædicanda,	ora.
virgo potens,	ora.
Virgo clemens,	ora.
Virgo fidelis,	ora.
Speculum iustitiae,	ora.
Sedes sapientiae,	ora.
Causa nostræ latitiae,	ora.
Vas spirituale,	ora.
Vas honorabile,	ora.
Vas insigne deuotionis,	ora.
Rosa mystica,	ora.
Turris Dauidica,	ora.
Turris eburnea,	ora.
Domus aurea,	ora.
Fæderis arca,	ora.
Ianua Cœli,	ora.
Stella matutina,	ora.
Salus infirmorum,	ora.
Refugium peccatorum,	ora.
Consolatrix afflictorum,	ora.
	Auxi-

CARMELITARVM. 437

Auxilium Christianorum,	ora.
Regina Angelorum,	ora.
Regina Patriarcharum,	ora.
Regina Prophetarum,	ora.
Regina Apostolorum,	ora.
Regina Martyrum,	ora.
Regina Confessorum,	ora.
Regina Virginum.	ora.
Regina sanctorum omnium.	ora.
Agnus Dei qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.	
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.	
Agnus Dei qui tollis peccata mundi, misere nobis.	
Pref. Ora pro nobis sancta Dei Genitrix,	
Resp. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.	

Oratio.

Deus qui Beatiss. semper Virginis & Genitricis tuæ Mariæ singulari titulo Carmeli ordinem decollasti, concede propitius ut cuius commemorationem celebramus,

458 T H E S A V R V S
eius muniti præsidijs ad gaudiæ
sempiterna peruenire mereamur.
Qui viuis & regnas cum Deo &c.

O Domina mea sancta Maria me
in tuam benedictam fidem ac sin-
gularem custodiā & in sinū miseri-
cordiæ tuæ hodie & quotidie, & in
hora exitus mei animam meam &
corpus meum tibi commendo, o-
mnem spem meam, & consolationē
meam, omnes angustias & miserias,
vitam & finem vitæ meæ tibi com-
mitto, ut per tuam sanctam inter-
cessionem & per tua merita omnia
mea dirigantur opera secundum
tuam filijque mihi voluntatem. Amē.

*Litania S. Josephi Sponsi beatissima V.
Maria approbata ab Episcopo Gan-
densi Anno 1618.*

Kyrie eleison.
Christe eleison.
Kyrie eleison.
Christe audi nos.
Christe exaudi nos.

Pater

CARMELITARVM.

439

Pater de Cœlis Deus,	mi.
Fili redemptor mundi Deus,	mi.
Spiritus S. Deus,	mi.
S. Trinitas unus Deus,	mi.
S. Maria,	ora.
S. Dei Genitrix,	ora.
S. Virgo Virginum,	ora.
Mater Iesu,	ora. Ioan. i
Sponsa Ioseph,	ora. Mass.
S. Ioseph,	ora. i.
Sponsus Mariz,	ora. Mat. i:
Nutritio Iesu,	ora. S. Hieron. lib. ad uer-
	sus Heliud.
Vir secundum cor S. Bern. Honi. 2. sup.	
Dei.	ora. miss.
Fidelis seruus & pru-	Ibidem.
dens,	ora.
Custos pudicitiae Ma-	S. Damasc. orat. de
riæ,	ora. dormit. Virg.
Testis pudicitiae	Basilius hom. 28. de
Mariz,	Generat. Christi.
Adiutorium simile Bernard. serm. de S.	
Mariz,	ora. Ioseph.
Comes & solatium S. Hieron.	in cap. i.
Mariz,	ora. Marth.

- Dr. Summam gratiam adeptu per Ma-
Chris. riām. ora.
hom. 4 In virginitate mundissime. ora.
Bern. In humilitate profundissime. ora.
ser. de In charitate ardentissime, ora.
S. Ia- In contemplatione altissime, ora.
seph. Mass. Qui vir iustus ipso spiritus S. testi-
monio comprobatus es. ora.
Ibid. Qui de sacro verbi incarnationi myste-
rio cœlitus edocetus es, ora.
Qui in Bethleem cum Maria de-
Lyc. 2. sponsatata tibi uxore prægnante
profectus es, ora.
Qui locum non inueniens in diuer-
soribus ad stabulum diuertisti,
ibid. ora pronobis.
Ibid. Qui Christo nascenti positoque in
præsepio adesse meruisti. ora.
Ibid. Qui Christo circumcisso nomen e-
ius Iesum nominasti. ora.
Ibid. Qui puerum Iesum cum Maria in
templo domino præsentasti. ora.
Mass. Qui Angeli monitu accepto pueru
2. & matre eius in Ægyptum fugi-
sti, ora.
Qui

Qui defuncto Herode cum puer*Ibid.*
& matre eius in terram Israel
redijsti, ora.

Qui remanentem pueram Iesum in *Luc. 2.*
Hierusalem cum Maria matre
eius dolens quælijsti. ora.

Qui post triduum sedentem illum *Ibid.*
in medio Doctorum gaudens in-
uocasti, ora.

Qui Dominum dominatum tibi in *Ibid.*
terris subditum habuisti. ora.

Cuius laus est in Euangelio vir Ma- *Mat.,*
riæ, de qua natus est Iesus. ora.

Aduocate noster, adiuua nos S. Io-
seph.

Patrono noster, adiuua nos S. Josep.

In omnibus nostris angustijs. adiu.

In hora mortis nostræ, adiuua.

Per æternam præelectionem tuam,
adiuua.

Per cattissimam delphonationem
tuam, adiuua.

Per omnes labores & sudores tuos,
adiuua.

Per omnes virtutes tuas, adiuua.

Per omnia merita tua, ora.
Per omnem beatitudinem tuam,
adiuua.

Clientes tui, Te rogamus audi nos.
Vt à Iesu dilecto tuo peccatorum
nostrorum veniam deprecari di-
gnaris. Te rogamus.

Vt omnibus Virginibus & incor-
ruptis castimoniam tuam impe-
trare digneris, Te rogamus audi
nos.

Vt coniugibus omnibus potum im-
maculatum & sanctam concor-
diam exorare digneris, Te roga-
mus audi nos.

Vt omnibus patribus familiis in
Christianaliberorum suorum e-
ducatioe opitulari digneris, Te.

Vt sodalitates omnes peculiari tibi
obsequio deuotas tuo fauore
prosequi digneris. Te rog.

Vt omnes de tuo patrocinio confi-
dentes semper & ubique prote-
gere digneris. Te rogamus audi
nos.

Vt

CARMELITARVM. 443.

Vt omnibus fidelibus defunctis intercessu istux suffragio succurrere digneris, Terog.

Sponse Mariæ, Te rog.

Nutritic Iesu, Te rog.

Agnus Dei qui &c. parce nobis
Domine.

Agnus Dei, &c. Exaudi nos Domine.

Agnus Dei, &c. miserere nobis
Iesu.

Iesu Christe audi nos.

Iesu Christe exaudi.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Antiphona.

Iesu fili Dauid noli timere accepere Mariam coniugem tuam quod enim in ea natum est de spiritu S. est.

Vers. Ora pro nobis S. P. Joseph.

Reff. Vt digni efficiamur promissionibus Christi.

T 6

Omnis

Omnipotens & mitissime Deus
 qui beatum Ioseph iustum filium
 David beatæ Mariæ Virgini tuæ
 matri sponsum præuidisti & tuum
 nutritium elegisti, da quæsumus
 ut eius precibus & meritis Eccle-
 sia tua tranquilla pace kæteretur, &
 ad perpetuæ visionis tuæ consola-
 tionem perducatur. Qui viuis &
 regnans cum Deo patre in unitate
 spiritus sancti Deus. Per omnia sa-
 cula seculorum. Amen.

Non ab re futurum duximus
 subiungere hic testimonium graue
 S. Matris Theresiæ erga cultum S.
 Ioseph, cui specialissimè fuit devo-
 ta cum in viuis esset. Sic igitur ha-
 bet.

In patronum verò & Dominum
 selegi gloriosum virum S. Iosephū
 eiusq; patrocinio me vnicè comen-
 dabam liquido deinde perspexi,
 sanctum hunc Patrem & Dominū
 meum tam ab hac me necessitate,
 quam alijs maioribus in quibus de
 animæ

animæ meæ & honore, & perditio-
ne agebatur, liberasse, si dque maiori
meo bono, quam eum rogare po-
tuissim. Non memini me aliquid
ab eo hactenus petiisse, cuius me
compotem non reddiderit. Et ve-
rò admirationem merentur magna
illa beneficia & gratiæ quæ gloriosi
huius viri intercessione mihi Do-
minus concessit, necnon pericula-
tam corporis quam animæ, à qui-
bus me liberauit: Nam alijs sanctis
gratiam Deus dedit, ut in
vna necessitate, inuocantibus sc. o-
pitulentur; sed hunc gloriosum vi-
rum ego experta sum; in qualibet
necessitate adiuuare & adesse. Ad-
eo ut Dominus nobis indicare vel-
le videatur; quod quemadmodum
illi in terra viuenti subditus fuit,
(nam sicut Pater illius dictus fuit,
cum nutritius eius & sustentator es-
set, ita & imperare pro iure suo illi
potuit) sic ei existenti in Cœlo ni-
hil eorum quæ petierit deneget.

Quod etiam alij nonnulli, quibus,
vt eis se commendaret suaseram, re
ipsa experti sunt. Vnde iam plurimi
sunt, qui singulari quodam affectu
erga eum feruntur. Hoc porro ve
rum esse ipsa rursus in illis experta
sum. Omni, qua mihi possibile erat,
solemnitate & pompa festum eius
celebrare procurabam, esto vanita
te plenior essem, quā spiritu, quod
euperem omnia quam curiosissime
& elegantissimè fieri; tametsi bona
ad hoc intentione mouerer: nā hoc
ipsa mal i habebā quod si cuius bonū
agendi mihi Dominus gratiā daret,
id plenum imperfectionib. foret,
& in multis deficeret, contra impa
lo perpetrando & curiositate vani
tateque adimplēda solertissima es
sem, ac diligentissima. Ignoscat mi
hi Deus: persuadere omnib. omnino
vellem, vt mirificē erga gloriosum
hunc virum afficerentur, quod se
pius experta sim varia illum bona
& gratias à Deo obtinere. Nemi
nem

nem inquam, noui qui cum verè & ex animo illi deuotus foret, & particularibus quibusdam obsequijs eum coleret, non plus per eius opem visus sit in virtute profecisse: mirum enim in modum illos, ut in ea proficiant, iuuat, qui ei se commendant. Iam aliquot si benè memini elapsi sunt anni, quibus semper die eius festo, aliquod ab eo donum posco, & semper id mihi datum fuisse competio; & si fortè petitio mea usque quaque recta non sit, ipse eam ad maius meum bonum dirigit, & restificat. Si essem quæ aliquam adscribendum autoritatem habarem, quam liberissimè me in beneficijs, quæ gloriosus hic vitam mihi quam alijs personis est elargitus, singillatim enarrandis effunderem. Verum ne prescriptos mihi à superioribus scribendi terminos transgrediar, & plura quam iussa sim faciam,

in multis futura sum breuior quam
quidem vellem, in alijs quam ne-
cessè sit, diffusior, utpote quæ in o-
mni eo, quod bonum est parum di-
scretionis habeo. Hoc solum ex a-
more Dei peto, ut quisquis mihi
dicenti non credet, experiri velit;
& reipla & experientiâ sentiet quā-
tum sequatur boni ex eo, quod glo-
rioso huic Patriarchæ se quis com-
mèdet, & cù particulari aliquo ob-
sequio colat, speciatim illi qui o-
rationis studio tenentur, semper eū
Patronum diligere deberent, & er-
ga eum affici.

Antiphona.

Christi pia gratia sanctos subst-
mauit quos B. Virginis ordo pró-
pagauit, nos eorum meritis pét-
imus adiuuari, atquè suis præcibus
Deo commendari.

Vers. Sancti tui Domine benedí-
cent te.

Reff.

C A R M E L I T A R V M . 449
Reſp. Gloriam Regni tui dicent &
potentiam tuam loquentur.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus,
qui montis Carmeli ordinem glo-
riosæ Virginis Matris Mariæ sacra-
to titulo insignitum, sanctorum
tuorum Patris nostri Eliz, & Elisei
Prophetarum, Angeli, & Anastasij
Martyrum, Cyrilli & Alberti Con-
fessorum, Euphrasij, & Euphrosi-
næ Virginum, atque aliorum plu-
rimorum sanctorum meritis deco-
rasti, & per sanctam Virginem The-
reliam mirabiliter instaurasti : tri-
bue nobis quæsumus, ut per eorum
merita & suffragia ad te peruenire
valeamus. Per Dominum nostrum
Iesum Christum, &c.

Deuotio ad S. Virginem Theresiæ.

Misericordias tuas cantabit tibi,
Dominus in æternum beata Virgo
Theresa, & in seculum seculi ve-
ritates quibus illuminasti eam.

Verf.

Vers. Dominus possedit me.

Reſp. Et protexit me sub umbra alarum suarum.

Oratio.

Deus qui dedisti beatæ Therese Virginis tuz, non solum ut magna sanctitate & misa eruditioinis gratia floreret, sed etiam ut plurimorum mater esset & Magistra filiorum ac filiarum: praesta quæsumus, vteius, in qua te mirabilem præbuisti, precibus & meritis adiuuemur. Per Dominum Nost.

*Oratio Thome Waldensis Carmelita
Theologi celeberrimi, quâ petitur à
Deo in fide & bonis operi-
bus perſuerantia
danum.*

Da mihi Domine, sine errore im-
maculatam tibi seruare fidem: &
iuxta fidem dignaefce opera mea,
ut fidem rectam opere prauo non
polluam: & te quem bene creden-
do

C A R M E L I T A R V M . 458
do confiteor , male viuendo non denegé: & te quem strenue fide sequor, negligentiae operibus non offendam. Fac me in sancto conuersantem proposito, sequi iustitiam, diligere misericordiam , amare veritatem, refutare mendacium , falsum nihil meditari vel loqui. Te inde sinenter timere, temare, te diligere, tua præcepta seruare. Addimus & quicquid in Ecclesia per magistros eius de fide Sacramentorum & cæterorum sacrorum norma sentire iussisti, hoc plena fide & deuotione pinguisima suscipiam ab eo non deficiam, donec in teipsum perueniam; quies omnium solemnitatum & obseruantiarum nostrarum finis.

A M E N.

Omnimæ

*enias Romanæ Ec-
clesiae & Doctiorum
iudicio submit-
to.*

*Ad maiorem Dei & B. Virginis
Mariæ Carmelitarum Pa-
tronæ gloriæ &
honorem, A-
men.*

E R R A T A.

Folio 1. *minerua*, lege *Minerua*. fol. 6. antecedant: l.
antecedat. *ibid.* Carmelitici ordinis, l. monastici insti-
tuti: *ibid.* Sixti IV. l. Sixtus IV. f. f. 4. *Catineliz*. l. Carme-
litiz. ib. propriissime. l. propriissime. f. 16. 129c. l. 1200. f. 47.
cōtecraneos: l. cōlectaneos. f. 19. 1616. l. 1216. f. 39. inētis.
l. multis. ib. Hic l. his f. 48. ipsam l. ipsum. f. 30. dicēdū:
l. dices. ib. noster pater, adde Thomas. f. 51. possimus: l.
possimus. f. 52. probalissimum. l. probabilissimum. f. 53.
comprobetur. l. probatum. f. 61. miranda: l. *Miganda*. f.
73. degeneram: l. degenerem. f. 74. colit. l. coluit. ib. vir-
tum: l. virtutum. f. 81. primo: l. sexto. f. 90. crebescunt. l.
crebrescant. f. 93. est parte. Lex parte. f. 99. efficit: leg.
efficis: f. 108. à superioros. l. à superioribus. f. 116. atten-
dendenda: l. attendenda. f. 124. præsens: l. præsensit. fol.
128. vt: l. & f. 134. conueniter: leg. conuenienter. f. 146.
asseuerat. leg. assueuerat. f. 150. sclopotorum: adde à. fol.
168. caput xiv. l. xvii. f. 169. intelliguntur. l. intelligatur.
f. 180. qui virginio: l. qui cum virgineo. f. 183. dicerent-
tur: l. dicuntur. f. 199. Caput xiv. l. xix. f. 202. patitur. leg.
patiatur. f. 206. admittit: l. admittant. ib. caput xv. l. xx.
f. 221. φολῶν: φολῶν. f. 202. testate: l. testata. f. 233. si sci-
tur. l. si neicitur. *ibid.* non, abundat. ib. domibus; adde
assignentur. f. 234. Roma: l. Romanis. f. 235. fratrem, leg.
fratres. f. 264. Leo xi. l. x. f. 275. aliorum: l. aliarum. fol.
278. parcam: l. parca. f. 324. ardua abundat. fol. 330. proxi-
mus propter illum, abundat. f. 343. agene: l. lagene. fol.
355. è. l. & f. 361. status: l. statu. f. 403. suppicio: l. suppli-
co. f. 416. circumunniant. l. circumueniant. f. 410. delica-
toribus. l. delicatioribus. f. 422. hebenas: l. habenas.

Alia Benevolus Lector facilè corriget.